

മുണാളിനി.

വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ എ. എ.

മുണരളിനി.

(അതികലാപരവർത്തിയാകാതെ മരിക്കുക എന്നതിന്
പരിരക്ഷകളെടുക്കുക)

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്
വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ ബി. എ.

പ്രസാധകൻ

കെ. ശങ്കരൻമുസ്സത്.

തൃശ്ശൂർ നഗരം വെസ്റ്റ് കോളേജ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
ഇമ്മീവിലേഷൻ.

നവംബർ-ഡിസംബർ 1909.

(പകർപ്പുകൾ)

1098

Price 1-4-0

വില്പന 1-4-0

Vandethalabarana Press Trichur.

മുഖവുര

അമാർത്ഥമെടുത്ത പ്രതിജ്ഞകളുടെ ഭൂതികളെ ഇതരോക്തികളിൽ നിന്ന് മലമ്പുറത്തിലേക്കു വിരമം ചെയ്യുന്നതു് ഭാരതപ്രമാണത്തിന്റേയും വ്യക്തികളുടെയും വിശിഷ്ടതയുള്ള പരാജയമായിരിക്കും, മാർദ്ദിത്യത്തിന്റേയും ആനന്ദോന്മേഷത്തിൽ ഉപജയിപ്പിച്ചൊഴുകി പ്രകാശിക്കുന്ന സൂര്യചന്ദ്രന്മാരായ ദവിന്ദ്രനാഥഭാരതാക്ഷ, ബകിപ്രഭുപാറാഞ്ചി എന്നിവരുടെ കിരണകരങ്ങളെ കേൾക്കൽ പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ കൈവൃത്തമെന്ന ആശംസ്യമെന്നയാകരിച്ച് പ്രാവൃതികളാൽ പന്യസതായിട്ടില്ല ആ വിശ്വാസത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടാണ് ഞാൻ 'ഉണർച്ചിനി'യെ കേൾക്കുന്നതും ഉദ്ധരിക്കുവാനുൾപ്പിക്കുന്നതു്. ഏതെങ്കിലും ഏറ്റക്കുറവും ഹൃദയമുഖമായിത്തന്നെ തീർത്തുപ്രദാനമെന്ന കാര്യം അവർക്കെന്നതാണ്.

അമാർത്ഥത്തിന്റെ വിശദീകരണത്തിനാവശ്യമാണെന്ന കോണിജ്ഞാണാൽ മാത്രമേ ഞാൻ ഇതിൽ ഉപജ്ഞാസ്യമെല്ലാ ചേർന്നിട്ടുള്ളു. മറ്റുള്ളവർക്കുള്ള സർവ്വമെല്ലാ അവരുടെ സമ്പന്നിതം സഹോദരികൾ മേലേ വരുന്നതാൽ ഞാൻ ഇതിൽനിന്നിട്ടില്ല.

ഇതിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് വേണ്ടപ്രട്ട എഡ്വർഡ് ചെയ്യുന്ന ഗ്രീറ്റിൻ കേ. ഹർബർട്ടസ്സെന്റർകളാൽ എതിർത്ത ഉപജ്ഞാതയായി ഞാൻ ഇവിടെ അവസ്യത്തിൽക്കൊള്ളുക.

മരിക്കാൻ 14—9—29.	}	വി. മണ്ണിക്കുണ്ണൻനായർ.
----------------------	---	------------------------

മു ണ ട ളി നി.

പ്രഥമഖണ്ഡം

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം

ആചാര്യർ

ഗംഗാതമനകളുടെ സംഗമസ്ഥാനമായ പ്രതാപനീതർത്തിൽ, വർഷക്കാലത്തിലെ സൂര്യാസ്തമനം അപൂർവ്വശോഭയോടു കൂടി പ്രകാശിച്ചു. മഴക്കാലമായിരുന്നതിനാലും ആകാശം മിക്കവാറും മേഘസ്തമനമായിരുന്നു. പടിഞ്ഞാറുവശത്തു ഏതാനും ചില മേഘശകലങ്ങൾ സ്വച്ഛന്ദമനുഭവിക്കുന്ന തരംഗമാലകൾ പോലെ കാണാനുണ്ടായിരുന്നു. ആകിരണഗന്ധാൻ അസ്തമിച്ചിരുന്നു. വെള്ളപ്പൊക്കത്താൽ സംവൃത്തിശരീരകളായ ഗംഗയും യമനയും തെക്കുവനപുർത്തിയാൽ ഉന്മാദിനികളായ ഐസരോദികളെപ്പോലെ ക്രീഡാപ്തയത്താൽ അന്യോന്യം ആഖിംഗനംചെയ്യുന്നതായി തോന്നി. ചഞ്ചലമായ വസ്രാഞ്ചലം പോലെ, നിരമാലകൾ തീരപ്രദേശത്തിൽ ചെന്നെത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഒരു ചെറുതാണി, വളരെ സാധസമുപ്ലവ്, ദുർല്ലഭമായ യമനാപ്രവാഹത്തിന്നിടയിൽ ആലോചനാചെയ്തു പ്രതാപവൃട്ടത്തിൽ ഏകീഭൂതം അതിൽ താത്രചെയ്തിരുന്ന മണ്ഡപയിൽ ഓരോ കണ്ഠിറങ്ങി, തുടയോരം നവതേവേനം തികഞ്ഞു, ഉന്നതവും ബലിഷ്ഠവുമായ ദേഹത്തോടുകൂടിയ ഒരു മടവേഷധാരിയായിരുന്നു. ശിരസ്സിൽ ഉണ്ണീപ്പവും, മെട്ടിൽ ക

വലവും, കയ്യിൽ മാപബാണങ്ങളും, പുറത്ത് തുണീരവും, കാലിൽ അനുപമീനകളും ധരിച്ചു ഈ വീടുകാരൻ ആകപ്പാടെ കാഴ്ചയ്ക്ക് പരമസുഗതനായിരുന്നു. പ്രയാഗംവട്ടത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗത്ത് വിഷയവിഷയകരമായ പുണ്യാത്മാക്കൾ അധിവസിച്ചിരുന്ന ഏതാൻ ചില പണ്ണ്യശാലകളുണ്ടായിരുന്നതിൽ ഒന്നിലൊന്നാണ് ഈ യുവാവ് കണ്ടുചെന്നത്.

പണ്ണ്യശാലയ്ക്കുള്ളിൽ ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ കശാസനത്തിലിരുന്ന് ജപിക്കുകയായിരുന്നു. ദീർഘമായ ആകാരം, ശുഷ്കമായ ശരീരം, നെച്ചുവളർന്ന താടി, ആതകമായ മുഖമണ്ഡലം, ഇല്ലകാരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വഭാവം. വിശാലമായ നെറ്റിയിലും, വിശുദ്ധമായ ശിരസ്സിലും മണ്ഡൂകശി യുഗനനിയ്യതിൽ ഇരിക്കുന്ന ആ ബ്രാഹ്മണന്റെ കരണി ഗംഭീരവും, കടാക്ഷം കുറിയവുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു നിർദ്വന്ദവനോ റ്റേണമിപ്പോൾ കൊള്ളാത്തവരോ അല്ലായിരുന്നു എങ്കിലും പ്രഥമദൃഷ്ടത്തിൽ അങ്ങിനെയാണ് ശങ്കിച്ചുപോകാനിടയുണ്ട്. യുവാവിന്റെ ദർശനമാത്രത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുണ്ടായിരുന്ന പാതാഭാവം തീരെ ഇല്ലാതായി. ഗാംഭീര്യത്തിനിടയിൽ പ്രസന്നതയുടെ വിളയാട്ടം കണ്ടുതുടങ്ങി. പ്രണാമകേന്ദ്രത്വത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വിനയോന്മുഖനായി നില്ക്കുന്ന യുവാവിനെ ആശിഷ്ടിച്ച് ബ്രാഹ്മണൻ ഇല്ലകാരം പറഞ്ഞു:— “വത്സ! ധേനുമാത്രം! ഞാൻ വളരെ നാളായി നിന്നെ കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.”

ധേനുമാത്രൻ വിനീതഭാവത്തോടെ മറുപടി പറഞ്ഞു:— “എന്റെ പേരിൽ കൊപം ഭയന്നതല്ല. ദില്ലിയിലേക്ക് പോയകാര്യം സംഭവിച്ചില്ല. നേരെ മറിച്ച്, തവനന്തർ ഏന്റെ പിന്മുറയെ വന്ന് എന്നെ പിടികൂടി. അതുനിമിത്തം ഏതാനും വില കലശങ്ങളും ഉണ്ടാകാൻ മാറില്ല. അതാണ് ഞാൻ നിശ്ചിതവരൻ ചെയ്തതല്ല.”

ബ്രാഹ്മണൻ — ദില്ലിയിലെ വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാം അറ

റിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബഹുമാൻ വിജ്ഞാപനം എന്തെന്നതിന്
കുറാം വിജ്ഞാപനം എന്തെന്നതിന്. ആ ഭരണശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര
കുറാം കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര. നീ അവന്റെ
ജീവനെ കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ?

മോശലാലൻ — അവനെ എന്റെ സ്വന്തം കൈമാറ്റം
എന്തെന്നതിന്. ആദ്യത്തെ ആദ്യത്തെ ആദ്യത്തെ ആദ്യത്തെ
കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്റെ ആദ്യത്തെ ശത്രുവും അദ്ദേഹം
എന്റെ രാജ്യം അപമാനിച്ചു കളഞ്ഞതായ അവന്റെ അവ
സ്വന്തം എന്റെ കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതിനാൽ
ആദ്യത്തെ.

ബ്രാഹ്മണൻ — അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി അവനെ നിന്ദ
യ്ക്കുകയും അവനെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു ആനന്ദം കൊണ്ട് എന്തി
നായിരുന്നു?

മോശലാലൻ — നേരിട്ടു വരുമ്പോൾ കൈമാറ്റം ചെയ്ത
അവന്റെ ശത്രുവിനെ നിന്ദയ്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു എന്നാണോ ഇ
വിടത് പറയുന്നത്. കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര നേരി
ട്ടു വരുമ്പോൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അവന്റെ ആദ്യത്തെ രാജ്യം
വീണ്ടെടുക്കും. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കലാശാസ്ത്ര കലാശാസ്ത്ര എന്ന പേ
രിന്ത് അവൻ നിന്ദിക്കും കളയും നേരിട്ടും.

ബ്രാഹ്മണൻ — (അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി) ഇദ്ദേഹത്തെ
യോരോ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടതിൽ വളരെ മിവസം ഉണ്ടാകുകയും
വല്ലോ. ഇതിനുമുമ്പായിട്ടുള്ള നിന്ദയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതി
നായില്ല! പിന്നെ എന്തായിരുന്നു കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്? നീ മധ്യസ്ഥൻ
പോയോ?

മോശലാലൻ മൂലം അദ്ദേഹം. ബ്രാഹ്മണൻ ഇന്നുപറഞ്ഞു.
“എന്റെ നിന്ദയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതിന് നീ മധ്യസ്ഥൻ പോ
യോ” എന്തിന് മധ്യസ്ഥൻ. നീ കാരണം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു
ള്ള കൈമാറ്റം?”

മോശലാലൻ — (അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി) കാരണം കൈമാറ്റം

ഇ് ഇവിടുത്തെ തൊഴിലാളികൾ. ഭൂസാമൂഹികത ന്നത് ധൃ
വിമുക്തമാക്കുന്നതല്ലെന്നല്ലേ?

മാധവചാർട്ടർ— അന്ന് അവളെ വല്ല മിക്കിടവക്കും അ
യച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് നീ എങ്ങനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി?

മോമവസ്ത്രം— ഈ യുക്തി ദൈവവാചാർത്ഥമല്ലെന്നു നിരസിക്കുകയും തോന്നുമോ? മൂന്നാളിനി ഏകൻ മോതിരം കണ്ട് ഏങ്ങോട്ടോ പറയുമല്ലോ എന്ന് അവളുടെ മാസി മറ്റൊന്നാട്ട് പറഞ്ഞു. വഴിയിലവിശേഷം വേണ്ടിയാണെന്നും പറഞ്ഞു അങ്ങ് ഏകൻ കയ്യിൽനിന്ന് മോതിരം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുപോയില്ലേ? മോതിരം ഒഴിച്ച് വേറെ വസ്ത്രം തരാമെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ അങ്ങ് സമ്മതിച്ചില്ലല്ലോ. അപ്പോൾതന്നെ എനിക്ക് സംശയം തോന്നിയിരുന്നു. പക്ഷെ അങ്ങനെയൊരു പാടില്ലാത്തതായി ഏകൻ വശം താക്കൊന്നും ഇല്ലാത്തതിനാൽ, ഞാൻ മരിക്കാതെ ഏകൻ മോതിരം തന്നു. ഏകിയും ആ ചെയ്ത പൂവുതെയ്യയുടെ പൂരിഫലം അടുത്തന്നെ ഇപ്പോൾ എങ്ങനെയൊക്കെയായിട്ടുണ്ട്.

മായവാചാതുർ — അതേ ഉള്ളൂ എങ്കിൽ എന്റെ പേരിൽ പരിഭവിക്കേണ്ട. നിന്നെക്കൊണ്ടല്ലാതെ മറ്റാരെക്കൊണ്ടാണ് ദൈവകാരുണ്യം സധിക്കേണ്ടത്? യവനന്മാരെ നിയ്ക്കാതെ മറ്റാരാണ് നിന്ദിക്കുക? യവനവിനാശം മാത്രമാണ് നീ ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടുന്ന കാര്യം. അങ്ങനെയൊക്കെ ഉണ്ടാകുന്നതിനെയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത നിന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നുകൂടിയതിന്റെ അർത്ഥമെന്താണ്? മുമ്പാകെ ഉണ്ടാകുന്നതിനെയെല്ലാ മധുരയിൽപെട്ട അമൃതത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണല്ലോ നിന്റെ അല്പനേർ രാജ്യം അന്ത്യാധീനമായിത്തീർന്നത്. യവനാക്രമണസമയത്ത് ഫെർമയന്റ് മഗധത്തിലുണ്ടായിരുന്നവരിൽ, ആ രാജ്യം ഇന്ന് അന്ത്യാധീനത്തിൽപെടുന്നതല്ലായിരുന്നു. ഫെർമയന്റ് വീണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതിനെയെല്ലാ നിന്ദിക്കാമെന്നാകാനാണോ പോയത്? മായവാചാതുർ മിഥ

ഒന്നാം അദ്ധ്യായം

നോക്കൂ ഇരിക്കുമ്പോൾ അങ്ങിനെ വരാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല. മറ്റൊരുവനോ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു ദിക്കിലേക്കാണ് ഞാൻ മുന്നോട്ടുനീക്കിയ അയച്ചിരിക്കുന്നത്.

മേൽവേട്ടൻ— അങ്ങനെയൊരു ദൈവകാര്യം അങ്ങനെയൊരു നിരവേററിക്കൊള്ളുക. ഐനിയ്ക്ക് ഇത്രത്തോളമേ സാധിക്കൂ.

മുഹമ്മദാഖ്യാൻ— നിന്റെ ബുദ്ധി ദുഷിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഇതാണോ നിന്റെ ഇടശ്ശേഖരത്തിന് ദൈവനാമം അവയുടെ കാര്യം സാധിക്കുവാൻ നിന്നെപ്പോലെത്തന്നെ മനുഷ്യരുടെ സംശയം ആവശ്യമില്ല. നീയൊരു കാപട്യക്കാരനായതുകൊണ്ടാണല്ലോ, ശത്രുശാസനം ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ്, ഒരുകാര്യങ്ങൾക്ക് അവസരം അന്വേഷിച്ചത്. ഇതാണോ നിന്റെ വീഴ്ചാഭിമാനം! ഇതാണോ നിന്റെ പരിപ്ലവം! ജാലാംശത്തിൽ പിറന്നിട്ടും, സ്വപ്നാഭിമാനം ശത്രുക്കളിൽനിന്ന് വീണ്ടെടുക്കുന്നതിൽ ഇങ്ങിനെ ദൈവമുഖം കാണിക്കുന്നത് ആശ്ചര്യമെന്നു!

മേൽ— അദ്ദേഹം പരിപ്ലവം അഭിമാനവും പാരായണത്തിനായിൽ അങ്ങനെയൊക്കട്ടെ!

മുഹമ്മദാഖ്യാൻ— നമുക്കു! പത്തുമാസവും പത്തുദിവസവും നിന്നെ നിന്റെ അമ്മ ഗർഭത്തിൽ യഥാർത്ഥം ഏൽക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്! പത്തുണ്ടു സംവത്സരം, ഇടശ്ശേഖരമായ ഒരു കി, ഇതു പാഷണ്ഡ്യമെന്ന ഐനിയായിട്ടാണ് ഞാൻ സകല വിശ്വാസം അർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്!

ഇത്രയും പറഞ്ഞു മുഹമ്മദാഖ്യാൻ വളരെനേരം അങ്ങനെയും സംസാരിക്കാതെ ഉള്ളൊക്കുകകൊണ്ട് നേറ്ററിയും അങ്ങിനെ.

കൂടുതൽ മേൽവേട്ടന്റെ അനിവൃതതയോടെ മുഖമണ്ഡലം മിശ്നോറസുസ്തന്റെ കിടന്നുവെക്കുകയും ചെയ്ത സ്ഥലം തൊഴിലാളി പാടവപ്രദമായിത്തീർന്നു. പക്ഷേ, അപ്പോഴും, അദ്ദേഹം അഗ്നിപര്യവേഷണത്തിനായിത്തന്നെ പാടവ സ്ഥലത്തേക്കുവന്നു. ഒടുവിൽ മുഹമ്മദാഖ്യാൻ ഇങ്ങിനെ മരണവാർത്ത

നത്തിരുന്നാത്തതിന്നു:— “മേമലന്ദ്ര! അമലയന്ത്രപ്രഭവം; മുണാളിനി എവിടെയാണുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞുതരാം. അവളെ നിന്നുടെ വിവാഹംകൊടുത്തുകൊണ്ടുവരുന്നതാണെന്നു പറയുന്നതു് ഉള്ളതാണു്. പക്ഷെ, ആദ്യം, ഞാൻ പറയുമ്പോൾ കേൾക്കുക. പിന്നീടു സ്വന്തംകാര്യം സാധിപ്പിച്ചുകൊൾക.”

മേമലന്ദ്രൻ — മുണാളിനി എവിടെയാണുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞുതന്നാൽപ്പോകെ ഞാൻ യവനനഗ്രാമംതന്നെ ആദ്യം കണ്ടുകൊള്ളും.

മധവചാതുർ — മുണാളിനി മരിച്ചുപോകുമ്പോൾ മേമലന്ദ്രന്റെ കണ്ണിൽനിന്നു് നീക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടു്. “എന്നാൽ അതിന്നു കാരണം അന്യതന്നെയായിരിക്കും.”

മധവചാതുർ — ദേവകാന്തത്തിന്നു് പ്രതിബന്ധമായിത്തീരുന്നവളെ ഞാൻ നിഗ്രഹിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ രാജകുമാരന്റെ മുഖഭാവം വഷാണു് നൂലുമായ മേഘപോലെയായിത്തീർന്നു. കൈവിറയുമ്പോൾ ഹി ഹിപ്പിൽ ശബ്ദംകേൾക്കുമ്പോൾ “അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:— “മുണാളിനിയെ വധിച്ചു ആൾ എന്നാൽ വല്ലതാണു്. ഈ ശരംകൊണ്ടു് ഞാൻ ഇതഥക്രമം ബ്രഹ്മഹത്യയെന്നു് ചെയ്തു് ഒരു പാതകംകൊണ്ടും പാത്രമായിത്തീരുന്നതിന്നു് ഞാൻ ഇരിക്കുകയില്ല.”

മധവചാതുർ — (പരിമാസസംഭരണിയിൽ) — “ഇതഥക്രമം ബ്രഹ്മഹത്യയിലും നിന്നുള്ളതു് ആരെന്നു് എനിക്ക് സ്പ്രീഹിതമായില്ല. തന്നെക്കാരും നിന്നെ ഒരു പാതകിയാക്കിത്തീർക്കാൻ ഞാൻ മനസ്സുവെച്ചിട്ടില്ല. മുണാളിനി ജീവനോടുകൂടിത്തന്നെ ഇരിക്കണമെന്നു്. കഴിയുമെങ്കിൽ, അവളെ കണ്ടുപിടിച്ചുകൊൾക. എന്റെ ആഗ്രഹത്തെ അനുജിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ നിമിഷം ബ്രഹ്മഹത്യയെ ചെയ്യുക. അതുകൊണ്ടു് അതുകൊണ്ടു് യാതൊരു ഭാവവും ഞാൻ ഏല്പിക്കുന്നതിന്നു് വിമോഹിതനായില്ല.” എന്നുപറഞ്ഞു യഥാപ്രകാരം ഉപേക്ഷിച്ച് നീളുകതന്നായി.

അതിനനുശേഷം മേമലന്ദ്രൻ ആഗ്രഹത്തിന്നു നില്പാക്കു

പ്രയാഗഃപുരത്തിലേക്ക് തിരിച്ചു തന്റെ കമറുതോണിയിൽ കയറിയിരുന്നു. “ഭിഗ്വിതേ! പുറപ്പെടുക” എന്ന തന്റെ അന്ധനോട് പറഞ്ഞു.

ഭിഗ്വിതേൻ— എങ്ങനാണ് പോകേണ്ടത്?

ഹേമചന്ദ്രൻ— എങ്ങനെയെങ്കിലും— തമാശതന്നിലേക്കോ യാത്രം തുടങ്ങുക.

ഭിഗ്വിതേൻ തന്റെ പ്രളവികൻ സ്വഭാവം അറിയാമായിരുന്നു. “അവിടുത്തെക്കൂടെ വഴി വളരെ എളുപ്പമാണ്.” എന്നിങ്ങനെ അസ്സുടസ്വതേയിൽ പറഞ്ഞു അവൻ തോണിയെ നദീപ്രവാഹത്തിനൊപ്പം തിരിച്ചു.

ഹേമചന്ദ്രൻ കരനേരത്തേക്ക് താഴെത്തറ സംസാരിച്ചില്ല. തോണി ഏതാനും ദൂരെത്തന്നിയാലപ്പോൾ മാത്രമേ അദ്ദേഹം മെഴുനം ഭങ്ങിയിട്ടുള്ളൂ. “നാം വളരെ ദൂരം പോകേണ്ടതുണ്ടു. തിരിച്ചുപോവുക.” എന്ന ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ഭിഗ്വിതേൻ തോണിയെ വീണ്ടും പ്രയാഗഃപുരയിലേക്ക് തിരിച്ചു. അവിടെ എത്തിയ ഉടനെ ഹേമചന്ദ്രൻ കരയിലേയ്ക്ക് ചാടിയിറങ്ങി. അദ്ദേഹം മായവാചാതുക്കളെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു.

മാതൃകമാക്കുന്ന കടലുടനെ മായവാചാതുർ “എന്താണ് വീണ്ടും വന്നത്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹേമചന്ദ്രൻ— ഇവിടുത്തെ ഇഷ്ടപ്രകാരം കയറ്റാൻ തോണിത്തന്നെയാണ്. മൂന്നാളിനി ഏവിക്കെതൊക്കുന്നത് മാത്രം ഒരു കയ്യു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു.

മായവാചാതുർ—നീ സത്യനിഷ്ഠയുള്ളവനാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. എന്റെ ഹിതപ്രകാരം നടക്കുമെന്നു സമ്മതിച്ചു നിന്നാൽ എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷമായി. കൗതന്ധനഗൃഹത്തിൽ എന്റെ ഒരു ഹിതാഭിമാനിയായാണ് അൻ ദൂരപ്രദീപിതയെ പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നീയും കൗതന്ധനഗൃഹത്തിലേക്കുതന്നെയാണ് പോകേണ്ടത്. പക്ഷെ നിനക്ക് മൂന്നാളിനി

തെ നെരിട്ടുകാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. തന്റെ ശ്രമത്തിൽ ചാർക്കുകാരെ ഇത് കുണാളിനിതെ അന്യപുരുഷന്മാർ കാണരുതെന്ന് അാൻ ശിഷ്ടനോടു പ്രത്യേകം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മേമചന്ദ്രൻ— എനിക്ക് അവളെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട അവളെ കുറിച്ച് ഇത്രക്കാരും ഏതൊരു ചറിയവരാണ് തെക്കോണിനരികിലുള്ളതെന്ന് അാൻ കൃത്യമായി അറിയാൻ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് കല്പിക്കണം.

മാധവചാർയ്യർ - നീ ചിലപ്പോഴെങ്കിലും പോയി തവനത്തെ ആലോചനകൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് അറിഞ്ഞു വരണം.

മേമചന്ദ്രൻ— തവനന്മാർ വംഗരാജ്യം പിടിച്ചെടുക്കുന്നതിൽ തെക്കും ചെയ്യുകയാണ് അധികം അഭിമാനമുള്ളവരായിരുന്നെങ്കിൽ അവർക്ക് കൈവന്നതെല്ലാം കൈവന്നതെല്ലാം വന്നിട്ടുണ്ട്.

മാധവചാർയ്യർക്ക് മുഖം ചുളിച്ചു. “തെക്കും ഇന്നാണ് ഈ ദേശത്തെക്കുറിച്ച് കണ്ടുവന്നവരായിരിക്കുന്നത്” എന്ന് പറഞ്ഞ് മേമചന്ദ്രൻ ഏകാഗ്രഹത്തോടെ ആലോചനകൾ ആരംഭിക്കുകയായിരുന്നു. ആലോചനകൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞ് “അാൻ ഇക്കാരെപ്പറ്റി ഗണിച്ചു തുടങ്ങിയ കാര്യം കേൾക്കുമ്പോൾ ആ ഗണനയുടെ ഫലം ഇതിൽ കാണുന്നതായി കണ്ടു തുടങ്ങി.”

മേമചന്ദ്രൻ— എന്തിനെ?

മാധവ— തവനസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ധനം വംശം വംശം ഇങ്ങനെയാണ് ആരംഭിക്കുക എന്നാണ്. എന്റെ ഗണന

മേമചന്ദ്രൻ— അതു സാധിക്കുമായിരിക്കാം. പക്ഷെ എത്ര കാര്യങ്ങൾ അതിൽ, ആർക്കിരിക്കാം, എന്തെങ്കിലും സംഭവമുള്ളു.

മാധവ— അതും അാൻ ഗണിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. പാശ്ചാത്യർക്കുവേണ്ടിയുള്ള കച്ചവടക്കാരുടെ എല്ലാവും വംശം ഇങ്ങനെയാണ് അന്ത്യമായിരിക്കും ചെയ്യുന്നതും അതേ മുതൽ തവനത്തിലായിരിക്കും അധോഗതിയാണു്.

മേമമല. ഏങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ, ഞാൻ വിജയിതാകരുത് എങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ മരിക്കാനിരിക്കുക? അനല്പമേ ആ കച്ചവടക്കാരൻ.

മാധവ — അതേ. നീ അന്നതാണെന്ന് ആ കച്ചവടക്കാരൻ — തുണാളിനിയിരുന്ന് ലഭിക്കാൻ നീ ഭഗവതിൽ താമസിച്ച കാലത്ത് എന്തു വേഷമാണു ധരിച്ചിരുന്നതു്?

മേമമല - കച്ചവടക്കാരന്റെ വേഷം

മാധവ — എന്നാൽ നീ അന്നതാണു പാശ്ചാത്യശൈലി തന്നെ കച്ചവടക്കാരൻ ഗെവേലാളത്തിൽ ചെന്നു നീ അസുഖമാണെന്നു ചൊല്ലുന്ന പക്ഷം യവനവിനാശം നീച്ചു്യാണെന്ന് എന്നോടു ചൊല്ലു പ്രതിജ്ഞതന്നുവെച്ചു നീ നാളെ രാവിലെ തന്നെ ഗെവേലാളത്തിലേക്കു പുറപ്പെടണം. അവിടെമെച്ചു യവനരുമായി യുദ്ധം ചെയ്തു ശേഷം മാത്രമേ തുണാളിനിനെ കാണാൻ പാടുള്ളു.

മേമമല — (ഭീത്യാശ്വാസത്തോടുകൂടി) ഇവിടുത്തെ കല്പനപോലെ, പക്ഷെ ഞാൻ ഒറ്റയ്ക്കു് ഏങ്ങിനെയാണെന്നു യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതു്.

മാധവ — ഒറ്റയ്ക്കല്ല സഹായത്തിന്നു ഗെവേലാളം കന്റെ സൈന്യമുണ്ടായതുകൊണ്ട്.

മേമമല — ഉത്തരവുകൾക്കു വിധാരിപ്പുക — പക്ഷെ അതു നീച്ചപ്പെടുത്തിക്കൊടു — അഥവാ, ഉത്തരവിൽത്തന്നെ ആ സൈന്യം എനിക്കധീനമായിത്തീരുന്നതെങ്ങിനെയാണു്?

മാധവ — നീ മുമ്പേ പുറപ്പെട്ടു പോകയാൽകു നവദീപത്തിലേക്കു ഞാനും വരുന്നതു്. നമുക്ക് അവിടെമെച്ചു തമ്മിൽ കാണാം ഞാൻ അവിടെ ചെന്നു് ഇതിലേക്കു വേണ്ടുന്ന ഏല്പാടുകളെല്ലാം ചെയ്തുകൊള്ളാം എനിക്കു ഗെവേലാളം അങ്ങനെയായി പരിചയമുണ്ടു്

“കല്പനപോലെ” എന്താ പറഞ്ഞു മേമമല ഇൻ മാധവ

ജാതം പരമാത്മത്വം? താമരകളേന്റെ കഥ കേൾപ്പാൻ ഏ
നിക്ക് വളരെ കഷ്ടതയും തോന്നുന്നു."

മേനോൻ— സഖ്യ മണിമാലിനി! നിന്റെ സുഖകഥ
പറയ്ക്കൂ എനിക്കു കേൾക്കാനാണ് അധികം ആഗ്രഹം

മണിമാലിനി— ഏന്റെ സുഖകഥ കേൾക്കുമ്പോൾ ഏ
നിക്കുതന്നെ അസ്വസ്ഥതയാക്കി തോന്നാറുള്ളത്, പക്ഷെ
എന്നു നമുക്കു നിന്നെ കേൾപ്പിക്കുന്നത്

മേനോൻ— ആദ്യത്തെ നന്നോട് ആ കഥ പറയാറു
ള്ളത്! നിന്റെ മൗനമാവാ?

മണിമാലിനി— അല്ലാതെ മറ്റൊരാളെന്ന് പറഞ്ഞാലും
എനിക്കു കേൾക്കാൻ വയ്യ. ഈ താമര പശുക്കളെക്കുറിച്ച്,
നന്നോടോ?

മേനോൻ— നന്നായല്ല, ഈ താമരകളെക്കുറിച്ച്
നിന്നു വളരെ കേൾക്കാതിരുന്നില്ല, ഇങ്ങനെയല്ല പക്ഷെ
യിൽ താമരയുടെ സ്ഥിതി സാധാരണയായ താമരയെക്കുറിച്ച്
പെരുമയെ തോട്ടകൊണ്ടാണിപ്പോൾ കിട്ടിയതും അങ്ങി
നെയൊക്കെ പറയുന്നത് പിന്നെ, ഇതുകൂടും കൂടെ അധി
കം വരുന്നതും. അല്ലാത്തതായ താമരയുടെ ശോഭ മുഴുവനും
പ്രകാശിപ്പിച്ചു സാധാരണയിൽ കൂടെ കാണാൻ സാധ്യത
യുണ്ടാകാതെ തന്നെ.

മണിമാലിനി— ധാരാളം വരുന്നതിന്റെ ആവശ്യ
മെന്താണ്?

മേനോൻ— നിന്റെ മൗനവിനോദപ്രാപ്തി, താമരയെ
ക്കുറിച്ചു കേൾക്കൽ കേവല സുഖകഥ പറയുവാൻ.

മണിമാലിനി (ചിരിച്ചുകൊണ്ടു) കേൾക്കുതക്ക പശുക്കളോ
യിരിക്കുന്നതല്ല പക്ഷെ അതിൽ ധാരാളം വരുന്നതായ വി
ചാരിക്കുന്നില്ല. സുഖകഥ കേൾക്കുമ്പോൾ ഏനിയും അസ്വസ്ഥ
തയാക്കി തോന്നാറുള്ളത്

മേനോൻ— എന്തായാലും വരുന്നതല്ല കേൾക്കുതക്ക പശുക്കളോ
മണിമാലിനി— വരുന്നതല്ല കേൾക്കുതക്ക പശുക്കളോ

വിജയ് പഠന പോസ്റ്ററും ഇട കോളിനി ഇവിടെ ഇപ്പോൾ
കിൽ അതിനെ കണ്ണടയ്ക്കുകയാൽ ബന്ധിച്ച് നിൽക്കുന്നത്
സാധിക്കുമോ?

മുണ്ടാളിനി— മുക്കുനല്ലപ്പൂവിനെ ഒരു നൂലാണികിൽ മുണ്ടാളിനിയിൽ കൂട്ടി ചെല്ലുക എന്നതുപോലെ അനുസന്ദേശം ചെയ്യുന്നതിലാണ്.

ഭൗതികശാസ്ത്രം— അന്ധശാസ്ത്രം ഭൗതികശാസ്ത്രം കൂടിയ
അധികൃതർ അവർ അന്നത്തോൾ കൂടിയ വന്ന കൂടിയതല്ല?

முன்கூட்டி — அந்த மாயவாழ்வாழ் கடவுள் உபகாரச்

മണിമാധിനി— നമ്പി! മായവാലാളുടെ ഈ നിർദ്ദയ വ്യവസ്ഥിക്കുപ്പറി എങ്ങനെയ്തെ വന്നു? പരതാമേന്ത്! എത്ര പ്രാവശ്യമായ വാക്കും ചെയ്യുന്നു ഇതുവരെയും അതു പറഞ്ഞു കുന്നില്ലല്ലോ. മായവാലാളുടെ വാക്കു വിശ്വസിച്ചു നീ എന്തിനാണു ചിത്രഗുഹം വിലാപാനുകൂൽക്കുന്നത്?

മുഴക്കമുണ്ടാകുന്ന — മായവാചാതുര്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം പലതരം പരീക്ഷകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പലതരം പരീക്ഷകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പലതരം പരീക്ഷകൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്.

മണിമാലിനി— ഈ കഥ കേൾക്കുമ്പോൾ ഏനിക്കു വ
ലാകട്ടെ അസുഖം മോന്നുന്നു

முனாஜி கி. — வயு மருந்துகள் காலடியும் கண்டறியுமா ?

അദ്ദേഹം ഏകൻറ നാഥനല്ലാ? അദ്ദേഹമല്ലാതെ എനിക്കി
നി വേറൊരു നാഥനാവാകരുമില്ല

മണിമാലിനി — പക്ഷെ, അദ്ദേഹം ഇതുപരേയും നിമൻറ
നാഥനായിട്ടില്ലല്ലോ. സഖി ചോദ്യപ്പെടേണം, നിന്നോക്കെനി
ക്കു സാക്ഷീനിട്ടിരിക്കുകയാതെ സ്നേഹമുണ്ട് അതുകൊണ്ടാണു
ഞാൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നത്

കുറുപ്പാളിനി അധോമുഖിയായി കണ്ണീർ വീർത്തിത്തുടങ്ങി

“മണിമാലിനി! ഈ അന്ത്യഭിക്ഷിൽ എനിക്കു വേണ്ടപ്പോ
ളവർ ആരും ഇല്ല. ഏതെന്നാ? ഇങ്ങനെയിരിക്കുവാൻ ആരുമില്ല.
ഏതെന്ന സ്നേഹിച്ചിരുന്നവരും ഞാൻ ഇനി കിടക്കൽ കാ
ഴക്കേടുന്ന രോഗം എനിക്കില്ല. നീ മാത്രമേ എനിക്കൊരു സ
ഖിയുള്ളൂ. നീ ഏതെന്ന സ്നേഹിക്കാതിരുന്നത് മററുമാരെന്ന
തെന്ന സ്നേഹിക്കുവാൻ?”

മണിമാലിനി — ഏൻ അ നിന്നിപ്പുള്ള സ്നേഹം കിടക്കയും
വിട്ടുപോവുകയില്ല. പക്ഷെ ഇവകഥ കേട്ടപ്പോൾ ഏകൻറ മന
സ്സിൽ—

കുറുപ്പാളിനി പാകുന്നതും മരുതരാവം അവലംബിച്ചു കര
ഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. മടുപ്പിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു— “സഖി
നീ ഇങ്ങനെ പറയുന്നത് എനിക്കു സഹിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല
ഞാൻ പറയാൻ പോകുന്ന കാര്യം ഇവ ചൊല്ലുകയിൽ
മററുമാരെയും അറിയിക്കുകയില്ലെന്നു നീ സത്യം ചെയ്യുന്ന
പക്ഷം ഞാൻ ഏകൻറ കഥ വിസ്തരിച്ചു പറഞ്ഞു തരാം. അ
ങ്ങനെ ഏകന്റെ മുമ്പിൽ നിന്നുണ്ട് എന്നത് യഥാർത്ഥസ്ഥിതിയാ
ണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കും.”

മണിമാലിനി — ഞാൻ സത്യം ചെയ്യാം

കുറുപ്പാളിനി — നിമൻറ അടുതിൽ വൃദിയ നിൽക്കാവൂ. പറ്റു
ത്ത പീടിച്ചു സത്യം ചെയ്യണം.

മണിമാലിനി അല്പകാരം സത്യം ചെയ്തു. അനന്തരം
കുറുപ്പാളി മണിമാലിനിയുടെ വെക്കട്ടിൽ സ്വകാര്യം പറഞ്ഞു
തന്നതായിരുന്നു. പക്ഷെ ഇവിടെ ചോദ്യപ്പെടേണ്ടതെന്നു ഏകൻ

ശ്രീമദ്. കമാനാലയത്തിൽ ഉണ്ടിടം കനി അത്യന്തം പ്രീതി
 മായം പ്രകാശം പ്രീതി മായം കനി അത്യന്തം പ്രീതി

മണിമാലയ്ക്ക് “ചന്ദന നീ ഏങ്ങിനെയാണു മധുരം മാത്രമേയ്ക്കു അടുക്കൽ ഏന്തിയെടുന്ന്ത്. അക്കഥ കേൾക്കൂ”

[illegible]

കണിയാലിന - നീ നിയമിച്ച പ്രിയപ്പെട്ടവ!

ഭൂനാളിനി ഇല്ലാ അന്തർ നിയമിതിക്കാണ് അറിയാവുന്നതും മറ്റും പൊന്നിയിട്ടു.

അണിയാലനി - അറനാതിക്കുന്നതിൽ ഉടനെ പെരുതരികൾക്ക് മാർക്കുയായ്ക്കനു

മുണ്ടാളിന് പക്ഷമെന്തെന്നു കാണാതെ എങ്ങിനെയാ
ണ് മരിക്കുക!

മുതിർന്നവർക്ക് അധികം പ്രയത്നം വേണ്ടതാണ്.

കൃഷ്ണകൃഷ്ണി - അയാൾ പറഞ്ഞ "നാളെ" എന്ന സമയബന്ധനമെങ്കിലും ഇങ്ങനെയൊരു ചെറിയ "നാളെ" ഉണ്ടായിരുന്നു.

[illegible]

മണിമാറ്റിനി— നിങ്ങൾ ആ കിഴുനോട് ഇങ്ങനെ ഒരു
പുറം പറ്റാൻ ഏങ്ങനെ ചെയ്യും വന്നു!

[illegible]

അന്നേരം അധികൃതസംഗീതമാണെന്ന് ഭാഗ്യവാന്മാർക്കു തോന്നിയിരിക്കാം. അദ്ദേഹം ഒരു ചെറുപ്പത്തിൽത്തോട്ടുനിന്നു ഏറുന്നതു പറ്റത്തു 'അങ്ങ് ഇങ്ങനെ വേണ്ടതെ വെച്ചിട്ടു കഥ ഫോമലറൻ അർത്ഥമില്ല.' ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഏതൻ അവരോട് മാറി അങ്ങ് അർത്ഥമെങ്കിൽ ജീവനായാണോ ചെറുപ്പനായോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരം കൂടാതെ ഇര ജീവിതത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുന്നതല്ലെന്ന് അങ്ങ് അപ്പോൾതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഭാഗ്യവാന്മാർ പറ്റത്തു "വേണ്ടി പ്രാണശ്വാസമെടുക്കുകയും മറ്റും വേണ്ട ഫോമലറൻമാരുള്ള ഈ വേർവാഴ്ച കുറച്ചുകൊണ്ടുള്ള താത്പര്യം ഇതു നീക്കം അവൻ ഏതെന്നു വർക്കുവുള്ള സ്വഭാവം വീണ്ടെടുത്തു വേണ്ടതെ ചട്ടമെഴുതിയതായി അഭിപ്രായം ചെയ്യണമെന്നാണ് ഫോമലറൻ്റെ അഗ്രഹം. അകിലെക്ക് ഈ വിഷയം അത്യാവശ്യമാണ് അതിൽ വേണ്ടിയിരുന്ന യഥാശക്തി സഹായിക്കേണ്ടതല്ലേ? വേണ്ടിയുടെ പ്രണയമന്ത്രം ഉച്ചരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ അവൻ അസുഖപ്പെടുന്നതായിത്തീർന്നത് മരിക്കലും ആശംസകളെല്ലാം " "ഏതെന്നു കാണുന്നത് അന്താരാഷ്ട്രമാണെന്നതിൽ അദ്ദേഹം മരിക്കലും ഏതെന്നു കാണണം " എന്നു അങ്ങ് തന്നെ പറഞ്ഞതിന് ഭാഗ്യവാന്മാരുടെ ഒരുപക്ഷി ഇപ്രകാരമാണെന്നു 'ബാലന്മാർക്കും വൃദ്ധന്മാർക്കും വിവേചനശക്തി കൈവരിക്കേണ്ടതാണെന്നു കരുതണം പരിണാമമെന്നതിലുള്ള സാമന്ത്രിയ്ക്കും ഏനിക്കു ഫോമലറൻമാരും കൂടുതലായിട്ടുണ്ടെന്ന് തീർച്ചയാണ്. വേണ്ട അനന്തരമാണെന്നതിലും ശരി, അല്ലെങ്കിലും ശരി, അങ്ങ് ഉദ്ദേശിച്ചപ്രകാരം ചെയ്യാൻ തീർന്നില്ല. അങ്ങ് വേണ്ടതെ ശ്രമം അതിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതാണ് ഭാഗ്യം. ഗവണ്മെന്റുകൾക്കു ശ്രമം അഭാവമാണെന്നു കരുതുന്നതാണ്. അങ്ങനെയൊരു വീട്ടിലാണ് വേണ്ടതെ പാപ്പിക്കുവാൻ ഉറപ്പിക്കുന്നതു് അന്തരം വേണ്ടതെ സ്വഭാവം

കുളുപ്പോലെയെന്നാക്കിക്കൊള്ളാം. ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞാൽ അൻ വയതിനെ അപ്പുറേറ അടുക്കൽക്കുന്ന ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്യാം. ആ കാലത്തു് ഹൈമാന്യന്റേറ സ്ഥിതി എന്തായാലും ശരി അവന്നു് വേതിനെ വിവാഹംചെയ്തുകൊടുക്കുന്നു. അന്റാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു് ഇതാണെന്നേറ ഉദ്ദേശം എന്നു അൻ ഇതാ രഹസ്യം ചെയ്യുന്നു. "ഇത്രയും കെട്ടപ്പെടും, ഗത്യന്തരമില്ലെന്നു ഭയപ്പെടുകയാൽ അൻ സ്തബ്ധനായിത്തീർന്നു. അതിന്നുശേഷം ഇങ്ങട്ടു പോരികയും ചെയ്തു.

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

മി ക്ക ക ട ട ന്നി .

ആ രണ്ടു സമീകരണം ഇങ്ങിനെ സകല വർത്തമാനങ്ങളും പരസ്പരബോധത്തോടു്, കോമളകണ്ഠത്തിൽനിന്നു് നിറുത്തിച്ചു കൈയുറന്നുശ്ശീതം അവയുടെ കണ്ണുറ സ്തബ്ധമായിത്തീർന്നുവരിച്ചു—
(പാട്ട്)

മധുരവംശിനി മധുരവംശിനി

ശ്രോമവിലാസിനി മേ,

അതു കെട്ടപ്പെടും മൂന്നാളിനി "സഖി" എവിടന്നാണ് ഇതു പാട്ടു്?" എന്നു ചോദിച്ചു.

മണിമാലിനി—പൂട്ടിയെറ പുറത്തുനിന്നുണ്ടെന്നു ഭയപ്പെടുന്ന പാട്ടുകാരേണീ വീണ്ടും പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

കൊല്ലം നാഗരി! ഗ്രഹപരിധി

കാശം വിവാസനിമേ

മൂന്നാളിനി—സഖി! ആരാണ് പാടുന്നതു്? അറിയുമോ?

മണിമാലിനി—ഇവിടെ ഒരു ഭിക്ഷുകാക്കണി ഉണ്ടു്. അവളാണ്

പിന്നെയുംപാട്ട്: -

വൃന്ദാവധന നൊപിന്നീരോമന
കാക്കയെ തു കരുതാമിര
രേതാരേതപര സോശ്വാദസുര
ഫിരത തുതാ മാമിര.

മുത്താട്ടിനി - (ബഹുപ്പാദോക്ത) സഖി! സഖി! അവ
ളെ വീഴ്ത്തുവാൻ വേണ്ട വളിച്ചു.

മണിമാലിന് പാട്ടുകാരെക്കൊണ്ടു വിളിക്കാൻ പോയി
അപ്പാൾ അവൾ ഇതായിരുന്നു പാടിയിരുന്നത് -

(പാട്ട്)

വികലനളിനേ തടുത്തുപളിനേ
ബഹുതേ പിതാസാര
പ്രാജാശാലനി താ മധുതാമിനീ
നാമിരേ ആശാര
സാ നാശാ ശരീ-

അപ്പാഴ്ക്ക് മണിമാലിനി വന്ന് അവളെ വീഴ്ത്തുവാൻ
വേണ്ട കൂടു പൊക്കുവാൻ അവൾ അന്തിവൃത്തിയുള്ള
കന്നു ഉരന്നു വീണ്ടും പാടിത്തുടങ്ങി:-

സാ നാശാ സമര കമാലോ സുര
കാക്കയാ മിരത രേതാ രേ
ശു നിതാകാരേ റാമി, പാളിമുരളി
വരന വരന ഏകാര.

മുത്താട്ടൻ - നിന്റെ സ്വരം കേൾക്കാൻ അന്ന് 'ഒരിക്കൽ
കൂടി പാട്ട്-കേൾക്കട്ടെ.

പാട്ടുകാരെക്കൂടി ഏകദേശം പത്നാരു വരുമ്പോൾ
കുറയ്ക്കുന്ന ഒരു യുവതിയായിരുന്നു രേതാ. കറുത്തു കരിമ്പോയി
മുറയുണ്ടായും അവൾ കാഴ്ച കട്ടംതന്നെ വിശുദ്ധ അനിയായി
തന്നില്ല. അവളുടെ അംഗങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യവും മിനുസവും
കുറവുണ്ടെന്നായിരുന്നു പ്രമുഖമായ മിമിസാ, മ

അലവും സ്ത്രീകളുടെ നവയുദ്ധം കടാക്ഷം, നിബിഡവും കറുത്ത
തുമ്പം കൂപ്പിയിരിക്കും, അയ്യോ കോലാപശത്തും കാലം തിള
കസ്യമം, മധ്യവും പാർവതീമാത അധരം, അതിനുള്ളിൽ കവ
ളകൾക്കു മധ്യമോട്ടിക്കുന്നതും മറ്റും മിപ്പല്ലകൾ, സൂക്ഷ്മമാ
യ കലശലായും, മുതൽ വീഴുന്ന മോഹനമായ കബളീബ
നവും, ആ പുൽകുത്തിയതിൽ ഒരു മല്ലമാല, മനോഹരമായി
തന്നെ ആ യുവതിയുടെ രൂപസംഗ്രഹം കർമ്മമുചിതത്തി
ലിന്നസമുപ്തത്തി, അതിൽ ഒരു തില്ലകാരൻ ഇരശ്ചരപ്രതിഭ
യെ നിർമ്മിച്ചാലെന്നുപോലെ, അവളുടെ ശരീരം മേയവന
മേയവനത്താൽ പരമസുന്ദരമാകുന്നു അവളുടെ മുമ്പ്
നീക്കം ആധാരം സ്ത്രീകളായിത്തന്നെയും അതിൽ അഴകൾ
മളിരും പറ്റിയതെന്നില്ല. കേകാലത്തിൽ പിറ്റേദിവസം
കൂടും, കഴിയിൽ മരണാനന്തരംകാഴ്ചയ്ക്കു മാലയും മൂക്കിൽ മല
നിരയായ പദമുണ്ടെന്നും നേറുന്നതൽ മലയായ മന്ദന
പ്രാപ്തം ഇങ്ങിനെ ലിഖിതമാക്കിക്കൊണ്ടുപോയ ഏതാ
നും വിവരങ്ങളെക്കൊണ്ടും അധരം അണഞ്ഞുവന്നു, കല്പനയ്ക്കു
കാരം അവർ വീഴും പാടും -

മധുരാധരസ്തി മധുരമാസനം.

ശ്യാമവിശാസിന മേ

കുശലം നാഗം ഗേഹ പരമമി

കരംകര വിവാസിനിക്കേ.

സുന്ദരനവനാ, ഗോപിനീമാമന

കാലമുള്ള മേന്മാതിര

മേല മേൽ പരം ശാശ്വത സുന്ദര

മിക്കേ തുറന്നു പാതിര.

വികല നമുക്കേ മറ്റൊരു പുല്ലിനെ

ബഹുതം പിതാസാദാ

മന്ദ്രമാ ശാഖിന താ മധുരാധരീ

നാദിദാ ആഹാര.

സ്വർഗ്ഗാഭിഷേകം കർമ്മം സ്മരണി
കർമ്മം മിത്രം കർമ്മം
ശുനിയാകാ തേ ചവി, വാമിനി മുഖ്യാ
വരന വരന ഏകാ തേ.

പാട്ടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കുഞ്ഞാലിനി പറഞ്ഞു.—“നി
ന്റെ പാട്ടു വളരെ വിശേഷമായിരിക്കുന്നു. സഖി മണിമാരി
നി! ഇവർക്കു വല്ലഭം കൊടുക്കേണ്ടേ!”

മണിമാരിനി ‘വല്ലഭം’ കൊണ്ടുവരുവാൻ അകത്തക്ക
പോയി കുഞ്ഞാലിനി ഓടിക്കയറ്റം കൊടുത്തുവെന്ന് നിന്റെ
പേരെഴുതാത്ത” എന്നു ചോദിച്ചു.

“എന്റെ പേരു ഗിരിജാ എന്നാണ്”

“നിന്റെ വീടവിടെയാണ്?”

“ഈ നഗരത്തിൽകുന്നു”

“നീ പാട്ടുപാടിയാണോ കാലംകഴിക്കുന്നത്?”

“അതേ. മറ്റൊന്നും എഴുതുകയുമില്ല”

“നീ ഈ പാട്ടുകളെല്ലാം എവിടെ പഠിച്ചു?”

“കിട്ടിയെഴുതിയിട്ടുണ്ട്.”

“ഇപ്പോൾ പാടിയാൽ എവിടെ കിട്ടി?”

“അതേയെ കച്ചവടക്കാന്റെ അടുക്കൽനിന്ന്”

“എവിടെയാണോ കച്ചവടക്കാൻ?”

“ഈ നഗരത്തിൽ”

പ്രഭാതത്തിൽ ബാലാകന്റെ കിണറിലെല്ലാത്തൊരു
താളമൊഴുത്തുപോയ, ഈ വർത്തനം കേട്ട ഉടനെ കുഞ്ഞാ
ലിനിയുടെ മുഖം സന്തോഷത്താൽ വികസിച്ചു.

“ആ കച്ചവടക്കാരൻ എത്ര കച്ചവടക്കാരൻ ചെയ്യ
ന്നതു?”

“എല്ലാ പണം വെട്ടുമാറ്റം കച്ചവടം തന്നെ”

“അതേയെ കച്ചവടമാണ്?”

“കഥകളുപയോഗം”

“ഇതൊരു പുതിയ കച്ചവടക്കാര്യം ആയിരിക്കട്ടെ. അതിൽനിന്നു
ഈ ലഭനഷ്ടങ്ങൾ എന്തുമാനായിരിക്കട്ടെ!”

“ഇതിൽനിന്നുള്ള ലാഭം സ്റ്റേക്കും, നഷ്ടം കയറും.”

“നീയും ഒരു കച്ചവടക്കാരനായിത്തീരണം, സംഗ്രഹമില്ലാത്ത
താളത്തിൽ യജമാനനാകണം.”

“അദ്ദേഹംകൊണ്ടുതന്നെ യജമാനൻ.”

“നീ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആളാണ്!”

“അയാൾ അദ്ദേഹത്തിനുപോലെയായി വില്പനസ്സാമാനങ്ങൾ വി
ല്പനവരുത്തണം.”

“തരക്കുറിയല്ല, നിന്റെ ഭാഗ്യം അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച്. അ
തിൽ എന്തെല്ലാമാണുള്ളതെന്നു നോക്കൂ.”

“അതിലെ സാമാനങ്ങൾ കാണാനുള്ളതല്ല, കേൾക്കു
നുള്ളതാണ്.”

“തരക്കുറിയല്ല, എന്നാൽ കേൾക്കൂ.”

ഗൗരവത്തോടെ വീഴ്ച പാടിത്തുടങ്ങി.

(പ്രശ്നം)

“യജമാനൻ ഒരു മേൽ കിട്ടിയതിൽ നിന്നും മറ്റും
തയ്യാർ ചെയ്ത പഴി, മേൽ, തകിടം, തുടങ്ങിയവയെ

പ്രകാശിപ്പിച്ചു കളയാൻ തയ്യാറാണ്.

നിങ്ങളുടെ ആവേശത്തോടെ, ഗ്രാമത്തെയും പട്ടണത്തെയും

കണ്ടു കണ്ടു വന്നു.

അതിലൂടെ നീക്കം.”

മുതലിനെയും കയ്യിൽ വെക്കുന്നതിനുള്ള ഗൗരവത്തോടെ
അതിലൂടെ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഗൗരവത്തോടെ

“ഇതൊരു കള്ളന്റെ കഥയല്ലേ?”

ഗൗരവത്തോടെ—അയാൾ പറഞ്ഞ കച്ചവടക്കാരന്റെ സ്വാഭാ
വിശിഷ്ടതയെ വാങ്ങുകയാണ്.

മുതലിനി — കള്ള സ്വാഭാവിതം തുടങ്ങിയതാണ് സാധാരണ

കൂടെ ജീവനും ഈ പകടത്തിലാവുമെന്ന് അതാളോടു പറയുക.

ഗിരിജയ - ചുറ്റപാലം കെട്ടുന്ന ആളോട് ജീവനും ഈ ഒരിക്കലുമെന്ന.

കുഞ്ഞാലിനി - അതെന്തുക. എന്ത്

ഗിരിജയ പാടി:-

“ചോഴ് വരട്ടെ കട കാര ഹിം ഹിമയെ ബാലുക്കൾ,
കാലോരോരോ കാന്ത ചർമ്മ, കാലോരോരോ വല,
ഹിയാ പാല രാപണ പകുതി, കൈനയനനോരി
സോമി പകുതി കാലോ രോ
കാലോ കുഞ്ഞാലി ഹാമാർ ”

കുഞ്ഞാലിനി - (സ്നേഹപൂർണ്ണമായ സ്വരത്തിൽ) - “കുഞ്ഞാലിനി എന്താണിത്? അതിനെ കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള വഴി പറഞ്ഞുനന്നാൽ അതോട് കൂടാൻ കഴിയുമോ?”

ഗിരിജയ - കഴിയും. പറഞ്ഞു തരുന്നത്
കുഞ്ഞാലിനി:-

൧ (പാട്ട്)

പാലാളം കുഞ്ഞാലിനെ കാമുകിയിൽക്കൊണ്ടു
കൂടെ കയ്യാളി കൊണ്ടുനിൽ
രോഹിണിയോടൊക്കെ കാലോരോരോപ്പിരി
കൂടാമന്ന! ബന്ധനസ്ഥനാകി നീയെ
അന്നത്തെ കണ്ടുനോട്ടം കണ്ടുനോട്ടം
കൊണ്ടുനോട്ടം നോട്ടം കണ്ടുനോട്ടം
എന്നൊക്കെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നതെന്നാകി നീ
എന്നുകണ്ടുകണ്ടിൻ പന്ന വാള
എന്നതു കണ്ടുനോട്ടം കണ്ടുനോട്ടം
കൊണ്ടുനോട്ടം തന്നെ വാസമാക്കി

൧ “കുഞ്ഞാലി കൂടാൻ ചെയ്തിട്ടു നീ അങ്ങനെയും എന്തും”

കാല മരണാദൃഢം സാക്ഷനാമുദ്യോഗം
 പരമേശ്വരീയുക്തം നീതിനാൽ
 അന്നേരം കാണുമൊരാളെ-തന്നെയൊക്കെയൊ
 കണ്ടുപോയുള്ള കോടകാർ നിമകൾ
 ലാഭം നേടിയെടുത്തു കാർത്തിക കണ്ടനേരം
 ഭാനുസം നോക്കിപ്പറക്കപ്പെട്ട ഹംസം.
 തിരുമുഖം നോക്കി നോക്കിയിരുന്ന നീതി.
 ലാഭമുപേക്ഷിച്ച് ഭൂമിയിൽ നിന്നുപോകട്ടെ.
 എങ്കിലും ഗിരിമുഖം ഈ പാട്ടുപറക്കൽ കഴി
 യുമാം

ഗിരിമുഖം-കഴിയും

ഭൂമിയിൽ ഈ പാട്ടു ഗിരിമുഖം പഠിപ്പിച്ചുകൊടുത്തു.
 അപ്പോഴേക്കു കഴിഞ്ഞിരുന്നു കരളാലു കേൾക്കാതെ-
 ഭൂമിയിൽനിന്നു പ്രത്യക്ഷമായി ഭൂമിയിൽനിന്നു അവരും
 സ്തംഭനം ചെയ്ത സകല വൃദ്ധന്മാരും അറയായിത്തീർന്നു. ഏ
 കിലും അവർ തന്റെ പ്താരികൾ പ്രകൃതിയെ നോക്കി
 മനസ്സിലാക്കി പട്ടണമുള്ള വൃദ്ധിയിലുണ്ടായിരുന്ന അവർ പൂ
 സ്തംഭമായി വിശ്വസിച്ചവർ ഭൂമിയിൽനിന്നു ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നു.
 ഈ ഭൂമിയിൽനിന്നു അവർ ഗിരിമുഖം കേൾക്കുന്ന
 വൃദ്ധന്മാരും ഭൂമിയിൽനിന്നു തന്നെ ഭൂമിയിൽനിന്നു അവർ
 ഭൂമിയിൽനിന്നു ഗിരിമുഖം കേൾക്കുന്ന വൃദ്ധന്മാർ “ഇതും ഭൂമി
 കേൾക്കുന്ന നീ വേറെ കേൾക്കുന്നതും ചെല്ലുന്നതില്ല. ഇ
 യുദ്ധം നീ കയ്യടക്കാതെത്തന്നെ അടയ്ക്കുകയെന്നു പല
 യുദ്ധം നോക്കിയവർ നോക്കിയവർ നോക്കിയവർ നോക്കിയവർ
 നോക്കിയവർ. വാങ്ങിയവർ വല്ല സാധനവും ഉണ്ടാകിൽ അവർ
 വാങ്ങുന്നവർ”¹¹

ഗിരിമുഖം യാത്രപറഞ്ഞു പോകാൻ പുറപ്പെട്ട അ
 വർക്കു വല്ലഭം സമാനം കോടകാർക്കെതിരെ ഉയിർത്തിയെന്നു
 ഭൂമിയിൽനിന്നു തന്നെ കേൾക്കുന്നവർ ഭൂമിയിൽനിന്നു

പ്രാർത്ഥനാമന്ദിരം അവിടെ നിർമ്മിച്ചു വീട്ടി. അവിടെ
കുറെ അരിയും, മേകള കായയും, ഒരു പഴയവസ്ത്രവും ലിപ്ത
രകാളും കൊടുത്തു. മൂന്നാളിനിയും അവർക്കൊരു പഴയ വ
സ്ത്രം സമ്മാനിച്ചു. കൊടുക്കുന്ന സമയത്ത് അവിടെ ചെവി
യിൽ ഇപ്രകാരം മന്ത്രിച്ചു. 'എന്നിടം തീർക്കു കർമ്മയില്ലെന്നു
യിരിക്കുന്നു. നാമെല്ലാ ഓരോരുത്തരും കാത്തിരിക്കുവാൻ വരൂ.
ഇന്നു അർദ്ധരാത്രിയായത്ത് ഈ വീട്ടിൽനിന്നു ചിങ്ങം
മുഖയിൽ നീ കാണുന്നിന്നാൽ ഏതെന്നു കാണാം. നിന്നെറു ക
ല്പവർഷക്കാൽ ക്രമേണമെങ്കിൽ അതാണെന്നു കൃത്യമെന്നു
വരിക.'"

ഗിരിമന്ദിരം - അന്നുതന്നെ അന്ന് തീർച്ചയായിട്ടും
വന്നു. മൂന്നാളിനി മരണിപ്പനപ്പോൾ മണിമന്ദിരം ചോ
ദിച്ചു.

"സഖി! നീയെന്നാണു് മരിക്കാത്തതായാ സഹകാളം
പറഞ്ഞതു്?"

മൂന്നാളിനി ഇതിന്നുതരമായി ഒരു പാട്ടുപാടി

നാമൊരും അല്പായം

മുനി.

മകുടാവാസിയുടെ ഹാരാത ഭാഗത്തു സമുദാനന്ദൻ എ
ന്നൊരു കല്പവർഷക്കാൽനിന്നു വിട്ടിലായിരുന്നു ധേനുവന്ദൻ ചാ
ത്തിരുന്നതു്. ആ വീട്ടിൽനിന്നു ഉത്തർത്തു് ഒരു അശ്വകുപ്പാ
മുഖ് ഉച്ചയിരിക്കുന്നപ്പോൾ, ധേനുവന്ദൻ അതിന്റെ ചു
വട്ടിൽ ചെന്നിരുന്നു, പുഷ്പികമായ ഒരു ശാഖയെ അപസ്മാ
വത്തിൽ ചേർന്നുകൊണ്ടു ചണ്ഡംചണ്ഡമായി മുറിക്കുക
യായിരുന്നു. ഏതൊരു പ്രയത്നിക്കുന്നതുപോലെ അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ ഭൃഗു കൂടത്തുടേ ശാഖപഥത്തിൽ നിന്നിപ്പോയി.

പക്ഷെ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ട ആൾ വന്നു ചെന്നില്ല. തന്റെ ഭിക്ഷുനായ ഭിഗ്വിജയനെ വിളിച്ചു “ഭിഗ്വിജയ! ഭക്ഷണത്തിനായിട്ടും മരണിപ്പണിപ്പെട്ട്യാ ഏനിക്കു നീക്കം സാധാരണമില്ല നീക്കയാണു അവരളെ കണ്ടുപിടിച്ചു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരിക” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭിഗ്വിജയൻ ഗിരിജായയെ അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. നഗരത്തിലെ രാജപഥത്തിൽ അവൻ ഗിരിജായയെ കണ്ടു.

ഗിരിജായ—“എന്താ ഭിഗ്വിജയ!”

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഭിഗ്വിജയനു ചോദ്യം വന്നു.

“എന്റെ പേരു ഭിഗ്വിജയൻ എന്നാണു്” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഗിരിജായ—ഓ! ശരി- ഭിഗ്വിജയൻ തന്നെ. ഇന്നു ഏതു ദിക്കിനേതാണു് ജയിക്കാൻ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്?

ഭിഗ്വിജയൻ—ഇതേ ദിക്കിനെ (എന്നു പറഞ്ഞു ഗിരിജായയെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.)

ഗിരിജായ—അാൻ ഒരു ദിക്കാണോ? നിങ്ങൾക്കു ദിക്കു അറണുന്നറിഞ്ഞു കൂടാ.

ഭിഗ്വി—എങ്ങിനെയാണറിയുക. നീ അന്ധകാരപ്പെട്ടു് ആർക്കു വരിക. പ്രഭു നിന്നെ കാത്തിരിക്കുകയാണു്

ഗിരി—എങ്ങിനാണെന്നു കാത്തിരിക്കുന്നതു്?

ഭിഗ്വി—നിന്നെ ഏനിക്കു വിവാഹം ചെയ്തു തരുവാൻ

ഗിരി—അതിന്നു വേറെ ആരെയും കിട്ടിയില്ലേ?

ഭിഗ്വി—ഇല്ല. അതിന്നു നീ തന്നെ വേണം.

ഗിരി—ശരി എന്നാൽ പോവുക

ഗിരിജായ ഭിഗ്വിജയന്റെ പിന്നാലെ പോയി ഭിഗ്വിജയൻ, അശോകവൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ ഇരിക്കുന്ന ഫേദമവനനെ കാണിച്ചുകൊടുത്തു, തന്റെ പ്രവൃത്തിക്കു പോയി ഫേദമവന്റെ കൂടെപ്പാലത്തിൽ ഇപ്രകാരം പാടുകയായിരുന്നു.

(പാട്ട്)

വികവനളിനെ യമനാപളിനെ

ബഹുതം പിയാസമേ

അപ്പോൾ ഗിരിജായ പിൻതൊഴത്തുനിൽ

ഖന്ദമാശാഖിനി താമസ്യതമിനി

നാമിടമ് ആശാരേ.

എന്ന തുടർന്നു പാടി ഗിരിജായമ്മ കണ്ടപ്പോൾ ഹേമചന്ദ്രൻ കർണ്ണമുഖം വികസിച്ചു “എന്താണു് ഗിരിജായേ! ആശയെല്ലാം അന്യമിട്ടുവോ?”

ഗിരിജായ—ആരുടെ ആശ? അങ്ങയുടെ ആശയോ എന്റെ ആശയോ?

ഹേമ —എന്റെ ആശ—അതുവഴിതായി നിന്റെ ആശയും.

ഗീത —അങ്ങയുടെ ആശ ഏതെന്നു അവസാനിക്കും? രാജാക്കന്മാരുടെ ആശ മരിക്കും അവസാനിക്കുകയില്ലെന്നാണല്ലോ ആളുകൾ പറയാറുള്ളതു്

ഹേമ —എന്റെ ആശ നല്ലതാ മരിക്കുകയാണ്

ഗീത — ഏറ്റവും കഴിഞ്ഞത് ആണു് കുണാളിനിമേതക്കാണാൻ കഴിഞ്ഞത്? ഓ! അത് ഈ വർത്തമാനം അവരോട് പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ.

ഹേമചന്ദ്രൻ നിശ്ചിതമായിത്തന്നെ “അപ്പോൾ, ഇന്നും നി കുണാളിനെയെ കണ്ടില്ലെന്നാണോ പറയുന്നതു്? ഇന്നു ഏതുവഴിക്കാണു് പാട്ടുപാടുന്നതു്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

ഗീത—പ്രവാഴിക്കു ചോർ അതു ഞാൻ നിത്യവും അങ്ങയെ ബോധ്യപ്പെടുത്തേണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതാണോ? ചെന്നുവെല്ലാം പറയുക

ഹേമചന്ദ്രൻ കീഴ്ചിന്തിശ്ചാസതോടുക്തം—“കുലവംശം ഏനിക്കനുക്രമമല്ല ആനൃതം ഇനി നാമേവം അനേചക്ഷി അണു—”

അപ്പോൾ ഗിരിജായ് കപടഭാവത്തോടെ താഴ്ന്നുപറഞ്ഞു പോകാൻ തോന്നിപ്പോയി. ഫേമമന്ത്രൻ അവളോടു ചിരിക്കുന്ന പറഞ്ഞു--“ഗിരിജായേ! നീ വിടക്കുണിപ്പെട്ടിരിക്കുക. നിന്റെ കണ്ണു കാണുമ്പോൾ ഉള്ളിൽ മറിഞ്ഞുപോകുന്നതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇന്നു നിന്റെ പാട്ടുകേട്ടു ആരെയും വല്ലഭനാക്കുവാൻ പറ്റുകയുണ്ടാകുമോ?”

ഗിരി—ആകെത്തുപറയാനാണു്? ഫേമമന്ത്രാസിനകളെ കല്പാലിയാണു് തൃപ്തിപ്പെടുന്നതു് തന്നെയാണു് വിചിത്രമല്ല? എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു് കുറെ കിഴുപി എഴുന്നെല്പാൻ തുടങ്ങി.

ഫേമമന്ത്രൻ മനസ്സിലാക്കിപ്പോയി. അപ്പോൾ അമ്മയെ ഗൗരവമായി ഇല്ലകാരം പറഞ്ഞു. “ഇത്ര അധ്വാനിച്ചിട്ടും അമ്മയെ കണ്ടുകിട്ടാത്ത സ്ഥിതിയിൽ ഇന്നു അമ്മയെക്കണ്ടു് ഫേമമന്ത്രൻ എന്തിനാണിരിക്കുന്നതെന്നു കാണുകയും ചെയ്തു്. അന്നു് ഫേമമന്ത്രൻ കൃത്യം അമ്മയെ കണ്ടു് വിചാരിച്ചു വന്നതു്—(ഗിരിജായേ!) ഗിരിജായേ! നാളെ അമ്മ നിന്റെ നഗരത്തിൽ പോകുകയാണു്”

“അമ്മയെക്കണ്ടു്” എന്നു പറഞ്ഞു് ഗിരിജായ് കൃത്യം അമ്മയെ കണ്ടു്.

(പാട്ട്)

ശ്രീനിവാസായ നമഃ പവിത്രാശ്വതി ഭക്തി

വാരാണസി ഏകാദശി.

ഫേമമന്ത്രൻ—ഇതു പാട്ടു പാടിതരു് മതി. വേറൊരു പാട്ടുപാടുക.

ഗിരിജായ്— (പാട്ട്)

“മേ ഏതെങ്കിലും സഖി ഗൗരവത്തോടെ

കേന്ദ്രം കേന്ദ്രം ഉദ്ധരിച്ചു കൊൾക.”

ഫേമമന്ത്രൻ—കേന്ദ്രം കേന്ദ്രം ഉദ്ധരിച്ചു കൊൾക. മേ ഏതെങ്കിലും സഖി ഗൗരവത്തോടെ കേന്ദ്രം കേന്ദ്രം ഉദ്ധരിച്ചു കൊൾക.

ഗിരിജാ— (പാട്ട്) *

വാരികളെ ഭൂതാഭിമുഖം കാക്കുമ്പോൾ മലർത്തു
 കൂടെ കയറാതെ പൊയ്ക്കുറിക്കിട.

മോമ—എന്ത് എന്ത്. ഭൂതാഭിമുഖം നോക്കിയിരിക്കുക.

ഗിരിജാ— (പാട്ട്)

വാരികളെ ഭൂതാഭിമുഖം കാക്കുമ്പോൾ മലർത്തു
 കൂടെ കയറാതെ പൊയ്ക്കുറിക്കിട.
 മോഹനമാരുടെയും കാമദാസന്റെയും
 പ്രാണനും ബന്ധനസ്ഥനാക്കിനിൽ.

മോമ—വേണ്ട. വേണ്ട. വേണ്ട. ഈ പാട്ടുകൊണ്ട് പാ

ടണം. ഈ പാട്ടുകൊണ്ട് പാടണം. നീയൊരു കാമദാസി
 താഴ്ന്ന!

ഗിരിജാ— (പാട്ട്)

അന്നത്തെ കണ്മനയെ മുന്നിൽക്കൊണ്ടു
 ചെന്നുനന്നിനോടടുത്തുകൊണ്ട്
 എന്തൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ
 എന്തൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ
 എന്നതൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ
 എന്നതൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ
 എന്നതൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ
 എന്നതൊക്കെ ചെയ്തെന്നതെന്തെന്നതിന്നീ

മോമ—ഗിരിജാ—ഗിരിജാ—ഈ പാട്ടു നിന്നെ എത്ര
 പഠിപ്പിച്ചു?

ഗിരിജാ— (വിളിച്ചുകൊണ്ട്)

അന്നത്തെ കാമദാസന്റെയും കാമദാസന്റെയും

* “കണ്മനയെ മുന്നിൽക്കൊണ്ടു ചെന്നുനന്നിനോടടുത്തുകൊണ്ട്”

കണ്ടുപോവുള്ള കോടക്കാർ നിമകൾ
 വാനിടമതിരുമെങ്ങും കാർത്തികക്കത്തനേരം
 മാനസം നോക്കിപ്പറഞ്ഞപ്പട്ടം
 തെങ്ങാടിത്തറത്തുനേരം തെങ്ങുകൾപൊയ്ക്കുനീരി-
 ലങ്ങുപോയ് തൂണാളിനിയിത്തരവാഴെ

മേമലമ്പ്രൻ ബാസ്താകവയോലനനായി ഗദ്ഗമസ്വപ-
 തത്തിൽ ഗിളിജായയോടിക്കുന്ന പറഞ്ഞു:—“ഇത് ഏതെന്റ
 തൂണാളിനിതന്നെയാണു്” അവളെ നീ ഏവിക്കേവല്ലാണു ക-
 ണമു്?”

ഗിളിജായ—കാററിയിളകുതൂണാളിനിതെക്കല്ലായ്-

നീററിൽ കടഞ്ഞൻ തൂണാളത്തിൻ മീതെ,

മേമലമ്പ്രൻ—ഈ അമലാപ്രേതാഗം തെന്തിക്കി,
 ഞാൻ ചേരിക്കുന്നതിന്തരം പറ്റക തൂണാളിനി ഏവിക്കേ-
 യാണമുട്ടു്?

ഗിളി—ഈ നഗരത്തിൽ

മേമല—(കോപത്തോടെ) അതെന്നിക്ക് ഭൂവുരുന്ന
 അറിയാം ഈ നഗരത്തിൽ ഏതു സ്ഥലംതന്നെയാണു്
 ചേരിക്കിച്ചു്

ഗിളി—ഏക്കീകേൾക്കുകയുടേ വീട്ടിൽ.

മേമ—ഇതേതു പാപശക്തിയാണു്! ഈ വരതാനം
 അർത്തന്നെയല്ല നിന്നോടു പറഞ്ഞതു് ഇത്രമുദായിട്ടും
 അവളെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ലല്ലോ. ഇന്നെങ്കിലും
 സാധിച്ചുവോ!

ഗിളിജാ—സാധിച്ചു

മേമലമ്പ്രൻ—ഈ കണ്ണീർതുള്ളികൾ ഏതു തുള്ളികൾ
 താത്രം-വീട്ടി. “അവൾ ഇപ്രകാരത്തിൽ ഏതുകണ്ടു് ഭാര്യയ-
 ണു്?” ഏതാ ചേരിക്കിച്ചു.

ഗിളി—വളരെ ദൂരെയാണു്

മേമ—ഇവിടുന്ന് ഏതുമാ / ദിക്കാണു് പോകേണ്ടതു്?

ഗീതി—ഇവിടുന്ന് അല്പം ദൂരെക്കൂട്ട. ദിഗ്ഗന്ത കിഴക്കോട്ട്, അത് തെക്കോട്ടും വടക്കോട്ട്, ഫിന്നീട് പടിഞ്ഞാറോട്ട്—

മോമലത്തൻ കൈ മടക്കി പിടിച്ചു “ജനസംബന്ധം പലവേദം, നിന്റെ തല ചൊരിച്ചുകളയൂ!” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഗീതി ശാന്തനായിരിക്കുക. വഴി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അമ്മക്കുട്ടി മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ? സാധിക്കില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ ചൊരിച്ചിട്ടേക്കാവുന്ന പ്രയാണം? സമ്മതമാണെങ്കിൽക്കാൽ കെട്ടിപ്പുറം വരാം.

മോമലത്തിൽനിന്നൊഴിഞ്ഞു സൂര്യനെപ്പോലെ മോമലത്തൻറെ മുഖം പ്രഹല്ലമാന്തി അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “നിന്റെ സമുദായികളുടെയും സാധിക്കട്ടെ. കുണാളിനി എന്തു പറഞ്ഞു?”

ഗീതി—“കുണാളിത്തമംതന്നെ കൈവർച്ചയായിരിക്കി
ചാങ്ങാലാത് കുണാളിനിയിന്നുവരും” എന്നു്

മോമ—കുണാളിനിക്ക് സുഖമേക്കാഞ്ഞിട്ടില്ലല്ലോ?

ഗീതി—മോമത്തന്നെ താക്കോൽ സുഖമേകും ഇല്ല

മോമ—സുഖമായതും കണ്ടാണോ—അല്ല, ക്രൈമിയുടെ കൈ ഇടിച്ചു?

ഗീതി—മോമത്തിൽ ആരെന്നെങ്കിലും നല്ല വസ്ത്രം ധരിച്ചിട്ടുണ്ട് എങ്കിലും ശബ്ദംകേൾക്കുന്നതന്റെ കെളുക്ക സമീപമാണ്

മോമ—നീ നശിച്ചുപോയി മനസ്സിന്റെ സ്ഥിതിയെപ്പറ്റിയാണ് അത് ചോദിച്ചത്

ഗീതി—വർഷമായതിനേ താമസപ്പെടുമ്പോൾ—മുഖം മലർന്നിരിക്കുന്നു പ്രകാശം കണ്ടു

മോമ—അന്നു ഗ്രാമത്തിൽ അവൾ എങ്ങനെയാണ് കഴിച്ചിരുന്നതു്?

ഗിരി—ഈ അന്താകപുഷ്പത്തിന്റെ കലാപാത്രം—
 ന്റെ കാര്യങ്ങൾ അത്ഭുതം നൂറായിട്ട്

മേൽ ഗിരിജയേ! നിനക്കിനിയും കഴിയില്ലാത്ത
 നിനക്കുപോലെ ഒരു കഴിയാത്ത അന്താകപുഷ്പം

ഗിരി— അന്താകപുഷ്പം പാത്രമായിട്ടും എന്താണു
 കലാപാത്രം ആകെയും കഴിയില്ലാത്ത

മേൽ— അന്താകപുഷ്പം. മൂന്നാളിനി പിന്നെ എന്തു
 പറയൂ.

ഗിരി ജാനകീദേവി

മേൽ— പിന്നെയും ഇടയിൽ അന്താകപുഷ്പം പറ
 യാൻ!

ഗിരി— ജാനകീദേവി മേൽ—

മേൽമന്ത്രി ഗിരിജയെയും തലമുടിയിൽ കടന്നു പി
 ടിച്ച്. അവൾ “വിടണേ, വിടണേ. പറയാം, പറയാം.”
 എന്നു നിവർത്തിക്കാനും തുടങ്ങി “എന്നാൽ പറക” എന്നു
 പറഞ്ഞുകൊണ്ടു മേൽമന്ത്രി തലമുടിയിൽ പിടിച്ചു നി
 ്പ്പാറം ഗിരിജയെ മൂന്നാളിനിയുടേയും സംഭാവനയും ആദ്യം
 മുതൽ അവസാനം വരെ വിട്ടുവിട്ട് കടവിൽ ഇരിക്കുന്ന പറ
 യേ “മോശൻ” അങ്ങനെ മൂന്നാളിനിയെ കടന്നു കയറിക്ക
 ന്നാണു മേൽമന്ത്രിയുടെ ഏകദേശം ഇങ്ങനെ പറയുന്നതു വ
 ന്നാൽ കൽ”

ഗിരിജയെയും സംസാരം അവസാനിച്ച് മേൽമന്ത്രി
 മന്ത്രി വരുമ്പോൾ അന്താകപുഷ്പത്തിൽ മെഴുനീർ
 അടയ്ക്കുകയും നന്നായിരിക്കുന്നു കടന്നു കയറുന്ന
 പ്പോൾ അന്താകപുഷ്പം പറയാൻ വിട്ടിട്ടുള്ളിൽ കടന്നു അവി
 ടെ നിൽക്കുന്ന കടന്നു കയറുന്ന ഗിരിജയെയും കയ്യിൽ
 കൊടുത്തു ഇല്ലാതാക്കുന്ന പറയ “മൂന്നാളിനിയെ നേരിട്ടു ക
 ന്നാൻ ഇപ്പോൾ എന്തിനും ചാർച്ച മുഖമായിട്ട് നീ
 കട്ടിയായിട്ടാകാം നീ ഇങ്ങനെ പറയുന്ന കടന്നു കയറുന്ന

സ്വാർഥം എന്റെ ഇര കയ്യേറ്റു അവർക്കു കൊടുക്കണം. മരമൊത്തകൂട്ടം ഉണ്ടാകുന്ന പക്ഷം വേഗത്തിൽ ഒരു കൊല്ലത്തിനിടയ്ക്കു— ഞാൻ അവളെ കണ്ടുകൊള്ളാമെന്നു പറയുകയും വേണം. ഊണാളിനി ഏതാണു പറയുന്നതെന്ന് ഇന്നു അറിയില്ലെന്നു ഇവിടെ വന്ന് ഏണോടു പറയണം.”

ഗിരിജയെ യാത്ര പറഞ്ഞു അവിടെ നിന്നു തിരിച്ചപ്പോൾ. ഫോമലന്റൻ ചിന്താഗതത്താലി കയ്യിനേൽ തലമുഖമുണ്ടായി. അശോകവൃക്ഷമൃഗമൃഗം തൃണശയ്യയിൽ ശയിച്ചു കറച്ചു നേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പെട്ടെന്നു പുറത്തു കറിയുമായ ഒരു കടന്നുവന്നപ്പോൾ തോന്നുകയാൽ മുമ്പം തിരിച്ചു നോക്കി— അതു മധ്യവാരമാണായിരുന്നു.

മധ്യവാരമാണു്— വാസ്തവം എഴുന്നേൽക്കൂ— എനിക്ക് നിന്റെ പേരിൽ സന്തോഷവും അസന്തോഷവും തോന്നുന്നുണ്ട്. നീ ഏതാണു് എന്നു കണ്ടു വിസ്മയിച്ചപ്പോൾ നില്ക്കുന്നതു്?

ഫോമലന്റൻ— ഇവിടുനില്പോൾ എവിടുണാണു വരുന്നതു്? മധ്യവാരമാണു് ഇര ചോദ്യത്തിനുള്ള ഉത്തരം പറഞ്ഞതു നീ ഇത്ര നാളായിട്ടും തവരീപത്തു മേൽ പോകാതെ വഴിക്കു താമസിക്കുകയായിരുന്നു. അതു നിമിത്തം എനിക്ക് നിന്റെ പേരിൽ അസന്തോഷമുണ്ടു പക്ഷം, ഊണാളിനി അവിടെ യാത്രയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞിട്ടും അവളെ നേരിട്ടു കണ്ടാൽ സത്യത്തെ പരിപാലിച്ചതോളം എനിക്ക് വളരെ സന്തോഷവും ഉണ്ടു്. ഞാൻ നിന്നെ കററപ്പൊട്ടത്താൽ രാവരില്ല. ഇനിമതം ഉം ഇവിടെ താമസിച്ചുകൂടാ ഊണാളിനിയുടെ മുമ്പരി വരാൻ കാത്തിരിക്കുകയും വേണം. ഞാൻ ഇന്നു നവരീപത്തി മേൽ പോവുകയാണു, നിന്നും എന്റെ കൂടെ വരണം. അവനിയെന്നൊന്നിരിക്കുന്നു. അസ്മയസ്മയമല്ലാം വീട്ടിൽനിന്നു് എടുത്തുകൊണ്ടു് ഉടനെ എന്റെ കൂടെ പോരിക.”

ഫോമലന്റൻ നെടുവീട്ടുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. “തരക്കില്ല, ഞാൻ ആശയമല്ലാം വിട്ടിരിക്കുന്നു. നടത്തുകൊൾക.

പരക്ക, അങ്ങ- അന്തിക്കുക്കാരനാണു; മറ്റുള്ളവരുടെ ഇഷ്ടം നിശ്ചയം അറിഞ്ഞില്ല.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു ഫേരിമലയ്ക്കൽ വീട്ടിനുള്ളിൽ കടന്നു വീട്ടുമണ്ഡനമായ കച്ചവടക്കാരോടേട്ടു താത്ര പറഞ്ഞു. തന്റെ സമാനങ്ങളെല്ലാം ഭിക്ഷുക്കന്റ ചുമലിൽ കയറ്റിവെച്ച് ആമാതുക്കന്റ പിന്നാലെ താത്രമായി.

അശ്വമേധം അദ്ധ്യായം

അദ്ധ്യായം

ഇതിനിടയ്ക്കു മൂന്നാഴ്ചനിതാകട്ടെ ഗിരിജായതാകട്ടെ അവരുടെ പ്രതിബദ്ധമായ മറന്നിത്തന്നില്ല. രണ്ടാളും അശ്വമേധി സമയത്തു ഏഷ്ടകേശകന്റ വീട്ടിന്നുക്കക കണ്ടുമുട്ടി. “ഏവിക്കു ഫേരിമലയ്ക്കൽ?” എന്നായിരുന്നു മൂന്നാളിന് യുദ്ധം ഭന്നു കടന്നു വോളം.

ഗിരിജാ— അശ്വമേധം വന്നിട്ടില്ല.

അശ്വമേധം വന്നിട്ടില്ല! ഇതുകേൾക്കു മൂന്നാളിനിയുടെ അവരംഗത്തിൽ മുഴക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അന്നുതന്നെത്തോളം കണ്ടു കൂട്ടവും കടന്നു അവരംബിച്ചു. അവരംബം മൂന്നാളിനി “ഏതുകേൾക്കുവാനു വോളത്തു?” എന്നു വോളിച്ചു.

ഗിരിജാ— അതെന്തുക ന്ശയമില്ല. ഇതുകേൾക്കു ഇവിടെ തന്റെ പറഞ്ഞു.

ഗിരിജായ കേൾക്കു കൊടുത്തു.

മൂന്നാ— ഇതെങ്ങിനെയാണു വായിക്കേണ്ടതു്? വീട്ടിൽ പോയി വിളിക്കുകൊടുക്കു വായ കാരണമെന്താണു മങ്ങിക്കു പിന്നി അറിയുമല്ലോ

ഗീരി— കുടും അഭയമുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിളക്കു്, എ
ളു, കല്ലു മുതലായ സാമാനങ്ങളെല്ലാം കെട്ടുപണിട്ടുവെക്കു
വാൻ നന്നതന്നെ നമുക്കു ചെയ്യും ഉണ്ടാക്കാം” ഗീരിയ
യ അതിജാഗ്രതയോടു കൂടി ചിരിച്ചു വെളക്കൊളത്തി,
നീ ചിരിച്ചിരിക്കുന്ന ശബ്ദം വീട്ടിൽ കിടന്നിരുന്ന ഒരാളുടെ കെ
വിയിൽപെട്ടു വിളക്കു് നെറു ചെളിച്ചുവും അയാൾ കണ്ടു.

ഗീരിയായ വെളക്കൊളത്തിയ ഉടനെ ഭൂതാളിനി കണ്ണു
തുറന്നു വായിക്കാൻ തുടങ്ങി കണ്ണു് ഇല്ലകാമമായിരുന്നു.

“ഭൂതാളിനി എന്തിനായാട്ടാണു ഞാൻ കെട്ടിക്കു് ഈ
കണ്ണുഴന്നതു്? വേതി ഏകദേശമില്ലാത്തതല്ലാ സ്വരേ
ശം വിട്ടു് അന്യഗ്രഹങ്ങൾ കണ്ണുപെട്ട കാലത്താണു് ചെയ്യു
ന്നതു് ദൈവകൃപയാൽ ചെയ്ത കർമ്മവിടയാളങ്ങളാണു് അതിട്ടു
നടി വേതിയെ നെടു ക.എന്നാൽ ഞാൻ തുനിയുന്നില്ല അതു
നമുക്കു് എന്തിന്നു് ഏതാമതല്ലെന്നാ ഭാഗന്നു ചെവ് തെറ്റി
യരിക്കുമെന്നു ഞാൻ കണ്ട പ്രകാരമിൽ ഏതെല്ലാ ദിക്കുമാണു്
അതിനെ പരിചരിക്കുവാൻ ഞാൻ ഏതെങ്കിലും വശേ
അറിഞ്ഞു ധൂതാകളാ യതിൽക്കൂടം അതിന്നു് നല്ലതെന്നതെ
പ്പോന്നു് എങ്കിലും ഞാൻ ഇവിടെ ചെന്നു വേതിയെ നെടു കാണുന്ന
തല്ലെന്നു്, ഏതെങ്കിലും തുടർച്ച പ്രകാരമു് ചെയ്തിരിക്കുന്നു.
ഞാൻ വേതിയെ കെട്ടി സത്യംഗം ചെയ്യുന്ന കർമ്മം വേ
തിക്കു് അതു സമ്മതമാക്കിത്തന്നല്ലെന്നാണു് ഏതെങ്കിലും
ശാസ്ത്രം അതുകൊണ്ടു വല്ല വിധത്തിലും കണ്ട സംഭവങ്ങൾ
കാലം ചഴിച്ചു കൂട്ടുകതന്നെ അതിന്നു് ശേഷം ഇപ്പോൾ പ്ര
സാദിക്കുന്ന കർമ്മം വേതിയെ അനുസരണമെങ്കിലും അതി
നെ വേതിയാക്കു ഏതെങ്കിലും സമയത്തു സന്നിസ്തനായി
കൊള്ളാം. ചെറുപ്പക്കാരിയെങ്കിലും പ്രഗത്ഭന്മാരിലായ
ഈ ബാലകളുടെ ചെവ് മറുപടി അറക്കുന്നു”

ഭൂതാളിനി കണ്ണു ചാർച്ച ഗീരിയോടൊന്നിയിരുന്ന ചെ
ങ്ങു — “ഗീരിയോടൊന്നി ഏതെങ്കിലും കർമ്മം ചെയ്താൽ സാ

ഗ്രീക്കർ മനസ്സ് ഇല്ലാത്തു. പിന്നെ എങ്ങിനെയാണു മരുപടി എഴുതുക? എന്റെ ഉത്തരം നിന്നോടു പറഞ്ഞുവരുന്നു. നിന്നു എന്നു എന്തിന്നു വരിക വിശ്വാസമാണു് എന്റെ ആഭിമുഖ്യം നിന്നെക്കു സമ്മാനമായി തരാം."

ഗ്രീക്ക് ഭായ — "മരുപടി എങ്ങാണു കെട്ടിക്കൊള്ളു്" ഇങ്ങു താഴെത്തന്ന മരുപടിയെക്കൊണ്ടുവാങ്ങണമെന്നായിരുന്നു് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിരുന്നതു്. അതു് അങ്ങനെ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. നിങ്ങളുടെ വശം ഏഴുതൊന്നു സാമഗ്രികൾ മനസ്സ് ഉണ്ടായിരിക്കട്ടെന്ന് കരുതി അതെല്ലാം എടുത്തുകൊണ്ടു വരാനായ് അതു് തെളിച്ചുപോയപ്പോൾ അദ്ദേഹം സമ്പൂർണ്ണനെന്ന നവരൂപത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു പോയതായ് മകട്ടു

മൂന്നാം — നവരൂപത്തിലേക്കു

ഗ്രീക്ക് — അതേ നവരൂപത്തിലേക്കു.

മൂന്നാം — സമ്പൂർണ്ണൻ

ഗ്രീക്ക് — സമ്പൂർണ്ണൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇരു വശം അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോവുകയാണത്രെ ചെയ്തതു്

മൂന്നാം — മാധവവായ്തന്നോ! അതാൾ എന്റെ കാവലായിട്ടാണു തീർന്നിരിക്കുന്നതു്

അനന്തരം കര നേരം ആഘാതമില്ല ശേഷം മൂന്നാളിനി പറഞ്ഞു. "ഗ്രീക്കായേ" നീ പൊക്കയ്ക്കാൾക്കു അതു് ഇനിയും വീട്ടു ന്റെ പുറത്തിന്നു നെ നല്ലൊരു ശക്തിയല്ല.

ഗ്രീക്കായ — അതു് പോകുന്നു

അവൾ പോയി. അവളുടെ മുമ്പായ ഗ്രീക്കായനി കെട്ടുകൊണ്ടു മൂന്നാളിനി വീട്ടു തമ്മിൽ നടന്നു

മൂന്നാളിനി ഗ്രീക്കായെക്കു കടന്നു വരികയെന്നുവാൻ മാവിക്കുമ്പോൾ ആരെ പിന്നിൽക്കൂടെ ഹസ്ത് അയ്യോ കൈ പിടിച്ചു അയാൾ ചല്ലാതെ അന്ധ മച്ചാശായ് കൈ പിടിച്ചു ആൾ പറഞ്ഞു. "എന്നു സഹായി" ഇതു നീ വലിയൊരു പട്ടു ആരു പറഞ്ഞാണു്, കേൾക്കാമോ?"

കുഞ്ഞിനി ക്രോധത്താൽ വിറച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“വ്യോമകേശാ! ബ്രാഹ്മണകുലപാക്കണ്ഡ! കൈവിട്ടുക.”

വൃഷ്ടകേശന്റെ കൈയാണ് ഈ വ്യോമകേശൻ. പരമ മുൻപന്തം മുൻവൃത്താനായ ഈ യുവാവു കുഞ്ഞിനിയെ കണ്ടു കൂമിച്ചു കൈൻറെ അഭിവാജം സാധിക്കുന്നതിന്നു മറ്റു യാതൊരു മാർഗ്ഗവും കാണാത്തതാൽ ബലം പ്രയോഗിക്കുവാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണ്. പക്ഷെ കുഞ്ഞിനി കരിക്കുവും മണിമാലിനിയെ വീട്ടുപിരിയാറില്ലാത്തതുകൊണ്ട് വ്യോമകേശൻ ബ്രാഹ്മണ കൈ അൻ ന്നു് അപസരം കിട്ടിയിരുന്നില്ല.

കുഞ്ഞിനിയുടെ അധിമേലപം കെട്ടു വ്യോമകേശൻ പറഞ്ഞു.— “എന്തിനാണു് കൈവിടുന്നതു്? കൈവിട്ടിട്ട് എന്താണു് വേണ്ടതു്? അൻ മനുഷ്യാനുഷ്ഠേ! കോളാടേ മനസ്സിനെ അണിപ്പിക്കാമെന്നു് അതിൽ വേറൊരാളുടേയും പാടില്ലേ?”

കുഞ്ഞി — ധൂമകേതു! പിടിക്കും വിട്ടില്ലെങ്കിൽ അൻ മറ്റൊരാൾ വീട്ടിപ്പോകുവരെ വിട്ടില്ലെന്നുള്ളും.

വ്യോമ — വിട്ടില്ലാത്തതിനാലുക. അൻ നിന്റെ സ്ത്രീകൾക്കു വിട്ടില്ല പറയും.

കുഞ്ഞി — എന്നാൽ ഇവയെല്ലാം

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു് അഹരം കൈവിട്ടുവിടുവാൻ തുടിച്ചു പക്ഷെ സാധിച്ചില്ല.

വ്യോമ — അതിനാലു് ഏന്റെ മനോഹരം സാധിച്ചിട്ടാൽ നിന്നെ വിട്ടുപോകാം. നിന്റെ സഹോദരി കഞ്ഞിമാലിനി ഇപ്പോൾ ഏയിടേയാണു്?

കുഞ്ഞി — അതും തിരുമുക്കു സഹോദരിയാണു്

വ്യോമ — നീ ഏന്റെ സംബന്ധിയുടെ സഹോദരിയാണു് ഏന്റെ പ്രാണോധികതായ ഭാധിക — ഏന്റെ സർവ്വസ്വസ്വം.

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു് വ്യോമകേശൻ കുഞ്ഞിനിയുടെ കൈ പാടിച്ചുപരിച്ചു. മുമ്പു് മായചാലാട്ടൻ അപമു് അ

പുക്കുറച്ചുകൊണ്ട് പൊതുപ്പാദം സ്രീസ്വഭാവം അനുസരിച്ച് അവർ കണ്ടെത്തിയതില്ല. ഈ സന്തർക്കമുൾക്കൊണ്ടും അവർ തമ്മിൽക്കൂടെയും പുറപ്പെട്ടുവിട്ടിട്ടു.

പക്ഷെ മൂന്നാളിനിടയ്ക്ക് ഇത്ര സഹിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. നെസ്സുകൊണ്ട് വക്കം ബ്രാഹ്മണരെ ചതിച്ചു; അവർ ദൈവദൂഷകന്മാരെ ചവിട്ടി മർദ്ദിച്ചു. അപ്പോൾ വ്യാമകേശൻ “ഓ ഗൃഹം, ഓ ഗൃഹം, അൻ യന്ത്രനായി. ഈ ചരണസ്ഥിതാൽ എനിക്കു ദൈവമെങ്കിലും വെട്ടിപ്പു. നീ എന്റെ കളപെടിയാണെന്ന് അൻ നിന്റെ മതമന്മാരും—”

അപ്പോൾ പിന്നിൽനിന്ന് ആരെ പറഞ്ഞു:—

“എന്നാൽ അൻ നിന്റെ അർത്ഥനാണെന്ന്”

പക്ഷെ വ്യാമകേശൻ “ഓക്കുറച്ചി നിന്റെ പച്ചിൽ വിടമുണ്ടോ? എന്ന് കാര്യസ്ഥത്തിൽ ചോദ്യമുണ്ടാകാൻ മൂന്നാളിനെയും മകൾ വിട്ട് തന്റെ പുറത്തു തടയാതിനേക്കാൽ കണ്ടുനോക്കിയപ്പോൾ പുറത്തു കണ്ടുനോക്കുന്നതല്ല.

മൂന്നാളിനി മകൾക്കുതന്നെയും അവിടെനിന്ന് കാലിപ്പോയില്ല. അവളും ആളും വ്യാമകേശനെപ്പോലെ, ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. എങ്കിലും ആശ്ചര്യപ്പെടാതിരിക്കാൻ അവർ വ്യാമകേശനെ കണ്ടിട്ടില്ലെന്നിട്ടു! കാര്യസ്ഥനും കണ്ടുപോകാൻ, കർമ്മാകൃതിയായ ഒരു ബാധികയുടെ സ്വഭാവം മുൻവശത്തു പഴയതല്ലെന്ന് ഗിരിജാത മൂന്നാളിനെയും വസ്ത്രം പിടിച്ചു “കാലിദാസിക” എന്ന മൂർദ്ധന്യത്തിൽ പറഞ്ഞു സ്വതന്ത്രരായി വിട്ടുപോയി.

കണ്ടാണ സ്വഭാവം മൂന്നാളിനി അങ്ങായിരുന്നില്ല. അവർ കാലിയായില്ല. വ്യാമകേശൻ മുററത്തിറങ്ങി നിവസിച്ചിരിക്കുന്നു തുടങ്ങി. അവർ തന്റെ ഗതനാഗതിയിലേയ്ക്കും തിരിച്ചുപോയി, കാര്യസ്ഥനും വ്യാമകേശന്റെ ആർത്തനാദം കേട്ടു വീട്ടിലുണ്ടുവരേല്ലാം ഉണർന്നു എങ്കിലും അവളുടെ മുഖം കണ്ടാൽ മകന്റെ അസ്വസ്ഥത കണ്ടപ്പോൾ അയാൾ ദൈ

കിട്ടി “എന്താണിത്” എന്താണത് ചെങ്ങിനെപ്പോലെ നില
ചളിക്കുന്നത്?”

പ്രൊമേയേൾ — ഭൂതാളിനി! ഞാൻ ഉൾക്കൊള്ളാൻ സ
മർത്ഥനാ മേൽ പോകുന്നതു ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ച ചെപ്പും നി
ർമ്മലം എന്റെ പുറത്തു് പല്ലാക്കു കടിച്ചു മുറിഞ്ഞിട്ടു്

എയിരേക്കൾ മകന്റെ ദുർന്നയക്കത്തപ്പറ്റി യാകതാ
പിതാവും ഉത്തരയിടുന്നില്ല. ഭൂതാളിനി. മറ്റൊന്നുനിന്നു വര
ന്നതു കണ്ടപ്പോൾ മകൻ പറഞ്ഞതു ശരിയായ് കിടക്കുമെന്ന്
അയാൾ വിശ്വസിച്ചു. കൽസമയം അപ്പൻ ഭൂതാളിനിത്തോ
ടു യാകതാനും പറയാതെ, അപ്പന്റെ പിന്നാലെ ശയനമുറി
യിലേക്കു പോയതുമുതൽ

മറ്റൊരു അദ്ധ്യായം

എയിരേക്കൾ

ഭൂതാളിനിയോക്കെത്തിച്ചു എയിരേക്കൾ അപ്പന്റെ ശ
യനമുറിയിൽ കടന്നുവെന്ന് — “ഭൂതാളിനി! നിന്റെ ചരിത്രം
എന്താണത് കേൾക്കട്ടെ” എന്നു ചോദിച്ചു. ഭൂതാളിനി
അതു ചരിത്രമാണു്?

എയി — നീ ആരുടെ മകളാണെന്നോ നിന്റെ ചരി
ത്രം എന്താണെന്നോ യാകതാത പറയും എനിക്കില്ല. ഇത
വിന്റെ കല്പനപ്രകാരമാണു് എന്നു ഊറു വിട്ടു നാളിൽ താമ
സിപ്പിച്ചതു് നീയും എന്റെ മകൾ കണ്ടിരുന്നില്ലെന്നും കേൾ
ച്ചാണു് കിടക്കുവാൻ. നിങ്ങളുടെയെ കലാപ്പുത്തിയെന്നു
അനറിഞ്ഞിരുന്നു.

ഭൂതാളിനി — എന്താ കലാപ്പുത്തിയെന്നു പറയുന്നതു് ഇ
രുപതു കളവാണു്

എന്തിനേക്കുവേണ്ടി അയാൾ കോപാതികേകത്താൽ വിറച്ചു. “പാപിഷ്ഠി! എന്റെ ചോദ്യം കിത്ത് നാറുകഴിക്കുന്ന നീ എന്നോട് യിക്കാലോ പറയുന്നതോ? എന്റെ വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്തുപോ മായവർദ്ധാതുർ കോപിച്ചാലും വേണ്ടില്ല. ഒരു കാലസ്ഥിതനെ വീട്ടുനുള്ളിൽക്കൊട്ടു ചോദിക്കാൻ അനാലുല്ല.”

മുത്താ—കല്പനപോലെ. നാക്കു രാവിലെ എഴുന്ന ഇവിടെ കറങ്ങുകയില്ല.

അവളെ വീട്ടിൽനിന്നു പുറത്താക്കിയാൽ അറുപതു കേവലം ആഗ്രഹമിനതായ ക്ഷീകകതന്ന ബോധം അറുപതാണ്ടായിരുന്നതിൽ മൂന്നാളിനി ഇങ്ങനെ ഒരു സമയാനം പറയുവാനിടയല്ലായിരുന്നു എന്നു എന്തിനേക്കുവേണ്ടി വിശ്വസിച്ചു. പക്ഷേ അൻ നിഃശ്വാസതരത്തിലുള്ളതെന്ന ആശങ്കയാൽ മുത്താളിനിയ്ക്കു കറകുട്ടികളും മേമകളെഴുന്ന കണ്ണുപ്പാറും, അവർക്കു കോശാലത്തിൽ കലന്നാൽ സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന വിചാരമൊന്നാണു് ഇതിനെ മയെട്ടുപോലും കണ്ണാക്കുന്നതെന്നു് അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. ഈ വിചാരത്താൽ അയാളുടെ കോപം കരകൂടി വർദ്ധിച്ചു. “നാക്കു രാവിലെയാണു് ഇങ്ങനെയെന്നു നിനക്കു ഇവ്കെന്തു പോകുന്നു.” എന്നു ചൊല്ലി.

മുത്താ—കല്പനപോലെ. മേന്മാമയിനെയോട് യാതൊന്നും ചെയ്യാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ പോകട്ടാണു്.

പ്രസംഗം പറഞ്ഞു അവർ ഏഴുനേരം.

എന്തി—മണിമാലിനിയോട് ഒരു കലശ സംസാരിക്കുകയാണു്.

ഇതു കേട്ടപ്പോൾ മുത്താളിനിയുടെ കണ്ണിൽ കലശം നിറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അപ്പോഴൊന്നായാലും അൻ വയസ്സോൾ യാതൊന്നും കൊണ്ടുവന്നിരുന്നില്ല. പോകുമ്പോൾ യാതൊന്നും കൊണ്ടുപോകുന്നില്ല. ഈ ഉടനെ ചുവടുതൊട്ടുകിയാ

ഇങ്ങട്ട് പോന്നത് നിങ്ങൾ വരുമോ ഇല്ലയോ എന്നറിയാ
നാണു് അൻ ഇവിടെ തന്നെ കാത്തുനിന്നത്

ഉന്നാ—നീ എന്തിനാണു് ബ്രാഹ്മണനെ കണ്ടിട്ടു്?

ഗിരി— അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് മോയ്!

ഉന്നാ— നീ പാട്ടുപാടിപ്പോണു് തിരിച്ചുപോകുന്നതു
അൻ കേട്ടുവല്ലോ

ഗിരി— അതിനുശേഷം നിങ്ങൾ രണ്ടാളും സംസാരിക്കു
ന്ന ശബ്ദം കേൾക്കുകയാൽ അൻ തിരിച്ചുവന്നു ഇപ്പോൾ
നിങ്ങൾ ഏങ്ങാട്ടാണു് പോകുന്നതു്!

ഉന്നാ—നിനക്കു വീടില്ലേ?

ഗിരി— ഉണ്ടു്

ഉന്നാ— അവിടെ വേറെ ആരെങ്കിലുമുണ്ടോ!

ഗിരി— ഉണ്ടു് ഒരു കിഴവിമാനും

ഉന്നാ— അങ്ങട്ടു പോവുക.

ഗിരി— അതുകൊണ്ടാണു് ഞാനും ആലോചിച്ചിരുന്നതു്

രണ്ടാളും നടന്നതുകേൾ പോകുവഴിക്ക് ഗിരിയായ മോ
ദിച്ചു “ഇവിടെ എത്രമിവസം താമസിക്കും?”

ഉന്നാ— നാളെ പുലർച്ചയ്ക്കു് ചെന്നുവല്ലഭത്തോളം പോ
യ്ക്കുമെന്നും.

ഗിരി— എങ്ങട്ടു്— മധുരയ്ക്കോ?

ഉന്നാ— മധുരയ്ക്ക് എന്തിനു പോകാൻ തരമില്ല

ഗിരി— ഹിന്നെ എവിടെയ്ക്കാണു്?

ഉന്നാ— അറയത്തക്കിടോക്കു്

അനന്തരം രണ്ടാളും കുറച്ചുനേരത്തെ യാത്രയെത്തും സമ
സാരിച്ചിട്ടു. പിന്നീടു ഉന്നാളിനി “അൻ പഠത്തത്തിൽ നി
ന്നാക്കു വിശ്വാസം തോന്നുന്നുണ്ടോ?” എന്നു ചോദിച്ചു

ഗിരി— വിശ്വാസം തോന്നാതിരിക്കുവാൻ എന്തു സംഗതി? പക്ഷെ ആ സ്ഥലത്തേക്ക് ഇത്രയും തോന്നുമ്പോൾ പോകാൻ സാധിക്കുമല്ലോ. തല്പോലും വേറെവല്ല ഭിക്ഷിയെക്കുറിച്ചോ ചോദിക്കുക?

മുണാ— എവിടെയെന്ന്?

ഗിരി— നവരൂപത്തിലേക്ക്.

മുണാ— ഗിരിജാമേ! നീ ഭിക്ഷുകാക്കുന്നിനുള്ള വേക്കുമുട്ടത്തു മരു മാതാപിനിയായാണ് നീ നിൽക്കുന്നത്. ഇക്കാരണം മറച്ചുവെക്കുവാൻ ഞാൻ വാചാളിക്കുന്നില്ല. വിശദമായി നീ എന്റെ ഭിക്ഷയെക്കുറിച്ചുമാണല്ലോ. നവരൂപത്തിലേക്കു പോകാനാണ് ഞാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കിടക്കുന്നത്.

ഗിരി— കുനിക്കേ പോകുമോ?

മുണാ— ഒന്നിച്ച് വരാൻ ആരുമില്ലല്ലോ.

ഗിരി— (പാട്ട്)

കുറുനീക്കങ്ങൾക്കു തിന്നായിച്ചാരുമകിലോകരേന്ദരം

ശുരിയലുംഗിരിജായത്രയേപോയീടും.

മുണാ— ഇക്കേരയാണ്, എന്തെന്നാക്കോ?

ഗിരി— അല്ല. ഞാൻ വരാം.

മുണാ— സത്യം തന്നെയാ?

ഗിരി— സത്യം തന്നെ.

മുണാ— നീ എങ്ങിനെയാണു വരിക?

ഗിരി— എനിക്ക് എല്ലാത്തരം മരുപോലെയായാണ് മരണധാനിയിൽ അസ്തി ഭിക്ഷയും കിട്ടും.

ചിന്താമയം

കന്നടം അദ്ധ്യായം

കതകേയശ്വരൻ

നവരീപോത്തപ്രകാശിതായ കതകേയശ്വരൻ അതിവി
സ്തീർണ്ണമായ സമാമണ്ഡലത്തിൽ ഏഴെന്നുള്ളിയിരിക്കുകയായി
യെന്നു. ഉയന്ന തണിപ്പൊക്കിയുടെ മുകളിൽ തൊപ്പുവാളവിളയിൽ
മൊഴിപ്പൊക്കുന്നതിൽ, തൊപ്പുവാളമണ്ഡലത്തിൽ ആരുപ
കൃത്തിൽ കീഴിലായിത്തന്നു നാലാലുപന്നായ ആ തിരുമനീ ഇ
തന്നമുളിയിത്തന്നതു് തവയ്ക്കുവീരൻ കനകകിങ്ക്രീസംഭവ
സ്തിതമായ വിവിതുമ്പുവേലകളിൽനിന്നു് ശുഭധന്വികാപകാ
ശം നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടിത്തന്നു. കതകേയശ്വരൻ, പ്രകൃതമായ ആ
സനത്തിൽ, ഹോമംവേലയെപ്പോലെയായ വിശിഷ്ടബ്രാഹ്മ
ണർ സമാപണ്ഡിതന്മാർ മുറുമുറായി ഇരുന്നിത്തന്നു. കതകേ
യശ്വരൻ ഹോമയുഗൽ അധികരിച്ചിത്തന്ന ആസനത്തിൽ ഇ
പ്പോൾ, പരിണാമംകൊണ്ടിത്തന്നു തീരെ ഇല്ലാത്ത കതകേയശ്വരനി
കാണുന്നതിലെന്നതു് വേദാന്തമോതന്നു പ്രധാനമന്ത്രിയാ
യ യത്നംകൊണ്ടിത്തന്നു തിരുമനീകൊണ്ടു് പ്രധാനമന്ത്രിയായ
നാർ ഇരിക്കുന്നു. കതകേയശ്വരൻ ആയുധപാണിയാതി സക
യുടെ അസ്ഥാവധാനത്തു കയ്യിച്ചുകൊണ്ടു് സ്തംഭപരക
നാർ വരിയായി ഇരുന്നോതന്നു നല്ലതന്നു് പ്രകൃതമായ
കതകേയശ്വരൻ കതകേയശ്വരൻ അംഗികരിച്ചുകൊണ്ടു് പണ്ഡിത
വർണ്ണനായ മായാമാധ്യമം ഇരിക്കുന്നുണ്ടു്.

താമസത്തിൽ ആശ്വാസംകൊണ്ടിത്തന്നു കാത്തുനിൽക്കു
ല്ലാം അപസ്മാനിച്ചശരണ സഭ പിറ്റ് മായാമയ ആരംഭമായി.
അപ്പോൾ മായാമാധ്യമൻ താമസം സഞ്ചാധനംകൊണ്ടു്
കൊണ്ടിപ്പോൾ പറ്റാത്തു. — “താമസംവേ! ഈ ബ്രാഹ്മ

അന്റെ വാതാടിത്തം ക്ഷമിക്കണം. അമ്മ! മാമനീതിവിശാ
ഭരണം ഇന്നുള്ള കാലത്തോളം തീർക്കട്ടെ. ഏറ്റവും ബുദ്ധിമാന
മാണ് പ്രജാപാലകനായ ഇവിടുന്ന്. മനനാൽതന്നെ രാജാ
വുമാണ് ശത്രുസംഹാരമാണ് രാജാവിന്റെ മുമ്പുകൾമെന്ന്
ഇവിടുത്തെക്കുറിയാത്ത സംഗതിയല്ല. പ്രബലമായ ശത്രുക്കള
ക്കെ സംഹാരത്തിന് ഇവിടുന്ന് ഏതുപരയമാണ് ചിന്തിച്ചി
രിക്കുന്നത് എന്നറിയുവാൻ കൊള്ളാമതില്ലെന്നു "

രാജാവ് — "അങ്ങ ഏതുകല്പിക്കുന്നു " എന്നുമാത്രം ചോ
ദിച്ചു. വൃദ്ധനായ അദ്ദേഹത്തിന് മായവാലായ്കർ പറഞ്ഞത്
മഴുവനും കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

മായവാലായ്കർ ഉത്തരം പറയുവാൻ അവസരം കൈ
ട്ടക്കാകെ ധർമ്മാധികാരിയായ പശുപതി പറഞ്ഞു. — "മഹാ
രാജാധിരാജ! രാജശത്രുക്കളെ സംഹരിക്കുവാൻ ഏതുപാതയെ
ണ് ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്നാണ് മായവാലായ്കർ തിരുമു
മ്പാലക ചോദിക്കുന്നത്. വംശശത്രുക്കന്റെ എന്തുശത്രുവിനെ
താണ് ഇദ്ദേഹത്തെ മരണം ചെയ്യാൻ കനിട്ടുള്ളതെന്ന് ആലാ
യ്കർ തന്നെ പറയട്ടെ."

മായവാലായ്കർ ഒരു ചെറുപ്പക്കുട്ടിയെയാട്ടുകി അമ്പലപ്പു
സ്ഥലത്തിൽ പറഞ്ഞു. — "മഹാരാജാവേ! ഇരിക്കാൻ ആ
യ്ക്കായത്തം തിരുവടവും കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ അവർ
ഭഗവദന്ത്യം പിടിച്ചുടക്കി. ഭഗവദന്ത്യം ആക്രമിക്കുവാൻ തീ
വിക്കുകയാണ്"

ഇതു സംസാരം രാജാവു നല്ലുപറയേ കേട്ടു. "ഇരിക്കാ
ത്ത ഒരു കഥയാണോ പറയുന്നത്? അവർ ഇങ്ങട്ട് വരുന്നുണ്ടോ?

മായവാ — നമ്മെ ഇങ്ങലാൻ സഹായിക്കും ഇരിക്കാൻ
ഇനിയും ഇങ്ങൊട്ടു കടന്നിട്ടില്ല. പക്ഷെ അവർ ഇങ്ങട്ടു കടക്കു
ന്നുപക്ഷെ അപരം ആരുമെന്നതാണ്. എന്തുപാത തീർപ്പു
ട്ടക്കിതിരിക്കുന്നത് എന്നുമാണുന്റെ ചോദ്യം

പക്ഷെ — അത് എന്തുപാത? കൂറിക്കു പുറത്തു കടന്നു

ജാതി. യുഗലമണ്ണാൻ എനിക്കു ശേഷിയില്ല ഞാൻ ഇപ്പോൾതന്നെ ഗംഗാസ്നാനത്തിന് പോവുകയാണ് ഇക്കിഴാൻ വരുന്നതിൽ വരട്ടെ.

രാധാവിന്റെ ഈ വാക്കുകൾ സമാധാനം നൽകി. മഹാസാമന്തന്മാരോട് ഉറയിലിട്ടു തന്ന വാളുകൾമാത്രം അകത്തുമായി അല്ല സൗകര്യം പുറപ്പെടുവിച്ചു. മിക്കവരുംയും മെട്ടു് യാതൊരു ഭാവത്തോടും പൂർവ്വമായി കണ്ടില്ല. മധ്യവർദ്ധയുടെ കണ്ണിൽനിന്നു് ഭയത്താൽ കണ്ണുനീർ നില്ക്കുവീണു.

സമരപണ്ഡിതനായ മാരാമേശ്വരന്മാർ കനകത്തോടു ഈ മരണത്തിന്നു് ഗംഗ വരുത്തിയതു് “ആദ്ധ്യമേ! അക്ഷരാക്ഷന്തിനാണിതു പരിഭവേ! തിരുമനി കല്പിച്ചതു് ശാസ്ത്ര സമ്മതമായിട്ടുള്ളതാണ്. ഇക്കിഴാൻ ഈ ദേശം കൈവശപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പറഞ്ഞതു് പ്രയോജനകരമായുള്ള നഗരമാണിതു്. ശാസ്ത്രത്തിൽ പറഞ്ഞതു് മരിക്കുവാനു പരിവർത്തനപ്പെട്ടു. അതിന്നു അന്ത്യമാകുകയാൽ ആക്കം കഴികയമില്ല അതിന്നെതിർക്കു യുദ്ധോദ്യമംകൊണ്ടെന്നാകുന്നതു പ്രായം മനസ്?

മാധവ— മന്ത്രിസമാപണ്ഡിതരെ! അങ്ങനെയൊരു അഭിപ്രായം അർത്ഥമില്ല. പക്ഷെ, അങ്ങു പറഞ്ഞ ഈ സംഗതമുള്ള ശാസ്ത്രം മാത്രം പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം.

മാമോ— വിജ്ഞാപനത്തിൽ.

മാധവ— മതി മതി. വിജ്ഞാപനം കൊണ്ടുവരാൻ പറയുക ഇതേവിധമാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്ന് മനസ്സാക്കേണ്ട.

മാമോ— അത് എന്താണതു ഭാഗ്യമാണോ? ശക്തി മന്ത്രം ഈ സംഗതം യോഗി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതോ ഇല്ലയോ എന്ന് മറുപടി ചുമന്നു.

[illegible]

പത്തുപതി— അതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചനകൾ ഒരു കനാക്കത്തൊഴിക്കുന്ന സ്വകാര്യതാഴ്ന്ന പരമ്പരയ്ക്ക് പാടുള്ളതല്ല. ഈ സമയത്തിൽ അത് പ്രസ്താവിക്കാൻ തരമില്ല. പക്ഷേ കർമ്മ, കാര്യം, കർമ്മകരസംഗം മുതലായതെല്ലാം സംഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടിട്ടുള്ള ഈ നഗരിയിൽ കറുത്തുനാൾ പശ്ചാത്തപ്യം ചെയ്യാൻ അതിനെപ്പറ്റി അറിയാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

മദ്ധ്യവര— അതു എന്തിന് കേൾക്കൂ അറിയാം.

പട്ടുകുതി— ചീനാ ഈ പ്രസ്താവം കേൾക്കുന്നതിന്
നേർ ആവശ്യമേതെന്ന്?

உதயவர— பூஞ்சை ஸ்தலத்தின் கரையில் உதயவரம் என்ற
 ஊரில் பூஞ்சை ஸ்தலத்தின் கரையில் உதயவரம் என்ற
 ஊரில் பூஞ்சை ஸ்தலத்தின் கரையில் உதயவரம் என்ற

പശുപതി - നല്ലവണ്ണം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഇവിടുത്തെ ശിഷ്യനെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനെയുള്ള ഒരു ചിരവൃത്തത്തിന് ഉദ്ദേശ്യമായതുകൊണ്ടുള്ള മറുപടിയും ശബരിയെന്ന് കയ്യിൽ അകപ്പെട്ടത് എന്തിനെയെന്നു പറഞ്ഞുവെന്നാൽ കൊള്ളാം.

தெய்வ—வெள்ளாறுகளில் அகத்தொழில்புனை மரங்களின்
 பாவிதல் உண்டாகியிருக்கிறது. காடு தாதுதான் கிடைக்காது.

പത്തുപതി—ഈശ്വരം ഇപ്പോൾ നവര ദീപത്തിലേക്ക്
വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്

மையவா - வுனிதரது" காதிராபகாசிதாது அவதநல்
இந் திகிசெவல்" வதநதகசினத சுதராகததாந் இடுதிசெவ

മുട്ട് അറുനാലായി ഇരുന്നൂറായി അറുനാലു അക്ഷരപാഠം ശിക്ഷി
ക്കാനെന്ന് ആഗ്രഹിക്കാതെ അദ്ദേഹം വന്നിരിക്കുന്നത്
ഗോപാലാചാര്യ അദ്ദേഹത്തോടു സന്ധിക്കാർക്കുവെച്ച് അദ്ദേഹ
ത്തോടു ശത്രുവായ യവനനെ നിഗ്രഹിക്കുവാൻ ഉള്ളെന്നതാ
യാൽ അതു അബലക്കാരാൽ നൽകും

പത്തു— രാജകുമാരൻ ഏകപുരം അദ്ദേഹത്തെ പരി
ചരിക്കുവാൻ സന്നദ്ധനാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ യോഗ്യതയ്ക്കു
നുസരിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്നു താമസിക്കുവാൻ ഒരു ഗൃഹം തയ്യാ
റാക്കിത്തന്നു സന്ധിക്കാർക്കുവെപ്പറി സമയാപദം ഒരു
ലോകിച്ച് നീട്ടിപ്പോട്ടുതാം

അനന്തരം രാജാജനങ്ങൾ സഭ പിൻ അയച്ചു.

മുത്താഭിനി അദ്ധ്യായം

ക സ മ നി ന്ദി ക .

നഗരത്തിന്നടുത്തായി ഗംഗാതീരത്തിൽ ഒരു രാജാക്കൻ
മലമ്പുറം അമരത്തിന്നുവേണ്ടി രാജപുരത്താൽ ഏകദേശ
ത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു മേൽമലമ്പുറം മധ്യവായ്ക്കുവേണ്ടി അദ്ദേ
ഹായമനുസരിച്ച് സുഖമായ ഒരു മന്ദിരത്തിൽ പാർപ്പി
ച്ചിട്ടു.

നഗരപീഠത്തിൽ ജനാകുമാരൻ എന്ന പേരിൽ ഒരു വൃ
ദ്ധനായൊരു പാർത്തിരുന്നു. അയാൾ വയോബദ്ധനായൊരു
പുരുഷനെപ്പോലെയായിരുന്നു കണ്ടുവെച്ചതായും സമൃദ്ധം അനു
ഭവിക്കാൻ നീക്കമുള്ളതായിരുന്നു. അയാളുടെ സാധനത്തി
ന്നിടം ശക്തിയേറിയതായ ഒരു വൃദ്ധനായിരുന്നു കുറച്ചു
ദിവസംമുമ്പ് ഇവരുടെ മലമ്പുറത്തിൽ ഒരു പുഴയിൽനിന്നു
കൊണ്ടുവന്ന പേരുകയാൽ അന്നുതന്നെ ഇവർ നിശ്ചയമായ

തിരികിൻ ഈപ്പാർ അവർ ഗംഗാതീർത്ഥിലെ കാമനദിയിൽനിന്നു ഒരു ഭാഗത്തു കാമപുരയന്മാരുടെ അനുമതിയോടു കൂടിപാതുതുവരികയാണ്. ഏതോ കാമപുത്രൻ അവിടെ വാങ്ങിയാൻ വരുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടപ്പോൾ അവർ വേറൊരു വാസസ്ഥലം കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ ഈരം ചെയ്തതുതന്നെ.

ഈ വർത്തമാനം ഫോർമുലേറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നില്ല. ഇതു വലിയൊരു വീട്ടിൽ രണ്ടു കൂട്ടരും അഭിനയിക്കുന്നതിനു തയ്യാറെടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ ബ്രാഹ്മണൻ നിരാശയായി മരണത്തോടും പോകേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ലെന്നു തോന്നുകയാൽ ഫോർമുലൻ തിരിച്ചറിയുകയും വിട്ടിട്ടു ബ്രാഹ്മണനോടു ഇവിടെനിന്നു പോകേണ്ടുന്ന ആവശ്യമില്ലെന്നു പറയുക എന്നു തീരുമാനിച്ചു. "ഈ കാഴ്ച ഭൂതന്മാരുടെ പരസ്യമായിട്ടു പരിവർത്തിതമായിട്ടു ബ്രാഹ്മണൻ എന്റെ വാക്കുകൾക്കു കേൾക്കേണ്ടതാണല്ലോ" എന്നു ഭൂതൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു തിരിച്ചു പോകുന്നു.

[illegible]

കേരളം-സ്ഥാനം സാമ്പത്തിക ഭരണവും.

ജനം—എന്തിന് പറഞ്ഞത് നിങ്ങളുടെ രചനയ്ക്കെതിരെ എന്താണ്?

ബ്രഹ്മണന്റെ പ്രവണതയ്ക്കി കഴി ദോഷമാണെന്ന്
 ഹൈന്ദവന്മാർ ഉപേക്ഷിച്ച് ഉച്ചസ്വരത്തിൽ രൂപം പറ്റിയെടുത്തു.

“എന്റെ ചേർ ചേമമന്ത്രൻ അൻ ബ്രാഹ്മണഭാനനാണ്”

ജനാ—ശരി. മനസ്സ് വായി- ആദ്യം ശരിയായി കേൾപ്പാൻ സ്വയിച്ഛി. നമ്മളുടെ ചേർ ഹന്തമാൻമാസ്സ്.

“ചേരിന്റെ കാര്യം അവിടെ ഇരിക്കട്ടെ വന്ന കാര്യം പറയാം” എന്ന് ചേമമന്ത്രൻ മനസ്സുകൊണ്ടുറച്ച് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “നാദിപ്രധിപതിയുടെ ഈ രാജിക ഏകൻറ അമരശക്തിയനുസരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഏകിപ്പി വിട്ടുതന്നിരിക്കുന്നു”. അൻ വന്നതുകൊണ്ട് അത് ഈ സ്ഥാനം വിട്ടുപോകാൻ അവതരണമെന്നു കേട്ടു”

ജനാ—ഇല്ല. ഇത്തരം ഗംഗാസ്നാനം ചെയ്തുകിട്ടിയ ശക്തി അൻറ ചോരയ്ക്കുതന്നെ എന്ന് വീക്ഷിക്കുകയാണ്

ചേമ—(വളരെ ഉറക്കം) സ്നാനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക അത് ഇപ്പോൾ അൻ നിമിത്തം ഈ ഗ്രാമം വിട്ടുപോകുന്നത് ആ പശ്ചാത്യർക്കു പറയാനാണ് അൻ വന്നത്

ജനാ—ഗ്രാമത്തിൽ ആഹാരം വേണ്ടെന്നോ? നിങ്ങളുടെ വീട്ടിലെത്താൻ? ഗ്രാമമാ?

ചേമ—ആഹാരം വേണ്ടെന്ന് എപ്പോഴും പറയുന്നതേ. ഇപ്പോൾ ഇവിടെ ഏതു നിമിത്തം പാൽക്കുടം അടയ്ക്കുന്നതെന്ന് ചേമമന്ത്രൻ ചോദിക്കുന്നത് അത് അന്യർക്കു പറയാനാണ് അൻ വന്നത്

ജനാ—തന്നെപ്പോലെയും ബ്രാഹ്മണർക്കു കൈയ്യും കൊടുക്കുമ്പോൾ കൈയ്യും ഉണ്ടാകുമല്ലോ. അതു പറയുന്നതേനില്ല. ഇവിടെയാണ് നമ്മളുടെ വീട്?

ചേമമന്ത്രൻ കൈയ്യും ഇല്ലാതായി കൈയ്യും കൊടുക്കുമ്പോൾ കൈയ്യും ഉണ്ടാകുമല്ലോ. അതു പറയുന്നതേനില്ല. ഇവിടെയാണ് നമ്മളുടെ വീട്?

തയായ ഒരു ദേവിപ്രതിമയാണെന്നു അദ്ദേഹത്തിന് പ്രഥമമുഹൂർത്തത്തിൽ തോന്നിയത് ചിന്തിയുമുഹൂർത്തത്തിൽ പ്രതിമ ജീവനുള്ളതാണെന്ന് മനസ്സിലായി. തൃതീയമുഹൂർത്തത്തിൽ അതു പ്രതിമയല്ലെന്നും വിധാതാവ് തന്റെ നിർമ്മാണകരശരണിന്റെ പരമാധ്യം കാണിക്കുന്ന ഒരു ബാലക—അഥവാ തത്ത്വവും അകത്തു ഒരു തരണി-താണെന്നും മനസ്സിലായി. ആ മുഹൂർതി ഒരു ബാലികയോ തരണിയോ എന്ന് നശ്യത്തിൽ വാൻ ഹേമചന്ദ്രനു സാധ്യമില്ല.

അഥവാ വീണ്ടുമൊന്നാലപ്പിക്കുന്ന മൂലസ്ഥലത്തിൽ ചെന്നു. “അതു വലിയ പ്ലൂനോട് എന്താണ് ചോദിച്ചത്” അദ്ദേഹത്തിന് അങ്ങയുടെ സംസാരം നല്ലപോലെ കേൾക്കാൻ കഴിയുകയില്ല.

ഹേമ—അതു ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി ചെന്നിട്ടുണ്ടെന്ന്? ബാലിക—ഞാൻ മനോഹരമാണ്.

ഹേമ—ഇദ്ദേഹം ചെന്നു യുടെ വലിയ പ്ലൂനോട്?

മനോ—അത് വലിയ പ്ലൂനോട് എന്താണ് പറഞ്ഞിരുന്നത്?

ഹേമ—നിങ്ങൾ ഈ ഗ്രാമം ചിട്ടപോകാൻ അവിടെക്കു യാണെന്നു കേട്ടു ഞാൻ നിങ്ങളെ അവിടെ ചെല്ലേണ്ടെന്നു ആവശ്യമില്ലെന്നു പറയുന്നതാണ് ഞാൻ വന്നത്.

മനോ—ഈ ഗ്രാമത്തിലേക്കു ഒരു മാതൃപുത്രൻ വന്നെന്നു കേട്ടു! ഞങ്ങൾ ഇവിടെ താമസിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്നിഷ്ടമായിരിക്കുമെന്ന് എങ്ങിനെയാണ് വിശ്വസിക്കേണ്ടത്?

ഹേമ—ഞാൻ അന്നൊന്നാലപ്പുത്രൻ. നിങ്ങൾ ഇവിടെക്കു യാണെന്നു കേട്ടു ഞാൻ നിങ്ങളോടേക്കുവരികെന്നു ഈ ചോദ്യത്തിനുള്ളതല്ല. പക്ഷെ താമസിക്കുന്നതും തോന്നുന്നതും ഹേമചന്ദ്രൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “എന്തിനായിട്ടാണ്? ചെന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ സംസാരം ഇവിടെ വന്നു ചാക്കുന്നതായാൽ അയാൾ നിങ്ങളെ ആട്ടിപ്പറമ്പിലെ ചുട്ടയുവാവ്?

തൻ അവളുടെ മലയാളനാണെന്നു — അദ്ദേഹത്തെ അശീർവ്വ
ദിക്കുവാൻ പറക.” എന്നു പറഞ്ഞു. ബ്രാഹ്മണൻതന്നെ “ബ്രാ
ഹ്മണി! ബ്രാഹ്മണി!” എന്നു വിളിച്ചു. അസമതം വേറെ
ഒന്നേ ഗ്രാമകാര്യങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്ന ബ്രാഹ്മണി ഈ വി
ളി കേട്ടില്ല. ബ്രാഹ്മണൻ അസന്തുഷ്ടനാവുന്നതിൽ പറഞ്ഞു.
ബ്രാഹ്മണിക്കിതാണെന്നു വലിയശേഷം. കെകിട് കര വ
ളക്കേതാണ്”

മൂന്നാം അദ്ധ്യായം

കേരളീയരും.

മേൽപറന്ന ഒരു ഉപവനഗ്രാമത്തിൽ പാലുതുവന്നു എ
ന്നാൽ, ഉണാളിനിതോ? നിപ്പാശിതയും, പരിപീഡിതയും സ
ഹായധീനയുടേയ ഉണാളിനി എവിടെയാണ്?

സന്ധ്യാഗഗനത്തിലേ മേഘമാല കാഞ്ചനാ ക്ലൃപ്തം കൃഷി
ച്ച് ക്രമേണ കൃഷ്ണവർണ്ണം കൈക്കൊണ്ടു ജനിക്കേണ്ടതായി
തിരുവരണത്താൻ ഗംഗാദേവിയുടെ വിശാഖവൃത്തം നല്ലപോ
ലെ കാണാൻ കഴിയാതായി. സഭാമണ്ഡപത്തിൽ പരിചാര
ക്കണ്ണങ്ങളിൽ പെലിക്കുന്ന രീപമാൾപടയേയും, പ്രഭാതസമയ
ത്ത് ഉദ്യാനത്തിൽ വികസിക്കുന്ന കസമന്തമുഹുരപോലെയു
ള്ളകൾമണ്ഡലത്തിൽ നൽകുന്നുണ്ടെന്നു ട്രസ്തുതായി. മക്കൾ
നും ഇങ്ങട്ടെത്തുന്നതിനുമുമ്പെത്തിൽ ഓളിയിലേ കാറു് ഏറ്റക്ക
റെ വേഗത്തോടുകൂടി വീശിത്തുടങ്ങി. പ്രാണനായകന്റെ ക
ണ്ണകൾക്കുമാൽ കിഴങ്ങിപ്പുറത്തേയിൽ ജനിക്കുക എന്ന പൂർവ്വകാൽ
ഗമനപോലെ അകൂട്ടം ഒരു കലശലാൻ മാർദ്ദവത്തെക്കൊണ്ടു ന
ദീദേഹിയെ അണിയിച്ചു. വരിയൊരു പുരുഷന്മാരിന്റെ
കൊലാശലംപോലെ തിരകളുടേതെന്നും കേൾക്കാനായി. തോ
ങ്ങിക്കാർ തോങ്ങിക്കൾ കണ്ണുണർച്ച നിശാകാശവിശ്രമത്തി

നല്ല കമ്മക്കൾക്കു കട്ടിത്തുടങ്ങി അതിനിടയ്ക്കു കമ്മ കമ്മറു
രോണി മാറു രോണികളിൽനിന്നു വേർപ്പെട്ടു കാര്യം
അതു. അതിനെ ആളുകളും ആയ-രാദികൾക്കുമുൾ ഏല്പാട്
ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചു.

അതിൽ രണ്ടു സ്ത്രീകൾ മാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നു. അ-
വർ കൃഷ്ണാഭിനിയം ഗിരിജായയുമാകുന്നത് ധാരാളക്കാലം
തേളിച്ച് പറഞ്ഞുവന്നിട്ടു.

ഗിരിജായ — “ഇന്നത്തെ ദിവസം ഇരിക്കുന്നെങ്കിൽ അതു” എ-
ന്നുപറഞ്ഞു. കൃഷ്ണാഭിനിയംകൊണ്ടും മറുപടിപറഞ്ഞിട്ടു.

ഗിരിജായ — (പിണ്ടാ) “നാളെയും കഴിയും പറന്നാളും
കഴിയും. എന്താണു കഴിയാതിരിക്കാൻ

കൃഷ്ണാഭിനി കന്നു നിശ്ചയിച്ചല്ലാതെ അപ്പോഴും യാതൊ-
ന്നും മറുപടി പറഞ്ഞിട്ടു.

ശ്രീ - രേഖി! എന്തിനാണിരിക്കുന്നൊരു പക്ഷം കമ്മ
പോലെ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് നമ്മുടെ ഇരു അത്ര
പററിയില്ലെന്നാണു പ്രായമെങ്കിൽ നമുക്കു തിരിച്ചുപോകാം”.

കൃഷ്ണാഭിനി ഇതു പ്രാവശ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതിനോടുകൂടി,
“എങ്ങ” എന്നുചോദിച്ചു.

ഗിരി - എന്തിനേതെൻറ വിട്ടിലേക്കു കരന്നു
കൃഷ്ണാ - അതിമുക്കേക്കു ഇതു ഗംഗാമുഖത്തിൽ ചാടി പ്രാ-
ണശ്വാസം ചെയ്യുകയല്ലേ?

ഗിരി - എന്നാൽ മധുരയ്ക്കുപോകാം

കൃഷ്ണാ - അവരെ എന്തിനു കാര്യമില്ലെന്നു ഞാൻ മുമ്പുത-
ന്നു പറഞ്ഞിട്ടല്ലേ? താഴ്ന്നിടത്തു് കമ്മ അർത്ഥാദികളുടെ
സമ്പ്രദായത്തു ഞാൻ അല്പകുറു വീട്ടു വിട്ടുപോന്നതു്
അങ്ങനെയല്ല ഞാൻ എന്തുപറഞ്ഞുവെന്ന് അവിടെ മടക്കു
ചെയ്യേണ്ടതു്?

ഗിരി - പക്ഷെ രേഖി ന്യായം ഇതുപ്രകാരമല്ലല്ലോ
പോയ്ക്കുളഞ്ഞതു് ഫിന്നെ എന്തിന്നു മരുപ്പടുന്ന?

മുന്നം—“അതാകെങ്കിലും വിശ്വാസിക്കുമോ അപ്പൂർത്ത വിളിപ്പത്തിന് എഴുന്നേറ്റിട്ടു എല്ലാവരും വെളിച്ചം പ്രകാശത്തിലും ആരോടുകൂടിയെന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവിടെയുള്ളവരുടെ നിന്ദയെ പാത്രമായി അമ്മട്ട് കടന്നുപോകുന്നു.” മുന്നാളിനിയുടെ കണ്ണിൽനിന്ന് വീണ അനുകരണങ്ങൾ ഇരുളിന്റെ ആധിക്യത്താൽ നിർജ്ജായയെ കാണാൻ സാധിച്ചില്ല.

ഗിരി—വീണ എങ്ങനെയോ പോകുന്നു?

മുന്നം—എങ്ങനെയോ കടന്നുപോയി.

ഗിരി—എന്നാൽ അതൊന്നുപറയാം അനുചിന്തകനും വേണ്ട. ദേവി കാണാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ആളെക്കൊണ്ടു കാണാൻ പോയവർ ഇരിക്കുന്നതാകാൻ അധികം സുഖകരമായി വേറെ എന്തൊന്നുണ്ട്?

മുന്നം—ഫോലന്റർ എഴുന്നേൽക്കുക.

ഗിരി—എന്തുകൊണ്ട്? അദ്ദേഹം ഇവിടെ ഇല്ല?

മുന്നം—ഇവയെക്കൊണ്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ഒരു കൊല്ലത്തേക്ക് എത്ര കാണുകയില്ലെന്നു അദ്ദേഹം ശപഥം ചെയ്തു കഥ നീ അറിയുകയില്ല? അൻ ആ വൃത്തത്തിന് മേൽവയറ്റുള്ളതോ? ഗിരിയായ മരണത്തോടുകൂടിയ മുന്നാളിനീ തുണ പറഞ്ഞു—“എന്നതാണല്ലോ, അൻ എന്തു പറഞ്ഞിട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ കയ്യടക്കി? എന്തുകൊണ്ടോടു പോയില്ലെങ്കിലും അൻ വന്നിരിക്കുന്നതെന്നോ?” “അതല്ല എന്തിനേക്കൊണ്ട് എത്ര കയ്യടക്കുവെച്ചിട്ടു” അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീളിൽനിന്നു കടന്നുപോവാൻ പറഞ്ഞുവെന്നോ!”

ഗിരിയായ മരണത്തോടുകൂടിയ മരണത്തിനുശേഷം പറഞ്ഞു. “എന്നാൽ അടുത്തകാലത്തൊന്നും വെളിച്ചം മേൽവയറ്റത്തെ കാണാൻ കഴിയില്ലല്ലോ”

മുന്നം—ഇല്ല.

ഗിരി—അങ്ങനെയൊന്നിൽ അമ്മട്ട് പോയിട്ടുണ്ടാകുമോ?

മുന്നം—അദ്ദേഹത്തിനു എഴുന്നേൽക്കാൻ പാടില്ലെന്നു

പ്രാതെ എറീക്കപ്പുറത്തു കാണാൻ വിശ്വസിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ കാണാൻവേണ്ടി മാത്രമാണ് ഞാൻ പോകുന്നത്

“എന്നാൽ ഞാൻ ഒരു പാട്ടുപാടട്ടെ” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഗിരിജയെ പാടാൻ തുടങ്ങി.

കുറച്ചുനേരം പാടിയശേഷം അവർ പറഞ്ഞു. “മേലിൽ അദ്ദേഹത്തെക്കണ്ടു ജീവിതസന്ധ്യയൊന്നും ചെയ്യാം. ഞാൻ മേലിയുടെ അറിയാണല്ലോ. എറീക്ക അമ്മിതനാണെന്നു ധർമ്മവുമാണ്. ഞാൻ ഇവിടെ വെറുതെ ഇരിക്കുകയാണെന്നു ചെയ്യേണ്ടതു്!”

മുണർച്ച—എറീക്ക! കണ്ടു കണ്ടു ശിശുവിളകളുടേതാ. ■
വകകട്ടക, ചിതുംവകകട്ടക, പട്ടന്തൽകൊണ്ടു തുണിയിൽ പൂക്കൾ തൂണിപ്പിടിപ്പിക്കുക മുതലായ വിദ്യകൾ എറീക്ക വശമുണ്ട്. ഞാൻ ഉണ്ടാകുന്ന സാധനങ്ങൾ നീ അങ്ങാടിയിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്പിക്കും.

ഗിരി —“പേരെങ്കിൽ വീട്ടുകാരും കയറിക്കയറുന്ന പാട്ടു പാടുകയും ചെയ്യാം. ‘വാഴിച്ചു മുങ്ങുമ്പോൾ’ എന്നു പാടി കൊള്ളട്ടെ!”

മുണർച്ചിനി പകുതി അന്ത്യമുണ്ടായിപ്പോകുകയും പകുതി കോപമുണ്ടായിപ്പോകുകയും ഗിരിജയുടെ നേർ കരക്കുവിടുകയും ചെയ്തു.

ഗിരിജയെ—അമ്മിതനെ നിട്ടുതരാതി എന്നു നോക്കി ഇരുന്നിതാൽ ഞാൻ പിന്നെയും പാട്ടുപാടും. എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പാടാനുണ്ടായിട്ടു.

* ആഗ്രഹമോ കോണിയവയ്ക്കു ജീവകപ്പേര്

ആമകക്കാരനേ അത്രയൊന്നിപ്പോൾ

മുണർച്ച—ഇത്ര പേരിടാണെങ്കിൽ എന്തിനാണ് കനിയെ വെണു് എന്നില്ല!

ഗിരി —ഇങ്ങനെ വരുമെന്ന് ആദ്യം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

കാവിയെ വാളിളക്കുന്നത് വീശിടുംസമയം
 തൊണ്ണകളിപ്പിടാനു തൊന്നിയാനറിവെക്കിറൽ
 തെല്ലിടകൊത്താനറിവുള്ള ഭാവമെല്ലാംമാറി
 വർണിതനീയ്ക്കി വെട്ടിമുറുവകത്തേറ്റി
 ഏന്തിനിക്കൊരാളുമതിന്നിതപ്പഴകിൽ?
 ഭൂതം— ഏന്താൽ കയ്യെ തരിച്ചുപോകുമെന്നെ

നോണ്?

ഗിരി—വല്ലപാടും കപലനാശകരമേ മോഹം
 ഇല്ലകളെങ്കിലും തങ്ങളു മുളയും പാമ്പും

ഭൂതം—ഏന്താൽ മുക്ക് പ്ലാകത്തേ?

ഗിരി—മരിക്കുന്നതിൽ സങ്കടമില്ല. പക്ഷെ

ഇത്തരത്തിലൊരു കണ്ഠയാസനാശസ്മരൻ
 ഏന്തിയതില്പ് നിൽക്കേൽവെച്ചമുക്തപ്രഭ്

ഭൂതം ഗിരിമേ! ഇതൊരു ചെരിനിയുടെ ഗാന
 മാരണം?

ഗിരി—ഏന്താണങ്ങിനെ ചൊരിക്കുന്നത്?

ഭൂതം—അനായിതകുന്നതിൽ തൊന്നി മറഞ്ഞുപോകമാ
 നിത്ത.

ഗിരി—ഏന്താൽ മേവിക്കു ചെല്ലത്തിന്നിതിവുള്ള തന്നെ
 കടലമാൻ സാധിക്കുമല്ലോ.

നാഥാം അപ്പുറയം

മനസ്സാൽ മുക്തൻ

ശ്രേയസ്സൻ കരുന്നാൻ ഉപഗ്രഹത്തിൽതന്നെ പാ
 തു. മനസ്സാൽ അദ്ദേഹം പ്രതികാണാമുണ്ടായിത്തന്നെ

ജാതകിവും അവിടെവെച്ചു ഭൂണാളിനിയെ കണ്ടു തന്റെ പ്രതിജ്ഞയ്ക്കു തുല്യവരണമെന്നു ഏകദേശം അതു വേദമെന്നുവെച്ചു ഭൂണാളിനിയെ കാണാനല്ലെങ്കിൽ ഗൗരവനഗരത്തിലേക്കു പോയിട്ടു കാട്ടുവെച്ചു ഇങ്ങനെ കണ്ടു വന്ന കളാൽ ഫെമെലാൻ ഗൗരവനഗരം എങ്ങനെയെന്നുവെച്ചുവെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയം സമാധാനവും ഭൂണാളിനിയെ ധ്യാനിച്ചുകൊണ്ടു ഇരുന്നു കരുതലും സമ്പന്നതയും സമയത്ത് അദ്ദേഹം ശയനമറിയിൽ കട്ടിപ്പിന്മേൽകിട്ടെ ഭൂണാളിനിയെപ്പറ്റി വിചാരിച്ചു ചിന്ത കളർപ്പിക്കുകയായിരുന്നു ഇറങ്ങിത്തന്ന മനസ്സുകൾ അദ്ദേഹം പ്രകൃതശോഭനത നിശ്ചയിക്കുന്നവയ്ക്കു ക.ഉ. പുരുഷമേൽക്കാംവെന്ന് അറിയുകയായിലെ പന്ത്രണ്ടാമത്തെ തരം കരുതിയതായതന്നെ നിർമ്മലവും വിശുദ്ധമായ ആകാശം നക്ഷത്രങ്ങളും ശുദ്ധമോളംകുലങ്ങളും പ്രശോഭിക്കുകയെന്നു മനസ്സുകൾ അവിടെയെത്തിയതായ ജാതകിനിയും കാണുകയെന്നു, വിശാലയും, ബഹുഭാവവിശുദ്ധനിയും പന്ത്രണ്ടാമത്തെതരം ഉപപലനമേൽക്കിയും ഉപപലനമേൽ വൃദ്ധിയും നവംബുസമാഗമം അൽ പൂർണ്ണനിയുമാകുന്നതു നശിയിലെ പുരുഷമേൽക്കാംവെങ്കിലും ഇങ്ങനെ ഫെമെലാൻ കിട്ടുന്നിന്നെന്നു കേൾക്കാതായിരുന്നു ഗൗരവനഗരത്തിലെ മലകണസ്സർത്താൽ ശീതളവും, നിശാക്കരത്തിൽ വികസിക്കുന്ന വന്യകന്യകങ്ങളുടെ സമ്പന്നതാൽ സുഗന്ധിയുമായ മന്ദമാമതൻ പന്ത്രണ്ടാമത്തെ പ്രവേശനത്തെ തടുത്തു ശ്യാമമാമലമായ ഇലപ്പുല്ലിനെ ചവിട്ടിപ്പൂവും നശിക്കുന്നതായ കാരകസൂക്ഷ്മമെ കണ്ടുവാട്ടു യംകൊണ്ടു മനോഹരത പഴുതിലൂടെ ശയനമറിയിലെത്തു പ്രവേശിച്ചു ഇതെല്ലാംകൊണ്ടു ഫെമെലാന്നു വളരെ ഉല്ലാസംകൊണ്ടു

പലതന്നെ മനോഹരതയ്ക്കു കരുതിയിട്ടു പന്ത്രണ്ടാമത്തെ തരം ഗതിയെ നിശ്ചയിച്ചു ഫെമെലാൻ മനോഹരതയ്ക്കു

ജ മനുഷ്യശിഷ്യൻ കണ്ടു ജനങ്ങൾ വെട്ടുന്നതിന്നു കര തുറന്നിട്ടു
 ഉയിർത്താനായി നാൽ ആ ശിഷ്യൻറെ ഉപേക്ഷക്കുൻറെ കൈകൾ
 മുക്കളുംമറയും കാണാൻ അദ്ദേഹത്തിന്നു സാധിച്ചില്ല. കണ്ട
 മുഖം മാത്രമേ ഫേരമെന്താൻ കണ്ടുള്ള വിശ്വാസമായ മുഖം,
 വളന്ന നാൾ ഉണ്ണീയകവഹിതമായ മണ്ഡപാലം ഇങ്ങിനെ
 കണ്ടു മനുഷ്യശിഷ്യൻ ആ ഉപേക്ഷപത്രത്തിൽ ജനമിന്നതി
 കെ കണ്ട ഉപേക്ഷ ഫേരമെന്താൻ ശത്രുവിൽനിന്നു മാടിത്തടുത്തേ
 നെ വാരി കയ്യിലൊടുത്തു മുമ്പെ നാക്കുക ചെയ്തതോക്കി അ
 പ്പോൾ ആ മനുഷ്യശിഷ്യൻ അവിടെനിന്നും മറഞ്ഞിരുന്നു

ഫേരമെന്താൻ കുമ്പസാരപാണിയാൽ വാരിൽ തുറന്ന ഗൃഹ
 ത്തിൽനിന്നു പുറത്തേക്കിറങ്ങി ജനമിന്നതാകെ ചെയ്ത പരി
 ശോധനകൾക്കു സാവിടയും ആരെയും കണ്ടില്ല വീട്ടിക്കുൻറെ
 നാലുമാഗത്തും ഗംഗാതീരത്തും വനമണ്ണത്തിലും ഫേരമെന്താൻ
 ചുറ്റിനടന്നു അന്വേഷണം നടത്തി. കൂവ്വരയും താമര
 രാളയും കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ഫേരമെന്താൻ വീട്ടിലുള്ള മടങ്ങി പിന്തുടരുകയായ മരേഖ
 തക്കതെ ആപാമെന്താൻ അങ്ങിനെ അകാലമൊക്കെയ
 തക്കൽ ഇത്തരം ആകാശമണ്ഡലംപോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 മനോഹരമുഖം അന്യകാക്കയമായതായി. അന്നുസമയ
 നായ ആ യുവാവ് ഓരോ സമയത്തും ആയുധപാണിയാൽ പുറ
 ത്തേക്കിറങ്ങി മാങ്കാളത്തൽ ഇരുപ്പൂർ ഏതൊക്കിലിടുന്ന ഏ
 ന് ജനമിന്നതാകെ കണ്ട കാഴ്ചയിൽനിന്നു ഫേരമെന്താൻ മന
 സ്സിലാക്കിയിരുന്നു

അദ്ധ്യായം അദ്ധ്യായം

കളക്കം

അകാലമുടൻ ൧൨൨൪ ൧൨൨൫ തുടങ്ങിയതിനായ്ക്കു
 മാറ്റൻ ഇരുപ്പൂർ അകാലമുടൻ പുറകുവെച്ച് ഓരോതായി ആധാ

മേധാഗ്രമര തുഗ്ഗതെ കഞ്ചാൻ ഒരു പൂർവ്വം എളുപ്പകാരം അതിനെ തേടിനടക്കുക അപ്പകാരമാണ് തുളുക്കൻ കണ്ട ഉടനെ ഫേമലഗ്രൻ അവനെ അന്വേഷിച്ച് പുറപ്പെട്ടത് പക്ഷെ തുളുക്കൻ എത്താൻ പോയതെന്നാകട്ടെ അവനെ എവിടെയാണു് അന്വേഷിക്കേണ്ടതു് എന്നാകട്ടെ അദ്ദേഹത്തിന്നു് യാതൊരു വഴിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല

ഫേമലഗ്രൻ കോററ തുളുക്കനെ മാത്രം കണ്ടിട്ടുള്ള എങ്കിലും തുളുക്കന്മേന്മയും നഗ്നമെന്നു കണ്ടതുകൊണ്ടും കളിപ്പിക്കണമെന്നായിരിക്കുമെന്നും ഈ കണ്ട തുളുക്കൻ ആ കേസന്യത്തിന്റെ ചുറ്റുപടനായ്ക്കു കാരണവും അദ്ദേഹം തിരുമാനിച്ചു തുളുക്കന്മേന്മയെന്ന വന്നിട്ടുള്ളതിൽ അധരോട് ഏകനായി യുദ്ധം ചെയ്യുക എന്നതു് സംഭാഷമല്ലെന്നിരിക്കിലും ആ കല്പനമാണു് വന്നിട്ടുള്ളതു് എങ്കൽപ്പാമാണു് അവസ്ഥ, എന്തെന്നും മറ്റും ആരോടൊന്നു യുദ്ധമെന്ന ഫേമലഗ്രൻ സ്വസ്ഥരായിരിക്കാൻ കരുതുമെന്നായില്ല യാതൊരു മോൽകാൽക്കത്തേ ഉദ്ദേശിച്ചാണോ താൻ മൂണാളിനിയെ കൃഷിക്കാണു് വന്നതു് ആ കാൽക്കുനിറുത്തണമെന്നുപോലെ ഉദ്യമിക്കണമെന്ന അവസ്ഥ സന്നദ്ധിതമായിരിക്കുന്നു എന്തു് അദ്ദേഹം തീർപ്പുപറ്റത്ത ഉറക്കമിട്ടപ്പോൾ ഉള്ള മടിനമിക്കും ഫേമലഗ്രൻ ആ കൃത്യന്റേ യണത്തിൽ കൈവെട്ടും കാണിക്കുകയോ? കരിക്കും ഇല്ല. ഫേമലഗ്രൻ യവനനഗ്നതയിൽ സ്വീകരിക്കായ ആ നന്ദവുമുണ്ടു് ഉഷ്ണീകരവഴിയായ ആ മനുഷ്യന്റെ കണ്ണുകളെക്കുറിച്ചു അതിന്റെ ഉദമസ്ഥമെന്ന നിഗ്രഹിക്കാത്ത മോഹം ഫേമലഗ്രനെ മാനകമായ പ്രത്യാപനത്തോടെ ബാധിച്ചിരിക്കെ അതുകന്റെ നിറുത്തിവരുത്താതെ അദ്ദേഹം എങ്ങിനെ അടങ്ങിയരിക്കും? അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് അദ്ദേഹം ദുരഗതിയാകുക എന്നപക്ഷമെങ്കിൽ യാത്രയാതെമിച്ചതു്

ഉപപന്നഗ്രാമത്തിൽനിന്നു് രാജപഥത്തിലേയ്ക്കു് കുറച്ചുദൂരമുണ്ടു് അധികം ദൂരമല്ലാത്തതുകൊണ്ടു് ഉദ്ദേശിച്ചു കടന്നി

ട്ടാണ് ഓരോപാതയെക്കുറിച്ചു ചോദിക്കുന്നത്. ഫേമിലിയൻ പോ-
തത്ത് ആ വഴിക്കാണ് അതിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു് മാനാഥം
മായ പടവുകൾക്കു് കയറിയ ഒരു വഴിയെ കളമുണ്ട്. കളക്കുമ്പോൾ
ഏകദേശം, അനേകം, മന്ദമന്ദം, കടവു്, അനേകം, പെ-
രായ്, മറവു് മുതലായ അനവധി വൃത്തങ്ങളുണ്ട്. ആ മര-
ങ്ങൾ കുന്നിനോടൊത്ത് പാർത്തുനിൽക്കുന്നതിനാൽ വാപീ-
നീക്കം പകൽസമയത്തുപോലും ഇരുട്ടത്തു കിടന്നിരുന്നു. അതു്
കൃഷ്ണഭീതിയുടെ പണം വെളിച്ചത്തു് സ്ഥലമാണെന്ന് ആളു-
ക്കൾ ദ്രവ്യമായി വിശ്വസിച്ചുപോന്നിരുന്നതിനാൽ ജനങ്ങൾ
ദുഃഖമായിട്ടു അവിടെ പോയിത്തുളള അഥവാ ആരെയെ-
ങ്കിലും പോകാൻ കളമിൽത്തന്നെ അവർ തന്നിച്ചു പോകാൻ കളി-
ച്ചിരുന്നു. ഓരോ സമയത്തു് ആരും കളിക്കും അങ്ങു് തന്നെ
നോക്കിക്കൊണ്ടു പരിവർത്തിതം.

പെരുമാണ് കയർത്തിയത്. ഏകാധിപത്യമുണ്ടായിരുന്ന
ആ കാലത്തു് ഫേമിലിയൻ കൃഷ്ണഭീതിയെപ്പറ്റിയും കറവു-
വെഴുത്തു മുതലായവയെക്കുറിച്ചു് അറിയുന്നതിന്നു് പക്ഷേ, പേരുവി-
ശദീകരണമുള്ള വിശ്വാസത്തിനാൽ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽനിന്നു്
പിൻവലിക്കുകയോ ഭീഷണിപോലും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നില്ലായിര-
ുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം സർക്കാർക്കു് കളക്കുവാനു്
പോയി. സംഭാവന ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുള്ള പക്ഷേ
കുറേയുണ്ടായിരുന്നെന്ന് അദ്ദേഹം കറവു ഉണ്ടായെന്നു്. വാ-
പീനീക്കത്തിൽ എല്ലാത്തരം അനുകൂലമായൊന്നായിട്ടു് വി-
ശദീകരണമുള്ളതാണു് ആ യുവാവു് കളക്കുകയിൽ നില്ക്കുന്ന
തിനിടയ്ക്കു പെരുമാണ് അദ്ദേഹം ഒരു തടയുണ്ടായി, അത്ര-
ത്തിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം തന്നെയായ ഒരു വാഗ്ദാനം കര-
മുള്ള പ്രതികരണമായി. എല്ലാത്തരം ചോദ്യങ്ങളെ പടവു്
വെളിച്ചത്തു് പേരു കാൽ വെട്ടിക്കൊണ്ടു പെരുമാണ് വെളിച്ച-
മെന്നു് സമഗ്രം ആ നിമിഷത്തിൽ അന്നു കണ്ട അതോട-
സ്പർശമാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്നു് പ്രഥമമായി തന്നെ മന-

സ്ത്രീധാന്യം കേശവനെയും സ്ത്രീധാന്യവും പൃത്വതാഴവും ബാഹ്യ
 യുഗലവും മുഖമണ്ഡലവും വക്ഷസ്സുമലയും വെള്ളവസ്ത്രംകെട്ടി
 ഞ് മുടിയിരുന്ന് അതു പ്രേരണകരണ എന്ത് തീർച്ചപ്പെടുത്തി
 കൊണ്ട് ഫലമെന്തെന്ന് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ നോക്കി എന്തി
 ലും ഇത് ഒരു മനുഷ്യസ്ത്രീകളെന്നതായിരിക്കുമോ? ഈ നാളെ
 ഒരു ഇവർ ഇവിടെ വരാൻ കാരണമെന്തായിരിക്കാം? ഇ
 വർ ഇങ്ങനെയൊക്കെ കണ്ടിരിക്കുമോ? എന്തും മറ്റുമുള്ള സംശയ
 അയാൾ പ്രേരിതനായി ചോദിക്കാൻ നോക്കിത്തന്നതോടെ കൂടു
 കൂടിയിരിക്കും ദൈവം ഇറങ്ങി. ആ പ്രേരണയെപ്പറ്റി
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ വായുക്കളിൽ ഇങ്ങനെയെന്നിട്ട് അറിയു
 ന്തെ അറിഞ്ഞതെന്നു ഇരുന്നു. ഫലമെന്തെന്ന് അറിയുവാൻ അദ്ദേ
 ഹനായ്ക്കു അപ്പോൾ അവർ എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കും ഫലമെന്തെ
 ന്റെ നേർ കിടന്നിരുന്നു മുഖത്തുവന്നിരുന്ന തലമുടി മാ
 റിനിൽക്കി. അപ്പോൾ ഫലമെന്തെന്ന് അറിയുവാൻ മുഖംകാ
 ന്താൻ സാധിച്ചു. ഫാ! ഇതെന്താശ്ചര്യം! അതൊരു പ്രേര
 നായിരുന്നില്ല പക്ഷെ അതൊരു പ്രേരണയായിരുന്നതിൽക്കൂടി
 ഫലമെന്തെന്ന് അറിയില്ല. അശ്ചര്യം നോക്കിത്തന്നതോടെ
 എന്ത് സംശയമാണ് “അല്ലാ മനോരമ! ഇതെന്തുകഥ
 എന്താണിവിടെ ചെയ്യുന്നത്?” എന്ന് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു
 മനോ— അത് ഇവിടെ പലപ്പോഴും വരാറുണ്ട് അ
 ഞ് വന്നുകാഴ്ച എന്താണ്?

ഫലം— എന്തിനാവിടെ അല്ലാ ചോദിച്ചുണ്ട്

മനോ— ഓരോസമയത്തും എന്തു ചോദിച്ചാണിവിടെ?

ഫലം— അതു പിന്നെ പറയാം. മുമ്പ് ഈ അസമയ
 ഇത് ഇവിടെ വരാൻ കാരണമെന്താണ്?

മനോരമ— അങ്ങനെയൊരു വേഷത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം
 എന്താണ്? കഴിയില്ലാത്ത അന്ധൻ വാൾ, വാളിൽനി
 ന്നൊന്നാകുന്നതു് എന്താണ് ചെയ്യാൻ? കലയിൽ എന്തെ
 ഞ് ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു് അതിൽനിന്ന് എന്തൊരു കിളിയെന്ന

ബാല്യം. അതും കവചമാണോ? ഈ ഭാതിയിൽ മരണം എവിടെനിന്നു കിട്ടി?

ഫേമി— അതു ഏതെങ്കിലും കണെയാണ്.

മനോ— ഈ കാതിസമതയ്ക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു കവചം കിട്ടിയിട്ടുണ്ടോ? നല്ല കള്ളന്മാരും തിരിച്ചറിച്ച് കൊണ്ടുപോകുമല്ലോ.

ഫേമി— ഏതെങ്കിലും കയ്യേൽത്ത് കള്ളന്മാർ തിരിച്ചറിച്ച് കൊണ്ടുപോകാൻ സാധിക്കുകയില്ല.

മനോ— എന്നാൽ പിന്നെ, ഈ കാതിസമതയ്ക്ക് ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു കവചം കിട്ടിയെന്നുണ്ടോ? പ്രായമേറിയവർ വിവരം ചെല്ലാനുണ്ടോ പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്?

ഫേമി— വേതിക്കൊക്കെ തോന്നുന്നു.

മനോ— മനോജയുടെ കൈയ്യാൽ ആയുധവും കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു വിവരമെന്തിനെ പോകാൻല്ല. അത് തെളിയിക്കുന്നുണ്ടോ?

ഫേമി— ആരെക്കൊണ്ട് തെളിയിക്കാം? വേതി ഇവിടെ ഏതൊരു കൈയ്യാൽ?

മനോ— കളിപ്പാട്ടിന്റെ കാര്യം തെളിയിക്കുന്നതിന് ആവശ്യം ഉണ്ടോ? തെളിയിക്കും ഇപ്പോഴും നന്നായി.

ഇങ്ങനെയൊക്കെ മനോയുടെ അടുത്തു നിൽക്കുന്ന കൈയ്യാൽ കൈയ്യാൽ ഫേമിയെക്കൊണ്ട് കൈയ്യാൽ.

ഫേമി— കാതിയിൽ ഏതൊക്കെയാൽ കിട്ടി?

മനോ— ഏതെങ്കിലും മേലോ വല്ലാതെ തലിക്കൽ.

ഫേമി— ഗംഗയിൽനിന്നു കളിക്കാൻ ഇവിടെ വന്നു കളിക്കുന്നതെന്താണ്?

മനോ— ഈ കളിക്കാൻ വേണ്ടുന്നതെന്തെല്ലാം.

ഫേമി— വേതി ഏതൊക്കെ ഇവിടെയാണോ കളിക്കാൻ?

മനോ— അതേ.

ഫേമി— വേതിയെ ആരെങ്കിലും വിവരം കഴിഞ്ഞു പിന്നെ ഇങ്ങനെയൊക്കെ വേതിയെക്കൊണ്ട്?

മനോ— എല്ലാം വിവാഹം നടക്കട്ടെ.

ഫേമ— (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഭവനം തീരെ ചങ്ങമ്പിട്ട.

മനോ— എന്തിനാണ് അതിനെ ചോഷപ്പെടുത്തുന്നത് അതിൽ പറഞ്ഞതിനെപ്പറ്റി ഞാൻ ചോഷപ്പെട്ടിട്ടില്ലല്ലോ.

ഫേമ— അതു കണ്ടിടത്താണ്. ഈ വഴിക്ക് ആരെയും പോകുന്നതു കണ്ടുപോ?

മനോ— കണ്ടു.

ഫേമ— എന്തു വേഷത്തിലാണ് കണ്ടത്?

മനോ— തുരുത്തുകൾ വേഷത്തിൽ.

ഫേമയുടെ അത്ഭുതം വിസ്തരിക്കുന്നതിന്നു്. “അതുകൊണ്ട് തുരുത്തുകൾക്കു വേണ്ടി എങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കി?”

മനോ— ഞാൻ മുമ്പ് തുരുത്തുകൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

ഫേമ— എവിടെയെവിടെ?

മനോ— എവിടെയെവിടെ അല്ല. ഞാൻ ആ തുരുത്തുകൾ പിന്നാലെയായാണോ പോകുന്നതു്?

ഫേമ— അതെ. അവിടെ എന്തു് ശിക്ഷണം പോയതു്?

മനോ— അതിങ്ങനെയൊന്നുമില്ല.

ഫേമ— എന്തിങ്ങനെ കൊല്ലണം.

മനോ— തുരുത്തുകൾക്കിന്നാണോ മാവം?

ഫേമ— തുരുത്തുകൾ എന്റെ പാദശുദ്ധിയാണ്.

മനോ— എന്നാൽ കണ്ടതെന്തെങ്കിലും കൊണ്ടുവന്നു് ഉപയോഗിക്കാമോ?

ഫേമ— എത്ര തുരുത്തുകൾ കണ്ടിട്ടുമാണ് അത്രയുംപോലെയൊക്കെ കൊല്ലാൻ തക്കതാവാൻ.

മനോ— അതു സാധിക്കുമോ?

ഫേമ— സാധിക്കും.

മനോ— എന്നാൽ സാധാരണപ്രകാരം എന്റെ കൂടെ വരിക.

ഫേമയുടെ അഭിപ്രായം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അവ നടുങ്ങലിൽ ഈ ബാധകളാണോ തുരുത്തുകൾക്കിടയിൽ വരിക.

വകാനിത്താനനഗാഃഭീതുപ്രജാകവും മിന്നപ്പൻ മെയ്യുപോക്ക
ന്ന വിഷയാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ മന കരാൽ ച തന്ദ്രിമിത്തം ഏതര
മന്ദാര പരമപാപമേന്മാട്ടുകുടിയത്തുമാണു മാജുപദസ്സിൽ
അനുഷ്ഠേപ്പാകയ സ്വപാഃ സുതരോതിക്കാരി പുലിപ്പനെ കാ
ക്കുകയില്ല. ഗൗരധാകരനെ ന് അതു പാണയാത്രയും വിച
ക്ഷണരൂപവുമുള്ള ആളും പാറായല്ലെന്ന് ആളുകൾ പറഞ്ഞി
രുന്നു

പശുപതി ഭാരതയിൽ ബ്രാഹ്മണനാണെന്നല്ലാതെ അ
യാളുടെ മുമ്പിൽ എന്തെന്നാണെന്ന് ആക്കം നശിച്ചിട്ടില്ല
അയാളുടെ അല്ലെൻ നിജനനായ ഒരു രാസ്രികളായിരുന്നു
എന്നു ചിലർ പറയാറുണ്ട്

തന്റെ ബുദ്ധിയുടെയും വളരുടെയും പ്രഭാവംകൊണ്ടു
അതുകൊണ്ടു പശുപതി ഗൗരധാകരന്റെയ പ്രധാന പദവി
യിൽ അധിഷ്ഠിതനായിത്തീന്നത്

പശുപതി മെയ്യപ്പത്തിൽ കാശായെൻ പിതാമഹൻ
അടുക്കൽനിന്നു ശാസ്യനാൾ പഠിച്ചു. അവിടെ കേശവൻ എ
ന്നൊരു ബുദ്ധി ബ്രഹ്മണൻ പാർത്തിരുന്നു അയാൾക്കു
കൈമറവൻ എന്നു പേരുതി എട്ടു വയസ്സു പ്രായം ചെന്ന ഒരു
മകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. പശുപതി അറയെ വാപാലം ചെയ
യ്ക്കു പക്ഷേ, നിമഗ്നശ്ചായൻ വാക്കം കഴിഞ്ഞു അതി
നമെന്ന, കേശവ ബ്രാഹ്മണൻ കന്യകയോടൊപ്പം അടുത്തുനാ
യി തീൻ. അതിനു ശേഷം ആക്കം അയാളുടെ വിവരമെ
ന്നും ഉണ്ടായ തന്നല്ല. അന്നു മുതൽ പശുപതി വിഭാജനാ
യിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. സംഗതിവശാൽ ഇരുന്നവരെ ഒന്നാമ
ത്തൊരു വെളി കഴിക്കാനും തക്കമായിട്ടല്ല അയാൾ വസിക്ക
നാതു ശബ്ദയാനിക്കു ഇല്ലമായ ഒരു വലിയ രാളികയിലാണെന്നി
ല്ലം ഒരു കുട്ടിയെ മാത്രം കിട്ടിയെടുക്കു പാറായ ബ്രാഹ്മണൻ അതേ
വശത്തു ആ ഭാഗിമ. ചക ഇതും അന്ധകാരമേമായ് തുണി
രിക്കുന്നത്

ഈ കഥ നടന്നതെങ്ങനെയെന്നു പട്ടാപതി തന്റെ മേളികയിൽ
 ഒരു ഏകാന്തമായ മെളിയിൽ ഏകാകതയിലിരിക്കുകയാ
 ളെ. മുറിയിൽ വിളക്കു കത്തുന്നുണ്ടു മുറിയുടെ പിൻഭാഗ
 ത്ത് ഒരു മാവീൻകൊട്ടാരം ആ കൊട്ടണിലേക്കിറങ്ങി
 പൊകുവാൻ ഒരു ഇപ്പോഴെയുണ്ട് ആ വാതിൽക്കൽ വന്ന്
 അർദ്ധരൂപമെണ്ണം ആകാ കെട്ടെടുത്തു കെട്ടുപോൾ
 പട്ടാപതി അകത്തു നിന്നു വാതിൽ തുറന്ന് കൊൾ അകത്തേ
 കൾ കടന്നു അകത്തു മുസൽമാനായിരുന്നു. അവനെത്ത
 രുന്നതാണു ഫെറേപത്രൽ കര മുന്തി മനവാതിൽക്കൽ കണ്ടിര
 ന്നതു. പട്ടാപതി അവനോട് ചിലവാൻ പറഞ്ഞു വിശ്വാ
 സമെന്നുകൊണ്ടു മരണാളം കാണിച്ചു മുസൽമാൻ അതൊള
 ത്തിന്റെ അർദ്ധം മനസ്സിലാക്കി ആസനസ്ഥനാവുകയും
 ചെയ്തു.

പട്ടാപതി സംസ്കൃതത്തിൽ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു. “അ
 ഞ്ഞു ഇതുകൂടേസനാപതിയുടെ വിശ്വാസപാത്രമാണെന്നി
 അറിയാം. ഏകന്റെ വിശ്വാസപാത്രവുമാണെന്നു. അങ്ങനെയു
 ഡെ മുമ്മുമ്മു ആയി ഏതെല്ലാ സേനാപതിയുടെ അഭി
 പ്രായം എന്താണെന്നു കേൾക്കട്ടെ” യവനന്റെ ഉത്തരവും
 സംസ്കൃതത്തിലായിരുന്നു. പക്ഷെ അവന്റെ സംസ്കൃതത്തിൽ
 മുക്കാൽ ഭാഗം പാർസിയം ബാക്കികാവം സംസ്കൃതവുമായിരു
 ന്നു. പക്ഷെ ഈ സംസ്കൃതം ഭാരതവർത്തിൽ ഒരു കാലത്തും
 വ്യവഹാരമായിരുന്നില്ലാത്തതും മഹമ്മദാലിയുടെ സ്വന്തസ്സ
 യ്തിയുമായ ഒരു പ്രത്യേകപാത്രമായിരുന്നു. അതിന്റെ അർദ്ധം
 മനസ്സിലാക്കുവാൻ പട്ടാപതി തന്നെ കട്ടുപൊട്ടിക്കി വെക്കു.
 വാഗ്ദാനങ്ങൾ ആ കത്തൽ അനുബന്ധിക്കുന്ന ആ പശ്ചാദിപ്പാ
 ത്താളുകൊണ്ട് അതിനെ മനസ്സിലാക്കുന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ അനുവാ
 ദം ചെയ്തു ചെയ്തേ ചേർക്കാം.

യവനൻ - മേൽമി സാഹോബ്ബന്റെ അഭിപ്രായം അ
 രക്കുക്കുറിയാമല്ലോ യുദ്ധം കൂടാകരുതെന്നു പറയുമ്പിടത്തും

സംഗിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്നാണു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഗ്രഹം. ഏതു വിധത്തിലാണു് അങ്ങു് ഈ രാജ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ സമർപ്പിക്കുവാൻ പോവു്?

പത്തുപതി അറുപതി ഈ രാജ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽ സമർപ്പിക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്ന കാര്യം തീർച്ച പറയുവാൻ വയസ്സു സമഗ്രമനുഭവം മഹാപാപമാണു് അങ്ങിനെതന്നെ ഒരു പാതകം അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടുന്ന ആചര്യം അറുപതി കാരണമില്ല.

നവ — കേരളത്തിൽ എന്നാൽ അറുപതി ചോകുന്ന ഈ സ്ഥിതിയിൽ അങ്ങു് വിൽക്കിയുടെ അടുക്കലുള്ള ഭൂമിയിൽ അതു കൊണ്ടിരിക്കുന്നില്ല.

പത്തു — അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുദ്ധംകൊണ്ടു് എത്രത്തോളമാകുന്നതിനാലാണു് അറുപതി ഭൂമിയിൽ അതല്ലയോ?

നവ — എന്നാൽ അറുപതിയെന്ന ആ വിചാരം അറിയിച്ചപ്പോൾ യുദ്ധം അവിടുത്തെക്കു ബഹുലിതമാണു്.

പത്തു — മനുഷ്യയുദ്ധവും, ദൃഢയുദ്ധവും? ഹിന്ദിയുദ്ധമാ?

മഹമ്മദാലിയുടെ കൊലപാതകം വന്നു. “കുഗ്രന്ധശാലത്തിലെ യുദ്ധം മനുഷ്യകുഗ്രന്ധശാലകളെന്നതാണു്. മറ്റൊരു നായകനെന്ന മെന്തു് അങ്ങു് സേനാപതിയായാവാശ്ചെയ്തപ്പോൾ അവനെ അപമാനിച്ചതുകൊണ്ടു് ഉദ്ദേശിക്കാമെന്നാകുന്നതു് എന്ന കാര്യം പറ്റാറു മനസ്സിലായി യുദ്ധം അങ്ങു് ശീലിച്ചിട്ടുണ്ടു് പരമാവധി അതു ശീലിച്ചിട്ടില്ല അറുപതിയെക്കു പൂർണ്ണമായി കൊള്ളാം.

ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു മഹമ്മദാലിയുടെ ചോദ്യം അറിയിച്ചപ്പോൾ പത്തുപതി നടന്നുനിന്നി. “കുഗ്രന്ധശാലകളെന്നു് നിശ്ചയം. കുഗ്രന്ധശാലകളെന്നു് ചോദിച്ചുകൊള്ളുക. യുദ്ധമെന്നതിൽ ഈ രാജ്യത്തെ സമർപ്പിക്കുന്നതു് എന്നുള്ള സമ്മതമാണു് അതു സാധിക്കാത്തതല്ല. അറുപതിയെന്നതാണു് യുദ്ധത്തിൽ കുഗ്രന്ധശാലകൾ സേനാപതിയെന്നു് ചോദിക്കുന്ന പക്ഷം മാത്രമേയുള്ളൂ. എങ്കിലും കൈയായ പ്രതിഫലം കിട്ടാ

കുറേ മൃഗങ്ങൾ അയ്യം തോൽ ഏ.യ്ക്കായിട്ടുണ്ടെന്ന് അല്ലാൽ ചില
ലക്ഷണങ്ങളാണിതിന്റെ.

கொண்டு புதிதாய் வந்தால் அது உலகம்
புது விலகி அது அமைதி

வினா — அரசவைத் தீர்மானம் உட்குறிப்பிட்டுள்ள அமைச்சரவர்கள் இக்கட்சியை விடவும் கூடுதலாகவும் நன்றாகவும் கருதுகிறார்கள் என்பதை எந்தெந்த அளவுகளில் அறிய முடியும்? அவற்றின் மூலமாக என்னென்ன செய்திகள் தெரிய வரும்?

[illegible]

മുൻ — അഞ്ചരൂടെ ആനകളും ഇപ്പോൾ ഇതി വല്ലഭം
ബാക്കി നല്ലതരമി യുടും ചെറുതായ പക്ഷം അഞ്ചരൂടെ ചെറു
ശ്വരും സ്ഥാനവും ജീവനും ഇതും അപഹൃതമാകുമല്ലോ.

പത്തു - എന്നാൽ യുക്തമെന്ന ആവശ്യ യുക്തം ചെയ്യുന്നതു അങ്ങനെയായിട്ടല്ലാതെ കാര്യമാണെന്നു വ്യാഖ്യാനിക്കേണ്ട വ്യക്തമായിട്ടു മഗധശാസനതു ചുമട്ടുയുടെ ആകർഷണമെന്ന അർത്ഥവും. അതായതെന്ന അർത്ഥമാണെന്നു ചുരുക്കിയുകയുണ്ടെന്നു അതു നമിക്കും ഗൗരവശാസനങ്ങളെ പുറത്തു തള്ളാതെ കറിച്ചു മൗഢത്തോടെ നിശ്ചിതമാക്കേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു എന്നും അങ്ങനെയായിട്ടു് അൻ ആചാര്യപ്പെടുന്ന പ്രതിഫലം അതിൽ മനസ്സിലെങ്കിൽ ചേരുന്ന യുക്തം ചെയ്യാൻ മടങ്ങിക്കൊള്ളുക. അങ്ങനെയും ഇതുതന്നെയാണെന്നും ബീമാർ ന്നു ചുമട്ടുയുടെ മൗഢവും അങ്ങനെയും ചെയ്യാത്തു മഗധശാസനപരമൻ മൗഢവും മൗഢിയിരിക്കും."

രാമ : അനുകൂലമൊന്നാ? ഉറപ്പു കിട്ടിയതിന്നു ശീത
 മകനാകും ഇത്ര കട്ടിയുൽ ആന വന്നുപോകാമോ? ചർക്ക
 അങ്ങനേ ആശ്ചര്യപ്പെടുന്ന പ്രതിഫലം കൂടാനാണെന്നു കേൾ
 ശമദ്. ഏനിട്ടു വേണം ഏനിക്കു ചോകുവാൻ

പത്രം — അതു പറയാം. ഞാൻ ഇപ്പോൾ വാസ്തവത്തിൽ ഗൗരവപരമായ ചർച്ച നടന്നതാണ്. രാജാജനങ്ങൾക്കുതന്നെ ഗൗരവപരമായ ഒരു വിളിച്ചുവരുത്തി. ഇപ്പോൾ രാജാവാകേണ്ടതെന്നാണെന്റെ ആഗ്രഹം. സേനാധിപതിയിലൂടെ പത്രംകൊണ്ട് ഗൗരവപരമായി ചർച്ച നടത്തിയിരിക്കുന്നു.

മഹാ — ആ ആഗ്രഹം സാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾക്കറിയാം. പ്രതിഫലം എന്ത്?

പത്രം — ഒരു സാമന്തരാജാവിന്റെ നിയമം കല്പം നൽകാമെന്നും.

മഹാ — അങ്ങനെയല്ല. അതു വാസ്തവത്തിൽ ഗൗരവപരമായ രാജാവ് അങ്ങനെയുള്ളതും സ്വാധീനത്തിലുള്ളതും ആണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അറിയാം. അത് ഇത്രയൊക്കെ പറയേണ്ടതല്ല. ആഗ്രഹിക്കുന്നത് അങ്ങനെയല്ല. സഹായം അപേക്ഷിക്കുന്നത് എന്തിനാണ്? ഞങ്ങൾക്ക് കല്പം നൽകണമെന്നാണ്?

പത്രം — എന്നാൽ കാര്യം വെളിവാക്കി പറയാം. ഇക്കാരണം നോക്കുക. ഒന്നാമതു സേനാധിപതി എന്റെ പ്രിയം വൃദ്ധനും എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന ആളാണ്. എന്റെ കൈകൾക്കുതന്നെ അദ്ദേഹത്തെ രാജാക്കനാക്കിത്താൽ ചേരുക എന്ന വല്ലാതെ നന്നാകും. നിങ്ങൾ യുദ്ധത്തിനുവരികയാണെന്ന് പോയില്ലാത്തതും മറ്റും. യുദ്ധം കൂടാതെതന്നെ രാജാധാനിയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ വേണ്ടുന്ന സഹായം ഞാൻ കൈയ്യുണ്ടാക്കുന്നതും നിങ്ങൾ രാജാവിനെ സംബന്ധിച്ചതും എന്നെ സംബന്ധിച്ചതും ആണെന്നു ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകാരാകുന്നു. രാജാജനങ്ങൾക്കുതന്നെ രാജാധാനിയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ വേണ്ടുന്ന സഹായം ഞാൻ കൈയ്യുണ്ടാക്കുന്നതും നിങ്ങൾ രാജാവിനെ സംബന്ധിച്ചതും എന്നെ സംബന്ധിച്ചതും ആണെന്നു ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകാരാകുന്നു. രാജാജനങ്ങൾക്കുതന്നെ രാജാധാനിയിലേക്ക് പ്രവേശിക്കാൻ വേണ്ടുന്ന സഹായം ഞാൻ കൈയ്യുണ്ടാക്കുന്നതും നിങ്ങൾ രാജാവിനെ സംബന്ധിച്ചതും എന്നെ സംബന്ധിച്ചതും ആണെന്നു ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുള്ളതുകാരാകുന്നു.

പശു— എന്റെ അനുജനികൂടാതെ മറ്റൊരാൾ ഭരണത്തിലായാൽ എന്തായിരിക്കുമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന് എന്റെ സ്വന്തം അനുജനാണ് എന്റെ കല്പനകൂടാതെ യുദ്ധത്തിന്റേയും മറ്റും ഒരു മനസ്സിലേക്കും പുറത്തേക്കിറങ്ങുകയില്ല. അങ്ങനെയൊരു കാര്യം കണ്ടാൽ മാത്രമേ അതിനെ പ്രവേശിപ്പിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കു അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന്.

മഹാ— വേറെ ഒരു കാര്യം കൂടി ഉണ്ട്. അവനോടൊന്നിച്ച് ചേർന്നുവെച്ചാൽ എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്.

പശു— നീ അതിനെക്കുറിച്ച് എന്തെങ്കിലും കാര്യം അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന്.

മഹാ— അവനോടൊന്നിച്ച് ചേർന്നുവെച്ചാൽ എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്.

പശു— അങ്ങനെയൊരു കാര്യം.

മഹാ— എനിക്ക് അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന്.

പശു— ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യം. വേറെ കാര്യം കൂടി അറിയാമെന്ന് എനിക്ക് അറിയാമെന്ന്.

മഹാ— എന്തെങ്കിലും കാര്യം.

പശു— അത് എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്.

മഹാ— അങ്ങനെയൊരു കാര്യം. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്. എന്റെ മനസ്സിലുണ്ട്.

മേലം ചെമ്പുകൊള്ളാം അതിനുമേൽ അടർ ഇപ്പോൾ നിശ്ചയിച്ചപ്പോൾ പ്രവൃത്തി ചെയ്യാവെന്ന് അങ്ങക്ക് എടുപ്പത്തിൽ അങ്ങയെ ബഹിഷ്കരണ സാധ്യമാക്കി.

പത്ര നിങ്ങളുടെ വേർ ചെറുകെസസ്യത്തോടുകൂടി തെളിയിക്കി.

മഹ- അപ്പോൾ യഥാ ചെമ്പാം.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു മെമ്മറാഡി താത്കാലം.

അദ്ധ്യായം

ശാന്ത ശീലം

മെമ്മറാഡി പുറത്തുപോയി ഒന്നിപഥത്തിൽനിന്നു ചെമ്പോപ്പാൾ, ചെമ്പുകൊൾ ഇപ്പോഴത്തെത്തന്നെ വന്ന് അകത്തു കടക്കാമോ? എന്നു മുമ്പാങ്ങിൽ ചോദിച്ചു.

“കടക്കാം” എന്നു പതുപതി മറുപടി പറഞ്ഞു അകത്തു കടന്നുവന്ന ആൾ അതെ വാഗ്ദാനം പതുപതി ആശീർവാദം ചെയ്തു അന്തരം പതുപതി “ശാന്തശീല! എന്നാണു മെമ്മറാഡി എന്നു ചോദിച്ചു.

ശാന്ത—ഇവിടുന്ന് കടന്നാണായി ചോർച്ചാൽ അതെ വഴിയിൽ വഴിയായ സകല വർത്തമാനവും വോധിച്ചു.

പത്ര മനസ്സാലയെ അവസ്ഥയെ നോക്കി ചോദിച്ചു.

ശാന്ത—അവിടെ ഇപ്പോൾ അങ്ങയെ ചോദിക്കാൻ സാധ്യമാകുകയില്ല.

പത്ര—എന്തുകൊണ്ട്?

ശാന്ത—അയാളെയൊരു കാട്ടാണു്! അകത്തു കടക്കാൻ വയ്യ.

പത്ര—കടക്കുകൊണ്ട് വൃക്ഷങ്ങൾ മേൽച്ചു കടന്നു ചോദിക്കാൻ പാടില്ലേ?

ശാന്ത നദികളുടേയും കടികളുടേയും ഉപദ്രവം സമീപിച്ചു.

പശു - ആയുധപാണിതാമി പോയിക്കൂടെ!

ശാന്ത - നർഭേയും കർഷ്കേയും കകാണ കാട്ടിത്തലിൽ കടന്ന വിറകുവെട്ടുകളല്ലാം അവനയുടെ കയ്യിൽ അകപ്പെട്ടു പ്രാണശ്വാസം ചെത്തേണ്ടിവന്നു. കൈയെങ്കിലും തിരിച്ചു വന്നിട്ടില്ല.

പശു - നീ തിരിച്ചുവന്നുവല്ലോ.

ശാന്ത - ഞാൻ വന്ന് തന്നിട്ടേങ്കിൽ ആരാണ് ഈ വർത്തമാനം ഇവിടെ അറിയിച്ചത്.

പശു - (വിളിച്ചുകൊണ്ട്) നീ കണ്ടു വന്നുവല്ലോ!

ശാന്ത - (പ്രമാണം ചെല്ലുകൊണ്ട്) വർത്തമാനം അറിയിക്കുന്നുണ്ട് ഞാൻ കണ്ടു വന്നത്.

പശുപതി - (ആനന്ദഭാവത്തോടെ) ഏങ്ങിനെയൊണ് നീ പോയത്?

ശാന്ത - ഞാൻ ഉണ്ണിയും അസ്പദം ഇരുട്ടുവേലുസ്ഥ മന്ത്രികളും ശേഖരിച്ച് ഒരു ഭാഷയും കെട്ടി വിറകുവെട്ടുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ കാട്ടിയേക്കുക എന്ന അവൻ വിറകുവെട്ടുകളെ കണ്ട ഉടനെ അവരെ കൊല്ലാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ആ രത്നം നോക്ക ഞാൻ മറുപിൽ മാറിനിൽ ഏകദേശം വേക്കം അറിയി. മുസൽമാക്കുന്ന നിലയിൽ അവനശിയിക്കേണ്ടല്ലോവോ സഞ്ചരിക്കുവാനും എനിക്കു സാധിച്ചു.

പശു - വളരെ കേരുമായി അവനഭേദസന്ദർശിച്ച് എത്രകണ്ടു വരിപ്പോയത്.

ശാന്ത - ആ മഹാമന്ത്രിയിൽ അടുത്തൊരു ആൾപ്പെട്ടപ്പോഴേക്ക് ഇരുപത്തയ്യായിരം കാണമെന്നാക്കുന്നതിന്നു തോന്നുന്നത്.

പശുപതി - പൂർവ്വം ചേർച്ചകൾക്കുനേരം സൂര്യനാതി നിന്നപ്പോൾ.¹⁰ അവയുടെ സാക്ഷാത്കാരം വല്ലതും കേൾക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവോ?

ശാന്ത - ഹ് സ്വദിച്ച കേട്ടു. പക്ഷേ അതൊന്നും ഇവിടുത്തെ പരമപുരുഷൻ എന്നാൽ സാധ്യമല്ല.

പശു - എന്തുകൊണ്ട്?

ശാന്ത - തവനോടു ചേർന്നു കൂടുന്നതിനുള്ള പാതകൾ എന്തെല്ലാം ഉണ്ടാകുമോ? ചിരിച്ചപ്പോൾ ശാന്ത ശിഖർ തുടങ്ങി പറയുക. “മോശമോടി ഇവ കട വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു അറിഞ്ഞപ്പോൾ വല്ല അപകടവും നേരിട്ടേക്കാമോ എന്നു നിനക്കു ശങ്കയുണ്ടായി,”

പശുപതി (സംഭ്രമത്തോടെ) “എന്തിനാണങ്ങനെയെന്നു ശങ്കിച്ചത്?”

ശാന്ത - ആരെ കാണാതെ ചല്ല അപകടം ഇങ്ങനെയൊരു വെളി അപകടം വന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് അറിഞ്ഞു. “എന്തുകൊണ്ട് പശുപതിക്ക് പശുവാൽ ശങ്കയുണ്ടായി. “ആരെല്ലാം കാണാൻ അറിയാത്തതാണ്” എന്നു ചോദിച്ചു.

ശാന്ത - അത് പശുവാൽ കാണാൻ വരുമ്പോൾ യുദ്ധം സന്നദ്ധമായ വേഷം ധരിച്ചു കൊണ്ട് മുന്നോട്ടുവന്നു കൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നവരാണ്. മോശമോടി ഇങ്ങനെയൊരു വെളി അപകടം അറിയാത്തതാണ് അതുകൊണ്ടാണ് സംഭവം. അത് അറിയാത്തതാണ് അതുകൊണ്ട് എന്തിന് ആരെ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

പശുപതി - എന്തിന്?

ശാന്ത - അതിനർത്ഥം ഇവിടുത്തെ മോശൻ അയാളെ ചിത്രീകരിക്കാൻ ബലം സഹിക്കാൻ ഇല്ലാത്തതാണ്.

പശുപതി ശാന്തിയെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുക പ്രശംസിച്ച ശേഷം ഇങ്ങനെ പറയുക. “നാളെ രാവിലെ എഴുന്നേറ്റു ഉണർന്നു കിട്ടാൻ അയാളുടെ കയ്യിൽ മോശമോടി ഇരിക്കുമായിരിക്കും. ഇവ കട വന്നു കൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നു എന്ന് അറിയാത്തതാണ് അതുകൊണ്ടാണ് സംഭവം. അത് അറിയാത്തതാണ് അതുകൊണ്ട് എന്തിന് ആരെ അറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

മിച്ഛകാണണമെന്നാണ് തവനഭസനാപകിയുടേതത്രാശം. അതന്നു ഇപ്പോൾതന്നെ പുറപ്പെടണം.

ശാന്ത : ആ കാര്യം വളരെ എളുപ്പമല്ല. താമരകുമാരൻ മേ ഇരട്ടച്ചോ ഉദ്യോഗം താമസം മനസ്സിലാക്കണം.

പത്മ : നീ തനിമയെ ചെന്നു തുടാം ചെയ്യണമെന്ന് ഞാൻ പറയുന്തല്ല. കഴെ ആളുകളെ കൂട്ടി അയാളുടെ ദൈവനും അത്രമേൽക്കയാണു പോകുന്നത്.

ശാന്ത : ജനങ്ങൾ എന്തു പറയും?

പത്മ : കൊള്ളക്കാർ കൊന്നുകളഞ്ഞു എന്ന്

ശാന്ത : കല്പനപോലെ ഞാൻ പോകുന്നു

പത്മപതി ശാന്തശീരേ കന സമ്മാനിച്ചു യാത്രയാക്കി അനന്തരം അതാൾ പ്രമാണർഭാഗത്തിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ സമയം കഴിഞ്ഞു പോകുന്നതും അപ്പോഴായിത്തന്നെ പതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുമായ പുരോഹിതന്റെ കരണമെന്ന പ്രതിമയുടെ കാലിൽ സമർപ്പണപ്രണാമം ചെയ്തു കറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞു എഴുന്നേറ്റു മെതിരോലത്തിൽ ബദ്ധമാനായതി ഇപ്പോൾ തന്നെ ഇപ്രകാരം സ്തബ്ധിച്ചു. “ജനനീ! വിശ്വപാലനീ! കരകാണാത്ത നടുക്കലേ ഡാങ്ക് ഞാനിപ്പോൾ കണ്ടേഴുന്നതാണ് അമ്മേ! എഴുന്ന കരകളെന്തായാലും ജനനീ! സ്വസ്ഥമായ ഒരു നിശ്ചിതമായ ഞാൻ കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്നതായ തവനന്തർവിശ്രമം ചെയ്യുമല്ല അശക്തനും വേദാധികാരമായ രാജാവിന്റെ സ്ഥാനത്തു ഞാൻ രാജാവായിത്തീരണം എന്ന് നാളെ ഒരു ഏകദേശം ഉണ്ടാകുമല്ല. കാലിൽ തറച്ചു മെതിരേ പുറത്താക്കുന്നത് അതേവേണ്ടി ഉള്ള കൈകൾക്കുള്ള കയ്യും അനന്തരം കണ്ണു മുളയ്ക്കുകയും മൂക്കു തള്ളുകയും ചെയ്യുന്നപോലെ ആദ്യം തന്നെ സമാധാനത്താൽ ചെല്ലും കൈകൾക്കും രാജ്യസമാധാനത്തിൽ യോഗം താമര നശിപ്പിച്ചു നോക്കൂ” എന്നാണു കേൾക്കുന്നത്. “അമ്മേ! ഇങ്ക് ചെയ്യാമെന്നായി പറയുമല്ലേ?” എന്നു ഇരുൾ പല്ലുപാപവും ഉറക്കത്തിൽതന്നെ അടിച്ചു.

[illegible][illegible]

ਅੰਤਿਮ ਅੰਕ-੧, ੨, ੩

[illegible]

പതിനാലാം അതിവലിപ്പമാക്കി	൨൦൦൭	൧൦	൧൦
പെട്ടെന്ന് പകൽ വിറകിടാനായി	൨൦൦൭	൧൦	൧൦
അർദ്ധരാത്രിയിൽ കിടന്നു	൨൦൦൭	൧൦	൧൦

[illegible]

അവളുടെ വരണം സുകദാമാമാണ് അധാപ്യം ഇ യുഗ
 വം ലാഭവും സുകദാമാമാണ് ദേശം സുകദാമാമാണ് അ
 ഭിഷകവധിജ്ഞാതാ ശിശുവിനാ ജന്മമാകണമിതി, അതുപോലെ ശി
 ശുവും സുകദാമാമാണ്. ഗ്രീവനാളം ഗ്രീവാഭംഗിതാത്സുകമാ
 രം, ബഹുയുഗലം ബഹുപ്രാപ്തപരമാത് സുകദാമാ; ഏതെ
 രാർ മന്ദര ഉല്പാദനം അതിനാൽകൊണ്ടു സുകദാമാ, ലഭണവും
 ലഭണവിന്യാസവും സുകദാമാ, ഗമനം വസനമാലിനാത്സ
 യ്യാദിതയാത കസുനീതലയുടെ മന്ദാകരാമനാപാപമ സുക
 മാമാ, അർദ്ധശിശുവെന്നു കൽക്കീടത്തിൽനിന്നു വന്നു
 യന്നു ദിശ്വേദംഗീതാപാപമ സുകദാമാമാണ് അപ്രഭുവ
 വരണം. ക്ഷണകരമായ ദൈവമാകയാൽകൊണ്ടു സുകദാ
 മാ പിന്നെ കർമ്മസംപാദനപാപമ സുകദാമാമാണ് അപ്ര
 ഭുവകാശം. ഇതിന്നല്ലാം പാപം പശുപതിയുടെ മല
 യ്ക്കു പ്രാപ്തപരിഷ്കാരയാൽ ഇല്ലെന്നു ഉദ്യോഗികളോടും ഉപ
 ത്തിയ മുഖാന്തരംകൂടിയായാൽ, നന്നെന്നും കെട്ടുപിടയ്ക്ക
 മാത തലമുറയുടെ ഏതാനുംപോലും ഒരു കെട്ടുകൊണ്ടുപിരിച്ച്
 മല കൽ കാലം മാനാട്ടുകാർ മുഖേനനിന്നു നേർ പാപ
 ദേശത്തു സ്ഥിതിക്കുമായു മാനാട്ടുകാർ ആ നിമയം സുകദാമാ
 തന്നെ പാപിതനും സുകദാമാക്കിൽ പശുപതി വിന്നെ ഭൂ
 മാകാകളോടുകൂടി നല്ല നിമയം പ്രസന്നവരെന്നു ഇദ്ദേഹാതി
 ന്ന് കേൾപ്പ് കേൾക്കുന്നതായാ ആ ദേശത്താൽ ദൈവ
 പാപത്തിൽ പാപമുണ്ടാകും. നന്നെന്നുപിടത്തിന്റെ പ്ര
 കാരം പരിച്ഛി. പശുപതി അതുപോലാകയാൽ നോക്കി
 നിന്നുപോയി.

മുഖാന്തരം അദ്ധ്യായം

മോഹിത

പശുപതി അതുപോലാകയാൽ നോക്കി നിന്നു. നോ
 ക്കാതാവും മാനാട്ടുകാർ സെക്കന്റുസാഗത്തെ നല്ല മല

പൂർണ്ണമായിട്ടും വെളിച്ചപ്പെട്ടു. സൂര്യന്റെ പ്രകാശത്തോടുകൂടി
 ഏകദേശം ധാരാളമായി കാണപ്പെടുന്ന സമുദ്രം മേഘാ-
 തരത്തിൽ ഏകദേശം കൂടേണ്ട ഗംഭീരതയോടെയും വ-
 ഹിഷ്ണുവോ അതേപ്രകാരം പശുപതിയുടെയോ തണിയിൽ പ-
 തിയുണ്ടെന്നും മനോഹരമായ സൗകര്യമുള്ളതായ ഉപദേശ-
 മം ഗംഭീരമായിത്തീർന്നു. ബാധിക്കാത്തതായും മറ്റൊരുപ്രകാരം
 വരുന്ന ഭാവം നാമാവശ്യമായി അപൂർണ്ണമായ ഭാവമോ
 അതോടൊപ്പംതന്നെ പ്രകാശത്തോടുകൂടിത്തന്നെയും ഒരു ഉദ്യ-
 മം ഗംഭീരതയോ പ്രകാശിച്ചു കാണുന്നതി. സമുദ്രത്തെ മറയ്ക്കു-
 ന്ന ഒരു പ്രതിഭയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഭൂമിയിൽ പശുപതി ഇങ്ങി-
 നെ കണ്ടതും മറ്റൊരു

“മനോഹര! ഈ ഭാഗ്യത്തോടു് ഇങ്ങനെയൊരു പരപ്പോടെ
 തിന്നുന്നതിനാണു്” ഇന്നു വേണ്ടിയുടെ ഭാവം ഇപ്രകാരം മാറി
 അങ്ങനെയൊരു സംഗതി

മനോഹര—എന്തിനെന്നാകുന്നു ഭാവമോ കാണ-
 ന്നതു്

പശു—വേണ്ടിയിട്ടുള്ള പ്രകാശമേ ഉള്ളൂ എന്നതാണു്
 തിന്നു സമുദ്രം ആയ ഒരു ബാധിക്കുന്നതും. ആ പ്രകാശം
 അംഗീകരിച്ചു വരാതെയിരുന്നില്ലെന്ന് ആ തൂപം കാണുമ്പോൾ
 എന്റെ ഏതെങ്കിലും ഒരു കർമ്മത്തോടുകൂടി. വേണ്ടി
 യുടെ ഇപ്പോഴത്തെ പ്രകാശം, ഗംഭീരതയും അമിതവുമായ പ്ര-
 കാശമെന്നും പ്രകാശത്തിനായിത്തന്നെയും ഒരു മേഘത്തോടുകൂടി
 ണു് ഈ ആകാശം കാണുമ്പോൾ എന്തിനെന്നു് അതാവു-
 ന്ന വേണ്ടി ഒരു പ്രകാശത്തോടുകൂടിത്തന്നെയും അ-
 പ്പോൾ മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിക്കുന്നു. ഇന്നു ഈ പ്രകാ-
 ശത്തിൽവന്നു് എന്നു് തെളിയിക്കുന്നവൻ ഉറപ്പു് എന്തിന്നു്
 തിന്നാണു്

മനോഹര—പശുപതി! അതേ ഈ ഭാഗ്യത്തോടു് ഉറപ്പും
 ൧൧ *

മോഴിപ്പിള്ളി എന്താണു് ചെയ്യുന്നതു്?

പത്തു—ഞാൻ രാജകുന്തുക്കൾ പ്ലാകമനായിരിക്കുകയാണു് പക്ഷേ മറുപടി—

മറുപടി—പത്തുപതി! രാജകുന്തുക്കളോ സ്വന്തകുന്തുക്കളോ?

പത്തു—സ്വന്തം കുന്തുക്കളെന്നതന്നെ പറഞ്ഞാൽ. രാജകുന്തുക്കളായാട്ടും, സ്വന്തകുന്തുക്കളായാട്ടും ഞാൻ എപ്പോഴാണു് പ്ലാകമനല്ലാതെ ഇരിക്കാറുള്ളതു്? മറുപടി ഇന്നു് ഇങ്ങിനെ മോഴിപ്പിള്ളിക്കുൾ സാക്ഷാത്താണു്

മറുപടി—ഞാൻ മുഴുവനും കേട്ടു കിട്ടുന്നു.

പത്തു—എന്താണു് കേട്ടതു്?

മറുപടി—തവന്നും പത്തുപതിയുമായിട്ടുള്ള ആശയവിനിമയം ശ്രദ്ധിക്കുന്നതായുള്ള ആശയവിനിമയം വാതിലിന്നരികെനിന്നു ഞാൻ സകലതും കേട്ടു.

പത്തുപതിയുടെ മുഖമണ്ഡലം കാരുഷ്യം ആകാശം പോലെ ഇരുണ്ടതായി അതാൾ വളരെനേരം ചിന്താമഗ്നനാകുന്നു. സ്ഥിതി ചെയ്തു് കിട്ടിയ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “എന്തുകൊണ്ടു് യാതൊരു കാരണവും ഇല്ലെന്നതുകാർക്കു മുഴുവനും ഞാൻ വെറും യാതൊരു കാരണവും ഇല്ലെന്നതു് പോലെ. മറുപടി കേൾക്കുന്നവർക്കു മുമ്പെ അറിയാതെ സംഗതി എന്താണു്?”

മറുപടി—പത്തുപതി! ആ നിമിഷം അങ്ങു എന്തെന്നു് ചിന്തിക്കുക!

പത്തു—എങ്ങിനെയാണു് കേൾക്കുവാൻ ഞാൻ വെറും യാതൊരു കാരണവും ഇല്ലെന്നതുകാർക്കു മുഴുവനും ഞാൻ ഇപ്പോൾ രാജകുന്തുക്കളായാൽ ഇപ്പോൾ സ്വന്തകുന്തുക്കളായാൽ നടുത്താൽ ശക്തനല്ല ഇപ്പോൾ ഞാൻ വിധവവിധവം ചെയ്യുന്നപക്ഷം സമുദായം എന്നു് ബഹുശ്ലാഘിക്കും. പക്ഷേ ഞാൻ രാജകുന്തുക്കളായാൽ എന്നു് ബഹുശ്ലാഘിക്കും.

മിഷ്ടമിഷ്ടം ആകെകിയും കയ്യുംവെക്കും? വല്ലാമസേനൻ കൈവീഴും എന്നൊരു തരുന്നപലതിയ്യും പ്രവാഹം നൽകിയതുപോലെ അൻ വിധധാവിവാഹത്തിൽ പ്രവാഹം വരുത്തും.

മനോ— (ഭീഷ്മനിശ്വാസം ചെയ്യുകൊണ്ടു) പശുപതി! എനിക്കിതെല്ലാം ഒരു സ്വപ്നപോലെയാണു് അങ്ങ് മാർദ്ദവാദായ് ഏകൻറ കൂടെ സ്വപ്നത്തിന്നു മംഗംവെന്നു് അൻ കൈകൾക്കും അഞ്ചുക്കൈ കാണുന്നതായുകയല്ല.

പശു— എന്തുകൊണ്ടു് മനോഭാമി!

മനോ—എന്തുകൊണ്ടെന്നോ? അങ്ങ് മാർദ്ദവാദം കയ്യുമാക്കിയായ് പടന്നു എന്തെ സ്നേഹംകൊണ്ടു് കാമ്യത്തിന്നാണു് ഒല്ലാ അഞ്ചുക്കൈ ഏകതത്തിൽ പ്രധാനസ്ഥാനമുണ്ടാകുമ്പോൾ അപ്പോൾ ഏകനാക്കിയിട്ടു് അനാസ്ഥയാ ഭോന്നിത്തുടങ്ങും. അങ്ങനെ സ്നേഹമുൾപ്പെട്ടതിൽ അൻ ഏകിനാണു് അഞ്ചുക്കൈ പതിനാലായ ശ്രദ്ധയെക്കൂടി കടന്നു പാടുന്നതു്!

പശു—എന്തിനാണു് ഇങ്ങനെ കാക്കെ ദണ്ഡുകൾ മനസ്സിൽപെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്? ആദ്യം വേദം, അർത്ഥശേഖരം മാത്രം, എന്നിങ്ങനെ വളരെക്കാലമായിട്ടുള്ള അവസ്ഥയുണ്ടാകുന്നതു്.

മനോ— മാർദ്ദവാദശേഷം കാമ്യകൈകൾ അധികം സ്നേഹം കാക്കെപോയെന്നൊരു പരികൽ മാർദ്ദവാദം ചെയ്യാൻ അങ്ങനെയും സാധിക്കുകയില്ല അങ്ങ് കാമ്യദൃഷ്ടനായിത്തീരും. സ്ത്രീകളെന്നായ മാർദ്ദവാദൻറ കാമ്യം നിഖനെയ്ക്കുകയില്ല.

പശുപതി പ്രശംസാസൂചകമായ ഭാവത്താൽ മനോയെ യുദ്ധമുഖത്തുനോക്കി. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു “പാമകാഗത്തു് ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു സമസ്തത്തി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവനു് എന്താണു് മനോപ്പാപം നഷ്ടമു്? നാശമുതിർത്തു പോകരുതു്. മരിക്കരുവെന്നു് അൻ മാർദ്ദവാദമുണ്ടാകും.

മനോ—എന്നാൽ കാമ്യഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതു് എന്തി

ഭയിൽ അയാളുടെ മിന്നം അത്യന്തം ചഞ്ചലമായി നീന്ത. ബുദ്ധിഭ്രാന്തയും അയാളെ കൈവിട്ടു. “മരണമെന്നു മനിക്കുന്ന പക്ഷം മിക്കവാറും അയാളും തരക്കേടില്ല കാല്യാണകാണുന്ന കാഴ്ച” എന്നു മനസ്സിൽ ചിന്തപ്പെട്ടപ്പോഴല്ലാം തോന്നാറുണ്ടായിരുന്ന “അവളെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ ഖോക്കിൽനിന്നു തിരിയും, സമുദ്രത്തട്ടിൽ കളമ്പും മാനിയിൽനിന്നു” അവളെ ശവം അൻ അനുഭവിക്കേണ്ടിവരുമല്ലോ. സകലതും എന്നു നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്യും. അതു തോന്നുന്നതിനെ സഹിക്കും.” എന്നിങ്ങനെയാണു ചിന്തകളും ഉടനേരത്തന്നെ അയാളുടെ മനസ്സിലെ പ്രാകലപ്പെടുത്തിയിരുന്ന പശുപതി താരതാമ്യം ഉണ്ടെന്നു പറയാൻ ശക്തനല്ലാതെ മരണം അവലംബിച്ചു.

മുഴുപടി ഒന്നും പറഞ്ഞു കേൾക്കാത്തതാൽ മനോരമ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— “പശുപതി! അങ്ങ് എന്താണോണം ഉണ്ടെന്നു പറയാനുള്ളത്? അൻ പോവുകയാണു് പക്ഷേപോകുന്നതിന്നു മുമ്പായിരുന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളൂ. വിശ്വാസവഞ്ചനയും ചെയ്യുന്ന ആളെ എനിക്കിനി ഇതു മനസ്സിൽ എന്റെ കണ്ണിൻ മുന്നിൽ കാണണം.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു മനോരമ ചിന്തനാശം ഭാവി. പശുപതി കരയുവാറും തുടങ്ങി.

അതു കണ്ടപ്പോൾ മനോരമ കിടിച്ചു വെട്ട പശുപതിയുടെ കൈപിടിച്ചു. പശുപതി അവളുടെ മുഖത്തെ അന്തി ദേവദേവനെന്നാൽ നകൻ. അവളുടെ അപ്പാഴ്ത്തെ ഭരണം മുമ്പത്തേതിൽനിന്നു നീക്കം വൃത്യസ്തമായിരുന്നു ഭരണമുറപ്പും ഭൂവിഷേപവും പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന സന്ധ്യപരിമുത്തമിയെ യല്ലാ അയാൾ അപ്പാൾ തക്കൻ മുമ്പിൽ കണ്ടതു് ആ പ്രതിഭാശാലി അനുഭാവം ചെയ്തിരുന്നു. കസേരകൾക്കിടയ്ക്കുള്ള ബാധികയാണു് ഇപ്പോൾ അയാളുടെ കൈക്കു പിടിച്ചു് അയാളോടൊപ്പം കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നതു്

മനോരമ— “പശുപതി! എന്തിനാണു കരയുന്നതു്?”

വന്നു

കുറുപ്പിനി

പത്തു (കണ്ണിൽ തുടച്ചുകൊണ്ടു) ചെങ്കിയുടെ വാക്കു കേൾപ്പിട്ട്

മനോ— അങ്ങനെയോ? അങ്ങനെയോ പറഞ്ഞു?

പത്തു— ചെങ്കി എന്നെ ന്യായം പറഞ്ഞ് ചാവു കൊടുത്തു.

മനോ— പ്രസ്താവിക്കുക നിന്നെ അങ്ങനെയൊരു ചെങ്കിയില്ല.

പത്തു— ചെങ്കി എന്റെ കയ്യിൽനിന്നും കയ്യൊഴിഞ്ഞു.

മനോ— ഇരിക്കട്ടെ.

പത്തു പറഞ്ഞു സാക്ഷാൽ മറ്റൊരു അശുപ്രസ്താവം വന്നതായ ഒരു പേരും കേൾക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യന്റെയും മനോ അതേ ഇങ്ങനെ കട്ടിയിൽ മനോയെ ഒരു ചെങ്കിയെപ്പോലെ അനുഭവിക്കുന്നത് എഴുന്നേറ്റു പോവുകയും ചെയ്തു.

— — —

പത്തു സംഭാഷണം

— — —

കുറുപ്പി

മനോയുടെ വാക്കുകളിൽനിന്നും മനോയെ ഒരു അനുഭവം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തതായ ചെങ്കിയെ കയ്യൊഴിഞ്ഞു കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്തു. പത്തു ചെങ്കിയുടെ വീട്ടിൽ എത്തുന്നതായും മനോയെ മനോയെപ്പോലെ അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു.

“മനോയെ” ഒരു രാജ്യം കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടോ?

മനോ— കണ്ടെത്തുന്നുണ്ട്.

മനോ— ഇതൊരു രാജ്യം തന്നെ കണ്ടു പോയിട്ടില്ലെന്നല്ലേ?

മനോ— എങ്ങനെയോ?

മനോ— ഇതൊരു രാജ്യം തന്നെ കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടോ? അത് ഇവിടെ ഇതൊരു രാജ്യം തന്നെ കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടോ? ഇവിടെ ഇതൊരു രാജ്യം തന്നെ കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടോ? ഇവിടെ ഇതൊരു രാജ്യം തന്നെ കണ്ടെത്തുന്നുണ്ടോ?

சுருதி—மிகுந்த அன்புடன் வருவீர்கள்!

മരണ ശാസനം ഈ റ്റീട്ടിലേക്കുതന്നെയാണു പോകുന്നതു് മരണമെന്തുടേ ചുറ്റപ്പട്ടം കണ്ടു ഘോരമായതാണെന്നുതന്നെ വാസ്തവം തോന്നി അദ്ദേഹം മരണമേ പറ്റത്തക്കപോയവഴിക്കു കൈമാറിക്കൊടുത്തു് മരണമുണ്ടാകുന്നു. മരണമെന്തു ചുമത്തിപ്പോയ ഗൃഹമെന്തു തീലേക്കു പൂശാശിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ സമയത്താണ് ഗോവർദ്ധൻ പശുപതിയുടെ ഗുഹയിലെ പാദശ്ലോകമിറങ്ങുന്നത്. അതോ മറ്റോ മറ്റൊരു മറവിൽ ഒളിച്ചു നിൽക്കുകയോ? അവൻ മനസ്സ് പാക്ക, സംശയം ഭോജനകമായി ഗോവർദ്ധൻ സ്മാരകത്തിൽ ചെന്നു നോക്കി. അവിടെ ചോരപ്രസാദം കണ്ട് അകത്തുകയറി നാടനത്തോടുകൂടി ഗോവർദ്ധൻ പശുപതിയുടെ ഉദരം. ഈ ഉദരത്തെ മുറുന്ന് നോക്കുകയോ? "നീയാമാണ് ഇവിടെ ഏതാണെന്ന് ചോദിക്കുന്നത്?" എന്നു അവൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ ഉടൻതന്നെ ആ അപര മാതൻ വിവരം കൂടി അമൃതമഞ്ജരിയുടെ ഒരു ദീവ്യശാപമായി കണക്കാക്കി. അപ്പോൾ ആദ്യത്തെ ചോദ്യത്തെ "അത് ആമാണ്!" എന്നിങ്ങനെ മറുപടി നൽകി.

ചോദ്യം — അടനാകാത്തവർക്കു രേഷൻ?

പ്രശ്നം— അദ്ദേഹം ഇവിടെ എന്തു ചെയ്യുകയാണ്?

കലരി... അറൻ ഇപ്പിടെ തവണകൾ കാര്യംവിട്ടതാണ്

ശാസ്ത്രജ്ഞൻ ഒരു അട്ടിപ്പൊരി. "അവൻ ഏറെ കഴി" എന്നു ചൊല്ലിയിട്ടു.

ചോദ്യം - ഇരു വീട്ടിലുള്ളത് കടന്നു പോയിട്ടുണ്ട്.

ശാസ്ത്രശീലൻ (മുതലപ്പട്ടം പണ്ടെപ്പാലം) ഈ വീട്ടിനു മുമ്പിൽ ഏണിനാണു പോയിരുന്നെന്നു് അന്നു് "

കേരളം— സാമൂഹിക നീക്കത്തില്ല.

ശ്രീമാൻ - ഈ വീട് എന്താണിത്?

ചോദ്യം— സാ.മു. മന്ത്രിയെ നിയമനമിപ്പൂ.

ശാന്ത— പിന്നെ ഈ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ തവനൻ കടന്നു പോയെന്ന് അങ്ങ് ഏതാനെ മനസ്സിലാക്കി?

മേമ— അതു കേട്ടിട്ടു അറിയുകയു കാട്ടൂ?

ശാന്ത— ഈ ഗൃഹം ഏകാന്തമാണ് ഇതിനുള്ളിൽ തവനൻ കടന്നുപോയ ട്ടാണെങ്കിൽ അതെന്തൊരു അത്ഭുതത്തോടു കൂടിയായിരിക്കണം. അങ്ങ് ഒരു മടന്നു തവനമേക്കിയുമാ അല്ലോ. സമ്മതമാക്കേണ്ടതിൽ ഏകാന്ത കൂടെ വരിക. നമുക്കു അങ്ങനെയൊരു കരുതിട്ടു കള്ളനെ പിടികൂടാം.

മേമചന്ദ്രൻ അതുപ്രകാരം സമ്മതിച്ചു ശാന്തശീവന്റെ കൂടെ പോയ ശാന്തശീവൻ സിംഹമോഹം വഴിതാങ്ങി മേമചന്ദ്രനെ പശുപതിയുടെ വീട്ടിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി ഒരു മുറിക്കുള്ളിൽ കടന്നു “ഈ മുറിയിലാണ് ഏകാന്ത പണവും അങ്ങനെയും സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത്. അങ്ങനെയും അങ്ങ് ഇവിടെ നില്ക്കണം. തവനൻ എവിടെയാണ് കൂട്ടിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അയാൾ കണ്ടാൽ കണ്ടുപിടിച്ചു വരും.” എന്നു പറഞ്ഞു. ശാന്തശീവൻ പുറത്തേക്കു പോയി. മേമചന്ദ്രൻ ഉത്തരം പറയുവാൻ കരം കിട്ടും മുമ്പായി അവൻ പുറത്തു നിന്നു മുറിയുടെ വാതിൽ പൂട്ടി. മേമചന്ദ്രൻ ബന്ധനസ്ഥനായി.

പതിനൊന്നാം അദ്ധ്യായം

മേമചന്ദ്രൻ

മനോഹര പശുപതിയോടു താളു പറഞ്ഞു ഉടനെ ചിത്രഗൃഹത്തിലേയ്ക്കുണ്ടാ പോയതു് ഇവിടെയാണ് മേമചന്ദ്രനെ ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയിരിക്കുന്നതെന്നു പശുപതിയും ശാന്തശീവ

നും തമ്മിൽ നടന്ന സംസാരത്തിൽനിന്നു അവർ ധരിച്ചി-
 രുന്ന ചെറു ഉടക്കു അവർ ചിത്രശാലയിൽനിന്നു വര-
 തിൽ തുറന്ന "ഫോമലസ് പുറത്തേക്കു പോകട്ടെ" എന്നു
 പറഞ്ഞു.

ഫോമലസ് പുറത്തേക്കു വന്നു. മനോരമയും അദ്ദേഹ-
 ത്തിൽനിന്നു അടുത്തു ചെന്നു നിന്നു

ഫോമ— എന്തെന്നു എന്തിനാണു ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയതു്?

മനോ— അതു വഴികള പറ്റയാം.

ഫോമ— എന്തെന്നു ബന്ധനസ്ഥനാക്കിയ ജനം ആരാണു്?

മനോ— ശാന്തശീവൻ

ഫോമ— ആരാണു ശാന്തശീവൻ?

മനോ — ചെങ്കുത്തായൊന്നുകൻ

ഫോമ— ഈ വീടു് അയാളുടേതാണോ?

മനോ— അല്ല.

ഫോമ— പിന്നെ ആരാണു്?

മനോ— അതു പിന്നെ പറയാം.

ഫോമ— അവൻ എങ്ങുപോയി

മനോ— ശിബിരത്തിലേക്കു.

ഫോമ— ശിബിരമെന്താ? എത്ര തവണയാകു വന്നിട്ടുണ്ടു്

മനോ— ഇരുപത്തയ്യായിരം.

ഫോമ— എവിടെയാണവരുടെ ശിബിരം?

മനോ— മഹാവനത്തിൽ.

ഫോമ— എവിടെയാണു മഹാവനം?

മനോ— ഈ നഗരത്തിൽനിന്നു വടക്കുവശത്തു കുറച്ചു ദൂരെ
 ഫോമലസ് കൈകടകാണു മുഖത്താക്കി ചിന്താമഗ്നനായിനിന്നു

മനോ— എന്താണായോചിക്കുന്നതു്? അങ്ങു് അവരോടു
 കൂടി യുദ്ധം ചെയ്യാൻ പോവുകയോ?

മേമ— ഇതപത്തയ്യായിരം അല്ലെട്? കടവന്ന കുതിച്ചു യുദ്ധം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമോ?

മനോ— ഏന്നാൽ ഏതു ചെയ്യാനാണു അവർ വീട്ടി വേയ്ക്കു നടക്കുകയോ?

മേമ— ഇപ്പോൾ അത് വീട്ടിലേക്കില്ല.

മനോ— പിന്നെ എങ്ങനെ?

മേമ— മഹാവനത്തിലേക്കു.

മനോ— യുദ്ധം ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ മഹാവനത്തിലേക്കു പോകുന്നതെന്തിനാണു്?

മേമ— യവനസൈന്യത്തെ കാണുവാൻ.

മനോ— യുദ്ധം ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ കണ്ടിട്ടുള്ള കാര്യം?

മേമ— കണ്ടാൽ അവരെ കൊല്ലാൻ ഏന്മാണുപായമെന്നു മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ.

മനോമെ കണ്ടിട്ടെഴുന്നേറു. “ഇതപതിനായിരം മനുഷ്യരെ കൊല്ലുകയോ? മതി, മതി ഏതു മഹാപാപം!”

മേമ— മനോമേ! വേണ്ടി ഏവിടുന്നുണു് ഈ വൻ മാനമെല്ലാം ഞാൻ ഞ്ഞതു്.

മനോ— കുത വൻമാനശ്രീ പദമാണു്. ഇന്ദുരാളി അങ്ങനെ കൊല്ലാൻവഴി അങ്ങനെയു ഹൃഥത്തിൽ മനുഷ്യൻവരം അതുകൊണ്ടു് ഇന്ദു വീട്ടിലേക്കു പോകണം.” ഇത്രയും പറഞ്ഞു മനോമെ മാടിപ്പൊയ്ക്കുളഞ്ഞു.

പന്ത്രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

അതിഥി സ്വൽക്കാരം

മേമവസ്ത്രൻ വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചുപോയി, മനോമുമ്മായ ഒരു കതിരെയെ സഞ്ചിയിച്ചു് അതിനേൽ കയറി മഹാവ

നത്തിനമിപ്പുവമായി അതുകൂടാതെ അദ്ദേഹം ആദ്യം നഗര
കത്തു തുറന്നു ചെയ്തു അതിന്നപ്പുറമാണ് കാട് കാട്ടിൽകൂ
ടി കരേറ്റം ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വുമ്പിൽ കവ
ശമായി ഒരു വേരേന കോന്നി അവിടെ തുടരാതിനോക്കിയ
പ്പോൾ ഒരു ശരം തറച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഉടനേതന്നെ പി
ന്നിൽനിന്ന് കൽക്കെടുത്തുകൊണ്ട് ഒരു കേൾക്കാനായി. മൂന്നു
മുക്കൾ കൽക്കെടുത്തു കയറി തന്നെ അഗതിക്കുന്നുണ്ടെന്നു അ
ദ്ദേഹം കണ്ടറിഞ്ഞു. ഒട്ടം താമസിക്കാതെ കതിരോടെ മുഖം
ക്കിടിച്ചു അവരുടെ വഴിയും കാണുന്നിന്നു. അഗതിക്കുമ്മി
ളിൽ കരഞ്ഞുതന്നു അദ്ദേഹത്തെ വെട്ടുംവെട്ടും ശബ്ദങ്ങൾ
തറച്ചുതുടങ്ങി അദ്ദേഹം കണ്ടപ്പോൾ വിചിത്രമായതി
കൊണ്ടുതോന്നുന്നു പെട്ടെന്ന് വിട്ടുപോകാൻ തന്റെ
കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ശൂലം വഴുതി അസുരനെ മന്നായി നിവർ
ത്തണം ചെയ്തു.

അവർ വീണ്ടും മുമ്പത്തെപ്പോലെ കരിയിപ്പ് ശേഷം താ
ലാ ചെല്ലൂ. അപ്പാഴും ശമലന്റൻ അരിനെ അണ്ണ.

ഇക്കിഴക്കു തീരത്ത് ഇടുവിക്കാതെ കൈവെട്ടാൻ നേർത്ത്
 ബാണങ്ങളെത്തുടങ്ങിയ യുദ്ധം തുടർച്ചയായി വിവിധരണ്ടു
 ചിന്തയായ പർവ്വതത്തു് അനന്തരസംഗമമായിത്തീർന്നു
 നിയമനോപയം ഇടുവിക്കാത്തു കൈയെടുത്തു ബാ
 ണങ്ങളും കൈയെടുത്തു ശരീരത്തിൽവീണു് മുറിയെടുത്തു
 ലം തുടർച്ചയായിത്തീർന്നു—

വിന്മുടിനകത്തിന്റെ ആ മൂന്നു അദ്ധ്യായങ്ങളും ഇപ്പോൾ പരാമർശിച്ചുകൊണ്ട് ഇനിയെന്നാണ് പ്രബോധനം അവർ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നത്. ആയതിനാൽ ആദ്യം അവർ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യം അവർ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. ആദ്യം അവർ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

മോദചന്ദ്രൻ കാട്ടുകടന്നു തഗരത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ എത്തിയപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരം അത്യന്തം ബുദ്ധിമുട്ടായിത്തീർന്നിരുന്നു. ചോരയൊഴിച്ച് മോദമെല്ലാം നന്നായിരുന്നു. നടക്കുവാൻ ശക്തിയും ഇല്ലാതായി. പലരും പണിപ്പെട്ട് തഗരമെടുത്തിൽ എത്തി. അതിനപ്പുറം നടക്കുവാൻ സംശയാസ്പന്ധം ഒരു ചെറുകുടിയിന്നും കൈയുള്ള അയാൾ തുറന്നിൽ ചെന്നിരുന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്കും നേരെ പുലരാനായെന്നു. അതിനീക്കമുണ്ടാകുമ്പോൾ, മോദാജാഗരം, കൈസ്രാ വെട്ടാക്കിയ ബലക്കാരം ഇക്കല്ലാകകൊണ്ട് മോദചന്ദ്രൻ സ്ത്രീ ചുറ്റിക്കിടന്നതായി തോന്നി. അദ്ദേഹം വൃക്കയുൾക്കൽ ചാരിയിരുന്നു ഉടനെ കണ്ണടച്ചു അലഞ്ഞതായി ഗ്രന്ഥനമു പ്രാപിച്ചു. ഉറക്കത്തു സ്വപ്നത്തിൽ ആരോ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതായിരുന്നു.

"വായിക്കൂ ഭൂതാളംകൊണ്ട് കാലമുണ്ണിത്തുറകൾ"

த. தீ. அ. வ. ஸ. ௦

କଳାକାରମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ

ചോദ്യം: ചിലപ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അധ്വാനിക്കേണ്ടതാണ്. അപ്പോൾ കൂടുതൽ ഉറക്കം വന്നാൽ അത് പഠനത്തിന് അനുകൂലമാകില്ല. അപ്പോൾ എന്തു ചെയ്യാം?

കുറിയിൽ ഒരു കടുവകൊണ്ടായിരുന്നു ചാർന്നിരുന്നതു്. കുറിയി-
ന്നുള്ളിൽ മൂന്നു മുറികളാണു് ഒരു വെട്ടുമുറി. മറ്റൊന്നു
കടുവകൊണ്ടു് ചാർന്നു വെട്ടിയ കടലാസ് കിടക്കുന്ന മുറി. മൂ-
ന്നാമത്തേതു് അവരുടെ യോഗ്യനായ ഒരു കടുവ വെട്ടിയ ഒരു
സ്ത്രീകളും കിടക്കുന്ന മുറി. ആ ഒരു സ്ത്രീകളും വായനക്കാ-
ർ പരിചരിക്കുകയാണു്. കൃഷ്ണഭാഗവതം ഗോപാലനാമം നവമീ
പാദത്തിൽ മറ്റൊന്നും ആഗ്രഹം ലഭിക്കായ്താൽ ഇവിടെ വന്നു
നമിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു.

അതായതും ഗിരിജായാത്രയും തമ്മിൽ കൂട്ടുകേൾവിയും സന്ദേശ-
സംഭാഷണം ചെയ്യാനുള്ളതായി എഴുന്നേറ്റു് ഗൃഹകൃത്യ-
ങ്ങൾ ചെയ്യാൻപോയി. കൃഷ്ണഭാഗവതം അതുവരെ യാത്രയാണു്
സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല. അതായി പോയ ഉടനെ ഗിരിജായാത്ര
വരുമു സംഭാഷണം ചെയ്തു. “കുമാരി ഉണർന്നിരിക്കുന്നോ? എ-
ന്നു ചോദിച്ചു്.

കൃഷ്ണ—കുമാരിയിരിക്കുന്നു. ഉണർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണു്
ഇത്രേനേയും കിടന്നിരുന്നതു്.

ഗിരി—എന്തായിരുന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു്.

കൃഷ്ണ—എന്തെന്നു ചോദിച്ചു.

ഗിരിജായാത്ര—(ഗോപികളോടൊന്നിച്ച്) എന്തുചെയ്യാം? അ-
ദ്ദേശം ഇത്ര നഗരമെത്രെ മുക്കുന്ന എന്ത കുർവ്വകിട്ടിയിരിക്കുന്നു.
പക്ഷേ ഇതുവരെയും അദ്ദേശത്തേക്കു കാണാൻ എന്തിന്നു സാധി-
ച്ചിട്ടില്ല. നമ്മൾ ഇവിടെ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ചോദിക്കുക. ഇ-
നി വേഗത്തിൽ കാണാൻ സാധിക്കുമായിരിക്കാം.

കൃഷ്ണ—ഗിരിജായാത്ര! ഇത്ര നഗരത്തിൽ വന്നിട്ടും അദ്ദേശ-
ത്തേക്കു നന്നു കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഇത്ര കടുവകൊണ്ടു്
വീട്ടിൽ കിടന്നു കിടക്കുന്ന ഒരു നവയമുള്ള എന്തിന്നി വേ-
റെ ഒരിടത്തും പോകുന്നില്ല.

കൃഷ്ണഭാഗവതം ഉപയാനത്താൽ മുഖം കുറച്ചു. ഗിരിജായാത്ര

ൻന്നു

കൂണാളിനി

“കൈവെത്തിന്നറിയാം” എന്നായിരുന്നു കൂണാളിനിയുടെ മറുപടി

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

പ്രതി നന്ദ

വിശ്വമനസ്സാകും ഫേമചന്ദ്രൻ കുറച്ചൊരു ബാവാക്കേണി. കൈസ്സാവവും അപ്പോഴേക്ക് കുറെ ശമിച്ചിരുന്നു ശ്രദ്ധത്തിനേൽ ഉന്നിതക്കാളു് അദ്ദേഹം ഗ്രാമത്തിലേക്കു മടങ്ങി.

കൂണാളി വാൽപ്പൂൽക്കുന്ന നിപ്പൂത്തങ്ങായിരുന്നു. കൂണാളിനിയും ഗിരിജായയും മറഞ്ഞുനി്ന് മേനോരെ കണ്ടു. ചിത്രാപ്പു നായയ കരു സാദൃശ്യമുള്ളപോലെയാണെന്നു മേനോറെയും അപ്പോഴേക്കു സ്ഥിതി.

“ഏകൻ നാഥൻ ഈ ബ്രഹ്മകുന്തിയാൽ വശീകൃതനായിട്ട് അയാളാണെങ്കിൽ, ഏകൻ സുഖസ്വപ്നത്തിന്റെ നിശാകുലം പുലരുന്നതായ്ക്കും തീർച്ചപ്പെടക്കും.” എന്നു കൂണാളിനിയും “കാലകുമാൻ ഈ ബ്രഹ്മം കണ്ടു് ഭുക്തനായിത്തീരുന്നപക്ഷം ഏകൻ ദേവിയുടെ ചുണ്ടാവു് മണമായിത്തീരും” എന്നു ഗിരിജായയും ആത്മഗതമായി പറഞ്ഞു

ഫേമചന്ദ്രൻ മേനോറെക്കുറേ അടുക്കൽ ചെന്നു് “മേനോനെ ഇങ്ങിനെ നെപ്പുന്നതിന്റെ ഉദ്ദേശം എന്താണു്” എന്നു ചോദിച്ചു

മേനോനെ താക്കോന്നും മറുപടി പറയാത്തതാൽ ഫേമചന്ദ്രൻ വീണ്ടും “മേനോരെ!” എന്നു വിളിച്ചു

അപ്പോഴും മറുപടി ഇല്ല. അമ്പലമുക്ക് ദ്രുതി ആകാശത്തിൽ പന്താങ്ങിയിരിക്കുന്നതാണെന്നു് ഫേമചന്ദ്രൻ മനസ്സിലാക്കി.

ചോദ്യം — (വീണ്ടും) “മുണ്ടാക്കുക” ഭവതി എന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?”

[illegible]

“ഫോഡ്ബ്രൂക്ക് ഞങ്ങളെ ക്ഷണിക്കുന്നു. ഉറക്കക്കുഴപ്പം ഉണ്ടാകരുത്.”

ചേര—ഉറക്കമില്ലായ്മയാൽ ഏന്റീക്ക നന്നെ ക്ലീൻ
മാണ്

தஞ்சாவூர் மாவட்டத்தைப் பூர்த்திசெய்த பின்னர் அங்கு
பிரதமர் "இவ்வாறுள்ள பரிசீலனை" என்று சொல்
கிறார்.

ഗിമി—പ്രധാന മത്സരംകളെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു.

കൃഷ്ണ: ഇവർ ഫേമചന്ദ്രന്റെ മനോരമയായിരിക്കുമോ?
ഗീരി:- മേഖ് കഷ്ടത തോന്നുന്നു?

കൃഷ്ണ: -“എനിക്ക് തോന്നുന്നു മനോരമ മരണയാണെന്ന്
ഭാഗ്യവതി എന്ന് എനിക്ക് ഫേമചന്ദ്രനെ പരിചരിക്കാൻ
സംധിക്കുന്നില്ല. അത് അപരർക്ക് സ്വാധീനമുണ്ട്. താമസം
മുക്താർത്ഥമാണോ എന്റെ അന്ത്യകാരണം മോക്ഷമുക്താർത്ഥം
ആകാശം മനോരമയെ സ്വാധീനിക്കുന്ന മേഖ് ഇവർ
കുടിയേറ്റു കൊടുക്കട്ടെ. ഗ്ലോബൽ ഓഫീസ് വേൾഡ്
പോലെയെങ്കിൽ അത് ഇവിടെ നല്ലതല്ല ഉപയോഗ്യതല്ല. അത്
ഇതേ ത്വരണയോടെ കറുത്തുനോക്കി അറിയുക. ഫേമ
ചന്ദ്രന് എങ്ങനെ ഇരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞു കിട്ടിയെന്നാൽ
മുൻ, മനോരമ ആരാതാവും ശരി. ഫേമചന്ദ്രൻ എന്റെ
താമസം”

കൃഷ്ണാഭിനി

മനോരമയും ഫേമചന്ദ്രനും സീട്ടിംഗ് ഓഫീസിലേക്ക് കടന്നുപോയി.
കൃഷ്ണാഭിനിയെ താത്കാലികമായി ഗീരിയെ ഉപയോഗിച്ച്
താമസം പൂർണ്ണമാക്കിയെന്നും അറിയിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ
നിന്നും കാര്യം മനോരമയെ ലഭിക്കുകയും അവർ സംഭവം
അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. മേഖ് മുമ്പിൽ ഫേമചന്ദ്രനെ
ശ്രദ്ധിക്കുകയും, മനോരമയെ ആശ്രയിച്ച് ഉപവിഷ്ണുവും
കഴി. ഗീരിയെ ആശ്രയിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. താമസം
വേഗം വേഗം എത്തിയെന്നും എത്തിയെന്നും ആശ്രയിച്ചു
കടന്നുവന്ന ആശ്രയിക്കുന്നു.

ആദ്യം കാണാതെ മനോരമയെ ഇങ്ങനെ മനോരമയും
ഫേമചന്ദ്രനും അറിയിച്ചു. സംഭവം കേൾക്കുന്നതിനായി
അ ഗീരിയെയെക്കൂടി ഉൾക്കൊള്ളിച്ച്, പക്ഷെ ഫേമചന്ദ്രൻ ഉറക്കുകയും

തിരുനന്തപുരം നഗരസഭയിൽ നടന്ന യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ച സി.പി.ഐ. നേതാവ് എ.പി.ജെ. അബ്ദുൽ കലീം പറഞ്ഞു. നഗരസഭയിൽ നടന്ന യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ച സി.പി.ഐ. നേതാവ് എ.പി.ജെ. അബ്ദുൽ കലീം പറഞ്ഞു. നഗരസഭയിൽ നടന്ന യോഗത്തിൽ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ച സി.പി.ഐ. നേതാവ് എ.പി.ജെ. അബ്ദുൽ കലീം പറഞ്ഞു.

செய்திக் குறும்பு — ஸ்ரீமது கருணாநிதி

ഉത്തരം. — അൻ ഗിരിജായ

ചോ—എന്തിനാണ് ഇങ്ങനെയൊക്കെ ചെയ്തത്?

உ—தொண்டினை அகலவணி

ചോ — മൂന്നാളി നി നിമൻറ ആലാപ്പ്*

— 100 —

மேலும்—பிள்ளை அல்லல்கள் பலவற்றி மீ அருளினாண்டிடு
கருணைபெரிந்தாள்.

இ -- ஒரு கூடுதலான ஒருவரை கையினை விரித்துக் கொண்டு காதுகளை மூடிக்கொண்டிருக்கின்றார்.

ചോ-മുത്താളിനിക്കവേണ്ടി ഇവിടെ എന്തിനവനാ?

உ—சாவுத்துறை கடைபிடிப்பை வலியுறுத்தியுள்ள இயக்குநர்.

മോ—എന്നാൽ പക്കിനെ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോകാൻ കഴിയാത്തതാണ്?

ഉ—ചത്തു പോട്ടിപ്പോയിരിക്കട്ടെ പിടിച്ചിട്ടേന്തു ചെന്നുവന്നാണോ? അഥവാ പിടിക്കുന്നതുകൊണ്ടു എങ്ങനെ?

മോ—എന്നാൽ എന്താണിവിടെ ഇരുന്നിട്ടു ഫലം.

ഉ—നോക്കൂ! ചത്തു പോട്ടിയിട്ടില്ലേ എന്നു

മോ—അങ്ങനെ അറിഞ്ഞുപോയോ.

ഉ—പക്കിയെപ്പറ്റി കുഞ്ഞിനി അത്രയും അറിയാത്തതാണ്. കഴിയുന്നതൊക്കെ കണ്ടു. ഇന്ന് എത്ര കഴിയുമെന്നു അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. നല്ല വെളിച്ചം കൊണ്ടു പോകാൻ സാധിച്ചെങ്കിൽ വരിക കാര്യമായി.

മോ—പിന്നെയും ചത്തുപോയിയാൽ?

ഉ—ഓരോകൂട്ടനാലും കേട്ടു ഉടനെ അങ്ങനെ വന്നെത്തിയ ഒരു പക്കി കൂട്ടുകൊണ്ടുപോയി എന്നു കുഞ്ഞിനി അറിയുന്നതും പറയുന്നതും പക്കിയെക്കുറിച്ചുള്ള അൾ വിട്ടകളെക്കുറിച്ചു. ഒഴിഞ്ഞുകൂട്ട സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടാവശ്യമില്ലല്ലോ.

മോ—മിക്കക്കാരുമായിപ്പോട്ടേ നീ നിന്റേ മനസ്സിൽ അറിയുന്നപോലെ പറയുകയാണ് കുഞ്ഞിനി ചെയ്യുന്നതെന്നു കൂട്ടുകാരികൾ?

ഉ—സമീപം പറയുന്നതു വാസ്തവമാണ്. അങ്ങനെയും വരും.

മോ—എന്നാൽ നീ ഇവിടെ ഈ കവതിയിൽനിന്നിറങ്ങുന്നതും.

ഉ—ഈ വീട്ടിലുള്ളിൽ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ അവിടെ ഉറക്കത്താൽ വിടാം. അപ്പോൾ വാസ്തവം അങ്ങനെയായിരിക്കുമോ? ചത്തുകൊണ്ടു പോട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നു തിരിച്ചറിയുമോ?

അപ്പോഴത്തെപ്പോൾ ഗിട് ചെയ്യുന്ന ആഗ്രഹം സാധി

മു. ഫേമലയുടെ ഉറക്കമുണർന്നു. അപ്പോൾ മനോരമ അദ്ദേഹത്തോടു "നല്ലവണ്ണം ഉറങ്ങിയിരോ?" എന്നു ചോദിച്ചു.

ഫേമ. നല്ലപോലെ ഉറങ്ങി.

മനോ—ഇനിയെന്നോടു വർത്തമാനമെല്ലാം പറയുക. എങ്ങനെയൊക്കെ മുറിയെററതു്? ഫേമലയുടെ ശത്രിയിലെ സംഭവങ്ങളെല്ലാം ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞു മനോരമ അതുകൂട്ടു ചിന്തകൾ പറഞ്ഞു.

ഫേമ.—മലയിക്കുറിയേണ്ടതെല്ലാം അൻ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. ഇനി അകന്നു ചോദിക്കട്ടെ. ഇന്നലെരാത്രി മലയെക്കുറിച്ചു വിട്ടുപോയതു് ഉത്തരങ്ങൾ നന്നെ കഥയെല്ലാം എന്തോടു പറയുക.

മനോരമയുടെ മുഖം കിഴിഞ്ഞു. മുമ്പാകെത്തന്നെ നോക്കി. അവൾ പറഞ്ഞതൊന്നും ഗിരിജയുടെ കേൾപ്പാൻ സാധിച്ചില്ല. അവൾ അമ്മിൽ ഏതൊരു സ്വപ്നം പറയുന്നതെന്നു മാത്രമേ അവൾക്കു മനസ്സിലായുള്ളൂ. ആ സ്ഥിതിക്കു് അമ്മ ഇരുനീളം അവളുടെ മുമ്പാകെ കിഴിഞ്ഞു. ഗിരിജയെ എഴുന്നേറ്റു അപ്പോൾ പണ്ടത്തെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു വീണ്ടും അവളുടെ മനോരമയിൽ ഉദിച്ചുപോന്നു.

ചോ.—എന്തൊക്കെ മനസ്സിലാക്കുന്നു?

മു.—ചില ലക്ഷണങ്ങൾ മാത്രം.

ചോ.—എന്തെല്ലാം ലക്ഷണങ്ങൾ?

ഗിരിജയെ വിശദമായിട്ട് എണ്ണാൻ തുടങ്ങി. ഒന്നാമതു്, ഈ പണ്ടകിലാവു് അസാമാന്യസുന്ദര പാലണന്നു് തിരുത്തൽ അടുക്കൽ വെച്ചാൽ നെയ്യു് ഉരുകാൻ കഴിഞ്ഞോ? രണ്ടാമതു് മനോരമയുടെ ഫേമലയുടെ പ്രേമമോഹം അല്ലാതെ മറ്റൊരു അല്ലാത്തതെന്നു് ഉറപ്പാക്കി. മൂന്നാമതു് മനോരമയുടെ ശത്രിയെക്കുറിച്ചു് മനോരമയുടെ മുമ്പാകെ ചോദിച്ചാൽ നാലാമതു് ശത്രിയെക്കുറിച്ചു് മനോരമയുടെ മുമ്പാകെ ചോദിച്ചാൽ അഞ്ചാമതു് രണ്ടാമതും സ്വപ്നം പറഞ്ഞു എന്ന്.

ചോ—മനോമമകു പ്രേമമുണ്ടു ഹേമവന്ദനാ?

ഉ—കാററഴിക്കാകരു ഭൂമുഷ്ടിയിൽ തിരഞ്ഞുകൊമാ? എ
ന്നോടു ആക്കുകിടും സ്നേഹമുണ്ടു് ന്നുനിക്ക് അങ്ങോട്ടും ഉ
ണ്ടാകും അത് നന്നാണു സംഗമം?

ചോ—പക്ഷേ കൃഷ്ണാഭിനി ഹേമവന്ദനിൽ പ്രേമമുണ്ടു
ല്ലോ അപ്പോൾ ഹേമവന്ദനു കൃഷ്ണാഭിനിയെ പ്രേമമുണ്ടു
യിരിക്കേണ്ടതല്ല?

ഉ—അതു സംസാരിക്കു പക്ഷേ കൃഷ്ണാഭിനി അരികത്തി
ല്ല മനോമകു കൂടെക്കൊണ്ടുണ്ടു്.

ഇങ്ങിനെ ഗിരിജായ സാധധാരത്തിൽ നടന്നു വീട്ടിക്കുറു
ളത്തുറക്കുകയി. അവിടെനിന്നു് ഒരു പാട്ടുപാടി “മിക്കുനനു
ങ്ങാ! അമ്മാ!” എന്നു തിരിച്ചു.

സാധാം അസ്സാരം

ഉപനിഷത്തം.

അനന്തരം ഗിരിജായ ഇപ്രകാരം പാടിത്തുങ്ങി:

കാമം സമു ജീയിത മരേ കിവധാന
വ്രജകി കിശോര സമ കാംഘാഗേമഭാഗമ
വ്രജതേ ദുരായധ പരാണ.

ഇതു സംഗീതസ്വരം സ്വപ്നത്തിൽ കേൾക്കുന്ന ശബ്ദം
പോലെ ഹേമവന്ദനെക്കുറേയോളങ്ങളിൽ പരിച്ചു.

ഗിരിജായ പാട്ടുതുടർന്നു-

വ്രജകി കിശോരസമ കാംഘാഗേമഭാഗമ
വ്രജധധു ദുരായധ പരാണ.

ഹേമവന്ദൻ തലകുലങ്ങിച്ചു പാട്ടുതന്നെ ശ്രദ്ധിച്ചു
കൊണ്ടിരുന്നു.

മിമി ഗോള നാഗരി ഭൂമി ഗോള മായവ,
 രൂപ വിഹീന ഗോപ കഞ്ചാരി
 മോഹാഭന പിതൃസ്വ മസമാത രല്ലമിക
 ഹേതബന്ധ രൂപമി മിമാമി.

“എന്താണീട്ടു മനോരമ! ഇതു ഗിരിജായയുടെ സ്വരമാണല്ലോ. അൻ പൊതിനോക്കട്ടേ.” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു ഹേമചന്ദ്രൻ കുട്ടിയിൽനിന്നു മാളികയിനത്തി.

ഗിരിജായ വീണ്ടും പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു:—

ആഗേ നാമി ബുദ്ധൻ രൂപഭംഗി ഭുവന
 ഹൃദി ഭവന മരണയുഗമു
 തമനാ സമീപേ സഭ അഹതൻ ധാരവ
 ആന സമി മകിന്ദ ഗമു

ഹേമചന്ദ്രൻ ഗിരിജായയ്ക്കുകിട്ടലുമായി ചെന്നുനിൽപ്പുകവലാവശ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു:— “ഗിരിജായ! ഗിരിജായ തന്നെല്ലേ ഇത്? നീ എങ്ങനെ ഇവിടെ എത്തി? ഇവിടെ വരാണെന്നു കാരണം? ഇവിടെ എപ്പോൾ വന്നു?”

ഗിരി—“അൻ ഇവിടെ വന്നിട്ടു മൂന്നു ദിവസമായി” എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും ഗാനം തുടർന്നു.

മിഥു കാനന വല്ലഭി ഗമ ഭവധി ബാധമു
 നവീനതമായ മിവ കാംസ.

ഹേമ—“നീ ഇവിടെ വരാതെങ്ങാണു സംഗതി?”

ഗിരി—“അൻ മിക്കക്കുണ്ടി ഉപജീവനം ചെയ്യുന്നവളല്ലേ? ഭാര്യാനിയിൽചെന്നാൽ അധികം മിക്കകിട്ടുമല്ലോ എന്ത വിചാരിച്ചു ഇങ്ങൊട്ടുപോന്നു (പാട്ട്) “മിവ ധാമസ”

ഹേമ— (പാട്ടിൽ ശ്രദ്ധിക്കാതെ) ഊണുളിർത്ത കണ്ടി തന്റേപ്പോൾ അവൾക്കു സമർത്ഥനെയല്ല!

ഗിരി— (പാട്ട്)

നാമ ശ്യാമശ്യാമശ്യാമശ്യാമ ശ്യാമനാമ മപതി
 മരക തന്ന കവ ചിന്നാശ

ഫോമ— മതി നിന്റെ പാട്ട് അൻ ചോലിക്കുന്നതിനു നന്മ പറക തൂണാളിൻ മേ സുഖം കാണായെ? വരുമ്പോൾ നീ അവളെ കണ്ടിരുന്നോ?

ഗീത— അൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഈ പാട്ടു അമ്മയ്ക്കു സി മുന്നിപ്പയിൽ വേറെന്നു പറഞ്ഞു.

ഏ മരുതസംഗതി സഭ അന്മ

സാധ ഹൃദയ ഇവ

കിം വാ മരുതനാമകേ, ഏ സാധരോ

പൂർവ്വ ഇവ

ഫോമ— ഗീതീന്ദ്ര— മരുതനാമകേ നിന്റെ പാട്ടു മതി തരക്കുക തൂണാളിനിയുടെ വർത്തമാനം കേൾക്കട്ടെ.

ഗീത— എന്തു വർത്തമാനമാണ് കേൾക്കേണ്ടത്?

ഫോമ— നീ എന്തുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങോട്ടുവരുമ്പോൾ തൂണാളിനിയെ കാണാത്തത്?

ഗീത— അവർ ഗേഹധനഗണിപ്പുണ്ടായിരിക്കുന്നു.

ഫോമ— എങ്ങു ചെന്നിരുന്നു?

ഗീത— മധുരയ്ക്കു.

ഫോമ— മധുരയ്ക്കു? ആകട്ടെ കൂടെയാണ് പോയത്? എങ്ങിനെ പോയ? എന്തിനു പോയി?

ഗീത— അവളെ അല്ലെന്ന് അവളെപ്പറ്റി എങ്ങിനെ യോ വർത്തമാനം കിട്ടുകയാൽ ആരെ അയച്ചു അയാളുടെ കരയൊണ് പോയത് അവളുടെ വിവാഹം അടുത്തുണ്ടായി വിവാഹമെന്തിനുവേണ്ടിയാണത്രെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയത്.

ഫോമ— എന്തു? എന്തിനുവേണ്ടി?

ഗീത— തൂണാളിനിയുടെ വിവാഹമെന്തിനുവേണ്ടി അവളെ അല്ലെന്ന് അവരെ അങ്ങു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയിരിക്കയാ ല്ലാ ഫോമചന്ദ്രൻ മുമ്പം തിരിച്ചുകൊണ്ടു. ഗീതീന്ദ്രയ്ക്കു അ ദ്രോഹമെന്തിന്റെ മുമ്പം കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഫോമചന്ദ്രന്റെ മുഴക്കം മറ്റു കെട്ടിയിരുന്ന വസ്ത്രം കെട്ടുപോയിരുന്നതിനാ

കഥയും അവരും കണ്ടറിയുവാൻ സാധിച്ചില്ല. അവർ യഥാർത്ഥം പാടി.

“യീധി തോരേ സാധ്യ്തുന്ന ഭൗതളി ലിഭെവുന്ന

“ആരാദേ ആവാദ തേന മമനീ മന്ദമിവേ

“മുരളിയേ തേനാഗിര, ഏസാധാരാ ചരാളവ

“സദഗമ മേരേ ചേ തേനവ കണ്ണെ രാവ് പന് ശിഭിവേ”

മേമലന്ദൻ മല തിരിച്ചു. “ഗിർജായ! നീ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത് ഒരു മംഗളവാർത്തയാണ്. വളരെ നന്നായി” എന്നു പറഞ്ഞു വീട്ടിലുള്ളവരുടെന്നു തിരിച്ചുപോയി. ആ കാലം അടൻ കയ്യിൽ വീണുപോയവരുടെ കരയവമാണ് അപ്പോൾ ഗിർജായുടെതത്ത്, മൂന്നാളിനിൽ വിവാഹം നീട്ടപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നു എന്നും അത് അടുത്തവസരത്തിൽ നടക്കുമെന്നും കേൾക്കുമ്പോൾ മേമലന്ദൻ കൊപവും വ്യസനവും തിരിക്കുന്ന വിചാരമാണ് അവർ ഇങ്ങനെ ഒരു കളവ് തട്ടിമുട്ടിച്ചത്. പക്ഷെ, താക്കോൽ കൊടുത്തവയും പ്രകടിക്കാതെ മേമലന്ദൻ അകത്തേക്കു കണ്ണുപറ തളുകണ്ട് അവർ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. കയ്യുടിച്ചുകൊണ്ട് അവർ ഇങ്ങനെ നിലവിളിച്ചു “ഹായ് ഹായ്! അന്റ ഏതാണിനി ചെയ്യുന്നത്” എന്തിനായ്താണ് അന്റ ഈ കളവു പറഞ്ഞു മരിപ്പിച്ചത്! മേമലന്ദൻ താക്കോൽ കയ്യുടിച്ചു ഇല്ലല്ലോ. ഇതു മംഗളവാർത്തയാണെന്നതാത്രമല്ല അദ്ദേഹം പറഞ്ഞുള്ള ഇനി ദേവിയുടെ കഥ എന്നായിരിക്കും!”

“നീ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നത് മംഗളവാർത്തയാണ്” എന്നു മേമലന്ദൻ പറയാൻ എന്താണു കാരണമെന്നു ചിലക്കര അറിയാതെ ഗിർജായ്ക്കു തനസ്തിയായിത്തന്നെപ്പോ! മൂന്നാളിനിയെല്ലാം ആചാര്യന്റെ നേരിൽ ശംസന്ധാനംചെയ്താൻ മുമ്പാകിൽ അദ്ദേഹത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ച ആ ദുഷ്ടയശ്രോധം തന്നെയാണ് ഈ സന്ദർഭത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏതെ

[illegible]

தாயகத்திலிருந்து கைநீக்கப்பட்டவர்களுக்கு உதவியளிப்பதற்காக
புதுச்சேரி மாவட்டம் கிழக்கு மருத்துவமனை

ഭരത: യാതൊന്നും കൈയ്യിട്ടല്ല സാമൂഹികമായിട്ട്
ഇരു വർത്തമാനം ഇപ്പോൾ ഞാനെ വിട്ടുകൊണ്ടല്ലനാണു
ഭരതനാണത് കേൾക്കുക ശ്രദ്ധയോടെ ഇരു വർത്തമാനം ഇന്നു
കൈ കിട്ടി

മുഖ്യ- എന്നാൽ ഫലമായി ഈ ചരമവാർത്ത മാത്രം വിരുന്ന അറിയിച്ച് സൗജന്യമായി ഉപയോഗം കൈമാറ്റത്തിനനുവദിക്കണം.

ഭരതം ഉത്തരവാദി എന്ന കേവല കീഴ്ത്താഴ്മയും, യാതൊരു പദ്ധതി കൈക്കൊണ്ടും ചൂഷണ ആക്കുകയും, മുറിവേല്പിച്ചു വീഴ്ത്തും. അതാണ് ഇന്ത്യ ഇപ്പോൾ നേരിടുന്ന കാര്യമായി നല്ലും വിശദീകരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുണ്ട്. ശിക്ഷണത്തോടെയും ഭരതസന്നദ്ധിത്വത്തോടെയും ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർത്തുകയും ആരും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഇതിനുള്ള അടിയന്തിരമായ പരിഹാരം വേഗമേ വേണ്ടൂ.

தாய்—நீ குழப்பம். அதுதான் நான் சொல்கிற
தாய்மையை. உன் கண்ணிலிருந்து நீர்
நீர் கண்ணிலிருந்து நீர் கண்ணிலிருந்து நீர்
நீர் கண்ணிலிருந்து நீர் கண்ணிலிருந்து நீர்

மாண்புமிகு மதுவாங்கு - "நபாஜி" என்று கைநாட்டி
கொடுத்த பொருளாகக் கொடுத்தார்.

தொடர்ச்சியாக மேலவையிலிருந்து அங்குதான் கைநீட்டி வரைய “மேலைய அளவு - மிகுந்த தீவிரமாகப் பிடித்து அறிதான் உண்மையின் மொத்தம்” என்று குறிப்பிட்டுள்ளார்.

ഒരുമ — എന്താ, ചെറിയൊക്കാരാ?

உயர்நீதிமன்றம், சென்னை

ഫേമ — എന്തിനായിട്ടാണു പോയത്?

മാധ — വന്ധ! ഇതെല്ലാം യുദ്ധത്തിനുശേഷം പറയണം.

ഫേമ — (നേറ്റിമുട്ടിച്ചുകൊണ്ട്) തഥാർത്ഥവൃത്താന്തം കേട്ടാൽ ധൃതനായിട്ട് അഭയെട്ടുപ്പെടുമെന്നു ശങ്കിച്ച് ഏതെന്നു പറയാൻ തുടിക്കേണ്ട. ചിലതെല്ലാം താനും കേട്ടിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ വല്ല വിവരവും ഉണ്ടെന്നിൽ തടിക്കാകരു എന്നൊരു പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം. മായവാചാതുർ ഗതവ്യഗതത്തിൽ പെരുമ്പോൾ കുണാളിനിയെപ്പറ്റി അൻ അറിക്കെഴേക്കു ഉദയത്തുമാനം ഏഷ്ടകേശൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞിരുന്നു, അതു കേണതാൽ കിടന്നു ഫേമയെന്താൻ സൂചിപ്പിച്ച വൃത്താന്തവും എന്ത് മായവാചാതുർ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചു. ഒരു സ്ത്രീയിൽ അങ്ങനെയൊരു ഏതെന്നാലുമുണ്ടാകാൻ ആയുസ്സിനിടയിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിട്ടില്ല. സ്ത്രീചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹത്തിനുള്ള അറിവും പരിമിതമായിരുന്നു. ഏഷ്ടകേശൻ മുഖേന അറിയാറായ വൃത്താന്തത്തിന്റെ ഏതാനും ചിലതേ ഗതാർ കേട്ട ഫേമയെന്താൻ കുണാളിനിയെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രേമം പരിശുദ്ധിച്ചുകൊണ്ടാണെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചത്. തന്നിടത്തും അവനു പുരുഷന്മാരുടെ നോമ്പും നേരിട്ടുകിടക്കുമെന്ന ആ ശങ്കപോലുംകൂടാതെ അദ്ദേഹം മീണ്ടു ആസന്നാഹാരമെല്ലാം ഏഷ്ടകേശൻ പരത്തുകെല്ലാം ഫേമയെന്താൻ സർവ്വവും കേൾപ്പിച്ചു.

ഫേമയെന്താൻ മുമ്പം കനിച്ച് ഫാലസ്ഥലത്തെ കൈത്തലക്കൊണ്ടു താക്കി മരുനേടാലത്തിൽ സമസ്തുവൃത്താന്തവും ഇതിച്ചു കേട്ടു. മായവാചാതുർക്കു സംസാരം അവസാനിച്ചിട്ടും അദ്ദേഹം താഴെത്തന്നും പറയുവാൻ ശക്തനാവാതെ അതേ നിലയിൽതന്നെ ഇരുന്നു. “ഫേമയെന്താ” എന്ത് ആലാളൻ മന്ദ്ര പ്രാപ്തം വെട്ടിച്ചു നാം താഴെത്തന്നെയുണ്ടായില്ല.

അപ്പോൾ മായവാചാതുർ ഏഴേന്നൊരു ഫേമയെന്താൻ കൈക്കു പിടിച്ച് അതികാമിയും സ്നേഹമുയർത്താൻ സ്വക

ത്തിൽ ഇരിക്കെ പറഞ്ഞു. “വഞ്ചി ഉണ്ണീ! മുഖം ഉയർത്തുക ഏതൊരു സംസാരിക്കുക.”

മേമലന്ദൻ മുഖം ഉയർത്തി. മുഖം കഴുപ്പാർക്കു മുമ്പെ വാലാട്ടുകു തൊപ്പിയിട്ടുപോയി. “ഏതൊരു സംസാരിക്കുക, വല്ല കോപവുമുണ്ടെങ്കിൽ അതെന്നാണെന്നു പറയുക” എന്നു അദ്ദേഹം വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

മേമ—“എന്തൊരു വാക്കാണ് വിശ്വസിക്കേണ്ടതു്. ഏഷീകൾക്ക് മരുവിധം പറയുന്നു. മിഷുകി വേറൊരു വിധത്തിൽ പറയുന്നു.”

മേമ—“എന്താണ് മിഷുകി? അവർ എന്താണ് പറഞ്ഞതു്?”

മേമലന്ദൻ അമ്മേ സംക്ഷിപ്തമായി പറഞ്ഞു.

മേമ—(സങ്കല്പിക്കുന്നപോലെ) ഏഷീകൾക്ക് പറഞ്ഞതാണ് കവലു് എന്നാണ് തോന്നുന്നതു്.

മേമ—ഏഷീകൾ പ്രകൃതിയിൽ കണ്ടതല്ല പറഞ്ഞതു്! എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു്നോക്കൂ. പിന്തുടങ്ങിയ ശുദ്ധ കളിയിൽനിന്നു ഉണ്ടായിത്തന്ന, നല്ലതായൊരു വീര്യകോഷ്ഠ് അദ്ദേഹം നിശ്ശബ്ദമായി അടങ്ങിക്കിടന്നു നടന്നു.

അപ്പോൾ—“എന്താണ് വാക്കിടുന്നതു്?”

മേമ—(കളിയിൽ പിടിച്ചിരുന്ന ശുദ്ധതയെ മൃഗീകാണിപ്പുകൊണ്ടു്) ഏതാളിനെയെ ഈ ശുദ്ധതകൊണ്ടു കണ്ടിരിക്കാലുവാൻ—

മേമലന്ദൻ അമ്മേയെക്കുറിച്ചു മുഖം കണ്ടു തൊപ്പി പുറത്തേക്കു പോയി.

അന്നു രാവിലെയാണ് ഏതാളിനി പറഞ്ഞിരുന്നതു് “മേമലന്ദൻ ഏതെങ്കിലും അങ്ങനെയുണ്ടു്.”

[illegible][illegible]

சமீபத்தில்—காந்தி

[illegible][illegible]

வினா - ஆறு மணிக்குப் பிற்பாடு பதிலளிப்பீர்கள் அல்ல.

[illegible][illegible]

சென்னை, 19.05.2019

ചകുവുമായിത്തന്നെ. അതു മനോരമയുടെ ധൃതമർദ്ദത്തിൽ ചെന്നു താഴു. അപ്പോഴും ആ സ്വരം പരിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതായും കണ്ണുകളിൽനിന്നു കീഴ്പ്പാടി പാറുന്നതായും അവൾക്കു തോന്നി. “മുഖ് അഭർത്ഥിക്കുകയാണു ഫേമചന്ദ്രൻ പറഞ്ഞു “ഹനിക്കരുതു ദേവം? താക്കതാമ ദേവവും ഇല്ല. മന്നാമാവതാണെന്നു വീചാരിച്ചു ഞാൻ കണ്ണുസ്പർശത്തു കഴിയിൽ അണിഞ്ഞിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അകന്നു വരികപ്പറ്റി അറുക്കളഞ്ഞു.”

മനോരമ യഥാപൂർവ്വം ഫേമചന്ദ്രനെ അനിക്കുകയോചുന്നതായി നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കൂടേണ അവളുടെ മുഖത്തു് അതിമധുരവും അത്യന്തം കരുണാപൂർണ്ണവും ആയ ഒരു മനോഹരം കളിതംകിടന്നുവെക്കി അവൾ ബാല്യമേവിട്ട പ്രഗത്ഭശൈലിയെ പ്രാപിച്ചപോലെ കാണപ്പെട്ടു. ആ സുകതംകി സൂക്ഷ്മശ്ലീതേക്കുംകൂടം സമുത്ഭവമായ കിരണമ്കിടം ധരിച്ചു വിളങ്ങുന്ന ഒരു പ്രതിഭാഭേവിതംകിടന്നു. “പ്രേമം എന്നാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുക അങ്ങ് അകിന്ദ്രം അമുക്തിവരത്തിക്കളഞ്ഞു” എന്നു അവൾ പറഞ്ഞു.

ഫേമ- ഞാൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു.

വർത്തമാനകാലത്തിന്നു പകരം ശ്രീകാവത്തികാലം ഫേമചന്ദ്രൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖമണ്ഡലം നിശ്ശബ്ദമായ അശ്രുപ്രവഹംകിടന്നിടയിൽ പ്രകാശിച്ചു.

മനോ— (അസന്തുഷ്ടഭാവത്തിൽ) “മകീ, മകീ, വഞ്ചനം, വഞ്ചനം, അത്യന്തേ വഞ്ചിക്കുന്നവൻ കേവലം വഞ്ചകൻ മാത്രമാണ് ആത്മവഞ്ചനം ചെയ്യുന്നവൻ സർവ്വനാശം വരുത്തിക്കൂട്ടുന്നു” അസന്തുഷ്ടഭാവത്താൽ അവൾ തന്റെ അടുക്കൽക്കു പല്ലുപാറുവതിൽ മുററിപിടിച്ചു വരിച്ചു.

ഫേമചന്ദ്രൻ— (വിസ്മയത്തോടെ) അനേകതു വഞ്ചനതാനെ ചെയ്തത്!

മനോ— അങ്ങു സ്നേഹിച്ചിരുന്നില്ല! സ്നേഹിച്ചിരുന്നു.

ഇല്ലെങ്കിൽ കയ്യുന്നകെന്തിന്? ഈ അഞ്ചുരൂപ സ്റ്റേഫാ
രൂപ അപകാശിയാക്കുന്നത് കയ്യിൽ അഞ്ചുരൂപ സ്റ്റേഫാ രൂപായ്
പോകയാ? ആകാശം അഞ്ചുരൂപ ഈ രൂപം തിരിച്ചുവരും!

പറയുന്നതിനിടയിൽ മനോരമയുടെ പ്രേമരഥോന്മാപനമായ മുഖക്കുന്തി പെട്ടെന്നു പ്രവൃദ്ധ പണമുപോലെ അധികം ഭാവപ്രണികമാകുകയുണ്ടായി. കുഞ്ഞു ചെങ്കുട്ടൻ സ്കൂളുടേതും അധികമായി. സ്വദേശപുച്ഛാധികാരപരിസ്ഥിതിയും ആഗ്രഹകനായിത്തീർന്നു. "ഇതു കേവലം വീക്ഷണകോശമായ പുരുഷന്റെ ദൃഷ്ടിമാത്രമാണ് അനന്തരംകൊണ്ടു അഗ്നിയെ കെട്ടത്തക്കവണ്ണം സാധിക്കുമോ? മണൽത്തരികൊണ്ട് അണകെട്ടി "കുളിപ്പിക്കുക" അല്ലെങ്കിൽ നല്ല കെട്ടിപ്പറന്ന ഗുഹാപ്രവാഹത്തെ കെട്ടത്തുനിർത്തുവാൻ അങ്ങനെയൊരു സാധ്യതയുണ്ടോ എന്നൊരു ചോദ്യം, പ്രണയിനിയെ, അപമാധിനിയെന്നു സങ്കല്പിച്ചു. പ്രണയനിയുടെ വേദനയെ കയ്യോടുകൾ അങ്ങനെയൊരു സാധ്യതയല്ല, മറിച്ച് കയ്യോടുകൾ മറയ്ക്കുകയല്ലെങ്കിൽ വെറും കയ്യോടുകൾ എന്നു"

“ഞാൻ ഇവരളെ ഒരു കൊച്ചുപട്ടിയാണെന്നുതന്നെ കരുതിയതും” എന്നിങ്ങനെ ഫെമിനം പ്രസ് വിസ്മയാകലനായിരുന്ന ഞാൻ ചിന്തിച്ചു.

മേനം— അത്യാപരാധം വാതിച്ചിട്ടുണ്ടോ? അൻ മൈ
ശാസ്ത്രികളുടെ അടുക്കൽനിന്ന് അതിന്റെ ശ്രദ്ധാർത്ഥത്തോടു
കൂടി വാത് ചിട്ടയു. കേൾക്കൽ ഗംഗയെ കൂമിയിലേക്ക് അ
വതരിപ്പിച്ച കഥ അങ്ങനെയൊക്കെ ഗംഗയുടെ ഗതി
യെ തിരയുവാൻ മേനയോടു മൈ മേനയെന്ന് അതിന്റെ പ്രവ
ർത്തനത്തിൽ മലിച്ചു പോയാത്ര! എന്താണിതിൽനിന്നു ന
സ്തിധാരണമെന്ന്? ഗംഗ പ്രേമപ്രവാഹത്തു പിണിയാണ്. മൈ
കീഴടക്കന്റെ പാപപഞ്ചയെന്ന് നന്നാണു് അതിന്റെ ഉല്പത്തി,
അതു ലോകപാവനിയാണ് അതിൽ മുഴുകുന്നവർ പഴയ
നാളായിത്തീരും. ആ ദേവി ഭൂതങ്ങളെ മേനിൽ ഹിമകിടന്നു

[illegible]

ചോദ്യം—കൃഷ്ണാക്ഷിൻ പാത്രാപാത്രഭരണിപ്പെന്നുരണം
 തിരുവിതാംകൂറിലെ ഉപഭക്ഷണ ക്ഷേമ വകുപ്പിന്റെ പരിപാടിയിൽ
 പങ്കെടുക്കുന്നതായിരിക്കുമോ?

മനോ— പാപിഴയും പ്രേമഭാമിമാവരും. പ്രണയത്തിന് പാത്രാപാത്രാഭേദമില്ല. ഏല്യാവർക്കും പ്രണയിക്കാവുന്നവരാണ്. പ്രണയം അമൃതമാകാൻ അതിനെ പണിപ്പെട്ടു നീക്കിയിട്ട് അതിശയിപ്പിച്ചു നന്മയുടേതു് ആരാണു് സ്നേഹിക്കാത്തതു്? നന്മയില്ലെന്നു പറയുവാക്കും അവിടെ കൈനന്മാൻ മറക്കുന്നതാകോ പരലോടാൺ ഏനിക്കധികം സ്നേഹം, പക്ഷേ അതെന്നു തിരുവിന മാൺ

മലയാളത്തിൽ പദ്യരചനയിൽ പാഞ്ഞ “മനോരമയിൽ ഇ
 തരത്തിൽ മലയാളത്തിൽ പാഞ്ഞുകൊണ്ട്” മലയാളത്തിൽ
 ഉപയോഗിച്ച് ഒരു അസാധാരണമായി

മനോരമ മുഖം കറുപ്പി പൊങ്ങു. "താഴെക്കൂടെ സർവ്വകലാ നാടൻ", ചരക്കു —"

மஹாத்மா - புகழின் அருளாளர்!

இந்த அரங்கம் காணியடையுள்ளது, பெரிதும்
நன்றி. அப்படி அறிவு அகலும்படி ஒரு பெரும்

உயர்நீதிமன்றம் தீர்மானம் செய்துள்ளது.

[illegible][illegible]

മേന്മാമെ ഉറക്കം ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നെന്ന്. അനന്തരം മുഖം വസ്ത്രാഗ്രകൊണ്ട് മറച്ച് വീണ്ടും ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതു കണ്ടപ്പോൾ ചേർത്തുനിൽക്കുന്ന കർമ്മപ്പാല അധ്യക്ഷൻ അദ്ദേഹത്തിന് "എന്തിനാണിങ്ങനെ ചിരിക്കുന്നത്" എന്ന ചോദ്യം ചെയ്തു.

മകനാ— അമ്മ ഗംഗാതീർത്തിൽ മലമ്പുറത്ത് ഗംഗ
തോട്ട് “ഗംഗേ! നീ പറ്റുതടവിലേക്കുതന്ന തിരിച്ചുപോവു
ക” എന്നു പറയുമോ!

എന്നു ചോദിക്കുക?

மேலும், திரு. ப. இரத்தினய்யர் அவர் உத்தரவையாக, "கூடுதல் கட்டணம் கட்டித் தர வேண்டும்" என்று கூறியிருக்கிறார். ஆகவே, இது குறித்து உத்தரவு பிறப்பித்து, அதற்கான நடவடிக்கை எடுக்கப்படும் என்று கூறியிருக்கிறார்.

ദേവമേ അതു കടിച്ചതുകൊണ്ടുള്ള ചുരുട്ടൽനിമിത്തം മരണം— അങ്ങനെ കെട്ടിയിട്ടുള്ളപ്പോൾ മരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ?

ദേവമേയല്ലാൻ താക്കീതാനും മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. മരണത്തെ പറഞ്ഞു “അങ്ങനെയെല്ലാമായ ഒരു കാലസൂചനയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ അത് ഒരു തമ്മിശ്ചെയ്യാൻ അങ്ങനെയെല്ലാം സാധിക്കുന്നില്ല. അത് ഒരു പ്രാതലായിരുന്നു. അത് ഏതെങ്കിലും പുസ്തകം എഴുതിയ വെളിച്ചമായിരുന്നു.

ദേവമേ - കൂടി പറയുന്നതു ശരിയാണ്. വിശ്വസ്തരായ പണ്ഡിതനായ ക്രിസ്തസ്സെ അദ്ദേഹം ആത്മഗദ്യമായി അന്യമായി മറുപടി വരുത്തുവാൻ ഉപദേശിക്കും ചെയ്യാറുണ്ട്. ആ കൃത്യമായി 'മറുപടി' എന്ന ഉപദേശിക്കുന്നതും ഹൈന്ദവസംസ്കാരം വേദാന്തപരമായും ഇല്ല അർത്ഥമില്ല, തത്വം വരുത്ത, തത്വം നൽക, കൃത്യപിപാസാദി നിവാരണമല്ല, നിന്ദ, മനുഷ്യമനുഷ്യ ദൈവങ്ങളായതുകൊണ്ട് എന്ന് എഴുതിയും ആത്മദൈവം ഉപദേശിക്കാറുണ്ടോ? ചിലർ “പ്രേമം വേദങ്ങളായതുകൊണ്ട്” എന്നു പറയുന്നതിന്റെ സാരമെന്താണ്? പ്രേമം ഇല്ലാത്തതിനെക്കാളെല്ലാം നിന്ദാപരമായിട്ടുള്ളതാണോ? പ്രേമം ഇവയെക്കാൾ മറുപടിമല്ല. പക്ഷെ യത്നങ്ങൾ കറുത്തതാണെന്നു സമ്മതം അല്ല. യത്നത്തിനുവേണ്ടി പ്രേമത്തെ സംശയം അറിവെന്നതും സ്രീകൃഷ്ണ പരമധർമ്മം പാരിവ്രത്യമാണ് അതുകൊണ്ടാണ് അത് പറയുന്നത് പ്രേമത്തെ സംശയം അറിവെന്നതും

മരണം - അത് അങ്ങനെയൊന്നും വിവരമുള്ളതായ മരണം ഉണ്ടാകും യത്നം യത്നങ്ങൾ എന്താണെന്നു എനിക്കറിയാമല്ല. യത്നങ്ങൾക്കുവേണ്ടി മറ്റും മനിക്കുകയില്ലെന്നതും എന്താണെന്നു.

ദേവമേ മരണമേ! സാധാരണ വേദം. വാസനയിൽ നിന്നു പ്രാതൽ ജനിക്കുന്ന പ്രാതലിൽനിന്ന് അധർമ്മം ഉ

ജനകുന്ത വേലി ഭൂമിയിലുള്ള അടക്കംമാറ്റം ഏതാനിരിക്കുന്നു. പർവ്വതങ്ങളും കടലും പണിതാക്കിയിട്ടുള്ള മനസ്സിനാൽ അസ്സരന പരിശ്രമിക്കുന്നപക്ഷം വേലി ഒരു വൃദ്ധിപാലിണി ത്വാനിത്തിരുകയല്ലേ.

മറികള്ളിൽ ഫേർവെന്റൻറെ പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്ന മനോജകുമാരു കളിക്കപ്പെടുമ്പോഴാണ് ഇതു ഏതാനിയൻറെ അയാലാണ്? എന്ന് ചോദിച്ചു. ഫേർവെന്റൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. "അത് മനോജകുമാരുടെ മുഖത്തുനിന്നാണ്." എന്നു പറഞ്ഞു.

നമുക്കും സമൃദ്ധിയും

தமிழக அரசு கட்டிடம்,

ഗിരിജായ്ക്കോണിക്കക്കേറൻ വീട്ടിൽ തീർപ്പുള്ളപ്പതി മഹാ
മലയാളൻ നവാനാഗകണ്ഠാർച്ച് ഭൂണാളിയോടു യാതൊ
രും പറകയില്ലെന്ന് അവർ അറിയപ്പെടുത്തിയെന്നു ഭൂണാ
ളിനി അറിയുകയും വേറും കാണുകൊണ്ട് ശ്രദ്ധിച്ചപ്പോൾ കിട്ടിയതെ
പ്പോലെ ചത്തവരായിരിക്കേണ്ടതിന്നു ഗിരിജായ്ക്കോ
ളയെ അവളുദ്ധകാലം ചൊരിച്ചു. "കണ്ഠവോ, ഗിരിജായ്ക്കോ
ളയെ മലയാളൻപ്പോലും ഏതാണെന്നിരിക്കുന്നു?"

ഗിരി— സുഖമായിരിക്കുന്നു.

ഉത്തരം— ഏതാനായിരിക്കട്ടെ ഇതായില്ലാതെ സംസ്ഥാനത്തെ
 നാളെ നിങ്ങളെ സംസ്ഥാനിക്കാൻ ഉത്തരം കാണാൻ പ്രാപ്തം.
 ഏതാണെന്ന് നിങ്ങളാൽ ഉപേക്ഷിക്കാം?

എനിക്ക്—ഉത്തരം കഥ?

മുണ്ടാ ഗിരിജാദേവി എത്രയെ വെളിച്ചമുണ്ടു. ദൈവകൃപയാണു സുഖമെന്നതോ അല്ലയോ! അതു എന്തൊരു വെളിച്ചമായി പറയുക. സംതാമരക്കൊപ്പം നല്ലതു വാസുദത്താണെന്നു കാണു്.

ഗിരി— (ചിരിച്ചുകൊണ്ട്) ഭവതി! എന്തിനാണു വേദത്തെ പഠിച്ചിരിക്കുന്നത്. അദ്വൈതത്തിന്റെ മഹത്വം അറിയാതെ സമുപാശ്ചാതികളായ ഞാൻ ഉറപ്പിച്ചുപറയുന്നു. അദ്വൈതം ഏഴുനേരമുണ്ടാകുന്നുണ്ട്.

കൃഷ്ണ— (അന്നേതരം ചിന്തിച്ചശേഷം) മനോരമയുമാവി അദ്വൈതം സംസാരിക്കുന്നതു കേട്ടുവോ?

ഗിരി— കേട്ടു.

കൃഷ്ണ— ഏതൊക്കെയാണു കേട്ടത്?

മോമലയാൾ പറഞ്ഞതെല്ലാം ട് ടി രാമൻ പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു. പക്ഷെ മോമലയാളന്റെകൂടെ മനോരമ മാന്ത്രികിത് പള്ളിനുംപോലെയു കഥയും, സ്വകാര്യം പറഞ്ഞു വസ്ത്രവും അതും അവൾ മറച്ചുവെച്ചു. കൃഷ്ണാഭിനയി “നീ മോമലയാളനെ മനക്കിട്ടു കണ്ടുവോ?” എന്നു ചോദിച്ചു.

ഗിരി— കണ്ടു.

കൃഷ്ണ— അദ്വൈതം എന്തുപറഞ്ഞു?

ഗിരി— ഭവതിയെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചു.

കൃഷ്ണ— നീ എന്തുപറഞ്ഞു?

ഗിരി— ഭവതിക്കു സമുപാശ്ചാതികൾ പറഞ്ഞു.

കൃഷ്ണ— ഞാൻ ഇങ്ങു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞുവോ?

ഗിരി— ഇല്ല.

കൃഷ്ണ— ഗിരി! അതേ! നീ നേരെ ഉത്തരം പറയുന്നില്ല. നിന്റെ മുഖം ശുശ്രൂഷാവിധിയെന്നു നിണക്കു ഏകന്റെ മുഖത്തു നോക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഏതൊരു ഒരു അശുഭവൃത്താന്തം അതേ നീ എന്നിൽനിന്നു മറച്ചുവെക്കുന്നുണ്ടെന്നാണു്. ഏകന്റെ പ്രവൃത്തി വിശ്വപ്രസംഗം. നീ പറയുന്നതു വിശ്വസിക്കുവാൻ ഏതിക്കു സാധിക്കുന്നില്ല. ഏതൊരു കാണാത്തവിധത്തിൽ ഞാൻ കലാസൗ അദ്വൈതത്തെ കാണാതെ കഴിയുമെങ്കിൽ നീ കൂടെ ഏതൊരുമോളം വാ. അകല്യകൻ ഞാൻ അനിയതം പോയിക്കൊള്ളാം.

ഇത്രയും പറഞ്ഞു മൂന്നാളിനി മുട്ടപറക്കുകയോ മുമ്പാറെ ചുമ്പ് വേഗത്തിൽ ഓടയാത്രയ്ക്ക് ലൂടെ കാര്യമായി ഗിരിജായെ അമ്പലമുക്ക് പിന്നാക്കല കാടി കൈ പിടിച്ചുനിൽക്കി ഇരിക്കുന്ന പറഞ്ഞു. “മേഡീ അങ്ങ് കറച്ചുവെച്ചതു പറയാം” മൂന്നാളിനി ഗിരിജായെത്തൊക്കെക്കൊണ്ടിട്ടു വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി. ഗിരിജാ ക പറഞ്ഞിരുന്ന സംഗതികളെല്ലാം അവൾ സവിസ്തരം പറഞ്ഞു.

ഗിരിജായ ശൈലവന്ദനം പറഞ്ഞു പററിച്ചുകളഞ്ഞു. പക്ഷേ മൂന്നാളിനികൾ പററിക്കൊണ്ട് അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല.

—

എട്ടാം അദ്ധ്യായം

മൂന്നാളിനിയുടെ കത്ത്

മൂന്നാ—ഗിരിജാമേ! വളരെ നന്നായി ഏന്ത് അല്ലെങ്കിലും ചോദ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണല്ലോ പറഞ്ഞത് അതു കേട്ടിട്ട് അല്ലെങ്കിലും തിന്നു കട്ടും ചോദ്യമുണ്ടായില്ല!

ഗിരിജായെ അപ്പോൾ സംഗതം ജനിച്ചു. “ഇരിക്കുന്ന താങ്ങാക്കാരെ” ഏന്ത് അവൾ പറഞ്ഞു.

മൂന്നാ—“നീ ഇരിക്കുന്ന പറഞ്ഞിട്ടാവശ്യമില്ല. നീ പോയി ഉറങ്ങുകഴിഞ്ഞു വരിക. അപ്പോഴെങ്കിലും അതന്നാകട്ടെ അതിവേഗം. ഉറങ്ങുകഴിഞ്ഞു ഉറക്കുന്ന അതുപോലെ അല്ലെങ്കിലും തിന്നു കട്ടും അടുക്കലേക്കു പോകണം.

ഗിരിജായ അതിനെക്കുറിച്ചു കരുതാനാകഴിപ്പാൻ പോയി. മൂന്നാളിനി ഇപ്പോഴും ഒരു കക്കണ്ടത്തി.

“ഗിരിജായ പറഞ്ഞതു കളവാന്റെ. അവൾ അങ്ങനെയൊക്കെ എന്തെന്നറിഞ്ഞു കളവുപറയുവാൻ സംഗതി എന്താണെന്നു ചോദിക്കുന്നപക്ഷം അങ്ങ് അതൊക്കെ വിസ്തരിച്ചുപറയാം.

അൻ മധുരയ്ക്കുപോയിട്ടില്ല. അമ്മയുടെ മോഹം കണ്ടു യ മനാകുടത്തിലേക്ക് കാട്ടിപ്പോന്ന ആ രാത്രിമുതൽ ഏതെന്നസ്സം ബന്ധ മൃദംഗത്താളം മധുരയ്ക്കുള്ള വഴി അടുത്തുപോയിരിക്കുന്നു. അൻ മധുരയ്ക്കു പോകാതെ അമ്മയെ കാണാൻ വേണ്ടി നവരീപത്തിലേക്കു വന്നിരിക്കുകയാണ്. നവരീപത്തിൽ വന്നിട്ടും അൻ ഭൂമിയെക്കുറിച്ചു അമ്മയെ കാണാനിരിക്കാൻ സംഗതി അയ്യ എന്തെന്നുണ്ടോ? അമ്മയ്ക്ക് പ്രതിജ്ഞാപാത്രം നേരിട്ടു കരഞ്ഞു കിടക്കുന്നത് ഏകൻറ മൃഗ്യം അമ്മയെ കാണുവാൻ മാത്രമാണ്. അതു സാധിക്കുമെങ്കിൽ അമ്മ എന്തെന്നു കാണാനിടവേണ്ടിത്തന്നുവല്ലോ?”

ഗിരിജായ തുട കണ്ണുവാങ്ങി വീണ്ടും ഫേരിലേക്കു നോക്കിപ്പോകുവാൻ താളമായി. സന്ധ്യാസമയത്തു സല്ലാപം കഴിഞ്ഞു ഫേരിലേക്കു ഗംഗാദർശനത്തിന്നു പോകുവാനിരിക്കെ ഗിരിജായ അല്ലെങ്കൽക്കണ്ടു അല്ലെങ്കൽക്കൻറ കയ്യിൽ കണ്ണുകൊടുത്തു.

ഫേരി—“എന്താണ് വീണ്ടും വന്നത്?”

ഗിരി—കണ്ണുകൊടുക്കുന്നു.

ഫേരി—അതുകൊണ്ട് കണ്ണു.

ഗിരി—തൃക്കാട്ടിനിയുടെ കണ്ണു.

ഫേരിലേക്കു അമ്മയെത്തുന്ന “തുട കണ്ണു നിന്നെക്കുറിച്ചു കിട്ടി

ഗിരി—തൃക്കാട്ടിനി നവരീപത്തിൽനിന്നുവന്നതല്ലേ? മധുരയ്ക്കുപോകുന്നു പറഞ്ഞത് കളവാണ്.

ഫേരി—ഇതു അവളുടെ കരുതലാണ്.

ഗിരി—അതെ. ദേവിയെന്നു ഏഴുനിയുകയാണ്.

ഫേരിലേക്കു കണ്ണുവാങ്ങി അമ്മ തുറന്നു വായിക്കുക മരിക്കുന്നതാക്കി കാട്ടിപ്പോകുവാൻ സമ്മതിച്ചിട്ടില്ല. “നീ കളവുപറയുന്നവളാണെന്നു ഏനിക്കു മുമ്പുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. നിന്റെ കയ്യിൽ ഇതു കണ്ണു കണ്ടതല്ല ആ മൃഗ്യം വിവരമൊക്കെ

[illegible]

ഗിരിജായ നാമകാന്തം ഉത്തരം പാഠമാകെ സുപ്രഭാതം
 ഭക്തി ദാമരവൃന്ദൻ മുമ്പത്തുതന്നെ നോക്കി വെച്ചു.

മോമപത്രം പഴക്കമകയ്ക്കു മരു മെറിന് മരണി
 നെന്റ മരുവുപോട്ടി ചുട്ടു പഴുതുമ്പിട്ടുകൊണ്ട് "ഉത്തരപരി
 നാലുമുറിൽ നിന്നകട്ടിട്ടു" എന്നു പറഞ്ഞു

ഗിരിജാമതൻ ഇതു സമ അറൻ കഴിഞ്ഞല്ല. അവർ
ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. "നല്ല വീടുകൾക്കുവേണ്ടി നമുക്ക്
താമസം പ്രകടിപ്പിക്കാനാണോ ആഗ്രഹിക്കുന്നത്? അതുകൊ
ണ്ട് യാതൊരു പ്രതിബന്ധവും ഇല്ല. ഇതു മഹാപുരം ആണെന്നു
നമുക്കു പ്രകടിപ്പിക്കുകയല്ല. മുമ്പാകെ വെളിച്ചം വെ
ന്നതിനാൽ ഇതു ഒരു പാപമല്ല. മറ്റൊരു പാപമല്ല. മറ്റൊരു
പാപം വന്നതുകൊണ്ടും."

മലിനമായ ഒരു പാത്രത്തിൽ, 16 വർഷത്തിനു മുമ്പ്
 തിരുവനന്തപുരം കോളേജിൽ "അന്ധരായുള്ള
 സാമൂഹിക വിപ്ലവം" എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരി-
 ത്ത ഒരു കൃതിയുടെ പ്രകാശനം. അന്നത്തെ വിപ്ലവകാരി
 സമൂഹം ആയിരുന്നു അദ്ദേഹം അന്നത്തെ

ഇത്രയും ചെറുത്ത ഗിറിയാത നിർഭയശൂന്യമായതിൽ അവിടെനിന്നു രക്ഷയുള്ളതായു കിടക്കിയുടെ നടുക്കെ എത്തിയവരായ താമരക്കുറുമ്പുസംസ്കാർക്കു കൂടെ കഴിഞ്ഞിട്ടു.

ഗ്രീക്കുമാർ ക്രിസ്തുവിനെ പാപമോചനം നൽകാൻ ഉപയോഗിച്ച ഒരു പ്രതിമയെ നോക്കി വാഴ്ത്തുന്നു. ഇത് 1972-ൽ സാബിനോ യാക്കോബിന്റെ മരണശേഷമാണ്. ക്രിസ്തുവിനെ അഭിമാനപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു വസ്തുതയും ഉത്തരം വരുന്നതായും കരുതുന്നതും ഉപയോഗിച്ചു.

ഗിരിജായ വർത്തമാനം ചുറ്റുമ്പോൾ അമ്പലമുക്ക് മുഖമോദം മുതലിടുന്ന ഇരുന്നൂറോളം അംഗനിയതിൽക്കുന്നതായിരുന്നു അതിന്നുശേഷവും അവളുടെ മാതം. ഇതുകണ്ടു ഗിരിജായക്കും ഗന്ധർവ്വനും. ഊണാളിനിയുമായി സംസാരിക്കാനുള്ള സമയം അതല്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി അവർ അവിടന്നു ചെന്നു മുങ്ങി.

കടലുകാക്കൻറെ കടിയിൽനിന്നു് അധികം ദൂരെല്ലാക്കര ഒരു പുഷ്പരണിയുണ്ടു് ഗിരിജയെക്കണ്ടുകൊണ്ടു് അതിന്റെ കല്പദർഭനാൽ ഇരുന്ന ശാകം ചെടിയ്ക്കുന്നതിലെ നീർമുഖം പൂർണ്ണമായും നിമിഷനാടുകൂട പ്രകാശിച്ചു തന്ന അതിന്റെ ഉപരിഭാഗത്തു് സന്തോദിതമായ കസോമ്രണി പൂർണ്ണമായി നീർമുഖത്തിൽ പ്രവിസിതി ചെയ്തു നാലുഭാഗത്തും വൃക്കതന്ദ്രികൾ നില്ക്കുന്നപോലെ പരസ്പരം ചേർന്നു കൈകൾക്കു് ആകാശസീമയെ അർക്കിച്ചു. കിഴക്കു് കുന്നങ്ങളു കിഴക്കുവശത്തു് മറ്റൊരുപോലെ ആകാശത്താൽ ചേർന്നു നില്ക്കുവോലെ കാണപ്പെട്ടു. താഴെത്തുള്ള അനുകരത്തിൽമുറ്റത്തിൽനിന്നു പതുക്കായി വികസിച്ചു പുഷ്പങ്ങളുടെ ചെങ്കളം നില്ക്കുകയും ഇവ പരസ്പരം ചേർന്നു കൈകൾക്കു് ഗിരിജായ ഇരുന്നിരുന്നതു്

ഗിരിജായ പാടിത്തുടങ്ങി. നാശിതകളായ പൈതിരികളു പറ്റാത്തൊരുതലിൽ നഷ്ടമായി ചെന്നാൽ സാധിക്കാത്ത വരുംപോലെ അപമുക്കു ഗിരിജായ ആരംഭത്തിൽ വളരെ സദൃശമായൊന്നും മറ്റൊന്നുമായിത്തീർന്നു കൂടാത്ത സപരം സ്തംഭിതമായി. ഒരു പൊക്കത്തു് കടലിൽ അമൃതമെന്ന പൂർണ്ണ സന്തോഷം, താനൊരുപോലെ കരുന്നതായ കണ്മയായി പൂർണ്ണമായും ഉപാനാശവും ആകാശത്തെയും തരണംവെയ്ക്കു സാധിച്ചതായ പാശുപതിത്തരംഗംപോലെ ഊണാളിനിയുടെ കണ്മയെക്കൽ പാവപ്പെട്ടു.

ഗിരിജായ പാടിത്തുടങ്ങി. നാശിതകളായ പൈതിരികളു പറ്റാത്തൊരുതലിൽ നഷ്ടമായി ചെന്നാൽ സാധിക്കാത്ത വരുംപോലെ അപമുക്കു ഗിരിജായ ആരംഭത്തിൽ വളരെ സദൃശമായൊന്നും മറ്റൊന്നുമായിത്തീർന്നു കൂടാത്ത സപരം സ്തംഭിതമായി. ഒരു പൊക്കത്തു് കടലിൽ അമൃതമെന്ന പൂർണ്ണ സന്തോഷം, താനൊരുപോലെ കരുന്നതായ കണ്മയായി പൂർണ്ണമായും ഉപാനാശവും ആകാശത്തെയും തരണംവെയ്ക്കു സാധിച്ചതായ പാശുപതിത്തരംഗംപോലെ ഊണാളിനിയുടെ കണ്മയെക്കൽ പാവപ്പെട്ടു.

മുണ്ടാളി നിന്നുണ്ട് കണ്ണിയിനിന്ന വെള്ളം ചാടിപ്പോയ കണ്ണു ചുറ്റും അമ്പലമുക്ക് കണ്ണുനീരോടെ കണ്ണു ശമനം കിട്ടിയിരിക്കുമെന്ന കരുതി ഗ.ക.ജി.യുടെ സഹോദരനായ്. ഇത് എല്ലാവരും അറിയാറില്ല. "ഇവയുടെ കണ്ണു നീരിന്ന വെള്ളം വരുന്നതായ് കാണുന്നില്ലല്ലോ" എന്നു ഇവർക്കെന്താണെന്നു ചോദിച്ച് "എന്നാണു്" പലരും ചിന്തിക്കുന്നതു്. ഇതിന്റെ അർത്ഥം എല്ലാവരും അറിയുന്നതെന്നതിൽ സംശയത്തിൽ എത്ര മനഃചിന്തകൾക്കു വിവാദം ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു?

കർമ്മങ്ങൾ ഏകപക്ഷീയമായി നിന്ന ഭൂതാളീ
നിൽ നടക്കാനും പരസ്പരം കഴിഞ്ഞില്ല. ഗിരിജയ്ക്കു
നും ചൊരിച്ചുകൊടുത്ത കറുപ്പ് ഭൂതാളീയ ഇപ്രകാരം മറ്റേ
നടപടികൾ.

“എങ്കിലും! നീ കൈമാറ്റം ചെയ്യേണ്ടതല്ല. നീ
കൈമാറ്റം ചെയ്യേണ്ടതല്ല.”

ഗിദ് - ഒരിക്കൽക്കൂടി താൻ ആ പാശ്ചാത്യരുടെ അടുത്ത പ്രവൃത്തിയെക്കുറിച്ച്

[illegible]

എം. ബാബുജി സ്വർജ്ജിതൻ തീർപ്പുപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തുനിന്നുതന്നെ ചെറുകുറുപ്പായും പ്രാണകുറ്റം ചെയ്താൻ എന്തിനു പിന്നീട് താൻതന്നെ പ്രയാസപ്പെട്ടു കൊണ്ടിട്ടു.

ഗംഭീര—പ്രാണശ്വാസംമാത്രം ഉള്ളവനാണ് ഉണർന്നിരിക്കുന്നത്.

തൃക്കാശ്ശിനി തടവറയ്ക്കും ഉത്തരം ഉറപ്പാക്കൽ ഗവണ്മെന്റുടേ ചുമപ്പിൽ കൈകൾ ചു കയ്യാൻ തൃക്കാശ്ശിനി ഗവണ്മെന്റുടേ കടമയല്ല.

കുറുപ്പിനും നല്ല പണം

[illegible]

ബോധമില്ലാത്ത കഴിവുണ്ടാകുന്ന അന്ധനെയുള്ള ഒരു നരി കരൾ
 വെട്ടിയവയെ പെരിയകൊണ്ടു വെട്ടിപ്പോകാൻ വെള്ളം ക
 ഴിച്ചുണ്ടാക്കിയ പഴിമിത്തുടത്തന്നെ ആ വെള്ളം ഒഴുതിക്കൊ
 ത്തിരിക്കും. ആ പഴിമത ബന്ധിച്ചാൽ കൂടെ യെയും ആ പ്രവാ
 ങ്ഗം അടിച്ചുകൊണ്ടു പോകും. അതേ രാത്രിയിൽ ഫെമലേ
 റ്റർ കരൾ ശയനമുറിയിൽ ഇറങ്ങുന്നവരിലിനിന്നൊക്കെ അ
 ലപിച്ചു കിടക്കുകയായ് കുന്നു. അദ്ദേഹം രാത്രിയുടെ ആ ഹാ
 സ്തശ്ശോഭന കാണുന്നുണ്ടാ! ആ സകലത്തു നിവാരണം ഇത
 ട്ടോ എന്ന് ആരോടും ഫെമലേയ്ക്കുനോടു ചോദിച്ചാൽ പെ
 ട്ടന് അദ്ദേഹത്തിന്നു മറുപടി പറയുവാൻ സംശയിക്കുകയില്ല
 യെന്നു കരൾ ഏതെങ്കിലും ഉദിച്ചിട്ടുള്ള ജീവിത
 മാരകരായ അദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടുള്ള ആ രാത്രി ചന്ദ്രികാപ്രകാ
 ശിതമായിരുന്നു. അല്ലെന്നു വരികിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപ
 ധാനം നന്നായുവാൻ അധികാശമില്ലല്ലോ. ആരോ ഏതൊ
 കാശത്തിൽ അന്ധകാരം വ്യാപിച്ച് കിടന്നുവോ അവർ കരയു
 കയില്ല.

ഒരിക്കലും കടഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ആഴ്ചകൾ കരപ്പുറമന്ദിരം
 ണ്. അന്ധനെയുള്ളവരെ ഒരിക്കലും വിശ്വസിച്ചുകൂടും. അ
 വർ ഒരിക്കലും കൂമിയിലെ സുഖം അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളവരല്ലോ പ
 രസുഖം ഒരിക്കലും അവർ സഹ്യമാക്കിയിരുന്നില്ല. ആരോ
 തിരുത്തുകയായ മഹാത്മാക്കൾക്കു തുടങ്ങിയ മനുഷ്യവ
 രയെ കണ്ണിൻവെട്ടാകയാൽ സമ്മിക്കാൻ കഴിയുമായിരിക്കാം. പ
 രത്ത അവർ ഒരു കാലത്തും കൈപ്രാവശ്യമെങ്കിലും ഒരു തുച്ഛീക
 റ്റുനിർത്താത്ത കൂമിയും നന്നായിട്ടില്ലാത്തവരാണെന്നു അവർ
 ചിന്തിക്കുന്നതായാലും മഹാത്മാക്കളായിരിക്കാമെന്നല്ലാത്ത
 എനിക്ക് അന്ധനെയുള്ളവരോടു സംസാർക്കുമ്പോൾ സംശി
 ക്കുകയില്ലെന്നു അന്ധനൊരാൾ മേലേ ചോദ്യങ്ങൾക്കു
 സഹപ്രതികരണമെന്നുണ്ടാകാൻ അറിയാത്തതും.

ഫെമലേയ്ക്കു കരൾ കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന പാപിയുടെതും

തന്റെ ഏകാന്തിയിൽ സ്ഥലം പിടിക്കുവാൻ അതേഗ്രേക്കനോടുകൂടിയിരുന്ന അവളെ കുറിച്ചാണ് അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തുക. ജീവനായ് ഉണർത്തിക്കൊടുത്ത അദ്ദേഹം ദോഷമില്ലാത്തവനാണോ? അതോ പക്ഷേ അയാളെല്ലാം അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്നത്.

[illegible]

[illegible]

അതായത് അവിശ്വാസം. അവനാണ് നായമൻ അവനാണ് പരമയ്ക്കി. “മുണാളിയിലൂടെ കള്ള അർദ്ധാതികാരത്തെ എന്തുകൊണ്ടാണ്? അവർ നവദീപത്തിലേക്കു വരാൻ സാഗതിയെ താങ്ങുന്നതിലും അൻ അമ്പതിക്കുറയ്ക്കു എന്തുകൊണ്ടാണ്?” എന്ന് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ പലപ്പോഴും തന്നെത്താൻ വോളം ചെയ്തു മിന്നിനിന്നതിൽ ചിന്തിക്കുമ്പോൾ കരംകൻ തുണകൾ കാട്ടിക്കൊണ്ടു കള്ളത്തിൽ അതല്ലാം ഒന്നിച്ചുവെച്ചു കഴിയുന്നതോളം അതിലേറ്റിയിരുന്നതാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്ന പ്രത്യാശ യോടുകൂടി അദ്ദേഹം ഒരു പ്രാപശ്വാ കാട്ടുവോളം പോയി. പക്ഷേ അവിടുത്തെ അന്ധകാരത്തിൽ ഒന്നാകുന്ന കാണവൻ കഴിഞ്ഞില്ല. തുണകളല്ലാം കാററു അരുളിയും പറന്നു പോയിക്കളഞ്ഞിരുന്നു. തന്റെ ഹൃദയം മെരിച്ചുകയുന്നപോൾ ആ മുഴിയുന്നതുകൾ തന്നെ കിട്ടുമെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊന്നും മെരിയുന്ന ആ സമയത്തു മേ അകയില്ലാത്തതും.

“ആവാട്ടൻ എന്തിനാണ് കളവുപറയുന്നത്? അദ്ദേഹം അത്ഭുതം സത്യം എന്നൊക്കെ ഒരിക്കലും കളവുപറയാറില്ല. പോക്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് എന്തിൽ പുരോഗമനമായ വാഗ്ദാനമുണ്ട്. ഇത്ര വർത്തമാനം എന്തിൽ മോശംകൊണ്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന് വോളമുണ്ടായിരിക്കെ അദ്ദേഹം ഏകാഭാസം കളവു പറഞ്ഞു എന്നു കരുതിപ്പിക്കുകയാണെന്നു കരുതാൻ ന്യായമില്ല. എന്നു തീർത്തു അദ്ദേഹം സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരമല്ല ആ കഥ എന്തോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് അൻ സകല വൃത്താന്തവും അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് എന്ന് അൻ പറഞ്ഞാൽ അതൻ നിശ്ചയമായാണ് അദ്ദേഹം ഇത്ര വർത്തമാനം എന്തോ പറഞ്ഞത് കളവു പറയുന്നതോളമില്ലാത്തതിൽ അതു പറയുന്നതിൽ എന്തിനാണ് ആ കലഹനവും കാണിച്ചത്? പിന്നെ എന്തി

കേൾക്കുകയും അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കൂടുതൽ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി.

ഇതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി.

അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി.

അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി. അദ്ദേഹം അതിനെക്കുറിച്ച് തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ പോയി.

ഈ ധിക്കാരവാദ കൂട്ട ചേർമ്മയ്ക്കു് അത്യന്തം അല്പ സന്നാഹി “സ്പീക്കർ അൻ തല്ലുകയാ ശങ്കിക്കേണ്ട നീ എന്തിനാണു് വന്നതു്? മൂന്നാള നി എപ്പിടേ? അവരും നവ മ്പീഡൺ ചെയ്തു വന്ന ദൂതന്മാർ കഴിഞ്ഞപ്രാവശ്യം നീ പറഞ്ഞില്ലേ? അവരും എന്തിനാണു് നവമ്പീഡത്തിലേയ്ക്കു വന്നിരിക്കുന്നതു്? അൻ അവളുടെ കയ്യാലായിട്ടു നോക്കിക്കൊള്ളേററിപ്പോയ ”

ഗീത - അങ്ങനെയൊ കാരണമായിട്ടാണു് മുണാളിനി നവമ്പീഡത്തിലേക്കു വന്നതു്

ചേർമ്മയ്ക്കു് നോക്കിയിൽ മുളകുതറച്ചുപോയ തോണി. ഈ മുണാളിനിയാതെ അല്പ കലശത്തോ പറ്റാത്ത നാൻ അവരായിട്ടുതു്? “മുണാളിനി എപ്പിടേയാണുള്ളതു്?” എന്നു അദ്ദേഹം ചീണ്ടു ചൊരിച്ചു

ഗീത - മുണാളിനി അങ്ങനെയൊ അവസ്ഥയെങ്കിലും യാത്ര പറയാൻ വഴി വന്നുട്ടുണ്ടു് തടാകത്തിങ്കൽ അങ്ങനെയൊ കാണു നില്ക്കുകയാണു് ഇവിടുന്നു് അതുതന്നെല്ലാ കണ്ടു വരുന്നതു്.”

എന്നു പറഞ്ഞു ഗീതയായ നല്ല ഇടത്തി. ചേർമ്മയ്ക്കു് അനേകമെ പിന്നാലെയൊടി വാപിതീയത്തിൽ കല്പനയിങ്കൽ മൂന്നാള നി ഇരിക്കുന്നുണ്ടാമെന്നു അവിടുത്തെക്കു ഗിരിജായ ചേർമ്മ പ്രണയത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി. “ദേവീ! എഴുന്നെല്ക്കുക താമസമാണു് വന്നു ചിത്തം.” എന്നു ഗിരിജായ പറഞ്ഞു പ്പോൾ മൂണാളിനി ൪ ശ്മശാനമെന്നു കണ്ടുപോയതു വേണ്ടതു് ദുരൂഹം നോക്കു. മുണാളിനിയിങ്കൽ മൃത്യുഞ്ജയ കണ്ണൽ അല്പ കണ്ണാടകം ചൊരിച്ചു. അപരമംഗനയായ പൊട്ടപ്പോയൊൻ ശാലാവലംബിനി യാതൊരു ഏതുവുകാരും ഭൂതയത്തിൽ വീണ്ടുപോകുമൊ അല്പ വരും മുണാളിനി ചേർമ്മയ്ക്കു് പാദൽ വത്തിൽ വീണു. ഗീതയായ അവിടെനിന്നു പിൻമാറി

പത്താം അദ്ധ്യായം

വളരെ ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം

മേൽമന്ത്രൻ ഭൂണാളിനിയെ കൈക്കലിടിച്ചു ഏഴുനല്ലി
 കണ്ടുപോലും മുഖത്തോടു മുഖംനോക്കി നിവരയെ

വളരെ കാലത്തെ വിമോക്ഷിതശേഷം ഇന്ദ്ര അവർത്ത
 നിൽ കാണാൻ സാധിച്ചു സന്യാസമേൽ തമനന്ദിന
 ന്നരികെ ഗ്രീഷ്മമാതര സന്യാസനായ ബകുപുഷ്പമുഖ
 ളിൽ നീലമുഖസന്യസ്തനായ ചന്ദ്രാവതംഗത്തോടു ഉപരിഭാഗ
 ത്ത് നമസ്കരം കഴിഞ്ഞു പ്രതാപംബരനെ നിശ്ചിതനും വെ
 സ്തുകാജ് മന്ത്രപാത്രം അനുചരിച്ചു ചെന്നി അന്യോന്യം
 താത്രപറഞ്ഞു പിന്നെ ആർ വസനാശേഷം അന്തർ
 നിൽ കണ്ടത് ഇന്നാത് ഗ്രീഷ്മനന്ദശേഷം വർഷാവധി
 വർഷാവതിനശേഷം ശരീരവധിപരം. പാലം ഇ
 വരയെ ഏഴുനല്ലിയിൽ കഴിഞ്ഞു ചന്ദ്രാവതനായതെന്ന
 പ്രകാരം കണ്ടുകൂട്ടി നിർമ്മലനായ സാധിതനായല്ല

ആ നിശ്ചിതമനയ്ക്കൽ സ്വസ്ഥസ്ഥിതി ന്നതെ നര
 ന്നീകളെൽ അവിനാശം മുഖത്തോടു മുഖംനോക്കി നിവരയെ
 ന്ന നാലുഭാഗത്തും നിബിഡമായവനും, ഇതിൽ വളര
 ന്ന ചങ്ങിക്കട്ടകളോടും വ്യാപൃതങ്ങളായും, ദൃഢിപഥം
 നിരോധിച്ചുകൊണ്ട് സ്ഥിതിപെട്ടു മന്ത്രാഗന്തങ്ങളെ ദീർഘി
 നീലനീരേഖയനുപോലെ, ശേഷം കളി കൽമാപെർപ്പു
 സ്തനായി പ്രശോഭിച്ചു ഉപരിഭാഗത്ത് ചന്ദ്രനക്കത്ര മുഖ
 സമീപമായ ആകാശം മന്ത്രാസം തുകകൊണ്ട് തന്നെ. ച
 ന്ദ്രനയും ആകാശവും വൃക്കൾ വെങ്ങും മന്ത്രാപല്ലവങ്ങളും വാ
 ധിസാധനങ്ങളും നീലമുഖവും മന്ത്രപാത്രം മന്ത്രാസംതുക
 ന്നപോലെ തന്നെ സുന്ദരിയും മേൽമന്ത്രൻ ഏഴുനല്ലി
 പ്രകാശമുള്ള പ്രാസാദമുള്ളിൽ ഭൂണാളിയും മേൽമന്ത്ര
 നും മുഖത്തോടു മുഖംനോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

അന്യോന്യം സംസാരിപ്പാൻ അവർ ശബ്ദമില്ല! സംസാരക്കരകൾ വർത്തമാനക്കുമാരന്മാരും അവരുടെ മനസ്സിൽ ഇല്ല! ഭരണത്തിൽ അതന്ത്ര്യകൊണ്ടാണു് പുറത്തുപോയതു്! അന്യോന്യദർശനത്തിൽ മനസ്സ് ഉരുണുമാർ മിടർക്കുമ്പോൾ ഏകീകരണമാണു് സംസാരിക്കുക! പ്രണയിതൃനത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യത്താലുള്ള സുഖമനുഭവിക്കുമ്പോൾ ഏതമമ്യത്തിൽ അത്യുസൃദ്ധതിന്നു സ്ഥാനമില്ല. ആ സുഖം അനുഭവിക്കുന്ന ആൾക്കു് അത്യുസൃദ്ധതെക്കുറിച്ച് കാക്കു് ഇനിക്കുന്നതുമല്ല

ആ സമയത്തു് പറയാനുള്ള വർത്തമാനങ്ങളിൽ ഏതാണു് ആദ്യം പറയാനുകേൾക്കു് അവർ തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞല്ല അകീകരണമുള്ള അവസരങ്ങളിൽ പ്രയാഗിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന ഏതൊരു തത്വമാണു് നേർച്ചയാണു് വെളി

അവരന്യോന്യം മൂലം അറിയുവാൻ നോക്കുന്നതിനായി ഫെമിലിനാൻ മൂന്നാളിനിനെയും പലമുതലായവരെയും വീണ്ടും നോക്കി എന്തിനുകേൾക്കു് വാക്കു് അറിയുന്നതിന്നു യോന്നായെന്ന വിശ്വാസം ആനോട്ടത്താൽ അകന്നുപോയ ആ മുഖമുദായ ഗുണത്തിന്റെ കടലാ ഏരിയം അറിയും പല തൂതകൾ മലയാളം മലയാളം. ഫെമിലിനാൻ അവളുടെ കണ്ണിൽ ഉറപ്പുനോക്കി ഇന്ദ്രിയമെന്തെങ്കിലും അന്തർകരണത്തിന്റെ മൂലം അറിയുവാൻ പ്രയാഗിക്കുന്നതുമായ ആ ദീപ്തമോഹനങ്ങളിൽനിന്നു് കേവലം പ്രേമാഭ്യർത്ഥനാർ പ്രവേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആരോടൊന്നും വെളിവാണു് അവ ശ്വാസന ?

ഫെമിലിനാണു് ഈ കൈനാവസ്ഥയെ ആദ്യം മനസ്സിലാക്കി ചുരുട്ടി "മൂന്നാളിനി! സുഖംതന്നെയല്ലേ!" എന്തെ അറിയും

പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു് ഉത്തരം പറയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഇപ്പോഴും അറിയും മനസ്സ് ശാന്തയായ പ്രാവീണ്യമുണ്ടാകു് ഉത്തരം പറയാൻ അതിനെ ചെല്ലാത്തതിന്നു കണ്ണിൽ മനോരമം

വെള്ളം നിറയുകയാലും കണ്ണുതെന്തെ സ്തംഭനം നേരിടുകയാലും ഒരു വാക്കെങ്കിലും പുറത്തുവന്നില്ല. ഫേമലന്റൻ വീണ്ടുംചോദിച്ചു “ഭവതഃ ഇഷ്ടമെന്താൻ കാണുമെന്നാണിത്?”

കുഞ്ഞാളിനോടു അപ്പോഴും മറുപടി പറയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഫേമലന്റൻ അവളുടെ കൈപാടിച്ച് കൽപടവിന്മേൽ ഇരുത്തി. അദ്ദേഹവും അടുക്കൽ ഇരുന്നു. കുഞ്ഞാളിനിക്കങ്ങനെയെന്ന സ്ഥലമായ ചിത്തസ്ഥിതെ ഈ പ്രേമപ്രകടത്തിനിടയിൽ അസ്തമിച്ചു. ക്രമേണ തന്റെ ശിരസ്സു ചൊന്തിച്ച് അവൾ അതിനെ ഫേമലന്റന്റെ ചുമലിൽ മാർച്ചുവച്ചു. കുഞ്ഞാളിനി ഇങ്ങിനെ ചെയ്തത് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടോ അറിയാതെയാവാ എന്നു പറയാൻ കഴിയുകയില്ല. വീണ്ടും അവൾ കൈയെടുത്ത ഫേമലന്റന്റെ ചുമലും മാറിപ്പോയും അവളുടെ കണ്ണുനീർ വീണുനന്നത്തു. ഈ ചോകത്തിൽ കുഞ്ഞാളിനി അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ള യാതൊരു സങ്കടവും അപ്പോൾ അവൾക്കുണ്ടാവാഞ്ഞു. ആ സങ്കടത്തോടു ഇല്ലാത്തതെന്നു

ഫേമലന്റൻവീണ്ടും ഇങ്ങിനെ സംഭാഷിക്കുക “കുഞ്ഞാളിനി” അൻ മണിക്കൂറോളം കടന്നുമാഞ്ഞു അവരായം ചെയ്തു പോയി. ആ അപരാധത്തിനു എന്തിനു മാപ്പുകഴിക്ക. ഭവതിയുടെ ചോദ്യത്തെ കളങ്കപ്പെടുത്തുന്ന ഏതൊരു ഒരു വർത്തമാനം എന്തിനു കേവലമാനിടയായി അല്ല അതാൻ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു. വിശ്വാസം തോന്നത്തക്ക ചിലകാരണങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ ഭ്രാന്തകളെ ഭവതിക്കു പരിഹരിക്കുവാൻ കഴിച്ചു. അതാൻ ചോദിക്കുന്നതിന്നു ശരിയായ ഉത്തരം പറയണം”

കുഞ്ഞാളിന ഫേമലന്റന്റെ ചുമലിൽനിന്നു തലചൊന്തിക്കുന്നതു കണ്ടാണെന്നു ഏതൊക്കെ ചോദിച്ചു.

ഫേമലന്റൻ റ്റുച്കേശന്റെ ഗ്രാമത്തിൽനിന്നു പോന്നുകളയുവാൻ ഏതൊക്കെ സംഗതം?

ഈ ചോദ്യം കേട്ടപ്പോഴെങ്കിൽ കുഞ്ഞാളിനി കപിത്തായ

മ സുഖവും സന്തോഷം ഉണ്ടാകാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ക്ഷാമയില്ലാത്ത ഒരു നല്ല ഭക്ഷണവും ഉണ്ടാകാൻ കഴിയാത്തതാണ്. അതുകൊണ്ട് പ്രാണാധാര്യമായ ആവശ്യം നേരിട്ടുകൊണ്ട് പുറംപുറം മറയ്ക്കാതെ 'അശ്വതി'യോടൊത്ത് ചേർന്ന് കേട്ടുകേൾക്കുകയും ചർച്ചയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. വർദ്ധിച്ചു വന്നു വരികയും ചെയ്ത മനസ്സിലാക്കുവാൻ അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന കർമ്മങ്ങൾ കർമ്മമായിട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ടാണ് അഭിമാനവും, പ്രാധാന്യവും ഉണ്ടാകുന്നത്.

[illegible]

കുമാരി - ആയിരത്താണ്ട് മൂന്നു നൂറു കൊണ്ടാണിത്
 ഗുണമുള്ള - അല്പം

൫൯൩—നാലാമിന്മേൽ ഈ വേദ ചട്ടം കൊണ്ടാണ് എന്തിനേക്കാൾ നാം
 കേൾക്കേണ്ടിയിട്ടു

21. நிர்வாகம்

എന്നും അർത്ഥം.

മുണ്ടാക്കിയിരുന്ന ഒരു ഭവനത്തെയും അന്വേഷണ സംഘം തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അന്വേഷണ സംഘം അവിടെ നിന്നും കണ്ടെടുത്ത കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷണ സംഘം അറിയിച്ചു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അന്വേഷണ സംഘം അവിടെ നിന്നും കണ്ടെടുത്ത കാര്യങ്ങൾ അന്വേഷണ സംഘം അറിയിച്ചു.

സുപ്രധാനകാർഷിക പദ്ധതി പാതിപൂർണ്ണമായി

സ്തുതിക്കുന്നതാണു ശാസ്ത്രീയത വിളിച്ചു ഇങ്ങിനെ ശക്തിയു
ശാസ്ത്രീയ! നീ ഒന്നിനും കോളാത്തപനാണെന്ന് മനോ
മന്ദി നീ ഇന്നുതന്നെ കോളാത്തപന വർത്തനം ദ്രോണമു
ട്ടെന്നു നീ ഇനി നിന്നു താക്കോതുകയും എല്ലാക്കാര
നെയും കൈയെടുത്തു.

“ശാസ്ത്രീയൻ—അസാധ്യമായിട്ടുള്ളതു സാധിച്ചുക
വാൻ പ്രയാസമാണ് മറുപല്ലു കാത്തുനില്ക്കും എല്ലാവരും
അകം”

പശു—കൈയെടുത്തു നീ എന്തു പരമമാണ് കൊടു
കുന്നത്?

ശാസ്ത്രീയൻ—നമ്മുടെ കല്പനകളാണു യുദ്ധത്തിന് ഉപയോഗ
മാണിപ്പത.

പശു—അതുകൊണ്ടും അന്തർഗാമങ്ങളായും സമര
ത്തിലെന്നവനോടെന്നാണ് പറയേണ്ടി എന്നത്

ശാസ്ത്രീയൻ—അമൃതമാണു യവന സ്വാഭാവികൻ അടു
ക്കൽനിന്നു ചില യവനമൃതന്മാർ വരുത്തണം അവരെ തടു
ക്കുന്നതിനുള്ളതെന്നും,

പശു—അവരെക്കൊല്ലി ഉപയോഗപ്രകാരം കാര്യം നിറു
ത്തിയില്ലേ?

ശാസ്ത്രീയൻ—അദ്ദേഹം വളരെ സാമർത്ഥ്യത്തോടുകൂടി കാര്യം
നിറുത്തിയിരിക്കുന്നു

പശു—അതുകൊണ്ടുതന്നെ കേൾക്കട്ടെ.

ശാസ്ത്രീയൻ—അദ്ദേഹം പഴയഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു ഒരു പത്രം
പറിച്ചിട്ടുള്ളത് അതിൽതന്നെ സ്വന്തം ചില കവിതകൾ എ
ഴുതിയിട്ടുള്ളത് അതുകൊണ്ടു “ഇന്നുതന്നെ മാരാവികൻ
അടുക്കൽപോന്നു മാരാവിനെ വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ചു. മായവ
മാർക്കു നല്ലവണ്ണം അപമാനിച്ചു വിട്ടുകയറിയതു

പശു—മനോഹരമായൊരു കീഴടക്കുവാൻ മാറിക്കൊണ്ടു
മുൻ വണ്ണമുണ്ടു കവിതയിൽ ഉത്തരയിടുന്നില്ലേ? അതിനെ
പ്പറ്റി മഹാമഹാത്മ്യം വല്ല അനേകങ്ങളും മറയ്ക്കുന്നതാണോ?

[illegible]

പട്ടു — അറിഞ്ഞോരോ?

[illegible]

പത്തു - ഓരോരേൻ മിട്ടക്കൻ. നീയും മിട്ടക്കൻ. ഇപ്പോൾ ഏകൻറെ ആഗ്രഹമെല്ലെയുടെ വക്കുണ്ണം കണ്ടതുടങ്ങി സ്വന്തത്തുതാവാകാൻ സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും തവനതാവാതികൻറെ പ്രതിനിധിയെന്നതിലും ആവാൻ സാധിക്കാതിരിക്കയില്ല. കാര്യം സാധിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കെല്ലാം ഭക്ഷണമേ സമ്മാനം നൽകുന്നതാണ് ഇപ്പോൾ പൊതുവായിട്ടുള്ള നാളെ രാത്രിയിലെ അന്ത്യോന്ത്യോന്ത്യോ ഭക്ഷണമെന്നും.

ശാന്തശീതൽ താഴെപറഞ്ഞു.

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം

പത്തുപതി കൽ വെട്ടിയ രാമികളിൽ അനേകം ഭൂതന്മാരായ പർവ്വതനാതികളായ നാഗന്മാരിലുള്ളതെന്നതിലും അതാളുടെ വീട്ടിലുള്ളിൽ കാഴ്ചക്കൊണ്ടും അധികമായ അന്ധകാരം വ്യാപിച്ചിരുന്നു. ചുറ്റുമുള്ളതൊക്കെയും സാന്നിദ്ധ്യത്താലുണ്ടാവുന്ന വെളിച്ചമാണ് കൽ ഗുഹകളായ താമരപ്പാലിൽ പ്രകാശമാനമാക്കിക്കൊണ്ടിട്ട് ആ വെളിച്ചം പത്തുപതിയുടെ ഗുഹയിൽ ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിട്ടു.

ഇന്നു ശ. തശീധനമായുള്ള സംഭാവനയെന്നു കേൾക്കുന്ന പത്തുപതിക്ക് ഇക്കഥ മാർഗ്ഗം "ഇതെ വീട്ടിലെ ഇതെത്താഴിത്തെയും വെളിച്ചം വെച്ചാൽ ഇന്നും എത്ര കാലം കഴിയണം? ഭഗവാനെ സാധനമെന്ന പക്ഷം മാനമയുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ ഇതു ഇതുകൊണ്ട് കഴിയും" എന്നു അതാൻ മനസ്സിൽ ചിന്തിച്ചു.

ഇങ്ങനെ ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടു പത്തുപതി ശരണത്തിന്നു മുമ്പാകെ പരവ്യസനം അർപ്പിച്ചുവെന്ന് വെറുക്കുവാൻവേണ്ടി ദൈവീകരീതിയെക്കുറിച്ചു കടന്നു വന്നു. അവിടെ മനോര

ഒരു നില്പുസ്സുണ്ടായിരുന്നു. അവളെ കണ്ട ഉടനെ “മനോരമ! എപ്പോഴാണു വന്നതു?” എന്നു പതുപതി ചോദിച്ചു. അവൾ പൂങ്കുഴിഞ്ഞു ശേഷിച്ചു നാളാലപ്പുക്കളെടുത്ത മാവുകൾ കൈയായു. അവർ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് അവൾ മറുത്തു. അവളും പറഞ്ഞതാൽ പതുപതി വീണ്ടും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “എന്നോടു സംസാരിക്കുക വേണ്ടി അരികത്തുള്ളപ്പോൾ അൻ ഏക്കർ സകല ഔഷധങ്ങളും മറക്കുന്നു” മനോരമ മുഖം ചോന്നിച്ചു പതുപതിയെ നോക്കി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “അൻ അക്കുടോടു് ഒരു കാൽക്കും പറഞ്ഞുനമുക്കു കരുതിയാണു വന്നതു് പക്ഷെ അക്കുപ്പാൾ കാൽമില്ല” “വേണ്ടി കാത്തു നോക്കൂ. അൻ കാൽക്കൊക്കും” എന്നു പറഞ്ഞു പതുപതി അവളെക്കണ്ടു നിന്നു. മനോരമ മാവുകൾ കൈയും തുടന്നു—

കുറെ നേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പതുപതി പറഞ്ഞു— “എനിക്കും മിഥ്യ പറയാമെങ്കൽ മനസ്സിൽക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു അൻ ഏക്കർ ആയുഷ്കാലത്തിന്നുവേണ്ടു വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു, വിഷയം മറയ്ക്കാവുന്ന ചെയ്തു, അയ്യോപാണനം ചെയ്തു പക്ഷെ സംസാരമേ അൻ ഇനിയും നില്ക്കുമിട്ടില്ല. എന്റെ ആഗ്രഹംപോലെയാണു അൻ പ്രവൃത്തിക്കാരുള്ളതു പണി സ്വീകരിക്കുവാൻ ഏകാഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നല്ല. അതുകൊണ്ടു് അങ്ങനെ ചെയ്തതുമില്ല പക്ഷെ വേണ്ടി എന്റെ ദുഷ്ടി പഥത്തിൽപ്പെട്ട കാലം മുതൽക്കു മനോരമപോലും എന്റെ ഏകമാത്രധ്യാനമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. അതിന്നുവേണ്ടിയാണു അൻ ഈ മാതൃകയെങ്കിലും തുടക്കം തിരിക്കുന്നതു മനോരമിനെയെന്നുവെച്ചു പക്ഷെ ഞെന്താലു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ രാജ്യം എന്റെ അധീനതയിൽപ്പെടും. അപ്പോൾ എനിക്കു വേണ്ടിയെ വ്യാപാരം ചെയ്യാനും സാധിക്കും. വേണ്ടി വിധായകനെ നല്ല രണ്ടുവരെ ശാസ്ത്രീയപ്രമാണക്കാൽ അൻ അപ്പോൾ വാസ്തവം ചെയ്യുന്നതിരിക്കും. പക്ഷെ നമ്മുടെ വിവാഹം

നടത്തുന്നതിന്നു വേണ്ടുന്ന വൈകല്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഭവനിക
രീനകന്യകയും മനോഭയശാസ്ത്രം ഒരു കവിനാട്ടു-ജനമാണ്
അതോ ഒരു ശത്രുക്കളെ -"

മനോഭയ ഇതു മുഴുവനും കെട്ടിത്തടന്നു ഇല്ലത്തു എന്ന്
സംശയമാണ്. അപകടമെന്നു വേറെ എവിടെയോ ആ
കണക്കു പതുപതിക്കുമെന്നു ചാതു. അതാകട്ടെ സ്നേഹമെന്ന
തു വെളിച്ചം വെളിപ്പെടുത്താത്ത മനോഭയത്താണ്. കല്പനയും
യുക്തിയും ബുദ്ധിയുമാണ് നിത്യമായ മനോഭയത്തെ അന്തരീക്ഷ ബു
ദ്ധിയെന്നാണ്. കല്പനയും വീടും ഇങ്ങനെ തന്നെ വെളിച്ചം
"പക്ഷേ, കവലിതി ക്രോധമുപകരിച്ചു, കലനാശത്തെ. യുദ്ധം നാ
ശാശ്വതം തത്രാശ്വതം മനോഭയമിട്ടു അവയെ അനുസരി
ച്ചു. എന്നു കേവലം ചിന്താശാസ്ത്രത്തിൽ സാധിക്കുന്ന പക്ഷം
ഏതൊക്കെ മനോഭയമെന്നുള്ളതു് ഭവനിക സമയത്തു
കണക്കിൽ അതു സാധിക്കും. പക്ഷെ ഭവനിയുടെ പക്ഷാ
ശാസ്ത്രം അറിയുന്നതിൽ പക്ഷാശാസ്ത്രം വേണ്ടുന്ന പരകയുമല്ല."

മനോഭയ താക്കോൽ മറുപടി പറഞ്ഞല്ലോ. അപ്പോൾ
താക്കോൽമറുപടി അതിൽ കേവലം മനോഭയം ഇല്ലാത്ത എന്ന്
നീട്ടിക്കൊള്ളുന്ന കാര്യംകൊണ്ടു പക്ഷാശാസ്ത്രം. അപ്പോൾ
അതുകൊണ്ട് ഇങ്ങനെയൊരു മനോഭയം കലനാശം പൂർണ്ണമാക്കി
യെന്നു അതിൽ കേവലം ചാതു. അതുകൊണ്ടു പക്ഷാശാസ്ത്രം
കൊഴിഞ്ഞുപോയി. അതു കണ്ടാപ്പോൾ മനോഭയം അന്തരീ
ക്ഷത്തിൽ അതുകൊണ്ടു പക്ഷാശാസ്ത്രം. അതിനാൽ
പക്ഷാശാസ്ത്രം മനോഭയം കണ്ടാൽ ഇങ്ങനെ

മനോഭയത്തിൽനിന്നു താക്കോൽ മറുപടിയും കണ്ടാൽ പ
തുപതി നിശ്ചയിച്ചുവെത്താമെന്നു കണ്ടാൽ മനോഭയ
മനോഭയം കണ്ടാൽ മനോഭയം കണ്ടാൽ മനോഭയം
കണ്ടാൽ മനോഭയം കണ്ടാൽ മനോഭയം കണ്ടാൽ മനോഭയം

മന്നം അല്പം

ശ്രീമദ്വേദാർക്കി

മന്നംമെന്തെങ്ങനെ ബുദ്ധിപരമായ ജീവിപ്പിക്കാൻ പറ്റിയ പദ്ധതി വേണ്ടതെന്നും വെളിച്ചമില്ലാത്തതെന്നും മനോരമ' മാത്രം അതിക്രമിച്ചു അൻ കിടക്കാൻ പോവുകയാണ്."

മന്നംമെന്തെങ്ങനെ മോഹമെന്തെന്നും കാണിക്കാൻ അത്യാനുകൂലമായി "പോകുവാൻ" എന്നു പറഞ്ഞു.

പക്ഷേ പത്തുപത്തു കിടക്കാൻ പോകാൻ അവർ മോഹമെന്തെന്നും മനോരമ' മാത്രം അതിക്രമിച്ചു അൻ കിടക്കാൻ പോവുകയാണ്."

പത്തു വീട്ടിൽ വെളിച്ചമെന്തെന്നും കാണിക്കാൻ

മന്നം — (മനോരമ, അനുകൂലമായ) അതെന്തിന് അറിയുകയും അൻ മെന്തെന്നും കാണിക്കാൻ

പത്തു പക്ഷേ വീടും വെളിച്ചം 'വെളിച്ചം' എന്നു പറയാനായ ഓണം ഇങ്ങനെ വന്നത്"

മന്നം — മെന്തെന്നു പ്രകാശം വെളിച്ചമെന്നും

പത്തു പക്ഷേ മെന്തെന്നു വെളിച്ചം. "അൻ ഇപ്പോൾ പറയാൻ മനസ്സു വെളിച്ചം കെൾക്കുന്നതെന്നുവെളിച്ചം" എന്നു പറയാൻ മെന്തെന്നു വെളിച്ചം മെന്തെന്നു വെളിച്ചം ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ പറയാൻ."

മനോരമയുടെ മാല കൂട്ടൽ അവസാനിച്ചു. അവൾ അതിനെ വീണ്ടും ആ കറുത്ത പൂച്ചയുടെ കഴുത്തിൽ ഇട്ടു. പശുപതി പറഞ്ഞതു് അവൾ ചെയ്തുകൊടുത്തല്ല. മാലയണിയുന്നതിൽ മാലക്കാൽ അത്യന്തം കലവതനവും കാണിച്ചു. മാല അതുകൾ കഴുത്തിൽ ഇഴയ്ക്കാൻ പറ്റാത്തതുകൊണ്ടു് അവളുടെ മുമ്പിൽനിന്നു തല വലിച്ചെടുത്തുകളയും, മനോരമയുടെ മുമ്പു കൊട്ടുവാലയെ മനോഹരമായ പല്ലകൾകൊണ്ടു് ചുണ്ടമർത്തികൊണ്ടു് കലവതനം പുഞ്ചരിച്ചുകയും വീണ്ടും പൂച്ചയുടെ കഴുത്തിൽ മാല ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. പശുപതിയ്ക്ക് ഇതേതന്നെ തീരെ സിദ്ധിച്ചല്ല. അതാൾ പൂച്ചയെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയാതെ പോകുകയും ചെയ്തു. മനോരമ മാന്യതയോടുകൂടി ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. പൂച്ചയുടെ കഴുത്തിൽ മാല ചുറ്റുകയും ചെയ്തു.

മാലാപ്രസാദം കഴിഞ്ഞു പത്മകുമാരൻ മാലാപ്രസാദം കൊണ്ട് യാത്ര നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു.

ഇതു കണ്ടാപ്പാൾ പശുപതിയെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു.

പശുപതി- "മനോരമ" മാലാപ്രസാദം കൊണ്ടുവന്നു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു. അതാൽ അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നു. പക്ഷെ ചുറ്റുകയും ചെയ്തു.

മനോ— (പശുപതിയുടെ മുഖത്തു തീവ്രമായി കലാക്കി ചുകരാഞ്ചു) പശുപതി! കേശവന്റെ കയ്യക ഏവിടെ?

പശു കേശവന്റെ മകൾ ഏവിടെയാണെന്ന് എനി അറിഞ്ഞുകൂടാ. അറിഞ്ഞാൽതന്നെ എനിക്കവളെ കാണുകയും വേണം. ചെങ്കിയാണു് എന്റെ ഏകപത്നി

മനോ— കേശവന്റെ മകൾ ഏവിടെയാണെന്ന് എനി അറിയാം. പറയൂട്ടേ

പശുപതി മരക്കുടംപോലും ഉരിയാടാതെ മനോയെക്കൂടെ മുഖത്തു നോക്കിനിന്നു. മനോയെ തുടർന്നു പറഞ്ഞു. “കേശവന്റെ മകൾ ചെറുവയസ്സിൽതന്നെ വിധവയായിത്തീർന്നു. ഭർത്താവിന്റെയടുക്കൽ അനുമതണം പ്രാപിക്കുമെന്ന് മരുമകളെ തിരുക്കോൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. മകൾ അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ മരിച്ചു പോകുമല്ലോ എന്നു കരുതി കേശവൻ വളരെ ദുഃഖമുണ്ടായി. ധർമ്മദാശം മരുന്ന് അദ്ദേഹം മകളെ വെളികഴിച്ചു കൊടുത്തു. ഏങ്കിലും റിഫിക്സിതെന്നു അസൂയാകരിക്കാൻ ഈ ആഗ്രഹത്താൽ വിചാരിച്ചപ്പോൾ അന്തിമനെന്നു മകളെയും കൂട്ടി വൃശാഗത്തിപ്പക്ഷ പോയ്ക്കുടഞ്ഞു. തന്റെ മകൾ ഭർത്താവിന്റെ മരണവൃത്താന്തം കിട്ടിയപ്പോൾ അറിയാതിരിപ്പോന്നാണു് അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ ചെയ്തതു്. ദൈവാധീനത്താൽ കുറച്ചു കാലത്തിനുള്ളിൽ കേശവൻ വൃശാഗത്തിൽനിന്നു പരമലോകം പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മകൾ മുമ്പുതന്നെ മോശാധീനയായിത്തീർന്നിരുന്നു. ദരിദ്രനായ സമയത്തു കേശവൻ മരണമുരതിയെ ആലംബിക്കാതെ കയ്യിൽ സമർപ്പിച്ച അന്നാഥമായ ഈ കുട്ടിയെ അമ്മയുടെ ഗ്രാമത്തിൽ പാപ്പിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടു. ഇവളുടെ ഭർത്താവു പശുപതിയാണു പക്ഷേ ഇവൾ ചെറുവയസ്സിൽതന്നെ ഭർത്താപോടു കൂടെ അനുമതണം പ്രാപിക്കും എന്നു മജ്ജരതിപ്പിള്ളാൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു് അതുകൊണ്ടു് അവളുടെ ഭർത്താവു പശുപതിയാണെന്ന് അങ്ങ് ഇറക്കുമാട്ടു് കിട്ടിയപ്പോൾ പറഞ്ഞതു്. ഇവൾ പശുപതിയുടെ മാതൃയാണെന്ന്

അയാളും അറിയരുത്" എന്ന് അന്യരർക്കു മുമ്പ് പറഞ്ഞ പ്രകാരം ആലാർത്ഥം സമ്മതിച്ചു. അന്നു രാത്രി അദ്ദേഹം ഏതെങ്കിലും ഒരു പുറത്തു പറയാതെ അവളെ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു കയറിയു.

പത്മ— ഇപ്പോൾ ആ കന്യക എവിടെയാണുള്ളത്?

മനോ— അന്നാണു കേൾവയെന്റെ കന്യക. ജനാർദ്ദന ശർമ്മയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആലാർത്ഥം.

പത്മപതിയുടെ മനസ്സു ശുശ്രൂഷയിൽനിന്നു അയാളുടെ തലമുററിത്തുടക്കം തുടങ്ങിയതും സംസാർക്കാൻ സാധിക്കാതെ അയാൾ പ്രതികര്യമുട സമീപത്തു ചെന്നു സാക്ഷാത്കാരം അയാളെ പിന്നീടുകേണമെന്നു മനോയെ അറിയിച്ചു. മനോയെ അയാൾ അറിയിച്ചു. പക്ഷെ മനോയെ അറിയാതെ പാലാലായിത്തീർന്നു. "അതിന്നു സമയമായിട്ടു ഇനിയും കറുപ്പായി പരിയാണമുണ്ട്" എന്ന് പറഞ്ഞു.

പത്മ— മനോയെ! അതെന്ത്! ഇത്രനേളം എന്തിനാണെന്നു അന്യകാക്കൾ നിരന്തരമായി?

മനോ— എന്തിനാണെന്നോ? അദ്ദേഹം അയാൾ പറഞ്ഞതു വിശ്വസിക്കുകയോ?

പത്മ— മനോയെ! അതി പറയുന്നതു അയാൾ എപ്പോഴെങ്കിലും വിശ്വസിക്കാതെന്നിട്ടുണ്ടോ? എന്ന് അയാൾക്കു എന്തിന്നു വല്ല വിശ്വാസക്കാരും അന്യരന്മാരുടെ മുമ്പാകെ അയാളെ ചോദിക്കുകയും ചെയ്യാമല്ലോ.

മനോ— ജനാർദ്ദനൻ അതു പറഞ്ഞുപറയുമോ? പറയുകയില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം ശിഷ്യനോടു സമയം കയറിയു പറയട്ടെല്ലോ.

പത്മ— എന്നാൽ അവർക്കുണ്ടാക്കിയെന്നാണ് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത്?

മനോ— അദ്ദേഹം ഇതൊന്നും ഏതൊരു പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു ദിവസം സ്വകാര്യമായി ബ്രാഹ്മണിയോടു പറയുന്നതു്

അൻ ഭാഗ്യവശാൽ കേട്ടു അതിരിക്കട്ടെ. അൻ വിധവരോടേണാനാൺ എല്ലാവരും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നത് അത് എന്റെ വാക്കു വിശ്വസിച്ചാൽ തന്നെ ചോക്ർ അതു വിശ്വസിക്കുമോ? ഭനല്ലയിൽ നിന്ദനായിത്തീരാതെ അങ്ങയ്ക്ക് ഏതെന്ന പരിഗ്രഹിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതെങ്ങിനെ?

പത്രം—അൻ സർവ്വജനങ്ങളെയും വളിച്ചു ൧ തന്നെ അവരെ അറിയിക്കാം.

മനോ—ശരി അതങ്ങിനെ ഇരിക്കട്ടെ. ജ്യോതിഷക്കാരുടെ വാക്കോ?

പത്രം—അൻ ഗ്രഹശാസ്ത്ര വരങ്ങൾ ഇപ്പോൾ കിട്ടിയ ഒന്നത്തോ അൻ കഴിക്കൽനിന്നു പലിച്ചെഴുതിയ കളയാൻ പാർക്കുന്നില്ല. കേൾ ഇന് എന്റെ വീടുവിട്ടു പോകാൻ പാടില്ല.

മനോ—ഈ വീടു വിട്ടു കളക്കുന്ന ചെറുപ്പം. പത്രപതി! അൻ ഇന്നു പറയാൻവന്ന കാര്യം പറയാം. ഈ വീടുവിട്ടു കളകു രാജ്യവാദത്തിലുള്ള ദോഷവും വീട്ടുകളക. സ്വാമി ജ്യോതിഷാദേശത്തെയും വട്ടുകളക. ഈ നാട്ടുവീടു നമുക്കു കൗശിയിലേക്കു പോകാം. അവിടെ അൻ അങ്ങയുടെ പാത്രം വെച്ചു തന്നെത്ത സഹജമാക്കട്ടെ. നമുക്കു ആയുഷ്കാലത്തു ഒന്നായി കഴിക്കുവാൻ ആ പുണ്യവേശ്വരത്തിലേക്കു പോവുക. അവിടെയുള്ള സമ്മതമാണെങ്കിൽ എന്റെ കൈ അപായമൊഴിയി നിവനിപ്പും അല്ലെങ്കിൽ-

പത്രം “അല്ലെങ്കിൽ അന്താൺ?”

മനോമു മുഖമുറന്നി അഗ്രപൂർണ്ണമായതായി ഒരു വീഴ്ചകിയുടെ മുമ്പിൽ കൈയുണർന്നുകൊണ്ടു ഗർഭമണ്ഡലത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. “അല്ലെങ്കിൽ, നമ്മൾ തമ്മിൽ കാണുന്നത് ഇത് ഒടുവിലത്തെ പ്രാവശ്യമാണ്. ഇനി

ഈ ലോകത്ത് നാം തമ്മിൽ കാണുകയില്ല. ദൈവത്തിൽ
സമുദ്രം. 71

പശുപതിയും ദേവീസമക്ഷത്തിൽ ബലാഭജനമായി
 ന്നു ഇല്ലകാരം പറഞ്ഞു. “മനോഹര! അങ്ങ് ജീവനോ
 ട്ടുകൂടി ഇരിക്കുന്നകാലത്തു് ചെർക്കരന്റെ വീടുവട്ടുപോകാൻ
 സാധിക്കുന്നതല്ലേ അതും ശ്രദ്ധം ചെയ്യണം. അങ്ങ് ക
 രമപ്പെട്ടുവെച്ച മാത്രം തന്നെ. നാ ചിന്തിച്ചു ചാൻ വല്ല ഉപ
 യോഗം ഉണ്ടെന്നിൽ അങ്ങ് ചെന്നിരിക്കേണ്ടതാണായിരുന്നു. ചെ
 ന്നിയേറേയ്ക്കു് സൗസംഗീതംഗീയാടി കാശിപ്പുറപ്പെ
 ട്ടുകയും ചെയ്തു. മാതിരുന്ന പക്ഷെ അങ്ങ് വളരെമേലം പോ
 ണ്ടിഴങ്ങിക്കിടന്നു ഇനി ചിന്തിച്ചുവാൻ തരമല്ല. കെട്ടി
 തരകട്ടു് അഴിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലാ. വരുന്നതു വരട്ടേ
 ന്നതു കരുതി അങ്ങ് ചുരന്റെ പാമസംഖാപാദത്തെ കൃമി
 കാൻ മാറില്ല. ചെന്തി എന്റെ മാർഗ്ഗമാണ് എന്റെ ത
 രമിക്കാഴ്ചത്തു് എന്തായാലും ശരി, അങ്ങ് പേരികയെ എന്റെ
 ഹൃദയത്തിനാക്കുതരിക്കയില്ല. ചെന്തി കുറച്ചുനേരം ഇവിടെ
 ഇരിക്കുക അങ്ങ് പേഗത്തിൽ വരാം” എന്നു പറഞ്ഞു പ
 ശുപതി മുറിയെഴുതിനു പുറത്തേക്കുപോയി. മനോഹരയുടെ
 മനസ്സൽ സംശയം മറിച്ചു. ചിന്താമഗ്നമായി അവൾ കുറ
 ച്ചുനേരം സാദിക്കു ഇരുന്നു ഒരിക്കൽക്കൂടി പശുപതിയെ
 കണ്ടു യാത്രപറയാതെ പോകാൻ അവൾക്കു മനസ്സു വ
 ന്നില്ല.

കുറച്ചുനേരം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പത്മപതി കിടിച്ചുവന്നു. “പ്രാണപിതരേമ” ഇതിനി പെതിച്ചു എങ്കുന്ന വിട്ടുപോകാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഓൺ സമയ വാതിലുകളും അടച്ചു ബന്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു പറഞ്ഞു.

മരണമർദ്ദത്തിലടച്ചു പക്കിത്തൊഴുത്തവരായി.

111-170 01000, 000

അവനല്ലതന്നെ - അഥവാ ദൈവമല്ലതന്നെ

ഏകദേശം ഏഴേതാഴ്കപ്പുചുറ്റാപ്പാറ നഗരവാസികൾ വിസ്മയകരമായ ഒരു കാഴ്ച കണ്ടു. ഏതോ അചലചിത്രമാണെന്നു തോന്നിയ പരമ്പരയ്ക്ക് അഗോരോയികൾ രാജപഥത്തെ തടയണമെന്ന്, രാജതന്ത്രത്തെ നഷ്ടമാക്കിയ ചോരകയായിത്തന്നെ ആരംഭവും പീഠവും പഴുപ്പുമായ ശരീരം തപ്പുകാഞ്ചനസന്നിഭമായ വസ്ത്രം, പശുതലം വേഗമുള്ളതായ ശുഭ്രരൂപം വളർച്ചയുമായ മുഖഃസ്വരൂപം, പ്രശസ്തവും ഉപേക്ഷിച്ചതായ കണ്ണുകൾ, അനാവശ്യമായ "പല്ലപല്ല" ഇല്ലാത്ത വസ്ത്രധാരണം, യോഗ്യതകൾക്കു വേണ്ട ഉടുപ്പു സമുപാധങ്ങളും ആയുധങ്ങൾ പോലത്തങ്ങളിൽ ദൃഢപുരുഷന്മാർ, ഇങ്ങനെയുള്ള അപമാനം ആകൃഷ്ടനായും ഭാഗ്യത്തെയും നശിപ്പിച്ചുവെന്നു പ്രശംസിച്ചു ഇടങ്ങി. അവർ ആരാധനയ്ക്കുവേണ്ടിത്തന്ന സൈന്യപട്ടാളങ്ങളുടെ സേനയ്ക്കും കൂടുതൽ പരമങ്ങളെ! പട്ടാളത്തിലാലുണ്ണാൻപോലെയും യുദ്ധമാകാൻതന്നെയും തുടച്ചിരിക്കപ്പെട്ടതിനെ കേൾക്കാനാട്ടു വളഞ്ഞു കഴിഞ്ഞാട്ടു കൂടി നഗരം, കടിയൊന്നുപിടിക്കാൻ തന്നെ അനുവദിച്ചതും തോറ്റുപോയതാൽ എത്രയുൾക്കൊള്ളാൻ തന്നെ അനുവദിക്കാൻ തന്നെല്ലാം കണ്ടു സൈന്യവാസികൾ പലവിധം പ്രശംസകളും ചെല്ലു ഇടങ്ങി.

ആ പതിനേഴ് അധികമായിട്ടു പ്രാപ്തിയെക്കൊടുക്കി അധികാരങ്ങൾ കൈമാറി നല്ലതാവരുതെന്ന് അറിയിച്ചിട്ടുള്ളതായി അറിയപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിൽ നിമിത്തം മതം നിലനിർത്തുന്നതിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് അതിനുള്ള അനുമതിയുണ്ടെന്നും അതിനുള്ള അനുമതിയുണ്ടെന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള അനുമതിയുണ്ടെന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനുള്ള അനുമതിയുണ്ടെന്നും അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കൊണ്ടിരുന്ന പതിനാറ് അഗ്രാജാവികളുടെ മണ്ണിൽ നിന്ന് ഭീഷണമായ ഒരു ജാലപനി പൊങ്ങി. ആ പതിനാറ് അവനങ്ങളും അക്കൂട്ടിൽനിന്നു പതിനാറു വെട്ടുകൾ പുറത്തു വാടി അമിനി സന്ധാരംപോലെ ആ പാലപാലന്മാരെ എളുപ്പിച്ചു പാലപാലന്മാർ യുദ്ധസന്നദ്ധരായിത്തീർന്നു. പാലസന്നദ്ധരായുള്ള ഈ എളുപ്പത്തെ തട്ടിക്കൊണ്ട് അവർ ശക്തരായുള്ളു. മൂപ്പന്മാരുടെയിൽ അവരെല്ലാവരും ഹരിമാനായിത്തീർന്നു.

കുറ്റകാരനായ അവൻ പറഞ്ഞു. “എന്റെ ആകെ കണവും കൊന്നുകളക നഗരം അക്കൂട്ടിൽനിന്നു വൃദ്ധനായ രാജാവിനെയും കൊന്നുകളക.”

അനന്തരം അവനന്മാർ ഗുഹക്കിനുള്ളിൽ വെട്ടിയവർക്കുപോലെ കണ്ടുമെന്നു യാഥാസ്ഥാനം തന്നെത്തന്നെ കണ്ടുവെട്ടിയവർക്കുപോലെ യാഥാസ്ഥാനം തന്നെത്തന്നെ തന്നെ.

പെരുമാറ്റങ്ങൾ നവവിദ്യകൊണ്ടു അങ്ങിനെയും കാട്ടിയെടുത്തു. ആ ആജ്ഞാലം അന്ത്യപുരത്തു രാജാവ് അടുത്തേക്കു കഴിഞ്ഞു കൊണ്ടു കേൾക്കാനായ. രാജാവിന്റെ മുമ്പം ചാലക്കുറിയെ. “എന്നു പിന്നെയും അവനൻ വരുക തീർത്തുവോ?” എന്നു ആ വൃദ്ധൻ ചോദിച്ചു.

“അവനൻ സമുദ്രത്തു വെട്ടി. തിരുമനിക്കയ രാജാവിൻ വരുന്നതാണ്” എന്നു രാജാവിനെപ്പറ്റുന്ന പെരുമാറ്റം പറഞ്ഞു.

വരയിൽ കൊണ്ടുവന്ന വെട്ടുള്ള പുറത്തെയും വീണ്ടു. അടുത്തേക്കിന്റെ ഗുഹയ്ക്കുമേൽ ജാലപാലന്മാർ പ്രഥമമായ മൂപ്പന്മാർക്കുപോലെ വിറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അടുത്തു രാജാവിനെയും ഉണ്ടായിരുന്നു. രാജാവു രാജാക്കന്മാരിൽനിന്നു കർഷണരീതികൾ കാട്ടിയപ്പോൾ രാജാവിനെ അഗ്രാജാവിന്റെ കൈക്കൽ പിടിച്ചു. “വിവാഹപ്പെടുക, ഇവിടുത്തെഴുന്നള്ളുക” എന്നു

പറഞ്ഞു അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായിരുന്നു. പാലത്തിൽ കൂട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

“ஊதாநீர் விவாதத்திற்கு நான்? நுகர இயற்கைமனம் நோக்கியிருக்கிறேன்” என்று கூறினார். “நுகர வந்திருக்கிறேன்” என்று கூறினார். “நுகர வந்திருக்கிறேன்” என்று கூறினார்.

എന്ന പാഠ്യ രാജാവിനെക്കുറിച്ച് പിൽക്കാലത്തു വാരികകളിൽ പലതും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. "കാളാഭരണ" എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചും പലതും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചും പലതും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചും പലതും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

പതിനാലു അറിയപ്പെടാത്ത മറ്റൊരു കാര്യം
 ബഹുമാനപ്പെട്ട മഹാശ്വരകൃഷ്ണൻ രാജാജി രണ്ടാ കീഴ്
 മേ

[illegible]

என நம்பும் அந் நபரே

കേരളപ്രദേശത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ബഹുതരം വിദ്യാഭ്യാസസംവിധാനങ്ങൾക്ക് അടുത്തുവരുന്ന പ്രതിബദ്ധതകൾ

മുറയികാഴിയ കാണ്മാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടെന്നറിയിച്ചു. അയാളുമായി അവനൻ സന്ധിനിബന്ധന ചെയ്തിട്ടുണ്ടല്ലോ. അതിന്റെ ഹാജരാല്ലാതെത്തീരട്ടെ സമയം ഇപ്പോൾ ഉപസ്ഥിതമായിരിക്കുന്നു!

പശുപതി ഇപ്പോഴേക്കുതന്നെ പ്രണാമം ചെയ്തു, കപിത്താഴയ മനോരമയാട്ടു താത്രയും പറഞ്ഞു, ഇപ്പോൾ ഉല്ലാസിച്ചും ഇപ്പോൾ ശങ്കിച്ചും തവനസ്ഥിപത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്ന ബകത്വാർവിൽനിന്നു ഏഴാണന്റ അയാളെ ഏഴാണന്റ കർമ്മപ്രശ്നം ചെയ്തു. കർമ്മപ്രശ്നത്തിന്റെ കൈനടിയിൽ പാർവ്വതാർച്ചന ചെയ്തു. അവൻ എത്തിച്ചേർന്ന പശുപതിയ്ക്ക് താമസാനന്ദം ഉണ്ടെന്നു പറയാൻ കഴിഞ്ഞല്ലോ. ബകത്വാർവ്വ് അതിൽ അയാളുടെ മനോരമം മനസ്സിലായി. “പശുപതിയെപ്പറ്റി അന്ധനായ ധാരാളത്തിൽ ആകാശമനുഷ്യർ ചെയ്തവാനുള്ള കർമ്മം കന്യകാവൃന്ദമല്ല. ഈ വഴിയിൽ പോകുമ്പോൾ ബന്ധുക്കളുടെ അസ്ഥി കൾ ഏറ്റവും കഠിനമായി തറക്കും.” എന്നു പറഞ്ഞു.

പശുപതി — വാസ്തവം വിശദമായിട്ടു വായിക്കുന്നത് ആവശ്യമാണ്. പക്ഷെ ഇവർ വിശദമായിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ബകത്വാർ — “ഈ കൈവൃന്ദം കാണ്മാനായി അങ്ങനെ ചെയ്ത വാസ്തവത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മ അന്വേഷകരായി തോന്നുന്നുണ്ടോ?”

പശു — “അവൻ വാസ്തവം ചെയ്തപോലെ തീർച്ചയായും ചെയ്തും.

മനോരമയാട്ട അത്യാം അപ്രകാരം ചെയ്തതെന്നാണ് എന്റെ ചുറ്റുമ്പിശ്വാസം.

ബകത്വാർ — അതിനെപ്പറ്റി ഒട്ടും സംശയിക്കേണ്ടതില്ല. എനിക്ക് കൈവൃന്ദമാണുണ്ടെന്ന്.

പശു — കല്പിക്കരുത്.

ബകത്വാർ — കൈവൃന്ദത്തിന്റെ കൈവൃന്ദമാണ് അത്യാം അത്യാം അതിരിക്കുന്ന ഇവരുടെ അത്യാം വാസ്തവത്തിന്റെ കൈ

പ്രതിനിധി. പക്ഷേ, ഇപ്പോൾക്കുതന്നെല്ലാത്ത നാളെയാലും തന്റെ രാജ്യകാർയ്ക്കുള്ളിൽ നിയമനാകാൻ പാടില്ലെന്ന യവനചക്രവർത്തിയുടെ നിർദ്ദേശമുണ്ട് അതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾതന്നെ സ്വീകരിക്കണം. പത്തുപതിയുടെ മുമ്പം വാദിക്കട്ടെ. “സന്ധിക്കാൾ മെന്തെന്നുതന്നെ” ഇങ്ങനെ യാതൊരു പ്രസ്താവവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.”

ബക്രൂ— ഉണായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അതു പ്രമാണമാകട്ടെ. അങ്ങനെയൊക്കെയാണെന്ന് എന്തെന്നതല്ല ഇങ്ങനെ ചെയ്ത കാര്യം അത് പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിൽകൂടി അങ്ങനെയൊക്കെ ഒരു യോജിതനാൽ അത് അനായാസേന അനുവദിച്ചിരുന്നു. മുമ്പാകെ ബകാളാജിം മരിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം അതു ഒരു യന്ത്രപിതാ കൊടുത്തു എന്നത് സംഭവമല്ലല്ലോ.

പത്തു— അത് ബുദ്ധിമാനാണെന്നു പറഞ്ഞ് അങ്ങനെയൊക്കെ അടുത്തു വരാൻ ചെയ്തപ്പോഴാണ്.

ബക്രൂ— അതിരിക്കട്ടെ. അദ്ദേഹം യവനയമ്മം അറബിക്കുമാനല്ലെങ്കിൽ ചെയ്തപ്പോഴായിരിക്കുന്നത്!

പത്തു— (ഗർവ്വത്തോടെ) യവനചക്രവർത്തിയുടെ സാമ്രാജ്യം അങ്ങനെയൊക്കെയാണെങ്കിൽ സന്താനധർമ്മത്തെ വെടിഞ്ഞു നശിപ്പിക്കാൻ മെന്തെ വീഴ്ചയാൽ അത് എന്തായിരുന്നില്ല എന്നാണ് അത് നീട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

ബക്രൂ— ഇതു അങ്ങനെയൊക്കെയാണെന്ന് സന്താനധർമ്മം എന്നു പറയുന്നതു കേവലം ഭൂതഗണങ്ങളുടെ പൂജയാണ് “കൊറാ”നിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള ധർമ്മമാണ് സത്യമായ ധർമ്മം. മഹത്തമം മരിച്ച് ഇപ്പോൾക്കുതന്നെ മരണത്തിൽ മരണവും പ്രാപിക്കുക.

പത്തുപതിയ്ക്കു യവനന്റെ ശരസഭാവും മനസ്സിലായി. അന്റെ കാര്യം സാധിച്ചശേഷം സന്ധി നിബന്ധനകൾക്ക് കല്പമുണ്ടാകാൻ മറ്റൊരു വർത്തമാനമാണ് അവൻ

ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്നും കപടപ്രാഗ്വാദകാണു സാധിച്ചില്ല
കിൽ ബലപ്രാഗ്വാദം തുടങ്ങിയിരിക്കുകയും അവൻ ക
ണ്ടിരുന്നു. കപടം പ്രതോധിക്കുന്നവരോട് കാപട്യം അവ
ലംബിക്കേണ്ടെന്നാൽ പൗരോഹത്യകളെപ്പറ്റി പത്തുപതി തീ
ച്ചുപ്പട്ടത്തി. “കല്പനപോലെ അൻ കല്പനപോലെ കല
യുടകാലമാം.” എന്നു പറഞ്ഞു.

ബകത്യാർച്ചിതീതിയും പത്തുപതിയുടെ മനോഭാവം മന
സ്സിലായി. ബകത്യാർ പത്തുപതിയെക്കൂടെ സമന്വനമായി
നീക്കുകിൽ ഗൗരവാനുഭവം പിടിച്ചുകൊണ്ടു അതാരിക്ക ഇ
തു എഴുപ്പത്തിൽ സാധിക്കുന്നതല്ലായിരുന്നു. “ഈ രാജ്യം യ
ജ്ഞയിൽ ജയിച്ചുകൊണ്ടു സാധിക്കില്ല. സാമന്ത്യന്മാർ
മറ്റൊരു ഇരിക്കുന്ന ജയിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു.” എന്നാണു വാ
ഗത്രമിയുടെ തലമയിലേഴുന്നൂ.

ബകത്യാർച്ചിതീ—“നന്നായിട്ടു ഇന്നു അങ്ങനെയൊരു
സഭിനമുണ്ടോ” ഈ രാജാവി കാത്രക്കളിൽ കാലപ്രഭുങ്ങൾ അ
നന്ദാസ്യമാണു അങ്ങനെയൊരു പുരാണിതൻ ഇരിക്കുന്നതെന്ന
യെഴുത്ത് ഇപ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹം അങ്ങനെയു് ഇപ്പോഴേക്കും
ഉപദേശിക്കും.”

“നരിക്കയ്ക്കു” എന്നു ആത്മഗതമായ് പറഞ്ഞുകൊണ്ടു്
പത്തുപതി ഇപ്രകാരം അറച്ചിട്ടു— “എനിക്കു് രാജ്യ സമ
തം തന്നെ. അൻ ചുരുക്ക പരമാക്കളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവ
രാം. അവരോടുകൂടി ഇപ്പോഴേക്കും ഭരിക്കുന്നതാണു് അധി
കം നല്ലതു്.”

ബകത്യാർ - അങ്ങനെയൊരു ആളെപ്പറ്റിയുള്ളതും. നാ
ളെ ഈ മടക്കുകയെപ്പോഴ് കറച്ചു പറ്റിക്കുക

കടൻപറന്നു പത്തുപതിയെ പിടിച്ചു പത്തുപതിയെ മേല
യ്ക്കും വന്നു “എന്താണിതു്? അൻ ബന്ധനത്തിലാണോ?”

ബകത്യാർ - തല്ലാമെന്നുള്ള അർത്ഥമെന്നു.

പശുപതി കാരുണികത്തിൽതന്നെ ജന്മനന്മനാതി!
ഏകാഭിരുടെ വലംപെട്ട് അതിൽ മാൻതന്നെ പെടുക
യും ചെയ്തു

പശുപതി ഒരു ബുദ്ധിമാനായിട്ടാണല്ലോ വാഗ്ദത്താർ
പരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ശത്രുക്കളെ ഇത്ര അധികം വിശ്വ
സിച്ചു യാതൊരു സഹായവും കൂടാതെ അവർക്കു പരിമത്സ്യ
ത്തിരലക്ഷ പ്രവേശം അനുഭവിച്ചപ്പോൾ അതല്ലെങ്കിൽ സർവ്വ
ത്വം എവിടെപ്പോയ്! പക്ഷെ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ എന്താ
യിരുന്നു ചെയ്യുക? വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടിവ
രുമായിരുന്നു. ഏകാഭി വലയിൽ കടന്നു യുദ്ധം ചെയ്യേ
ണ്ടിവന്നതുകൊണ്ട്.

അന്നു രാത്രിസ്തലത്തു മഹാപുനത്തിൽനിന്ന് ഇരപതി
നായിരം യവനന്മാർ നവരൂപത്തിൽ വന്നുകയറി, നവരൂപീ
പര്യന്തം സമാപ്തമായി അന്നു അസൂരിയു സുന്ദരൻ പിന്നീട്
ഉദിച്ചിട്ടില്ല. പന്നേ ഉദയം ഉത്താഴ്ത്തല്ല? ഉപാതാസ്മന
ന്മാർ രണ്ടും സ്വാഭാവികനിയമമാണല്ലോ.

ആനും അപ്പനും

കുട്ടുപെട്ടി അമ്മ

പശുപതി ഗ്രാമത്തിലുണ്ടാകുന്നസമയത്തെല്ലാം മരണ
ഭയത്തു മനാക്കിക്കൊണ്ടു കൂത്തു ഗ്രാമത്തെ പരക്കെ പാ
തിവുകൾക്കും ബന്ധുക്കൾക്കും ശാന്തശീലംകൊണ്ടു ഗ്രാമത്തെല്ലാം നിർത്തിയ
ശേഷമാണ് അയാൾ യവനനെ കാക്കാൻ പോയത്.

പശുപതിപോയ ഉടനെ മരണമെ കാട്ടിപ്പോകാനുള്ള
ശ്രമം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മീട്ടിയെടുത്തു മറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു
മനാക്കിയതുകൊണ്ടും അവിടെ ഭയം കൊണ്ടുപോയവരും മാത്രം

യൊക്കത്താനും കഴിയില്ല. ജനവാതിലുകളെല്ലാം നിമത്തുനിന്നു വളരെ ഉപാതിട്ടായെന്നു. അവയുടെ ഉള്ളിൽകൂടി ഒരാൾക്കു കടക്കാനും പ്രയാസമായെന്നു. അഥവാ കടക്കാമെന്നു തന്നെ അത്ര ഉയരത്തിൽനിന്നു കൂടിയ വേക്കു ചാടിയാൽ എല്ലനറു അിപ്പാവുകളും പെയ്യും. പക്ഷേ മനോരെ ദ്രാണത്തിനാണു ണ്ണം. അവർക്കു വഴിയെത്തന്നു പുറത്തു ചാടാൻ മനസ്സി മുറിച്ചു.

പശുപതി പുറത്തേക്കു പോക ഉടനെത്തന്ന മനോരെ പശുപതിയുടെ ശയനമുറിയിലെ കട്ടിമിന്നൽ കന്ദറി കട്ടി മിന്നൽനിന്നു ജനവാതിലക്കു കയറാൻ എടുപ്പുമാണ് അങ്ങി നെ കന്ദറി മനോരെ ജനവാതില പഴയതുകൂടെ ആദ്യം കണ്ടു കൈകളും പിന്നീടു കവയും അനന്തരം മാറാളും ശലീവയും പുറത്തേക്കു തള്ളി. ജനവാതിലക്കു ഉച്ചാണത്തിൽ ഒരു മാവി മന്ദ്ര പെരുക്കുകാവു ചാഞ്ഞുകിടന്നു. മനോരെ ആ കരസ്ഥപിടിച്ച ശലീവ മുഴുവനും അവിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കടത്തി അവളുടെ മനോരമൻ ആ കൊമളശാല കീഴ്ക്കാട്ടു താണു. അപ്പോൾ അവൾ കൂടിയതനിന്നു അധികം ഉയരെ ല്ലത്ത ഒരു സ്ഥാനത്തിലെത്തി. മനോരെ മരക്കൊമ്പുവട്ടു അനായാസേന കൂടിയ വേക്കു ചാടി അങ്ങനെയോരും അമ സിക്കാതെ അനാർത്തന്റെ വീട്ടിലേക്കു കാഴ്

൭൭ാം അദ്ധ്യായം

തവതവില്ലവം

അന്നുരാത്ര നവദീപനശിരം വളിയാനുമുതലായ അവന മേന്മയുള്ളതെ നിശ്ചിന്തനത്താൽ കൊളുത്തു കളിയുന്ന സമു ദ്രാപരംകു ചങ്ങലമാതിരിയ്ക്കു. അന്നകു അശ്വാവാതികു

ഉപരും, അനേകം പദാതീകളാലും അനേകം ശുദ്ധവർഗ്ഗഗണ
ലും ഉണ്ടായും ചെങ്കോട്ട് ആ പട്ടണത്തിൽ സേനാധിപത്യം
നായ രാജധാനിയെല്ലാം നാഗരികന്മാർ ചേർന്ന് ഗുഹമെല്ല
ത്തിൽ കടന്നുകൂടി വായിച്ചു പൂ ഇല്ലാത്തവകളുടെ നാമം
പിട്ടു.

[illegible][illegible]

കുതിക്കല്ലയിന്റെ ഒരു പട്ടാളക്കാരുടെ കൊലപാതകം, ആനകളുടെ നിലവിളി, തവനങ്ങളെ മഴക്കുറവും, ചീന്തിത്തന്ന മൃതം ആർത്തനാദം. നമ്മുടെ ദൈവത്തിൽ, കർമ്മങ്ങളുടെ കരളിൽ, വാസ്തവമാരുടെ ആവലാതി, യുദ്ധകളുടെ നിലവിളി, ഇങ്ങിനെ എല്ലാ ദൈവകർമ്മങ്ങളുമായിട്ടാണ് ആകാശം മരിക്കുന്ന ലോകം.

യവനന്മാരെ നിന്ദിക്കാൻവേണ്ടി ഭാര്യവാചാത്മൻ രാജ
രെ പണിപ്പെട്ടു നവദീപത്തിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്ന ആ
വീരപ്പുരുഷൻ ഇപ്പോൾ എവിടെ? ഭാര്യകൾക്കായ ഈ യവന
പുരുഷനെപ്പറ്റി ഫെമലന്മാർ യുദ്ധോന്മുഖനായിത്തീർന്നിട്ടു, മറ്റൊ
രും യുദ്ധോന്മുഖനായിട്ട് ഏതാണു പ്രഥമം ജനം?

ഫെമലന്മാർ ആ സമയത്തു് തന്റെ ശത്രുനഗറിൽ കി
ടക്കുകയായിത്തന്നു നഗരാക്രമണത്തിന്റെ കോലാഹലം അ
ദ്ദേശത്തിന്റെ കണ്ണുകളിൽ പ്രാപ്തമായ ഏതാണീ ശ
ബ്ദം? എന്നു അദ്ദേശം മിഗ്വിജയനാടു പോയിട്ടു.

“യവനസൈന്യം നഗരത്തെ ആക്രമിക്കുകയാണു്” എ
ന്നായിത്തന്നു മിഗ്വിജയന്റെ മറുപടി.

ഫെമലന്മാർ ഒരു കുടുംബത്തോടു ബന്ധുക്കൾ രാജാവിനോ
ട് കൂടുന്നതും രാജാവു് കാലിപ്പോയതും അദ്ദേശം അറി
ഞ്ഞിരുന്നിട്ടു, ആ വർത്തമാനം മിഗ്വിജയൻ ഫെമലന്മാരെ അ
റിയിച്ചു.

ഫെമ— നഗരവാസികൾ എന്തുചെയ്യൂ?

മിഗ്വി— രാജാക്കന്മാർക്കുവേണ്ടി സാധിച്ചവർ രാജാക്കന്മാ
ർക്കു കഴിയാത്തവർ പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യൂ

ഫെമ— പിന്നെ, നഗരവാസികൾ?

മിഗ്വി— ആർക്കു വേണ്ടിത്താണു് യുദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതു്? രാ
ജാവു കാലിപ്പോയി. അവരും അവരോടുകൂടി വഴിക്കു പോയി

ഫെമ— ഏതൊ കന്മിക്കെ നന്മയാവാക്കുക മിഗ്വിജ
യനു വിശ്വസ്തം ഭരാനി. “ഏതാണു പോകുവാനു് കാലം?”

ഫെമ— നഗരത്തിലേക്കു.

മിഗ്വി— അറിയിച്ചു.

ഫെമലന്മാർ പുറകു ചുളിച്ചു. അതു കണ്ടു മീതനായ
മിഗ്വിജയൻ കന്മിക്കെ നന്മയാവാക്കുവാൻ പോകു്

അനന്തരം ഫെമലന്മാർ ശത്രുക്കളെ യുദ്ധനാശത്തിലാക്കു
മിട്ടു് കത്തിപ്പുറത്തുകയറി. മിക്കവാറും ഇപ്പോൾ കത്തിപ്പുറത്തി

உதாரணம்: கீழ்க்கண்டவாறு எழுதிக்கொடுக்கப்பட்ட பின்வரும் கருத்துக்களை உபயோகப்படுத்தி ஒரு கட்டுரை எழுதிக்கொடுக்கவும்.

[illegible][illegible]

[illegible]

ചോദ്യം: "നീക്കം ചെയ്തവർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം"

ബ്രഹ്മണൻ - (ഇടറി ശ്വാസം) - "എന്തൊ അറഞ്ഞി
ല്ല. കാഞ്ചിപ്പു നാലും ചുറ്റും ചിതച്ചിട്ടു കിടന്നിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ
അതിനാൽ എന്തെങ്കിലും പാപം ചെയ്തതായിരിക്കാം."

മേലവസ്ത്ര കടലിനുള്ളിൽ അങ്ങിങ്ങും അന്വേഷിച്ച്, ഒരു പാത്രത്തിൽ ചെങ്കും നിറച്ചവെച്ചിരിക്കുന്നത് കണ്ടു. ചേററേയ്ക്കു ചെറും കിട്ടാത്തതാൽ ഇവയെക്കാട്ടി അതിൽ വെള്ളമൊഴിച്ച് "സ്പ്രാഫമണൻ" കടിക്കാൻ കൈയ്ക്കു. അപ്പോൾ സ്പ്രാഫമണൻ "വേണം, വേണം, യാതൊരു വെള്ളം അൻ കടിക്കുകയില്ല" എന്നു പറഞ്ഞു.

മേലുദ്യോഗസ്ഥൻ— ഞാൻ തന്നെയാണ്. ഞാൻ ഹിന്ദുവാണ് എങ്കിലും കത്തോളിക്കിന് മുമ്പുള്ള കർമ്മങ്ങൾ വിശദമായി പ്രസ്താവിക്കാൻ വന്നതാണ്. കേട്ടാൽ മനസ്സിലാവുന്നില്ലേ?

ബുദ്ധമതം പരമം കടിയു

ചോദ്യം — തുനി എന്തുപകാരമാണ് അൻ പലയുണ്ടെന്ന്

ബ്രാഹ്മ ഡേറെ ഏകാൺ മോളുണ്ടതു്! മെക്കാന
കവൽ ഏതുമെയാണാൺ!

ചോദ്യം - നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ആലുക്കുഴിയിൽ ഉണ്ടെങ്കിൽ
അവയുടെ നിങ്ങളുടെ കാടുകൾ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരട്ടെ?

ബ്രാ—ആരാണ്? പലരും ഉണ്ട് അവർക്കെ കൂട്ടത്തിൽ അവളാണെന്ന് ഓർമ്മയുണ്ട്. ആ ഓർമ്മയ്ക്ക് അവളോടു പറയാനും പറയാനും എന്റെ അച്ഛൻ അവളായിത്തീർന്നു പ്രതിഫലം കിട്ടിയെന്നും

മേമ— ആരാണ് അവൾ. ആരോടാണു അൻ പറയേണ്ടത്?

ബ്രാ— ആരാണ്? ആ പിശാചി, പിശാചി, കുഞ്ഞിനി, കുഞ്ഞിനി, കുഞ്ഞിനി. പിശാചി!”

ബ്രാമണൻ വല്ലാതെ നിലവിളിക്കാൻ തുടങ്ങി, മേമ മന്ത്രം കുഞ്ഞിനിയുടെ പേരുകൾ നൽകി “കുഞ്ഞിനി നീ അടുത്തു ആരാണ്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

ബ്രാ— “കുഞ്ഞിനി എന്റെ ആരാണെന്നും ആരെല്ലാം എന്റെ കാലൻ

മേമ— കുഞ്ഞിനി നിങ്ങളുടെ പ്രാഥമികം

ബ്രാമണൻ — എന്തു പ്രാഥമികം ചെയ്യേണ്ടതാണ്? അതില്ല. അൻ- അൻ അവർക്കു കഷ്ടമായ വയസ്സായി. അതിന്റെ പലകൊണ്ടാണ്

മേമ— എന്തു കഷ്ടമായതാണു ചെറുപ്പത്തിൽ

ബ്രാമണൻ — എനിക്ക് സംസാരിക്കാൻ ശക്തിയില്ല. പലരും തികച്ചു മേമയെന്ന് വീണ്ടും അയാൾക്കു വെളിച്ചം കൊടുത്തു ബ്രാമണൻ പെട്ടെന്ന് കഴിഞ്ഞുപോയി കറുത്തു തിരിയുന്ന. മേമയെന്ന് ചോദിച്ചു” നിങ്ങളുടെ പേരുകൾ എന്തിന്?

ബ്രാ — ബ്രാമണൻ.

മേമയെന്ന് കണ്ണിൽനിന്നു തീർപ്പാക്കി പറ്റി. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞു കണ്ണിലൂടെ അന്നു ശുദ്ധതയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞുപോയി. അയാൾ ചുരുക്കി, ഉടനെ വീണ്ടും ശാന്തനായിത്തീർന്നു. “നിങ്ങളുടെ വീടുകൾ എന്തിന്?” എന്നു ചോദിച്ചു.

ബ്രാമണൻ ഗോപാലൻ ഗോപാലൻ അറിയാതെല്ലാം കുഞ്ഞിനി അടുത്തു ചീട്ടിലായിത്തന്നു കാണിച്ചിരിക്കുന്നത്

മേമമ. എന്തിട്ടോ?

ബ്രാഹ്മ— എന്തിട്ടെന്നാണു്? ഞാൻ ഈ സ്ഥിതിയിലായി. ഭൂനാളിനി പാപിയുമാണു് തീരെ തെളിയാത്തവളാണു് എന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കാറുകൂടി ഇല്ല. പൊച്ചുനിമിത്തം ഞാൻ അവളെപ്പറ്റി അല്പനാട അയഥാർത്ഥമായ ചില പരാതികൾ പറഞ്ഞു. ഇക്കാര്യം കണ്ടുപിടിച്ച ശ്യാമൻ അവളെ അല്പം പുറത്താക്കി. അതുനിമിത്തം ആ മാധവസി അമ്മളെ വീട്ടുപോയി.

മേമമ.— എന്തിട്ടും നിങ്ങൾ അവളെ എന്തിനാണിങ്ങിനെ ശപിക്കുന്നതു്?

ബ്രാഹ്മ— ശപി- ശപിക്കുന്നതുകാ? ഭൂനാളിനി എന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കാറില്ല. ഞാൻ- ഞാൻ അവളെ കണ്ടിട്ടാണു് ജീവസന്ധാരണം ചെയ്തുകൊണ്ടതു്. അവൾ ചേരത്തുള്ളതല്ല അന്നു- അന്നുകൽ ഞാൻ സുഷുപ്തവും കൃമിച്ച് പരേതരിക്കിലും പോയി. മരുഭൂമിയിലും ആ പിശാചിനെ കണ്ടുകിട്ടിയില്ല. ഗിരിമായ- മിക്കക്കാർന്നി- അവളുടെ ഭാസി പറഞ്ഞു നവപീഠത്തിലേക്കു വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു്. അതു കേട്ടു് ഞാൻ നവപീഠത്തിലേക്കു വന്നു. അവിടെയും അവളെ കണ്ടില്ല. ഇല്ലാതായവനെ- അവനേൻറെ കയ്യിൽപെട്ട മരിക്കാറായ മാധവസിയെ ചൊല്ലിമാരെ മരിക്കാറായതു്. അവളെ കണ്ടാൽ പറഞ്ഞുതരണം. എങ്കൽറ പാപാത്മകൻറെ ഫലം അനുഭവിപ്പിച്ചു എന്നു്.

അതിന്നുശേഷം പ്രാമാകശൻ സംസാരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. നിന്ദാണോടുമകയ പീഠം അന്നുണ്ടു്. അന്നുതന്നെ അതിരത്തിൽ മുഖംകൊണ്ടു് വിശുദ്ധനായി ഗോഷ്ഠികൾ കഴിച്ച് പ്രാമാകശൻ പ്രാണശ്വാസംചെയ്തു.

മേമമെന്താ പക്ഷെ അവളെ നിന്നില്ല. യവനവധം ചെയ്തുകൊണ്ടില്ല. അദ്ദേഹം എന്തെന്നോ പറഞ്ഞിട്ടു് തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ചെന്നുചെന്നു.

ഏട്ടാം ആ പ്ലായം

ഊട്ടിനിക്കു സഖ്യമെന്നോ?

ഊട്ടിനിയെ ഫെമലസ്കൾ കളപ്തവിന്ദേൽ വീട്ടി എഴുന്നേറ്റുപോയ കഥ മുറുപ്പു പരഞ്ഞുവല്ലോ ഇപ്പോഴും ഊട്ടിനി അതേ സ്ഥിതിയിൽ തന്നെ കിടക്കുകയാണ്. ഭൂമിയിൽ അവൾക്കു പോകുവാൻ വേറെ ഒരു സ്ഥലം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എല്ലാ ദിക്കും അവൾക്കു കൈപോലെയാണെന്നു നേരെ പക്ഷം. ഗിർജായെ ഏറ്റവും ചൊരിയുന്നതാണ് അവൾ താക്കോതും മറ്റു പടി പരയാക്കു മുഖം കാട്ടിക്കളഞ്ഞു. കളിച്ച് ഉറങ്ങുക ശീക്കേണ്ടുന്ന സമയമായി. ഗിർജായെ അവളെ വെള്ളത്തിൽ കൈക്കൊള്ളി സ്നാനം ചെയ്യിച്ചു. സ്നാനാനന്തരം ഊട്ടിനി നന്നായ വസ്ത്രങ്ങളോടു കൂടി വീടും മുൻസ്ഥാനത്തു നടന്നു ചെന്നു. ഗിർജായെ നന്നായ വിശക്കുന്നതായിരുന്നു പക്ഷെ എന്തുതന്നെ ശ്രമിച്ചാലും ഊട്ടിനിയെ എഴുന്നേറ്റു കയറാൻ അവൾക്കു സാധിച്ചില്ല. അപ്പോഴുള്ള വനത്തിൽനിന്ന് ഏതാനും പക്ഷികൾ കൊണ്ടുവന്ന ഗിർജായെ ഊട്ടിനിക്കു കൊടുത്തു. ഊട്ടിനി അവ കൈപ്പറ്റി ഏതെങ്കിലും വെള്ളം. ഉപ്പിപ്പോ ഗിർജായെ എടുത്തു കൈപ്പറ്റി.

ഇങ്ങനെ പൂർവ്വം ചെന്നിരുന്ന സൂര്യൻ തണുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു, മറ്റൊരു കാര്യം ചെന്നിരുന്ന പക്ഷികൾക്കുമുള്ളതിനും എന്തിനെന്നു നന്നായായി എന്തിനും ഊട്ടിനി വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു പോകാനുള്ള ചങ്ങനാങ്കൊന്നും കണ്ടില്ല. ഗിർജായെ വെള്ളം പലതരമായി. തന്നെക്കു കൊടുത്തു അവർ ഉറങ്ങിപ്പോയിരുന്നു. ഇന്നു രാത്രിയും ഉറങ്ങുമ്പോഴും മറ്റാരുമില്ലെന്നു മിർജായെ താക്കോതും പരയാക്കു വൃത്തിയുള്ളവരും ശ്രദ്ധിച്ചു കളപ്തവിന്ദേൽ തന്നെ കിടക്കുവാൻ കൈക്കൊള്ളിക്കാൻ അവൾക്കു ഊട്ടിനിക്ക് അവളുടെ അഭിപ്രായം

മനസ്സിലായി “തീ വീട്ടിൽപോയി കിടന്നോ” എന്നു പറഞ്ഞു.

ഗിരിജായക്ക മൂന്നു മൂന്നു വാക്കുകൾ കേട്ടു കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. “എന്നാൽ എന്തെങ്കിലും വരിക” എന്നു പറഞ്ഞു.

മൂന്നാം—അൻ വരുകകാലം

ഗിരി—അൻ അമ്പതാം കാലത്തിൽക്കും ഒരു മിന്നി കണ്ടതിൽ കിടക്കുകയും ചെയ്തു. മൂന്നാം ഇവകൾ പോലെ യുക്തി

പക്ഷെ അതുകൊണ്ടുമാത്രം ഇങ്ങനെയായി താക്കോൽ വെട്ടിയും അതുകൊണ്ടുമാത്രം അൻ എന്തിനാണ് ഇവ കാൽകിടക്കുന്നതിൽ കിടക്കുന്നതു്?

മൂന്നാം—ഗിരിജായെ! ഏതെങ്കിലും വെട്ടിയും അൻ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. അൻ നാളെത്തന്നെ ഏതെങ്കിലും കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഇന്നും അൻ അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഗിരിജായെ! വെട്ടിയും അൻ എന്തിനാണ് നീയെന്നു. “എന്തിനാണ് വെട്ടിയെന്നു” ആ പക്ഷേപ്യ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെട്ടിയും അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അൻ ഇനി ഇവിടെ ഇരുന്നിട്ടാവുകയും ചെയ്തു.

മൂന്നാം—ഗിരിജായെ! ഏതെങ്കിലും നിന്നെ പീഡിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നീ വെട്ടിയും വെട്ടിയും വെട്ടിയും അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഇന്നും അൻ അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഗിരിജായെ! വെട്ടിയും അൻ എന്തിനാണ് നീയെന്നു. “എന്തിനാണ് വെട്ടിയെന്നു” ആ പക്ഷേപ്യ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെട്ടിയും അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അൻ ഇനി ഇവിടെ ഇരുന്നിട്ടാവുകയും ചെയ്തു.

ഗിരിജായെ! വെട്ടിയും വെട്ടിയും വെട്ടിയും അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഇന്നും അൻ അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു വെട്ടിയായിത്തീർന്നു. ഗിരിജായെ! വെട്ടിയും അൻ എന്തിനാണ് നീയെന്നു. “എന്തിനാണ് വെട്ടിയെന്നു” ആ പക്ഷേപ്യ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വെട്ടിയും അടുത്തുവെട്ടിയെ കണ്ടു കാലിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അൻ ഇനി ഇവിടെ ഇരുന്നിട്ടാവുകയും ചെയ്തു.

ത്തിവേക്കേറിത്തു) മരിക്കേണ്ട പറയൂ! പത്തുപ്രാവശ്യം പറയൂ.
(വീണ്ടും ഇലകൾ ഏകദേശം) ആറുപ്രാവശ്യം പറയൂ.
(വീണ്ടും പല്ലമ്പനിക്കേൾപ്പാ) ആറുപ്രാവശ്യം പറയൂ." ഇ
ങ്ങനെ ആറു ഇലകളെല്ലാം ചേർത്തുവേക്കേറിത്തു. "പര
ഷ്ണധനനൻ പറയുകയില്ലേ? ആകെത ദോഷംകൊണ്ടാണ്
ആരും ദേവിയെ തള്ളിക്കളഞ്ഞതു?"

കുഞ്ഞാളിനി—നല്ല ഏകദേശ ദോഷംകൊണ്ടു തന്നെയാണ്.
നുകല വൃത്താന്തങ്ങളും വഴിക്കഴിയാതി അല്ലെങ്കൽ ധരി
പ്പിക്കുവാൻ എനിക്കു സാധിച്ചില്ല.

ഗീതീ—ദേവിയുടെ തലത്താൽ തൊട്ടുനോക്കൂ

കുഞ്ഞാളിനി നേരെ തൊട്ടുനോക്കി

ഗീതീ—എന്താണ്?

കുഞ്ഞാളിനി—വേദനയുണ്ട്!

ഗീതീ—എങ്ങനെയാണിത് ആ വേദന?

കുഞ്ഞാളിനി—എനിക്കു നിശ്ചയില്ല.

ഗീതീ—ദേവി ചേമലനാഥൻ മടിയിൽ തലവെച്ചു കിട
ന്നിരിക്കുന്നു. അയാൾ തലകാഴ്ത്തിട്ടു എഴുന്നേറ്റുപോയി. കല്ലിൽ
തട്ടി വേവിയുടെ തല വേദനപ്പെട്ടു.

കുഞ്ഞാളിനി പറയു ആലോചിച്ചു നോക്കിയെങ്കിലും ത
കരാറും അവർക്കു കാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല "എന്താണ് ഭന്ന
കാൽക്കല്ലു തന്നെ വിഴുതാക്കേണ്ടതാണ് തോന്നുന്നത്."

ഗീതീയമ്മ പല്ലാതെ വിസ്മയം തോന്നി. "ദേവി! ഇതേ
ലോകത്തെ ദേവിയെയാണ് കാശ്ചവർ "

കുഞ്ഞാളിനി—എന്തുകൊണ്ട്?

ഗീതീ—ദേവിയെല്ലാത്തതുകൊണ്ടുതന്നെ

കുഞ്ഞാളിനി—അന്തരംതന്നെയാണ് കാശ്ചവർ, പക്ഷേ സംഗതി
സൗകര്യം

ഗീതീ—പിന്നെ എന്താണ്?

കുഞ്ഞാളിനി—ചേമലനാഥനെ എനിക്കു കാണാൻ സാധിച്ചു.

സാഹിത്യം

സാഹിത്യം

ഗിരിജാ— “വീട്ടിലേക്കു പോവുക”

ഉണാളിനി—“എന്താണു് നഗരത്തിലൊരു കോലാഹലം?!”

യുവനകുസുമം നഗരത്തെ ഭ്രമണം ചെയ്യുന്ന സമയത്തു് യിതന്നെ അതു് ഉരുവുകോലാഹലം കേട്ടു് ഇരുവശം സംശയം തീർന്നു.

അവർ രാജാക്കന്മാരുടെയും മറ്റും അതിനപ്പുറം പോകാൻ താക്കോൽ നിവൃത്തിയുണ്ടില്ലെന്ന് കണ്ടു. ഗത, നൽകില്ലെന്നുള്ളതാൽ അവർ തടാകത്തിന്റെ കല്ലടവീണയിൽ കയറുന്നതിന്നു് “അശ്വമേധാ ഇങ്ങനെ വന്നാലോ?” എന്നു് ഗിരിജാ ചോദിച്ചു.

ഉണാളിനി താക്കോൽ ഒരുപടി പറഞ്ഞില്ല.

“കുട്ടിത്തലിൽ നടുക്കു മിട്ടിലിരിക്കാം അവിടെ ആരും നമ്മെ കാണുകയില്ല.”

അങ്ങനെയു് കല്പനകൾ ഇരുന്നു.

ഉണാളിനി താക്കോലിനാൽ ഗിരിജായോടൊന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “ഗിരിജാ! നമുക്ക് അത്യാപരം അടുത്തിരിക്കുന്ന സംശയമില്ല.”

ഗിരി—“എന്താണതിനെ പറയുന്നതു്?”

ഉണാ—കന്യാപുത്രന്മാരുടെയും ഇരുവശത്തു് പോയിട്ടു് നമു് അതു് ഫലമെന്തെന്നാണു് സഖി! നഗരത്തിൽ ഏതൊരു യുദ്ധം നടക്കുന്നുണ്ടു്? നല്ലതാമനാതി അല്ലെങ്കിലും യുദ്ധത്തിന്നു് പോകുന്നവർക്കും ഏതൊക്കെ ആപത്താണു് നേരിടുന്നതെന്നറിഞ്ഞില്ല. ഗിരിജായു് താക്കോൽ ഉറക്കം പറഞ്ഞില്ല. അവർക്കു് ഉറക്കംവന്നു കറച്ചുകഴിഞ്ഞു ഉണാളിനി താക്കോലുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ അവർ ഉറക്കുകയായിരുന്നു.

ഉറക്കം ഉറക്കവും ഇല്ലാതെ ഓടും വകയും മനോരമ

കുഞ്ഞൻ ശ്ലോകങ്ങൾ, കുഞ്ഞിനിക്കും ആലസ്യം തോന്നി
 ഉറക്കത്തിൽ അവർ സ്വപ്നാലോകങ്ങളുടെയും ഹേമമലയാളത്തിന്റെയും
 കയ്യാടി യുദ്ധത്തിൽ ജയം നേടുകയും, വിജയമായ വീടേ
 കെന്തെക്കുകയും ചെയ്ത അവർ രാജധാനിയിൽ നില്ക്കുന്നതായും
 അവർ കണ്ട ഹേമമലയാളന്റെ മുമ്പും പശ്ചാതും അനേകം
 ആന, കുതിര, കുമാരൻ ഇടയല്ലാവരും പൊരുത്തംചെയ്ത
 കുഞ്ഞിനെയെ ആ സേനാനിരംഗം തമ്മിപ്പിട്ടി തരുമതും ഹേ
 മമലയാളൻ തന്റെ കൈവശമാക്കിത്തന്റെ പൊതുനിന്നിറങ്ങി
 അവരേ കൈവിട്ടെടുത്തല്ലിച്ച് "നാഥ! അവർ വളരെ പര
 മപട്ടം ഇനി എന്തെന്തെങ്കിലും കാരണം 'എന്നു അവർ
 രാജകുമാരന്മാരെപ്പോയിട്ടു. ആ വാക്കുകൾ ഉച്ചരിച്ചുകൊണ്ട്
 അവർ ഉണർന്നുപോയി "ഇനി ഭരിക്കുവാൻ അവരിൽ
 ആർക്കെങ്കിലും" എന്നാൽ അവർ ഉണർന്ന ഉടനെ അവരേ
 കൈകൾ പകർത്തി അവർ കണ്ണുതുറന്നു അവർ കണ്ട
 ആ യഥാർത്ഥമാണെന്നു വിശ്വസിച്ച അവർക്കു സന്ധിപ്പി
 ട്ടു. വീണ്ടും അവർ നോക്കി അവർ കണ്ടതു സത്യംതന്നെ
 യായിരുന്നു. ഹേമമലയാളൻതന്നെയാണു് മുമ്പിൽനിന്നിറങ്ങുന്നതു്
 "കഴിഞ്ഞതെല്ലാം ക്ഷമിക്കുക. ഇനിക്കയാലിടവും അവർ ഭവ
 തിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തില്ല." എന്നു രാജകുമാരൻ പറഞ്ഞു.

അഭിമാനമൊന്നും നീല്ക്കലും ഏതെങ്കിലും കുഞ്ഞിനി ക
 ളിക്കൽക്കൂടി അല്ലാത്തതെന്തെങ്കിലും കഴിഞ്ഞു് കെട്ടിപ്പിടിച്ചു മുരയിൽ
 വെക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.

പത്താം അദ്ധ്യായം

പ്രേമം പലപ്പോഴായിരുന്നു

ആനന്ദാശ്രമം ചാഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കുഞ്ഞിനെയെ
 കൈക്കൊണ്ടിട്ട് ഹേമമലയാളൻ ഉപവനശ്രാമത്തെക്കുറിച്ചു

588. കറച്ച മേയ്യ തുണാളിനെയെ അപമാനിക്കുകയും തീർപ്പുവരുത്തുകയും ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്ത മേയ്യ മേയ്മന്ത്രൻ റീജൻ വന്ന അടുത്ത ഏകദേശം നാലുനൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് ശേഷം ഗിരിജയുടെ വിസ്മയം അറിച്ച് പഴക്കം തുണാളിനി കുറേക്കുറേയിലും സംസാരിക്കുകയാകട്ടെയാണെന്നും ചോദിക്കുകയാകട്ടെ മറുപടിയില്ല, എന്നതസാധാരണയിൽ മുഴുപ്പി വന്നതെന്ന് കരുതിയിരുന്നതിനാൽ നന്നല്ലെന്നാണ് അവർ മേയ്മന്ത്രനെ പിന്തുടർന്നു കറച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനും അടുത്ത പിന്നാലെ പോയി

[illegible]

കുറേ ഇരയാപ്പോയെ അപനയിപ്പിച്ചതാൽ നഗമെയ്യത്തിൽ നിന്ന് പലായനം ചെയ്യാൻ കഴിയാത്തവിധം വളർത്തുന്നതിനെക്കുറിച്ച് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ മന്ത്രി പറഞ്ഞു.

[illegible]

കൊണ്ടു ഗിരിജായ ഒരു മുഖമുദയ്ക്കു് മിഗ്ഗിജയൻ കിടക്കുന്ന മുറിയിലേക്കു ചെന്നു. മിഗ്ഗിജയൻ കണ്ണുടച്ചു കിടക്കുകയായിരുന്നു. പാക്കു കാലൊപ്പു കെട്ടു ഗിരിജായ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു് അവൻ മനസ്സിലാക്കി. അവരക്കു തന്നിൽ കല്പമുണ്ടെന്നു വിചാരിച്ചു് അവന്നു പറയാനും തോന്നി ഗിരിജായ എന്തെന്നു പറയുക. എന്നിങ്ങിനെ വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു് അവൻ കണ്ണുടച്ചു കിടന്നു കപകട്ടന്നു് അവന്റെ പുറത്തു മുഖമകുറഞ്ഞാക്കി വീണു — “ഈ മരിക്കളിലെ നന്മക്കല്ലാം അടിച്ചുളളിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടിറപ്പു് എന്താണിതു്? അയ്യോ മോശോ! കള്ളനായിരിക്കാതാ! രാജധാനിയൽ കക്കാൻ വന്നിരിക്കണമി!” എന്നു പറഞ്ഞു വീണും മുഖമകുറന്നു് ഒരരികെടുത്തു. മിഗ്ഗിജയൻ വല്ലാതെ വേദനയായി.

“അയ്യ ! ഗിരിജായ! ഇതു അനാജൻ, അനാജൻ”

ഗിരിജ — “അൻ! സംസാര വ്യാൽ ഇനിയും മുഖമകുറന്നു കിടന്നിട്ടും.” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വീണും മുഖമുദയ്ക്കു് മറക്കെ അടിച്ചു.

“ഗിരിജായ — ഗിരിജായ — ഇതു അനാജൻ, മിഗ്ഗിജയൻ.”

“പിടന്നതും കക്കാൻ വരുന്നതും മിഗ്ഗിജയനാണെന്നു് ആരാണ് മിഗ്ഗിജയൻ?”

മുഖമകുറന്ന വല്ലാതെ എന്നിട്ടും ശബ്ദിച്ചു.

മിഗ്ഗിജയൻ — (പ്രഭുവേണാടെ) ഗിരിജായേ, നീ എന്നെ മറന്നുപോയോ!

ഗിരിജായ — നീ എന്താണെന്നു “നീ” എന്നു വിചാരിക്കുന്നതു്? മിഗ്ഗിജയൻ നീയെങ്കിലും ഇല്ലെന്നു കണ്ടു ഉടനെ വീട്ടുതന്നെ പുറത്തുപോയതു് അതിൽ മുഖം കളിമേലടുത്തു കൊണ്ടു ഗിരിജായയും പിന്നാലെ ഓടി.

പതിനെട്ടാം അദ്ധ്യായം

പുരുപരിചയം

നേരെ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഹൈന്ദവസ്ഥി കയറാത്തതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ പുറപ്പെട്ട ഗിരിജാത കുണാളിനിയുടെ അടുത്ത ഇരുന്ന് അടുത്ത പരിചരിച്ചു. കുണാളിനിയുടെ ദാമ്യത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടാളാണു ഗിരിജാത ദാമ്യകാലത്തു് അവളുടെ ദാമ്യകാലം മുഴുവനും അവർ കഴിഞ്ഞു. ഇന്നു സുഖം അനുഭവിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ആ സുഖത്തിലും അവർ പങ്കുകൊള്ളുന്നുണ്ടല്ലോ! അതേ! സഹൃദയന്മാരേ! ഇപ്പോൾ ആ സുഖകാലം കൈമാറ്റം അവർക്കുവകയാണു് ഗിരിജാത കോലം ഒരു ഭിക്ഷുക്കി. കുണാളിനിനോട് ഒരു ദയയാനികൾക്കു് മകൾ ആ ദൈവപേരും തമ്മിൽ സ്വാമനായിട്ടുണ്ടു്. അതുവളരെ അനുഭവു്. പക്ഷെ, ദാമ്യകാലത്തു ഗിരിജാത കുണാളിനിയുടെ ഏകസങ്കീർണ്ണത അന്നു, ഭിക്ഷുക്കാരണിയും ചെറുകുറിയും തമ്മിൽ താഴെക്കു ദൈവം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു് ഇപ്പോൾ ഗിരിജാത കുണാളിനിയുടെ ഏകസങ്കീർണ്ണത പങ്കുകൊള്ളുവാൻ അവകാശമുള്ളവളായ തീർന്നു്. കുണാളിനിയുടെ സങ്കീർണ്ണതയെ ഗിരിജാതയെ പണ്ഡിതവും സങ്കീർണ്ണത ഉണ്ടായി. “ഇത്ര നല്ലായിട്ടു് ഇത്ര വൃത്താതം പുറത്തു പരയാക്കുകക്കുറവുണ്ടാണു്” എന്ന് അവർ കുണാളിനിയോടു ചോദിച്ചു.

കുണാ— ഇത്രനാളും ലഭിക്കാൻ സമ്മതം അന്നിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു പരഞ്ഞില്ല. ഇന്ന് അദ്ദേഹം അതിന്നു് അനുജനി കഴിക്കാൻ പറയുന്നതാണു്.

കുണാളിനി പറയുവാൻ ആരായിട്ടു് “എന്തെങ്കിലും അപ്പൻ കൈക്കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളതൊന്നു് ചെട്ടിയാണു്. അദ്ദേഹം അതിലനികൾക്കു് ദയയാക്കുന്നതിന്നു് പ്രീതിപാത്രവുമാണു്.

മധ്യത്തിലെ രാജകുമാരി എന്റെ സഖിയുമായിരുന്നു. ഞാൻ
 ഒരു മന്ദസം മധ്യത്തിലെ രാജകുമാരിയെപ്പോലെത്തന്നെ ഉണ്ടാ
 ന്നതിൽ തോന്നിക്കൂടാൻ പോയി. അപ്പോൾ മലകളെ
 കഠിനമായ കാര്യം മറ്റും ഹൃദയം ഉള്ളതെന്തോന്നി നട്ടപ്പോ
 യിൽ മറിഞ്ഞു. രാജകുമാരിയെയും മറ്റും പലരെയും തോ
 ണിക്കാൻ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗോപാലൻ അന്ധനായ ഒരു രാ
 ജകുമാരെ തോന്നയിൽ പോകുന്നതായിരുന്നു. അദ്ദേഹം
 ആരെയാണ് എന്ന് ആ കാലത്തു നിശ്ചയിച്ചതായിരുന്നി
 ്യ. അദ്ദേഹംകൊണ്ടാണു മേമലയാൾ അദ്ദേഹം കാര്യ
 മെന്നു തോന്നി കണ്ടുപിടിച്ചുകൊണ്ടു നന്നു പെട്ടെത്തിയത്ര
 ികളെ അവളുടെ കഴിയില്ലാത്ത കണ്ണുകൾ ആദ്യം പഴ
 യിൽ ചാടി എന്നു വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ അപ്പോൾ ബോ
 ധമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മേമലയാൾ അന്നാകുന്നതും നിശ്ചയി
 ച്ചിട്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അപ്പോൾ മധ്യത്തിലേക്കു തിരിയു
 യായി വന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എന്നു അദ്ദേഹ
 ത്തിന്റെ വാസസ്ഥലത്തിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി ഇറക്കിയിട്ടു.
 എനിക്ക് ബോധംവന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം എന്റെ വിവരം
 ചോദിച്ചിരുന്നു. എന്നു അദ്ദേഹം വീട്ടിലേക്കുതന്നെപോൻ
 മാറിയിട്ടു. ആ കൂടെ അന്യോന്യം പരിചയപ്പെട്ടു. അതു
 കേവലം മാതിനക്കൊരിക്കലുണ്ണുവെന്നായിരുന്നു പരിചയം മാത്ര
 മായിരുന്നില്ല. അന്നുതന്നെ പരിചയംകൊണ്ടു അന്നു പര
 സ്വരം സന്ധിച്ചു. അന്നുതന്നെ പരസ്പരം വരുത്തു പ്പാ
 യായിരുന്നുള്ളു. പക്ഷെ ആ ചെറുപ്പായത്തിൽതന്നെ ഞാൻ
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാസിയായിത്തീർന്നു. ആ ചെറുവയസ്സിൽ
 എല്ലാം അറിയാൻ എനിക്ക് ശേഷമുണ്ടായിരുന്നില്ല. മേ
 മലയാൾ ഒരു വയസ്സോളം അന്നു കണ്ടിട്ടുണ്ടാകുന്ന
 ത്. അദ്ദേഹം ചെറുപ്പായത്തോളം എനിക്ക് പരിചയമായി
 രുന്നു. “നമുക്ക് അന്യോന്യം വ്യാധി ചെലുത്തു” എന്ന
 അദ്ദേഹം എന്നോടു പറഞ്ഞു. അത് അവരും കണ്ടുപിടിച്ചു

കണസ് എനിക്കും തോന്നി. നാലാം ദിവസം ഉത്തോഗശാ
നിക്കായി ഞാൻ ഉപവാസം ചെയ്തു നീരുറാടനസമയത്തു
കാളകുമാരന്റെ പുരാഹ്ന തരം അല്ലെങ്കിൽ ക്രൈസ്തവ
യിരുന്ന് അംഗീകാരം അയക്കുക വിവാഹകർമ്മം നടത്തി."

ഗിരി— ആരാണ് കന്യകാദാനം ചെയ്തത്?

കൃഷ്ണൻ— അന്യരായ എന്തെങ്കിലും എനിക്കൊരു വൃ
ദ്ധനായ മാർദ്ദുകാക്കണ് ഉണ്ടായെന്നു, അവർ എ
ന്റെ അമ്മയുടെ സോദരിയായവരും. അവരാണ് എന്റെ
കുട്ടിക്കാലം മുതൽക്കു എടുത്തു മുറിയ്ക്കുന്നത്. അവർ എ
ന്നോട് ബഹുമാനാർത്ഥമാണ് ഞാൻ എന്തു ചെയ്തിട്ടു കാണി
ച്ചാലും അവർ അതെല്ലാം സഹിക്കാറുണ്ട്. ഞാൻ അവരു
ടെ ചേർ പ്രസ്താവിച്ചു കഴിഞ്ഞു എങ്കിലും കേൾക്കുക
അവർ അവരെ ഹൈന്ദവന്റെ ഗുണങ്ങൾ വെളി
പ്പാൻ തയ്യാറായിട്ട് വെറും മറ്റൊരു പക്ഷപാതയായിരുന്നു അ
ന്യരായവരുടെ വിശ്വാസം. എന്റെ ജീവനോടുകൂടി കാലം
കഴിഞ്ഞുപോയ പരമേശ്വരൻ്റെ മുമ്പിൽ അവർ യാതൊ
ന്നിന്നും അമ്മയെ തോന്നിയില്ല. ഞാൻ പറഞ്ഞുപോയ അ
വർ സമ്മതിച്ചു അവരാണ് കന്യകാദാനം ചെയ്തത്. വിവാ
ഹമാണു നല്ലതും ഉള്ളതായതുകൊണ്ടു ഞാൻ അമ്മയുടെ
വീട്ടിലേക്കുപോയി വിവാഹകാർമ്മം കഴിക്കുക കേൾക്കാവുന്ന
മനസ്സോടെ പറഞ്ഞു. ഞാൻ, ഹൈന്ദവൻ, ക്രൈസ്തവൻ, ക
ലാപുരാണിതൻ, അന്യരും, എല്ലാവരും എനിയെപ്പോലെ മ
റ്റൊരു വിവാഹം കേൾക്കുക എന്നതിനുള്ള അറിവുള്ളതല്ല. ഇന്നു നീയും
അറിഞ്ഞു.

ഗിരി— മാധവകാർമ്മം അറിഞ്ഞിട്ടില്ല?

കൃഷ്ണൻ— ഇപ്പോൾ അംഗീകാരം അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത്യാ
പരമാവശ്യമാണ് അംഗീകാരം മാറിത്തന്നാൽ മറ്റൊരാളെ
നിയ്ക്കുന്നതും അറിയാം. എന്റെ അമ്മയുടെ മുമ്പാകെ
നാം മുമ്പാകെ, മുമ്പാകെ അമ്മയുടെ പരമേശ്വരൻ്റെ

ഗീതി - ഇവിടത്തെ അച്ഛൻ ഇപ്പോഴും അവിടുന്ന് കന്യകയാണെന്നുതന്നെയാണു കരുതിപ്പോകുന്നതെങ്കിൽ ഇനിയും വിവാഹകാര്യം ആലോചിക്കാതെത്തക്കതാണോ?

കൃഷ്ണ - അച്ഛൻ അച്ഛന്റെ കുറവല്ല അച്ഛൻ വളരെ ശുദ്ധിയാണു് പക്ഷെ തക്കതായ ഒരു വരനെ കണ്ടെത്താതെ കാരണം ഇടയിൽ കിട്ടുവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണു് ഓരോ ധർമ്മം കർമ്മവും കഴിയില്ലാത്ത തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു അതാണു് വരെയെത്താൻതന്നെ ആയിരിക്കണം എന്തു് അച്ഛനനുഷ്ഠിക്കുകയുണ്ടു് നല്ല നയമില്ലെന്നു് ആർക്കു് അറിയാം അതാൻ ഹൈന്ദവന്മാരുടെ നിയമം സ്വീകരിച്ച ശേഷം അച്ഛൻ തക്കതായ ഒരു വരനെ കണ്ടുപോയില്ല വിവാഹദാനം നീക്കി കല്യാണി നാമക ഭക്താർക്കും ചെയ്തിരുന്നു പക്ഷെ, തന്നെയും അതാൻ പണി വിട്ടു കിട്ടുന്നു. വരൻ വെറൊരു കന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്യും.

ഗീതി - ഇപ്പോഴുകാരെ പണിപിടിച്ചിട്ടുതാണോ?

കൃഷ്ണ - അതാ! ഇപ്പോഴുകാരെത്തന്നെ അഞ്ചുപട്ടണത്തു് ഒരു ചെറിയ കല്ലുണ്ടു് തെരുവെടുക്കും ആരുമൊന്നും കൂടി ഇല്ല. അതിൽ കളിക്കുമ്പോഴാണു് കളിക്കുകയോ ചെയ്താൽ നീക്കിയതും പണിപിടിക്കും അതാൻ ഓരോ ദിവസം കരണാൽ അതിൽ വെറും കളിച്ചു.

ഗീതി - ഇനിയും വിവാഹാലോചനയുണ്ടാതാൽ അങ്ങിനെത്തന്നെ ചെയ്യുമോ?

കൃഷ്ണ - എന്താണു് സംശയം? അല്ലെങ്കിൽ ഹൈന്ദവന്മാരുടെ അടുക്കലേക്ക് ഓടിപ്പോകും.

ഗീതി - മധുരയിൽനിന്നു് മഗധരാജ്യത്തിലേക്കു് ഒരു മനുഷ്യനെ വഴിയുണ്ടല്ലോ ഒരു പെണ്ണായിരിക്കുക ആവശ്യപ്പെടുകയാണു് ഓടിപ്പോവുക?

കൃഷ്ണ - എന്താ! കാണാൻവേണ്ടി ഹൈന്ദവന്മാർ മധുരയിൽ മറ്റൊരു പട്ടണം പൊരുത്തുകൂടി ഒരു കല്യാണസ്ഥലം

മേലവനുകൾ— അതു വളരെ ഏറ്റുപറയുന്നതായെന്നു തോന്നുന്നു.

രാധാ— മദ്യപാനികളായവർ ഗണന മിക്കയും തെറ്റിപ്പോയവരില്ല. അതു തീർച്ചയായിട്ടും ഫലിക്കും. പൂർവ്വശേഷം ത്വന്ദനക പരാജിതമായിക്കീടും. നവരൂപത്തിലും തവനത്തെ ജ്ഞിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നാണ് ഇതിൽനിന്നു ജ്ഞാൻ പ്രസ്താവപ്പെടുന്നത്. പക്ഷേ ഗേയവരാജമല്ല പ്രകൃതിയുടെ പൂർവ്വശേഷം പൂർവ്വശേഷം എന്നതു കാമരൂപമാണ്. അതിനെ നോക്കിയാലും നമ്മുടെ ആശയ ഫലിക്കുമെന്നാണ് തോന്നുന്നത്.

മേലവൻ— പക്ഷേ, ഇപ്പോൾ തവനക കാമരൂപത്തിലേക്ക് പരാജിതമായി തവനമെന്നും കാണുന്നില്ലല്ലോ.

രാധാ— ഇതു തവനകാൻ മരിക്കുന്നത് സ്ഥലമൊഴിക്കുക പരിചിട്ടം കഴിയുമ്പോൾ ഇവർ പാർപ്പാപ്പിള്ളിൽക്കൂടി കാമരൂപത്തെ അവർ ആശ്രയിക്കാൻ തക്കതല്ല.

മേലവൻ— അങ്ങനെയൊണ് ഇനിക്കും തോന്നുന്നത്. ഇവർ കാമരൂപത്തെ ആശ്രയിക്കും മെത്രാൻ പരാജിതമാകുമെന്നും എന്തെങ്കിലും തോന്നുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ അങ്ങനെയൊന്നും എന്തെങ്കിലും പിന്തുടർച്ചയെ നീക്കത്താൽ വല്ല വഴിയും ഉണ്ടാകുമോ.

രാധാ— ഇതു തവനകയുടെ ഇടവിടാതെയുള്ള ഒരു പാർപ്പാൽ അവർ ആശ്രയിക്കുന്നതായ വിചാരം കാമരൂപത്തിലേക്ക് മെട്രാൻ ആരും അവരുടെ വിശേഷം സമ്പാദിക്കുകയില്ല. അപ്പോൾ ഒരു പ്രാബല്യം തോന്നാൻ പറ്റിയാൽ പിന്നെ അവരുടെ ആശയം നിവർത്തിക്കുകയില്ല. അപ്പോൾ തവനകയ്ക്കായി ആശ്രയിക്കുന്നതായ വിചാരം തവനകയുടെ പ്രാബല്യം തോന്നുന്നതായി മാറിപ്പറപ്പെടും. എല്ലാവരും ഒന്നായി അസ്സുധാഭാസം മെത്രാൻ തവനകയുടെ പ്രാബല്യം ആകാലംതന്നെ നിവർത്തിക്കും.

ശേമ - ഇതാദേ! ഇവിടുന്ന് ആശങ്കയ മാത്രമാണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഞാൻ ഇവിടുന്ന് പറയുമ്പോഴെങ്കിലും ചെട്ടാർക്കുവേണ്ടുന്ന പേജ്കൾക്കു കല്പിച്ചാൽ മതി.

മധവ - അതും അതുതന്നെയാണോലോലിക്കുന്നത്. ഈ നഗരത്തിൽ നീ ഇനി താമസിക്കുന്നത് ആശാസ്വമല്ല, യവനന്മാർ നിന്നെ കൊല്ലാൻ മരുമ്പെട്ടപ്പോൾ ഇരിക്കുന്നത്. നീ ഇന്നുതന്നെ ഈ നഗരം വിടണമെന്നാണെന്നർത്ഥം കല്പന.

ശേമ - ഞാൻ എന്തൊക്കെ പോകേണ്ടത്?

മധവ - എന്റെ കൂടെ എവിടെയെങ്കിലും പോകേണ്ടതുകൊണ്ട്.

ശേമപ്രസാദ് അധോവദനമായി അപ്രസന്നനായിത്തീർന്നു. ഭൂമിയിൽ ഇരുന്ന് തന്നെ ചോദിച്ചു. “കൂനാളിനിയെ എവിടെയാക്കിപ്പോയത് ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ?”

മധവപ്രസാദ് ആശ്ചര്യത്തോടെ “ഇതേതു കഥ! ഇന്നുതന്നെ മൃത്താന്തം കേട്ടുതാഴെപ്പോയി നീ കൂനാളിനെയെന്തെന്നു നീയെ വട്ടകളെന്തെന്തെന്നെന്നെല്ലാം ഞാൻ കരുതിയത്?”

ശേമ - (തഥാപൂർവ്വം ഭൂമിയിൽ) “കൂനാളിന അപ്രാപ്തമാണ്. അവർ ഞാൻ പറയാതിട്ടു പറഞ്ഞാണ്.”

മധവപ്രസാദ് വല്ലാതെ അന്ധമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കൈപിടിച്ചു കൊണ്ടു പോയി ഇല്ലത്തു ചെന്നു. “ഞാൻ ഇക്കാര്യം ഇങ്ങനെ അറിഞ്ഞില്ലേന്നോ?”

അപ്പോൾ ശേമപ്രസാദ് തന്റെ വിവാഹവൃത്താന്തം മുഴുവനും പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. മധവപ്രസാദ് അതു കേട്ടു ചെട്ടാർക്കു കൈയ്ക്കായിത്തന്നെങ്കിലും ഇരുന്ന് പറഞ്ഞു. “ഒർവ്വ അയ്യോ മാത്രം പ്രാപ്തമാണെന്നാണ് ഗന്ധർവ്വം കൂനാളിനിയെ സ്പർശിപ്പിച്ചു. സഭയും ഇന്നലെ രാത്രി പറഞ്ഞല്ലോ?”

ഇതു കേട്ട ശേമപ്രസാദ് ചൊല്ലുകൾക്കു മുഖറിത

ക്കു കിട്ടി. ഇപ്പോൾ നൂതനവാണ് "ഗ്രേയ്സ് കമേഴ്സ്" ഞാൻ നീ
 ചുറ്റപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നു. "നാളുകൊണ്ട്" മറ്റൊന്നും ഞാൻ പ്ര
 തീക്ഷിക്കുന്നില്ല. നിങ്ങളാൽ ചിലതെ പ്രിയസംഭാഷണമെ
 ന്നും ഏനിക്കു കേൾക്കുകയും വേണം."

മധ്യം— ഏനിക്കു പ്രളയികൻറ കല്പനയനുസരിക്കാതിരി
 ഞാൻ തരമില്ല. പ്രളയികൻറ കല്പനപ്രകാരമാണ് ഞാൻ ഇ
 പ്പോൾ വന്നിരിക്കുന്നതും അങ്ങ് തവനവേദം ധരിക്കണം.

പത്തു * ആ കാഴ്ചക്കുപ്പാറി ഞാൻ ഉറച്ചുകഴിഞ്ഞു. മ
 ിക്കാനാണ് ഞാൻ നീച്ചപ്പെട്ടതായിരിക്കുന്നത്. തവനധ
 യം ഞാൻ സ്വീകരിക്കുകയില്ല.

മധ്യം— ഇപ്പോൾതന്നെ തവനധയം സ്വീകരിക്കേണ
 മെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. ഹൈപ്രതിനിധിയുടെ രൂപീകാ
 തി തവനവേദം ധരിക്കണമെന്നു ഞാൻ ആവശ്യപ്പെട്ട
 ന്നല്ല.

പത്തു— ബ്രഹ്മജനനാൽ അൻ ദൃഷ്ടവേഷം ധരിക്കുന്ന
 തിൻറ ആവശ്യമെന്നാണ്!

മധ്യം— അങ്ങ് സ്വന്തം ഇഷ്ടമോടെ അങ്ങിനെ ചെ
 ത്താത്ത പക്ഷം ബധൽക്കാരമായി കോളിക്കും ഞാൻ പറ
 യുവാക്കൾ ചെട്ടാക്കയാൽ കൂടിയിൽ അപമാനം സമീകേ
 രജിവതം.

പത്തുപതി അങ്ങനാനും ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. മുമ്മുതാ
 ലി സ്വന്തം കൂട്ടാൽ പത്തുപതിയെ തവനവേദം ധരിപ്പിച്ചു.
 "ഏകൻറ കൂടെ വരിക" എന്നു പറഞ്ഞു.

പത്തു "ഏകന്മാരെ വരേണ്ടതു്?"

മധ്യം അങ്ങ് ബന്ധനസ്ഥനാണ് ജ്ഞാതനായോരോ
 ചോദിക്കാൻ അങ്ങേക്ക് അഹതമില്ല.

മധ്യമോൾ ആരാളെ പരിപാലകന്റെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
 പോയി പരാവുകാരനും അപരനെ പിന്നാലെ പോയി.

പാൽപ്പൂൽ പാറാവുകാൽ ഏതൊ ചോർ മൂർത്തി മധ്യ

മുഖാഖി ഒരു അംഗ്യംകാട്ടി ഉത്തരം പറഞ്ഞു. പാറാവുകൾ അവരെ വിട്ടുതക്കുകയും ചെയ്തു പർവ്വതത്തിൽ കടന്നു പർവതത്തിൽ മൂന്നാളും കരൾ ദൃഢം രാജമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പോയി അപ്പോൾ അവനക്കെസമ്പ്രം നഗരത്തെ മഥനം ചെയ്തു വിശുദ്ധ കൈതായ് അന്ന മാർഗ്ഗത്തിൽ പെരറ യാക്കതായപട്ടവവും ഉണ്ടായിരുന്നല്ല. ദേശത്താഖി പറഞ്ഞു "കാർത്താമേ. അങ്ങ് ഏതെന്ന ചരകതായ കുറവും ക്രാമരതായാങ്ങ് അധാരേ പട്ടയ്ക്ക് ബക്ക യാർഖിജ്ജ്ജ് ഇങ്ങിനെ കെമിപ്രായമുള്ള കഥ അൻ സ്വപ്നപി അറിഞ്ഞിരുന്നല്ല. അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ അൻ ഒരു നഞ്ചകരൻ സന്ദേശവാഗമകനായി അപായകര കെട്ടിക്കൽ വക കയ്യമ പ്ലായ് അൻ, ഏതൊക്കയും ഏകൻറ വംശ പിശ്ചനിക്കകയാൽ അടങ്ങി അന്തേ കെവനയ്ക്കു അൻ ഇതാ ഏനാൽ കഴി ചുവ്വായെ പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യുന്നു ഗംഗാതീരത്തിൽ തോണി തെക്കുറാക്കി നിൽക്കിട്ടുണ്ടു, അങ്ങ് അതിൽ കയറി ഇഴുക്കുമ്പോഴേക്കെയും ചെറുകയ്യുൾക, അൻ ചൊവ്വുകയാങ്ങ്"

പട്ടാഭി വിസ്മയാചനനാത് താകരാനം സംസാരി
 അൻ സായ താകര ന സപോതി. ഏതാദാവി തുണേപറ
 ന്നു "അത് ഇന്ദ്രാജിതനേ ഇന്ദ്രാജിതം പരാജിതം
 ജ്ഞാനം അജ്ഞാനം നാമ ജ്ഞാനം അജ്ഞാനം തവനാമർ.
 പിതൃഷ്ടി വരിത അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം
 ത്വജ്ഞാനം" എന്തേ ഇന്ദ്രാജിത അജ്ഞാനം ഇന്ദ്രാജിത
 വകാമൻ സാക്ഷാത്ത് അൻ അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം ഇന്ദ്രാജിത
 നിന്ദ്രാജിതം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം
 അജ്ഞാനം ഇന്ദ്രാജിതം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം അജ്ഞാനം

ഇങ്ങനെ പലത്തരം പാർപ്പുകളിൽ വിഭജിതമായി പലപ്പോൾ കർഷകന്മാർക്ക് പലതരത്തിൽ നിന്നുപോലും ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഗുണപ്രദമായിട്ടുള്ളതാണ്.

നോക്കി അതിനു മുൻപുതന്നെ ബന്ധം നഷ്ടമായിത്തീർന്നു. കക്കുപ്പട്ടി കഥ അതാർക്കു അറിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

വിവരം മധാമിട്ടുറിയാതെ അവർക്കാൽ അതിനും അടുത്തേയും ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് തന്റെ വികലചിത്തത്തിൽ അസമതം തോന്നിയപ്പോൾ അതാർക്കു് തിരഞ്ഞു. വിഷപാത്രം പഴിപ്പുണ്ണമായി. ഏതെങ്കിലും അവസാനത്തെ അന്തിയും പോട്ടി. മരണനേരം അതാർക്കു് കരണോന്മുഖമായ ശവകുടാരപ്പാലെ കവരുന്നതായ് താളികരണനോടു നിശ്ചയനാൽ നിന്നു. ഉത്തരക്കണ്ണത്തിൽ ഒരു അഗ്നിയിരവെ കരിച്ചുവാരി ക്രമേണായിരുന്ന കടൽ സ്പർശിച്ചു നിന്നുപോയി.

അതിരേഗത്തിൽ കത്തിക്കുറയുന്ന വാതിലിപ്പുറം പതുപതി വീഴുന്നതുകൊണ്ടു് കാലം മേഘവും മേലിച്ചപ്പോഴെയുടിച്ചും അതാർക്കു് തന്റെ ഉദ്യമങ്ങൾ നിന്നു് പിന്നെറിഞ്ഞില്ല. ആ സാഹസികൻ അഗ്നികണ്ഡത്തെ തരണം ചെയ്തു് അതാളുകൾ ശയനമുറിയുക നേരിട്ടു കവരണം അവർക്കു് ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പെട്ടെന്നു് ദൈവത്തോടുകൂടി കാലം മുറിയും നമനത്തോടു് അന്തരംഗത്തു് ചേർന്നുകൊണ്ടു് ഒരു കൈമാത്രം അഗ്നിയുടെ തീവ്രതയിൽ ഞം ഇതു് വ്യാപ്തമാക്കിയത്രെ അ അതാർക്കു് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

പ്രതിനിമിത്തം എന്നപോലെ വിട്ടിന്റെ കാലം ഭാഗവും കത്തിപ്പിടന്നുകൊണ്ടു് ഉമ്മറത്തെ എഴുതിച്ചു തീർത്തു. ആകാശത്തിൽ വളരെ ഉയരത്തിൽ പോയി മേഘശബ്ദം വന്നപ്പോഴായിട്ടു് നിമിത്തപ്രതി കത്തിക്കുറഞ്ഞു ഗ്രഹാശരണം ഇതിമുഴക്കത്തോടുകൂടി ഭൂമിയിൽ വീണു. വൃജപടലം കൊണ്ടും തീപ്പൊരികൾകൊണ്ടും ആകാശം അടുത്തായിത്തീർന്നു.

കാട്ടുതീയിൽ അകപ്പെട്ട കാട്ടാനത്തോടപ്പാലെ പതുപതി സ്വപിനത്തോളയും മനോഹരമായും അനേകമായി അഗ്നിമയ്യ

[illegible]

രാജാവിനെക്കുറിച്ചു അന്തിമ കർമ്മ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം പത്തുപതി പ്രതിമയെ സാന്നിധ്യം വരുത്തുകയായിരുന്നു. പത്തുപതി പ്രതിമയെ നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ അദ്ദേഹം അന്തിമ കർമ്മ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം പത്തുപതി പ്രതിമയെ സാന്നിധ്യം വരുത്തുകയായിരുന്നു.

ഇതരം വാങ്ങി മാത്രം പൂർണ്ണ ഏകീകരണം
 നിലവിൽ ഉണ്ടാകാത്തതുകൊണ്ട് അതിൽ കൈവെച്ചു നി
 ത്വാനും വാങ്ങി വീടും ഉണ്ടാകുമെന്ന് അറിയാത്തതുകൊണ്ട് മേൽ
 കാണുന്നതും ഉണ്ടാകും കഴിയില്ലെന്നു ചോദിക്കുന്നു, ചില

ഭിയാം പുകയും വെണ്ണയും തികച്ചാലിയും ആകാശമാസ്തത്തിൽ വിതറിപ്പോയത്, തകർന്നുപോയി. അതിന്നിടയിൽ പ്രകാശമോ കടന്നിച്ച് പശുപതിയും ജീവനോടെ സമാധിയടഞ്ഞു.

പതിനഞ്ചാം അദ്ധ്യായം

അന്ത്യകരണം.

അപ്പോഴേവെയുടെ ശരിയായ ആരാധകൻ പശുപതി തന്നെ ആയിരുന്നതിനും ദേവിയുടെ നിത്യപൂജയ്ക്ക് ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ സന്ദർശനം ഒരു ബ്രാഹ്മണനെ അയാൾ നിന്ദിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പശുപതിയുടെ ഗ്രാമം വെണ്ണപോയ വിവരം യവന വിദ്യാലയത്തിന്റെ പിറന്നാളിപ്പോൾ ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ അറിവുകഴിഞ്ഞു. ദേവീവിഗ്രഹത്തെ വെണ്ണിനിന്നിടയ്ക്കുനിന്നു വിട്ട് അന്റെ ഗ്രാമത്തു് പ്രതിഷ്ഠിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹം അപ്പോൾതന്നെ ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ മനസ്സിൽ അങ്കിച്ച് യവനന്മാർ നഗരത്തെ യഥാസ്ഥാനം കൊള്ളുവെക്കുകയും ചെയ്തശേഷം, ദേവിത നഗരവാസി കൂടെ ഉപദ്രവിച്ചുപോകതക്കത് ബഹുമാൻ കിരീടം ചേർത്തു നഗരവാസി വരുത്തിക്കൊടുത്തു. അപ്പോൾ നാട്ടുകാർ പുറത്തുവന്നു തുടങ്ങി. ഇതു കണ്ട് ദുർഗ്ഗാദേവിയുടെ അപ്പോഴേവെയുടെ ഉൾക്കരം ഉദ്ദേശിച്ച് പശുപതിയുടെ വീട്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടു. ദേവിയെ നീക്കത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു കയറ്റാനാക്കിയപ്പോൾ അനേകം ഇഷ്ടികകൾ നീക്കിയല്ലാതെ പ്രതിമ കൈവശപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം എടുത്തുപറയുന് അന്ത്യകരണ മനസ്സിലാവുകയാൽ ഉടനെ യവന അന്റെ സമാധാനം പുനരെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നു. തിന്മയുടെ തീക്കുഴപ്പനിമിത്തം ഇഷ്ടികകളെല്ലാം പകരിച്ചു കിട്ടിയതിൽ തമ്മിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്തു. അപ്പോൾ മകനുംകൂടെ ഒരു കൂട്ടത്തിൽനിന്ന് കര വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നുവന്ന് ഇ

ചിട്ടിത്തനമെന്നും ചുരുക്കിപ്പോയതാകയാലാണ് ചിട്ടിത്തനമെന്നത് കർമ്മമെന്ന് എന്നും ഇന്നുപോലെയും അതുകൾ ചെയ്യുന്നതു വെട്ടു അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു മതമെന്ന് തോന്നുകയെന്നതും കാണുകയാൽ അതെല്ലാം തന്നെ താഴെപ്പറയുന്നവയുടെ പ്രതിഫലം ആകുന്നു. കർമ്മമെന്ന് അർത്ഥമുള്ളതും ചിട്ടിത്തനമെന്നും അതുകൾ തന്നെയാണ് അതുകൾ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്.

സ്ത്രീ ശാക്താന്തം ഉത്തരചരണത്തെ ഗർഭാതിർത്തമവ
 ക്ഷണത്തട്ടിൽ കടന്നു കയറുന്നു. ഒടുവൽ "നിഷ്കാലാ
 ജ്ഞം" എന്ന അവസ്ഥാവിശേഷം. ഭക്താഭാസൻ "ജ്ഞാതാ
 വൃദ്ധി" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. "ജ്ഞാതാ" എന്നു
 പറയുകയും ചെയ്തു. "ജ്ഞാതാ" എന്നു പറയുകയും ചെയ്തു.

സുഗ്രീ—അവൻ ഇപ്പോഴത്തെപ്പോലെ കാണുകയാണ്

ഒറ്റ—സംഗ്രഹത്തിന്റെ ചാതുര്യത്തിന് വളരെക്കാലമായി ശ്രദ്ധയോടെ പഠിച്ചും ഉപയോഗത്തിലൂടെയും, നമ്മുടെ ഐതിഹ്യങ്ങളെ സംഗ്രഹത്തിന്റെ ചാതുര്യവുമായി

ബ്രി-കാക്കൊക്കയംവരവാ പല്ലാതെന്ന ആ കേശവൻറെ മകൾ തന്നെയാണ് അത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അപ്പൻ ഇത്രനാളും എന്തെങ്കിലും പ്രിയപ്പെട്ട, അത് ഇപ്പോൾ ഫീഡ്ഫീഡിയെ പൂർണ്ണമായും വന്നുചിരുന്നതാണ്.

ഇതുകൂടി അല്പനേരക്കിടെ കൈമാറ്റം ചെയ്യണമെന്നും, അവ കിടപ്പുമുറക്കാനും സൗകര്യം അയ്യപ്പൻ വിധിയെ അനുസരിച്ചു. "ഇനി ഞാൻ സ്ത്രീകൾ വെച്ചുണ്ടാക്കിയ കഞ്ഞിയും ചെട്ടുക്കട്ട. നിങ്ങൾ അതിനുവേണ്ടി എപ്പോഴും ചെയ്യൂ".

ഒറ്റാലോടുകൂടി അവയുടെ അഭിപ്രായം നേർത്തിട്ടായി. പുതുക്കൻ അഭിപ്രായം എന്താണെന്നു ചോദിച്ചു. പുതുക്കൻ യാദൃച്ഛികമായി ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

இதில் -“நாளை” நினைக்கிறதோ உறுதியானதே. இரகசியமாகவேயுள்ளது” என்று புரட்டிவைக்கப்பட்டிருக்கிறது.”

തരണി—(പ്രീകം ചിട്ടിച്ചുകൊണ്ട്) ബ്രാഹ്മണനായിരുന്നിട്ടും എന്താണിങ്ങനെ അധർമ്മം സംസാരിക്കുന്നത്?!” യോഗത്തിൽ മതക്കാരും ചെല്ലുമരികു”.

ബ്രാഹ്മണൻ തരണനുമേട് ചിതാപ്രവേശനത്തിൽ വേണ്ടുന്ന സാമാഗ്രികൾ കൊണ്ടുവരാനു വീണ്ടും നഗരത്തിലേക്കു പരപ്പിച്ചു പോകുമ്പോൾ വിധവ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. “നിങ്ങൾ നഗരത്തിലുണ്ടാണല്ലോ പോകുന്നത്, നഗരത്തിനടുത്തു രാജാവുവെന്ന് ഉപവനങ്ങൾ ഫേമമലമ്പ്രൻ എന്നൊരു രാജകുമാരൻ പാക്കിനുണ്ട് മനോരമ ഗംഗാതീരത്തിൽ ചിതാരോഹണം ചെയ്യാനുള്ള ശ്രമമാണെന്നും അതിനുമുമ്പ് മണ് അദ്ദേഹത്തെ കാണണമെന്നാഗ്രഹമുണ്ടെന്നും ഇത് ബ്രഹ്മലോകത്തിൽ മനോരമയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തോടുള്ള ഏകാഭിപ്രായമാണെന്നും പറഞ്ഞാൽ കൊള്ളാം.”

പശുപതിയുടെ പത്നിയാണെന്ന് പറഞ്ഞ് മനോരമ മരിക്കാൻ പോവുകയാണെന്ന് ബ്രാഹ്മണൻ പറഞ്ഞുകേട്ടപ്പോൾ ഫേമമലമ്പ്രൻ അകമാനം മനസ്സിലായില്ല. അദ്ദേഹം ഉദ്യാമംസകൻറുകൾ ഗംഗാതീരത്തേക്കു പോയി. അവിടെ മനോരമയെ, മരുതാമണിയോടൊപ്പം മലിനവേഷമായി കണ്ടു സ്ഥിരവും ഗംഗീയും കണ്വമയത്തുപോലും അനിവൃന്യസരസമായ അവളുടെ മുഖകാന്തികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണിൽ അറയാത്തതെന്ന അഗ്രഹം നിറഞ്ഞു. “മനോരമ! സന്മാർഗ്ഗി ഏന്താണിത്?” എന്തെങ്കിലും

മനോരമ ചന്ദ്രികപ്രദിച്ചതായ നിഷ്പന്യസരസപോലെയുള്ള ഗംഗീതലവണത്തിൽ പറഞ്ഞു— “ബ്രഹ്മാ! അൻ ആർക്കുവെണ്ടി ഇത്രനാളും ജീവസന്ധമാണെന്ന് ചെല്ലുവോ അദ്ദേഹം പരമലോകപ്രാപ്തനായി ഇനി അത് ഏകദേശം മർദ്ദാവിന്റെ കൂടെ പോകട്ടെ.”

മററാൽ കേൾക്കാതെ അന്നുപക്ഷേപത്തിൽ മനോരമയുടെ പുരുഷാഭിപ്രായവും സമ്മതിച്ചുവെങ്കിലും ഫേമമലമ്പ്രനാടു

പറഞ്ഞു “ഏകൻറ മേന്മാവ് സീമത് ജ്ഞാനം ധനം സമ്പാദി
ച്ചിട്ടുണ്ട് അതിനൊക്കെയും ഇപ്പോൾ തോന്നാമ്” അവകൾ
കുറ്റിയടം. അതെല്ലാം തോൻ അങ്ങനെയൊക്കെ അത്ത്
അതു സ്വീകരിക്കണം. അതിൽ ചെറിയൊരു ഭാഗംകൊണ്ട്
ജനാർദ്ദനശർമ്മയെ കഠിനമായി പാപ്റ്റിക്കണം. ജനാർദ്ദനനെ
അധികമാനും കൊടുക്കണം. കൊടുത്താൽ അതൊക്കെ യവ
ന്മാർ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയതും, ഏകൻറ മേന്മാനെന്നും അ
ത്ത് ഏകൻറ മേന്മാന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ പോയി ആ ധനം ക
ണ്ടുപിടിക്കണം. തോൻ പറയുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നുനോക്കി
യാൽ അതു കാണാതിരിക്കുവിട്ടു “ഏന്ത പറഞ്ഞു” അവർ
ധനം സൂക്ഷിച്ചുവെച്ച സ്ഥലം പറഞ്ഞുകൊടുത്തു അതിന്നു
ശേഷം മനോജി മേമുവെട്ടുന്നോടു ചാത്രപറഞ്ഞു.

ജനാർദ്ദനനെയും അയാളുടെ ഭാര്യയെയും മനോജി മന
നസ്സുകൊണ്ടു പ്രണാമംചെയ്തു അവരോടു പറയാനുള്ള ചില
സ്നേഹാപമാക്കങ്ങൾ മേമുവെട്ടൻ മുഖന പറഞ്ഞു.

അതിന്നുശേഷം ബ്രാഹ്മണൻ മനോജിയെക്കൊണ്ട് ഈ
ശീഷണതിയെയും വിഷ്ണുവിട്ടുള്ള പ്രദാനം ചെയ്യാനും അനു
ഷ്ഠിച്ചിട്ടു അവർ ബ്രാഹ്മണൻ കൊണ്ടുവന്ന ഒരു വസ്ത്രം ധ
രിച്ചു. നവവസ്ത്രം ശരിയ്ക്കി, ദിവ്യപുഷ്പാലയം കഴങ്ങിയപ്പോൾ
അവർ പത്തുപതിയെ പേർ ചെന്നു ചിതയെ വലംവെ
ച്ച് മനസ്സിൽ സുഖമായി അതേത്തൽ കയറി നിൽക്കു
വാനപ്പോയ കസേരകൾ മേപ്പോലെ, അനലതാപതാൽ
പ്രാണശ്വാസം ചെയ്തു

പ തി ശി യം

മനോജിയാൽ മേമുവെട്ടൻ ധനത്തെ കണ്ടുപിടിച്ചു മേമു
വെട്ടൻ പേരിടലൊക്കെയും ജനാർദ്ദനന് കൊടുത്തു അയാളെ കാ
ശിയിലെക്കയച്ചു ശേഷിച്ചധനം സ്വീകരിച്ചിട്ടു താൻ

പ്രായഃനവമിച്ഛ ത്വം സ്ഥിതിഷ്ഠ ആ ികയതൽ ഹൃന്താ
 ണമ ചൈതന്യമേവേത് അദ്വൈതം മായാവാത്സര്യം വോചി
 ച്ച “ഇത ധനംകകാഷ്ഠ് ചതുർവതിയുരഭി പിനാശകാരിയാത
 ബലശ്ചാർദ്ധ്വ ത്വേദയാത് പ്രകൃത്യ ചൈതന്യം. അതുകൊണ്ട്
 ബാക്കിധനം സ്വീകരിക്കുന്നതിൽ യാതൊന്നും ശങ്കിക്കേണ്ടതി
 ല്ല. കൈകൾ സമുദ്രക്കരയിൽ ജീവനുള്ളതായ അനേകം പൂ
 ദേശങ്ങളുണ്ട്. ഇത ധനംകകാഷ്ഠ് അവിടെനിന്നുമാർ പതി
 യമാവും സ്ഥാപിച്ചു. അപകടം വരുത്തുന്നതൊക്കെ ഭയപ്പെടാൻ
 ഉപകരിക്കുന്ന ഒരു കൈസമ്പ്രദായം കൈയറ്റിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. ആ
 കൈസമ്പ്രദായികർ സാമാന്യരായ പന്ത്രണ്ടുവർഷം ശതക
 ഭൂമി നശിപ്പിക്കാൻ കഴിയും.”

ഇങ്ങിനെ തീച്ചപ്പെടുത്തുന്ന അനുരാഗികളെന്ന മായവാചാ
 ത്വർ ഹേമവന്ദന സ്ഥാപിക്കാൻ വന്നു. പക്ഷിണശൈലി
 വേഷമുള്ള ചതുർവതിയുരഭി ധനാഭയം അദ്വൈതമുരഭി
 കൊണ്ടുവന്നു. തൃക്കാളിനി, ഗരിജാത, മിഥിമുഖൻ ഇവ
 രും അദ്വൈതത്തിന്റെ ഭക്തർ ആയിരുന്നു.

ആനന്ദാജ്ഞയിൽ ഹേമവന്ദന സ്ഥാപിക്കാൻ വേ
 ണിമായവാചാതന്ത്രം അദ്വൈതമേവ അന്തർഗമിച്ചു. യവനന്ദൻ
 തന്റെ മർദ്ദവിദ്വേഷത്താൽ പീഡിതനും, അവനെ ഭയമുള്ളവ
 ന്നായി അനേകം ആളുകൾ അപകട സ്വപ്നങ്ങളും വെട്ടി
 ഹേമവന്ദൻ സ്ഥാപിക്കാൻ പോകുന്ന രാജ്യത്തിലേക്ക് പുറ
 പെട്ടതിനാൽ രാജ്യസംസ്ഥാപനം വളരെ സുഗമമായി കഴി
 ഞ്ഞു.

മായവാചാതന്ത്രം ആയോധനാധാരമായിരുന്ന പ്ര
 യാഗപ്പെട്ട അനേകം യവനന്ദൻ അവിടെ വെന്തുകൂടി. ഇ
 ത്തിനെ ആ കരുദ്രവത്വം അവിടെ വന്നതിൽ വെന്തായ്ക്കുന്നതി
 നെ പ്രാപിച്ച കൂടെയിൽ ദൗതാസംഗ്രഹവും ഉണ്ടായി അ
 മിഷണ; അവിടെ, കേന്ദ്രീയമായ ഒരു രാജ്യമെന്നും നിർമ്മി

തൊഴി കരാറാക്കി താടി ഭൂമി ഉണ്ടു വീതി അതിനെ പ്രകാശമാക്കുക

ഗിരിജാദേവിയുടെ ഭർത്താവായ വിവാഹം ചെയ്തു അദ്ദേഹം വരും തമാശയും ഭൂമിയുടെ തീരത്തുവെക്കുകയും ചെയ്തു തന്റെ ബന്ധുക്കൾക്കായി അന്നു ഇരുന്നു. ഗിരിജാദേവിയുടെ മുമ്പാകെ എത്തിച്ചു ഭർത്താവിന്റെ ശരീരത്തെ പൊതുമാക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നാലെയും മറ്റും വരുമെന്നും ഉണ്ടായ ഉപേക്ഷണം അദ്ദേഹം ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായ അതാൽ ഉപേക്ഷണം കോന്നിയിൽനിന്നു നോക്കിയിട്ടു, കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു. ഗിരിജാദേവിയുടെ ഭർത്താവായ വിവാഹം ചെയ്തു അദ്ദേഹം വരും തമാശയും ഭൂമിയുടെ തീരത്തുവെക്കുകയും ചെയ്തു തന്റെ ബന്ധുക്കൾക്കായി അന്നു ഇരുന്നു. ഗിരിജാദേവിയുടെ മുമ്പാകെ എത്തിച്ചു ഭർത്താവിന്റെ ശരീരത്തെ പൊതുമാക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നാലെയും മറ്റും വരുമെന്നും ഉണ്ടായ ഉപേക്ഷണം അദ്ദേഹം ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായ അതാൽ ഉപേക്ഷണം കോന്നിയിൽനിന്നു നോക്കിയിട്ടു, കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു.

മേൽപ്രകാരം ചെയ്തതായ ഉപേക്ഷണം ചെയ്ത വിവാഹം ചെയ്തു അദ്ദേഹം വരും തമാശയും ഭൂമിയുടെ തീരത്തുവെക്കുകയും ചെയ്തു തന്റെ ബന്ധുക്കൾക്കായി അന്നു ഇരുന്നു. ഗിരിജാദേവിയുടെ മുമ്പാകെ എത്തിച്ചു ഭർത്താവിന്റെ ശരീരത്തെ പൊതുമാക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നാലെയും മറ്റും വരുമെന്നും ഉണ്ടായ ഉപേക്ഷണം അദ്ദേഹം ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായ അതാൽ ഉപേക്ഷണം കോന്നിയിൽനിന്നു നോക്കിയിട്ടു, കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു.

അതാൽ കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു, കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു. ഗിരിജാദേവിയുടെ മുമ്പാകെ എത്തിച്ചു ഭർത്താവിന്റെ ശരീരത്തെ പൊതുമാക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നാലെയും മറ്റും വരുമെന്നും ഉണ്ടായ ഉപേക്ഷണം അദ്ദേഹം ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടുള്ളതായ അതാൽ ഉപേക്ഷണം കോന്നിയിൽനിന്നു നോക്കിയിട്ടു, കൈ കീഴടക്കി എടുത്തു നോക്കിയിട്ടു.

മൻവ

കൂണാളിനി

മോഡവാലാർ മുഖക കൂണാളിനി റ്റുഷീകശനകൊ
ജ സമരപ്പിച്ച് മണിദാവിനിയെ തന്റെ രാജധാനിയി
ലേക്കു ക്ഷണിച്ചുവരുത്തി. മണിദാവിനി രാജധാനിയിൽ കൂ
ണാളിനിയുടെ സമീപത്തെയും അവളുടെ ഭർത്താവ് രാജഗു
പാതിലെ പെരുമാറ്റത്തെയും വെച്ചു സൂക്ഷ്മമായിത്തന്നെ

ശ്രദ്ധശീലനാകട്ടെ, ഹിന്ദുക്കളുടെ മറ്റൊരുഭാഗം
കാണാത്തതാൽ തന്റെ സാരമെല്ലാം കർമ്മക്ഷേതയും വഴിതാ
യി തവനന്മാരുടെ പ്രീതിക്കു പാത്രമായി, ഹിന്ദുക്കളുടെ നേ
രെ വിശ്വാസശ്വാകകനായും നിർമ്മാതാക്കളായി പെരു
മാറി തന്റെ ആഗ്രഹം സാധിച്ചു.

ശുദ്ധി പത്രം

അംഗം.	വരി.	അർത്ഥം.	സുദ്ധി.
9	9	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
13	1	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
19	12	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
25	8	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
34	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
37	20	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	25	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
38	1	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
"	9	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
41	21-22	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
58	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
64	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
66	2	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
67	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	21	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	22	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
69	16	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
69	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
68	7	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
72	1	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	22&23	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
73	5	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
"	13	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
"	17&18	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
75	12	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	28	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
79	11&12	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
81	23	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
85	17	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
	24	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.
91	7	അർത്ഥം.	അർത്ഥം.

ഭാഗം.	വരി.	അർത്ഥം.	സംസ്കൃതം.
൧൩	൪൪൭	അവയു	അവയു
"	17	അവയവനാതി	അവയവനാതി
98	6	അവയവനാതി	അവയവനാതി
111 (ഭൂവിഖരണം)		അവയ	അവയ
115	9	അവയ	അവയ
119	11	അവയവനാതി	അവയവനാതി
122	6	അവയവനാതി	അവയവനാതി
124	16	ഇരീപത്രം	ഇരീപത്രം
	16	ഇരീപത്രം	ഇരീപത്രം
129	8	അവയവനാതി	അവയവനാതി
132	4	അവയവനാതി	അവയവനാതി
135	21	അവയവനാതി	അവയവനാതി
	24	അവയവനാതി	അവയവനാതി
140	13	അവയവനാതി	അവയവനാതി
141	9	അവയവനാതി	അവയവനാതി
145	21	അവയവനാതി	അവയവനാതി
147	16	അവയവനാതി	അവയവനാതി
	17	അവയവനാതി	അവയവനാതി
148	19	അവയവനാതി	അവയവനാതി
149	17	അവയവനാതി	അവയവനാതി
153	2	അവയവനാതി	അവയവനാതി
156	11	അവയവനാതി	അവയവനാതി
	20	അവയവനാതി	അവയവനാതി
161	13	അവയവനാതി	അവയവനാതി
171	26	അവയവനാതി	അവയവനാതി
172	7	അവയവനാതി	അവയവനാതി
	19	അവയവനാതി	അവയവനാതി
	22	അവയവനാതി	അവയവനാതി
173	2	അവയവനാതി	അവയവനാതി
178	6	അവയവനാതി	അവയവനാതി

(അവയവനാതി എന്ന പദം ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം ഇതിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

